

CHIP

GO DIGITAL!

2010/08 _ CHIPONLINE.HU

iPad & tsai

Minden új eszköz összehasonlítása ▶ 68

Exkluzív!

iWindux 1.0

Az első 3 az 1-ben operációs rendszer: megnyerő külső, zseniális funkciók, teljes komfort

Exkluzív: 3 in 1 Windows

A három világ legjobbjai: zseniális Apple funkciók és erőteljes Linux szolgáltatások - most Windows alatt ▶ 24

Egészen egyszerű: **váltson Windows 7-re**

Tegye okossá Ön is a merevlemezt!

Önálló S.M.A.R.T.-elemzés, hibajavítás, adatmentés ▶ 54

A világ legveszélyesebb szoftverei

A CHIP most bemutatja: a rendszergyilkosok feketelistáját + védelem a DVD mellékleten ▶ 34

Törölve? Ugyan!

Fotók és SMS-ek: a biztos eltávolítás egyetlen útja ▶ 38

További teljes változatok a DVD-n

Kedves Olvasó!

Harangozó Csongor
főszerkesztő

VISSZATÉRTEK A GOOGLE KUPONOK! 2009-ben rengeteg olvasónk regisztrálta a magazinhoz mellékkelt AdWords kuponokat, így nem is volt kérdéses, hogy valamelyik 2010-es számunkban igyekszünk újra biztosítani ezt a lehetőséget. Egyetlen célunk volt: a korábbi lehetőségeket túlszárnyalni, valami olyan ötlettel állni elő, amire még nem volt példa sem a CHIP, sem az AdWords történetében. Sikerült a kuponok árát a tavalyi értékhez képest ezer forintra megnövelni, de ami még ennél is sokkal izgalmasabb: felkértük az egyik legismertebb hazai AdWords szakértőt, hogy egy teljesen exkluzív előadás keretében belül személyesen trenírozza a CHIP olvasóit. A több mint egyórás előadást HD minőségben rögzítettük, és elhelyeztük a magazin DVD mellékletén. Reméljük, hogy a CHIP első videotréningje elnyeri a tetszését, a jövőben számos hasonló meglepetéssel készülünk még.

Bemutatkozik a CHIP első videotréningje

JELEN SZÁMUNKBAN MUTATKOZIK BE az ESET új sorozata, amely 12 hónapon keresztül varázsolja önök elé a PC-s világ legveszélyesebb kártevőit. A fenyegetés szó szerint értendő: az aktuális veszélyek (*Conficker, Autorun*), a legendák klubjával kiegészítve (*I Love You, Morris Worm, Code Red stb.*) mostantól eltérő erősségű koktélok formájában köszönnek vissza a CHIP hasábjairól. Így nemcsak rengeteg hasznos információhoz juthat például a Confickerről, de meghökkentő módon egyben a kártevőről elnevezett koktél otthoni elkészítésével is megpróbálkozhat.

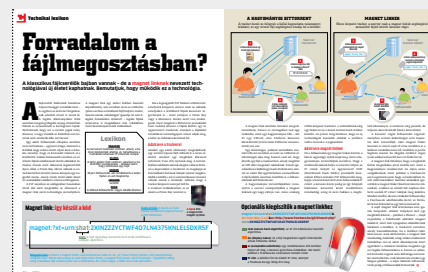
CIKKEINK KÖZÜL HADD AJÁNLJAM FIGYELMÉBE a merevlemez S.M.A.R.T. rendszerével foglalkozó írásunkat: ennek ismeretében már a profi szervizekhez, rendszergazdákhöz hasonlóan diagnosztizálhatja merevlemezét. Egyszerűen megállapíthatja, hogy teljesen megbízható darabról vagy esetleg a közeljövőben meghibásodó modelltől van-e szó.

HASONLÓAN ÉRDEKES TÉMA, hogy pontosan milyen technológia rejlik a fájlmegosztó oldalakon feltűnt magnet linkek mögött. Miért emlegetik a fájlcserezők megmentőjeként a magnet linkeket, pontosan mi a különbség a magnet link és a hagyományos letöltés között – a CHIP most minden felmerülő kérdést megválaszol.

Kérem, hogy továbbra is ossza meg velem véleményét a magazinnal kapcsolatban:

csharangozo@motorpresse.hu

Szerkesztői ajánlat

Rejtélyes magnet linkek Cikkünkben kiderül, milyen irányba fejlődnek a fájlmegosztók, és bemutatjuk, hogyan működik ez a technológia

Akarunk-e kijelzőn olvasni? A szerkesztőség is évek óta megosztott, bár most mintha tisztulna a kép

A felhő és a virtuális merevlemez érdekes el- lenpontja Nehéz már halogatni egy jól működő, biztonságos hálózati háttértár beszerzését

CÍMLAPON

- 24 3 AZ 1-BEN WINDOWS**
Lehet a Windows szép és okos is egyszerre? Igen, de csakis az Apple és Linux világ legfejlettebb szolgáltatásaival kiegészítve! Most átadjuk a CHIP olvasóinak a tökéletes operációs rendszert.
- 7 A NAGY TÁBLAGÉPÖRÜLET**
A taipei-i Computexen tetőzött az iPad körüli szenzáció
- 8 KELL AZ ÚJ VÁLTOZAT?**
Álljunk készen a fejlesztésre, de váltani nem mindig okos döntés
- 12 10+1 LEKÖSZÖNŐ TECHNOLÓGIA**
A kihálás fenyegeti a műholdas telefon, az Adobe Flasht, a telefontöltőket
- 14 ADATLOPÁS**
Minél több adatot gyűtenek rólunk a közösségi oldalak, annál többet veszítenek el
- 16 JÁTÉK TESTMOZGÁSSAL**
A Microsoft kamerákkal felszerelt vezérlője testünk teljes mozgását leköveti
- 17 GEFORCE GTX 460 TESZT**
Az Nvidia új videokártya bajnokjelöltje a felső-középkategóriában
- 18 FELTÖRTÉK AZ IPHONE 4-ET**
Már a megjelenés napján sem volt biztonságos az Apple okostelefonja
- 20 INTERNET EXPLORER 9**
Leteszteltük, hogy a rengeteg fiasco után hihetünk-e még a Microsoftnak
- 22 GMAIL-ÚJDONSÁGOK**
1 mp alatt betöltődik az új Gmail, és a „fogd és vidd” funkciót is támogatja
- 23 DDR3 LÁTHATATLAN HŰTŐVEL**
A Kingmax teljesen egyedű, nanoméretű hűtéssel szerelt memóriát mutatott be
- 23 AZT BESZÉLIK, HOGY...**
...a Google is zeneboltot nyit, mégsem a pornó uralja a netet, egyre többet játszunk

TÉMÁK

- 24 3 AZ 1-BEN WINDOWS**
A világ legjobb operációs rendszere, amely egyesíti minden OS előnyét
- 30 NAS-TEST**
Melyik a legjobb hálózati adattároló, és hogy használhatjuk ki képességeit?
- 34 KIS HIBÁK, HATALMAS KÁROK**
Kiderül, mennyi veszélyes, mégis elengedhetetlenül fontos szoftvert használunk
- 38 TÖRÖLVE? CSAK AZT HISZII!**
Sokkal nehezebb a mobilok adatait biztonságosan törölni, mint azt gondolnánk
- 42 SZUPER VGA-K PÁRBAJA**
Tesztünkben kiderül, hogy ki gyártja a legjobb Radeon kártyát a piacon
- 46 WLAN-TUNING**
Így növelheti a hatótávolságot jó beállításokkal és okos szoftveres tuninggal

24 3 az 1-ben Windows
Lehet a Windows szép és okos is egyszerre? Igen, de csakis az Apple és Linux világ legjobb szolgáltatásaival kiegészítve! Most átadjuk a CHIP olvasóinak a tökéletes operációs rendszert.

DVD-N AUGUSZTUSBAN

- ▶ **Exkluzív: iWindux 1.0**
A világ legjobb operációs rendszere a DVD-n
- ▶ **Google Adwords tanfolyam**
Exkluzív egyórás videó csak a CHIP olvasóinak
- ▶ **WLAN-tuning**
Mindenhol a lehető legjobb vétel
- ▶ **HDD-karbantartás**
Kiderül, mennyi ideje van még a HDD-jének
- ▶ **Teljes változat: File Washer**
100%-os törlés bármilyen adathordozóról
- ▶ **Két további teljes változat**
Burning Studio 2010, Video Converter 9
- ▶ **A jövő játéka - szuper minőségben**
Videóválogatás az E3-on bemutatott újdonságokból

54 INTELLIGENS HDD-K
Meddig bírja még?

A számítógép leggyengébb pontja a merevlemez. A S.M.A.R.T. rendszer azonban képes a meghibásodást előre megjósolni - cikkünkben bemutatjuk, hogyan kell a rendszer adatait értelmezni.

61 TERMÉK TESZT JE

- HARDVER**
 - 3D televízió**
80 Panasonic VIERA TX-P50VT20E
 - Alaplap**
85 ASUS Rampage III Gene
86 Gigabyte P55A-UD7
 - CPU-hűtő**
82 Arctic Cooling Alpine 11 Pro
 - Digitális könyv olvasó**
68 Amazon Kindle 2, Amazon Kindle DX, Apple iPad, Koobe Classic Plus, Onyx BOOX 60, txtr
 - Hálózati adattároló**
30 D-link DNS-323, D-link DNS-343, Fujitsu Celvin NAS Server Q700, Iomega ix2-200, Iomega ix4-200d, Synology DS210j, Synology SD410j, Thecus N0503, Thecus N2200
 - IP-kamera**
84 Y-Cam Knight SD
 - LCD tévé**
84 Sharp AQUOS LC-46LE820E
 - Memória**
81 Kingston HyperX LoVo 1866/4 GB KIT
 - Merevlemez**
81 Iomega eGo 500 GB USB 3.0
86 WD Scorpio Blue 750 GB
 - Médialejátszó**
84 Iomega TV Link
 - Monitor**
86 BenQ V2420
 - Noteszgép**
82 Fujitsu Lifebook P770
85 Acer Aspire 5745G
- Projektor**
85 Epson EH-TW5500
- TabletPC**
83 ASUS EeePC 101MT
- Nyomtató**
83 EPSON Stylus SX425W
- Tápegység**
82 Raptorxx Exxtreme Series RT-850EBAD
- Videokártya**
42 ASUS Matrix EAH5870, Gigabyte R587 SoC
83 Gigabyte R577-1GD SoC
- SZOFTVER**
 - Azonosítás**
88 Biometrysso
 - CD-író csomag**
87 Nero 10 Multimedia Suite
 - Hálózatbiztonsági szoftver**
87 Safeld Child Control 2010
 - Honlapkészítő**
89 Web to Date Basic
 - Ingyen program**
50 7plus, AquaSnap, Audacity Port., EnhanceMeSe7en free, iPhone Explorer, Linkman Lite, LOGINventory, Nuance PDF Reader 6, Photo Magician, Subtitle Edit, TextCrawler, Universal Viewer, Volumouse
 - Partíciókezelő**
89 O&O Partition Manager 3 Pro
 - Teljes körű védelem**
88 Acronis Backup and Security 2010
 - Videoszerkesztő**
88 Engelmann Videomizer

46 WLAN-TUNING
Tippek és trükkök

Egyszerű hardveres módosításokkal, jó beállításokkal és némi szoftveres tuninggal hálózatunk hatótávolsága, sebessége jelentősen megnövelhető. A CHIP most átadja önnek a legjobb tippeket WLAN hálózatához.

30 KIS HIBÁK, NAGY KÁROK
Veszélyes szoftverek

A programozási hibák a legjobb szoftvert is tönkretelhetik. A károk az összeomló PC-től egészen az adatlopásig terjedhetnek. Felfedjük a legveszélyesebb szoftvereket, és kiderül az is, hogy miként védekezhet ellenük.

- 50 INGYEN PROGRAMOK**
A hónap legjobb freeware programjai + a legnépszerűbb webes alkalmazások
- 54 INTELLIGENS MEREVLEMEZEK**
Bemutatjuk olvasóinknak, hogyan kell értelmezni a S.M.A.R.T. rendszer adatait
- 60 ROBOTTÖRTÉNELEM**
Az első mechanikus kacsától a Nasa ma még tesztelés alatt álló modelljeiig
- 62 A 3D HOSSZÚ ÚTJA**
Itt az igazi áttörés a 3D-ben: megjelentek az első 3D-s HDTV-k
- 66 MAGNET LINKKEL LETÖLTVE**
Bajban vannak a klasszikus fájlcsere-lők, de a magnet linkkel új életre kaphatnak
- 68 AZ OLVASÁS JÖVŐJE**
Kiderül, hogy mennyire jók valójában a piacon lévő digitális könyv olvasók
- 74 SLÁGEREK INGYEN**
A webrádió-felvevőkkel korlátlan mennyiségű zenét tölthetünk le az internetről
- 77 A LEGJOBB ADWORDS-TIPPEK**
Példánkban szakértőnk segítségével egy PC-szerviz hirdetését tervezzük meg

RÖVID TESZTEK

80 HARDVER- ÉS SZOFTVERTESZTEK
Rövid, de tartalmas bemutatók a legújabb hardverekről és szoftverekről

DVD-TARTALOM

- 90 KIEMELTJEINK A DVD-N**
Az exkluzív csomagok és teljes változatok részletes bemutatása
- 96 A HÓNAP CSOMAGJA**
CHIP exkluzív rovatumkban, melyhez különleges DVD-csomagot is készítünk, ezúttal szellemi képességeink fejlesztésével foglalkozunk. Tesztelje le, hány bites az agya!

TIPPEK & TRÜKKÖK

- 104 TIPPEK ÉS TRÜKKÖK**
Hasznos tippjeink garantálják Önnek a gondtalan számítógép-használatot
- 116 SEGÍT A CHIP**
Gondja van a PC-jével, egy-egy termékkel, szolgáltatással? A CHIP segít!

TESZTLABOR

- 120 CHIP TOP 10**
Folyamatosan teszteljük a legjobb IT-termékeket, és rangsort közzéteszünk róluk
- 126 CHIP CPU/GPU KALAUZ**
A Magyarországon kapható összes GPU és CPU összevetése. Már mobil CPU-k is
- 128 VÁSÁRLÁSI TANÁCSADÓ**
Minden hónapban bemutatjuk kilenc alkatrész árának eddigi és várható alakulását

ROVATOK

3 Vezércikk 6 Mailbox 130 Előzetes szeptemberi számunkból, impresszum

Memóriaprobléma

Előfizetés

CHIP 2010/7 – 6. oldal

Pont három hónapja az újság „Mailbox” rovatában olvastok szerint visszaküldtem Önöknek a tavalyi előfizetésemhez kapott meghibásodott 4 GB-os USB kulcsomat. Közben többször telefonáltam már, hogy megtudjam, mikor kapok helyette másikat, de kolléganőjük sajnos nem tudott mindeddig biztosat mondani, az ígért visszahívást is vártam, várom, de ez idáig hiába. Az utolsó infó az volt, hogy talán az idei akcióból egy 8 GB-os kulcsot kapok helyette, de ez nem biztos. Válaszát előre is köszönöm. F. ATTILA

Az utolsó infó tökéletesen helytálló volt. Ha minden jól megy, mostanra már meg is érkezett az új 8 GB-os kulcs cserepéldányként. A hossz- szas késlekedést főként a „modell- váltás” okozta – az új készlet lassan érkezett be; ezért elnézését kérjük, ahogy mindenki másét is, aki esetleg késve kapta meg az USB kulcsot előfizetéséhez.

CHIP szerkesztőség

Javított kód

Tipppek és trükkök

CHIP 2010/6 – 108. oldal

Mindig szépen tüzetesen átnézem a CHIP magazint, így csak most értem a 6. számuk 108. oldalára. Lehet, hogy már jelezték Önök felé a hibát, meg amúgy is késő, de a CHIP fórumból kivett rész nem pontos, illetve hibás. Csak egy kettőspont hiányzik belőle, de hiányzik. A helyes kód „net use <meghajtó betű- jele>:\<szervernév>”. A. ERIK

Köszönjük a javítást, reméljük, akiknek eddig gondjuk akadt a kóddal, most már könnyebben boldogulnak a hálózati meghajtókkal.

CHIP szerkesztőség

A népszerűség átka

Előfizetés

CHIP 2010/7 – 6. oldal

Előfizetője vagyok a magazinunknak. Meg is jött rendben minden szám. Viszont a strandon egy műkedvelő sajnos kölcsönvette a 2010/06-os számot, és elfelejtette visszaadni. Nem nagyon zavarna a dolog, de nem tudtam végigolvasni. Nem lehetne esetleg, hogy PDF formátumban megkapjam? Írok még az előfizetési osztálynak is, hátha tudnak küldeni nekem helyette egy számot. KENO1982

Általában csak postázással kapcsolatos balesetekenél szoktunk pótpéldányokat kiküldeni előfizetőinknek, ám mivel e nyári kaland során egy-

értelműen bővült olvasói körünk (reméljük, a memóriazavaros illető előfizetni azért nem felejt el), úgy érezzük, hálánk legmegfelelőbb jele egy 2010/06-os szám lenne, amit remélhetőleg már meg is kapott.

CHIP szerkesztőség

CHIP-faktor

Letöltések

download.chip.eu/hu

Fél éve írtam egy programot, a G-Audio 5-öt. Ezt a programot azóta folyamatosan fejlesztettem, és szerintem most már nem is olyan rossz! Tehát megkérnélek titeket, hogy ti is nézzétek meg, és írjátok meg a véleményeteket! ...:GEGE:...

Mindig szívesen fedezzük fel a jövő Bill Gateseit és Linus Torvaldsait. A programot fel is töltöttük a download.chip.eu/hu oldalra, és várjuk róla kalandkedvelő olvasóink véleményét. De a jövőben jelentkező lelkes alkotóktól egy picivel kifor-

TÖKÉLETES ADATBIZTONSÁG EGY USB KULCSAL

„Remélem, sikerül elkészítenem a saját kulcsomat.”
H. Zoltán

rottabb változatot kérnénk a programjuktól, amit nem kell azonnal feltölteni.

CHIP szerkesztőség

Előfizetés

CHIP 2010/7 – 6. oldal

Most hirtelenjében, ez már a 2. hónap, hogy percre pontosan jön! (Olvasónk már többször panaszkolta, hogy több nap késéssel kapja csak az előfizetett lapot – a szerk.) Remélem, így is marad. Igaz, közben költözés volt, lehet, hogy itt jobban megy a terjesztés. YOGIBEAR

Ahogy a késések esetében sem, most sem rajtunk múlt a dolog. Mi egyszerre adjuk át az összes előfizetői példányt a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletágának. Lehet, hogy az új cím olyan útvonalon van, amit előnyben részesítenek a kiosztáskor, és akkor örökké pontosan érkezik majd a lap.

CHIP szerkesztőség

INFO _ GYAKRAN ISMÉTELT KÉRDÉSEK

▶ **Mit tegyek, ha olvashatatlan a DVD/CD melléklet?**

Írjon az itelofizetes@motorpresse.hu címre.

▶ **Mit tegyek, ha sérült az újság?**

Írjon az itelofizetes@motorpresse.hu címre.

▶ **Ha nem érkezett meg az előfizetett újság?**

Írjon az itelofizetes@motorpresse.hu címre.

▶ **Hogyan vehetem igénybe az előfizetésemhez járó pdf-archívumot?**

A lemez melléklet felületén olvasható kódot írja be (regisztráció és bejelentkezés után) a chiponline.hu weboldalon a Személyes/Profil szerkesztése/Előfizetés menüpontban.

▶ **Hogyan fizethetek elő az újságra?**

Írjon az itelofizetes@motorpresse.hu címre egy levelet, vagy látogasson el a www.itmediabolt.hu weboldalra, illetve hívja az 577-2631-et.

▶ **Hogyan kommentálhatom a cikkeket?**

Hozzászólásait, véleményüket várjuk a chip@motorpresse.hu címen.

▶ **Hardveres, illetve szoftveres problémámmal hová fordulhatok?**

A leveleslada@chiponline.hu címre érkező leveleket szakújságíroink válaszolják meg.

▶ **A DVD/CD melléklet tartalmával kapcsolatban hol tehetem fel a kérdésem?**

A lemez melléklet@chiponline.hu címen.

▶ **Miért csak egy DVD, illetve CD van az újságban, hol a másik lemez?**

Kiadványunk két variációban vásárolható meg: CD-melléklettel vagy DVD-melléklettel, mellékletük egy darab CD vagy DVD.

▶ **Hol találok további információt a szerkesztőségről?**

További elérhetőségeink megtalálhatók az impresszumban, a 130. oldalon.

Asus Eee Pad EP101TC
 OS, CPU: Windows CE 7, Tegra 2
 Megjelenés: 2011 tavasza
 Info: hu.asus.com

Quanta Redvale
 OS, CPU: MeeGo, Intel Atom
 Megjelenés: 2011 tavasza
 Info: www.quantatw.com

Dell Streak
 OS, CPU: Android, ARM Snapdragon
 Megjelenés: nem ismert
 Info: www.dell.hu

Computex 2010

A nagy táblagépőrület

Új táblagépek áradatára számíthatnak az érdeklődők. Egyúttal vadonatúj Atom processzorok és operációs rendszerek – Windows CE 7 és MeeGo – állnak a gyártók rendelkezésére.

A tajpeji Computexen több táblagépet is bemutatott a kiállítók, és a tetőfokára hágott az Apple-féle iPad körüli szenzáció. Az operációs rendszerek között az Android vitte a prímet, de a gyártók új alapszoftverekkel is előrukkoltak. Igen ígéretesnek tűnik az Intel és a Nokia közös fejlesztésében készülő MeeGo-Linux, csakúgy, mint a Microsoft műhelyében kidolgozott Windows Embedded Compact 7 – hiányoztak viszont a Windows Phone 7 köré épülő táblagépek.

A Windows Embedded Compact 7 operációs rendszer különlegessége, hogy keretet nyújt az alkalmazóknak saját felhasználói felület kialakítására. A szoftver 1080 képpontos felbontást, H.264-es tömörítést, Flash 10.1-et, multitouch kezelhetőséget és beépített Office-nézegetőt kínál. Ráadásul egyszerűen szinkronizálható más eszközökkel, többek között mobil és asztali PC-kkel, Exchange-kiszolgálókkal, továbbá az x86-os processzorokon kívül ARM lapkákon is futtatható. Ezt az operációs rendszert használja az Asus az iPadre erősen hajazó Eee Pad EP101TC táblagépe, amely 450 dollár körüli áron várhatóan 2011 első negyedévében jelenik meg. Megtekinthető volt a nemrégiben bejelentett MeeGo 1.0 is a Computexen: az operációs rendszer köré épülő netbookokat és táblagépeket bemutató Acer mellett az OEM-gyártó Quanta ugyancsak előrukkolt egy táblagép-prototípussal. A MeeGo merőben új-

fajta, egészen látványos felhasználói felülettel jelentkeznek: a hagyományos ikonos nézet mellett használhatjuk az úgynevezett panel üzemmódot, amelyben kategóriákba gyűjtve, külön, görgethető ablakokban, nagyobb képekkel reprezentálva található meg az elérhető tartalmak.

Intel: új takarékos lapkák
 A Quanta-féle készülék az Intel múlt év végén bejelentett, Sysyem-on-a-Chip (SOC) architektúrájú, okostelefonokhoz és mobil netes eszközökhöz (MID) készült Atom Z600-as (Moorestown) lapkája köré épül. Mivel a lapkakészlet déli hídja nem veszi igénybe a PC-platform egy sor funkcióját, a BIOS-on vagy az EFIBasis-en alapuló rendszerek, például a Windows, nem futtathatók rajta. Érde-

kes módon azonban a Computexen bejelentett, a következő táblagépgenerációhoz készült Moorestown-ú Oak Trailbe ismét integrálja az Intel a kihagyott funkciókat. Megjelent két átdolgozott Atom-változat is: az 1,66 gigahertzes N455-ös és az 1,83 gigahertzes N475-ös, amelyek már támogatják a DDR3-as RAM-ok használatát. Az utóbbitól eltekintve nem különböznek a N450-es és N470-es jelű elődjeiktől, de már ennek köszönhetően is várható 5-10%-os gyorsulás. A jelenlegi Atomokon alapuló több táblagépet is bemutatott a kiállításon. Az LG-féle UX10-es a Z530-ast használja, operációs rendszere pedig a Windows 7. Ugyanezen kulcselemek köré épül az MSI gyártmányú, 500 euró körüli árú WindPad 100-as is. Az MSI év végén esedékes WindPad 110-

ese az nVidia Tegra 2-es lapkáján alapul – csakúgy, mint az Asus-féle EP101TC –, és az Android operációs rendszert futtatja.

Windows 7: áldás vagy átok?
 Még az olyan nagyágyúk is androidos táblagéppel akarnak kijönni az idén, mint a Motorola. A Dell Nagy-Britanniában már árulja 5 hüvelykes internettábláját, a Streaket, míg a Samsung-féle Galaxy Tab várhatóan a nyár végén kerül az üzletkebe. Ezzel szemben a Microsoft az ingyenesen hozzáférhető Android operációs rendszerrel felszerelt táblagépeket csupán a gyártók kezdeti kísérletezésének tartja. Steve Guggenheimer, a Microsoft OEM-résztlegének elnökhelyettese úgy nyilatkozott, hogy kezdetben a netbookok többsége is Linuxszal került forgalomba.

Meggyőződése szerint hosszú távon a táblagépeken is a Windows speciális változata fog elterjedni. Egészen máshogy látja a táblagépek jövőjét Jen-Hsun Huang, az nVidia főnöke, aki úgy véli: a Windows túlságosan összetett és funkciógazdag az okoskönyvekhez és táblagépekhez. Bár az Android sem tökéletes még, őszre megváltozhat a helyzet. Addigra a Google várhatóan kiadja a webközpontú Chrome OS-t, egy újabb lehetséges táblagépes operációs rendszer-jelöltet. És itt van még a HP. A Palm megvásárlásával a cég hozzájutott a WebOS-hez, amelyre épülő táblagép októberben lesz esedékes. ☑

Táblagépek régen és ma		
	Toshiba Dynapad T100X	Apple iPad
		
MŰSZAKI ADATOK		
MEGJELENÉS	1992. január	2010. június
CPU	AMD Am3865XLV 25 MHz	Apple A4 1 GHz
KIJELZŐ	9,5 hüvelyk, 640×480, 16 szűrkeárnyalat, LCD, üvegfelület	9,7 hüvelyk, 1024×768, színes, LCD, üvegfelület, multitouch
RAM, TÁROLO	4 MB (max. 20 MB), 40 MB HDD	256 MB, 16, 32, 64 GB flash
RENDSZER	MS Windows 3.1 for Pen Computing	Apple iOS 4
MÉRTEK, TÖMEG	27×21×4 cm, 1,5 kg	24×19×1,3 cm, 0,7 kg
AKKUZEMIDŐ	1,5-2,5 óra	9-10 óra
TÁJÉKOZTATÓ ÁR	3500 dollár	500-800 euró

TECHNOLÓGIA rövid szavatossággal

Egy új elektronikai készülék nagyjából **egy évig van piacon** – utána leváltja őt jobb és szebb utódja. Az arany szabály: álljunk készen a fejlesztésre, de váltani nem mindig okos döntés.

KINDLE 1
INDULÓÁR: KB. 400 DOLLÁR
Elérhető 2007 novemberétől 2009 februárjáig (utód: Kindle 2)

IPHONE 2G
INDULÓÁR: KB. 400 EURÓ
Elérhető 2007 novemberétől 2008 júliusáig (utód: iPhone 3G)

CANON POWERSHOT SX200
INDULÓÁR: KB. 350 EURÓ
Elérhető 2009 márciusától 2010 márciusáig (utód: SX210 IS)

SONY PLAYSTATION 3 60 GB
INDULÓÁR: KB. 600 EURÓ
Elérhető 2007 márciusától 2007 októberéig (utód: PlayStation 3 40 GB)

MICROSOFT XBOX 360 PRO
INDULÓÁR: KB. 400 EURÓ
Elérhető 2005 decemberétől 2007 augusztusáig (utód: Xbox 360 Elite)

Az elektronikai eszközök pillanatok alatt elektronikai hulladékká válnak. A gyártók kegyetlen tempót diktálnak, egy-egy termék életciklusa nem több egy évnél, így az eszközök megvásárlásuktól kezdve azonnal vesztenek értékükből. Például az Apple iPhone: az első modell 2007 novemberében jelent meg magas, 400 eurós áron. Aki beruházott, mindössze 8 hónapig büszkélkedhetett vele, máris jött az utód.

Megjelenése óta a Sony PlayStation 3 játékkonzol is megélt már három ráncfelvarrást. 2007 elején még 600 eurót kellett kifizetni, októberben már csupán 400 eurót kértek érte – igaz, közben eltűnt a PS2 kompatibilitás, és a háttértár is kisebb lett.

Éretlen: új kütyük „kis hibákkal”

Az elektronikai ipar kegyetlen iramban halad, és ezért javarészt a technológiáért rajongó, megszállott vásárlók felelősek, akik az elsőséget és birtoklásért cserébe hajlandóak akár a prémium árat is megfizetni. Nagy-Britanniában például minden évben 3 milliárd angol fontot költ ez a vásárlóréteg olyan új elektronikai berendezésekre, amelyekre még bevallásuk szerint sincsen égető szükségük. A gyártóknak pedig nagyon komoly nyomást jelent, hogy évente képesek legyenek annyi újdonságot bemutatni az előző generációhoz képest, hogy a vásárlók úgy lássák, tényleg látványos fejlesztés történt rövid idő alatt. Valójában azonban a legtöbb esetben ezek csupán kisebb ráncfelvarrások, vagy ahogy az a tévégyártók esetében ismert, az előző verziókból szándékosan visszatartott fejlesztések. Ha minden fejlesztést egyetlen generációváltással mutatnának, a vásárlók évekre „leragadnának” egyetlen generációnál, ami azonnal megtörné ezt a körforgást. Például a Philips jelenlegi tévéi már támogatják a DLNA-t, ám a HD-ről ebben az esetben le kell mondanunk.

Nyilvánvaló, hogy a technológia adott, de valami „újdonságra” szükség lesz jövőre is. Vagy nézzük a PlayStation 3-at: az újabb modell pontosan annyira képes, mint az előzőek, csak kisebb, halkabb és kevesebbet fogyaszt – ez sok ember számára már elegendő ahhoz, hogy eldobja régi, egyébként tökéletesen működő PS3 konzolját, és megvásárolja az új, Slim kiadást.

Az extrém rövid életciklusban nem jut elegendő idő a tesztelésre sem, így sok esetben a megjelenés napját követően máris érkeznek a hibajavítások és bocsnatkerő nyilatkozatok. A legjobb példa erre a Microsoft Xbox 360. A Sonyval vívott adáz harc miatt az MS fontos tesztelési szakaszokat ugrott át az első Xbox 360 készítésekor. Ennek eredménye több millió peches felhasználó lett, akiknél tervezési hibából kifolyólag a konzol túlmelegedett és javíthatatlanul elromlott. Ezt világító piros LED-ekkel jelezte a gép, amit a felhasználók el is neveztek Red Ring of Death (a halál vörös gyűrűje) jelenségnek. A Microsoft lehet, hogy legyőzte a Sony-t megjelenési dátumban, cserébe viszont nagy árat kellett fizetnie: a hibás konzolok cseréje 1 milliárd dollárjába került.

A Google Android rakétaként száguld a népszerűségi lista élére, ám itt sem minden tökéletes. Rengeteg mobiltelefonon még az elavult, 1,5-ös OS fut, ami számos hibával van tele, és fontos szolgáltatások hiányoznak belőle. Ma már piacon van a 2.2-es kiadás is, ám az újabb és sokkal jobb rendszereket nem lehet ezekre a régi telefonokra feltelepíteni, mivel a gyártó nem adaptálta az új rendszereket a régi telefonokra. Ez sok pénzbe és időbe kerülne, amit inkább új telefonok és szoftverek fejlesztésére fordítanak a cégek, és reklámra, amivel ráveszik a régi telefonok tulajdonosait a cserére.

Az egész világra kiterjedő felmérések azt mutatják, a vásárlók kaphatják erre: az emberek 65%-a maximum két évente lecseréli te-

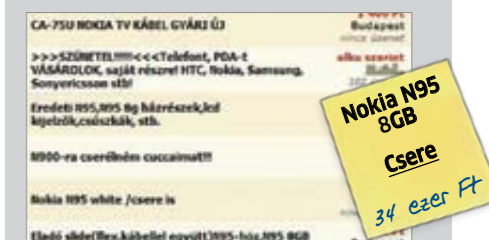
Így tegyük pénzzé levett hardvereinket

A neten számos szolgáltatást találunk, ahol jó pénzért eladhatjuk régi készülékeinket, és olyan is akad, ahol új modell vásárlásakor beszámítják azt.

Nokia N95 8GB
Eladó
30 ezer Ft

Vatera A legismertebb online licitoldal, ahol eladhatjuk levett készülékeinket, és olcsón találhatunk másikat

Nokia N95 8GB
Csere
34 ezer Ft

Apróhirdetési fórumok A fórumokon adott a direkt kapcsolat a másik féllel, így könnyebb értékegyeztetéssel elcserélni eszközeinket

lefonját. A tinédzsereknél ez az időtartam mindössze 11 hónap.

Okos döntés: készülékek a múltból

Nem kell mindig a legújabbat választani. Egy régebbi modellel több előnyhöz jutunk: kiforrott terméktámogatás, revíziófrissítés és alacsonyabb ár. Azt is látjuk, hogy vélekednek a tulajdonosok az adott készülékről. Televízióknál például arany szabály, hogy a leváltott, régebbi generáció csúcsmoделljét válasszuk az új generáció középkategóriája helyett. Vagy az iPhone 4: sok újdonságot hoz, de az egyéves 3GS is jó, amire egy firmware-frissítéssel elérhető a legtöbb új szolgáltatás.

Ilyen gyorsan válik az új technológia haszontalan fémhulladékká

2007 2008 2009 2010

Az iPhone-t évente leváltja az Apple. A 2G ma már filléres, az újabbak megvételére „visszatartott” szolgáltatásokkal és néhány látványos újdonsággal veszik rá a vásárlókat.

2007 2007 2009

A PlayStation 3 folyamatos firmware-frissítései hoztak kellemetlenségeket is: elsőként a PS2-kompatibilitásról kellett lemondani, később a Linux-támogatás is kikoptott.

2007 2009 2009

A Kindle e-könyv olvasót 15 hónapig árulta az Amazon, majd jött a Kindle 2. Ez már csak négy hónapig bírta, amikor is a cég bemutatta a következő frissítést, a Kindle DX-et.

3D-re szavaz a Eurosport is

Az egyik legismertebb sportműsorokat szolgáltató tévécsatorna, a Eurosport háromdimenziós csatorna indítását tervezi. Kísérletképpen májusban és júniusban a Panasonical együttműködve már 3D-ben közvetítették a francia nyílt tenisz-bajnokságot. Jelenleg dolgoznak egy állandó 3D-csatorna kialakításán. A Eurosport 3D - csakúgy, mint a HD változat - fizetés csatornaként lesz elérhető.

INFO: www.eurosport.com

Tim Berners-Lee, a web atyja

Megújulásra vár a világháló

Új alapokra akarja helyezni a webet Berners-Lee. A jövőben adatcsomagokat kell egymáshoz kapcsolni, nem pedig dokumentumokat.

Mérföldkö lehet a szemantikus világháló kialakításának folyamatában Berners-Lee-nek, a web feltalálójának elképzelése, mely szerint a dokumentumok összekapcsolása helyett azokat az adatcsomagokat kellene összekötni, amelyek jelentéssel bírnak egymás számára. Jelenleg a világháló weboldalak (dokumentumok) hálózata, amelyet egymáshoz kapcsolt adatcsomagok hálózatává, egyfajta globális adatbázissá kellene alakítani. Ezzel egy, a mainál sokkal intelligensebb web jönne létre, azonban Berners-Lee ötletével kevés kutató ért egyet.

Ezért a World Wide Web Consortium (W3C) vezetője a Massachusetts Institute of Technology (ismertebb nevén a MIT) neves kutatóival karöltve egy úgynevezett Linked Data

„A web nem gépeket, hanem embereket köt össze”

Tim Berners-Lee, a web atyja

(kapcsolt adatcsomagok) kurzust hozott létre, és az amerikai Cambridge egyetemén a kiválasztott hallgatóknak idén ősztől oktatni fogják a Linked Data koncepciót. A kurzus végére a hallgatók többek között egy nyílt forrású kodeket alakítanak ki, és a Linked Data elképzelést igyekeznek bevezetni az informatikai piacra.

Berners-Lee nagy reményeket fűz a szeptemberben induló kurzushoz. Az újfajta szervezésű internet sokkal intelligensebb lehet, mint a jelenlegi megvalósítás. „A web nem gépeket, hanem embereket köt össze” - mondja a web atyja. Az ily módon kialakított világhálót a WWW helyett GGG-nek (Giant Global Graph) kell majd neveznünk.

INFO: www.mit.edu

Travolution

Autó-jelzőlámpa kapcsolatot tesztel az Audi

Egy olyan, újszerű kommunikációs rendszert tesztel központjában az Audi, amelynek segítségével a gépkocsik értelmezhetik a közlekedési lámpák jelzéseit. A Travolution WiFi és 3G mobilkapcsolattal teszi lehetővé, hogy a járművek közvetlenül vagy az interneten keresztül kommunikáljanak a jelzőlámpákkal. A vezető ezáltal megtudhatja, hogy a jelenlegi sebességgel haladva zöld vagy piros állásban érkezik-e a következő közlekedési lámpához.

Így lehetősége nyílik például a sebesség csökkentésére, hogy elkerülje a szükségtelen fékezéseket. Ezzel mérsékelhető a fogyasztás és a légszennyezés. A további funkciók közé tartozik az autópálya-kapuknál és a parkolóházakban való online fizetés lehetősége. A 2006-ban indult projektben jelenleg több mint 150 jelzőlámpa és 15 tesztjármű vesz részt, amelyek éves fogyasztása 17 százalékkal lett kevesebb.

INFO: www.audi.com

Ingyen internet a nyomorvedben

Csatlakozott a világhálóra Brazília legnagyobb nyomorvede, a riói Rocinha, amelynek több mint 100 ezer lakója ingyen és vezeték nélkül internetezhet. A kezdeményezés a Rio Estado Digital nevű program részét képezi, a felhasználók mindenképp a képzési és továbbképzési lehetőségekről tájékozódhatnak. A Rio de Janeiro déli környékén található nyomorved egy részében már az idei év márciusában létrejött az internetkapcsolat, és más favellák - a Dona Marta és a Cidade de Deus - is rendelkeznek immár ingyenes összeköttetéssel.

Internetet mindenkinek

Finnországban alapjog a világháló

Senki sem vitatja ma már, hogy a világháló használata elengedhetetlen versenyképességünk megőrzéséhez, egyelőre azonban szűkös anyagi lehetőségeik miatt sokak maradnak ki az internet áldásaiból. Finnországban július elejétől emberi alapjoként ismerték el az internethez való hozzáférést. Az egyszerű árfekvésű és szélessávú internetkapcsolat mindenkinek alapvető joga, nyilatkozta Suvu Lindén távközlési miniszter.

A politikus szerint a Finnországban működő 26 telekommunikációs cégnek képesnek kell lennie ellátni az otthonokat és irodákat legalább 1 megabit/s-os letöltési sebességű kapcsolattal. Hivatalos források szerint az 5,3 milliós lakosú országban a háztartások 99 százaléka már rendelkezik ilyen vagy ennél akár nagyságrendekkel gyorsabb összeköttetéssel.

A távolabbi tervek között szerepel, hogy 2015-re mindenkit minimum 100 megabit/s-os sebességgel csatlakoztatnának a világhálóra az észak-európai országban. A most elfogadott törvény kötelezi a szolgáltatókat a megfelelő sávzsélesség biztosítására és az eddig ellátatlan területek felszámolására.

Online marketing

Visszajelzésre kiválóak a közösségi portálok

Marketingszakemberek nem győzik hangsúlyozni, hogy óriási lehetőségeket kínálnak a közösségi portálok a gyártóknak termékeik népszerűsítésére. Első olvasásra ennek ellentmondani látszik az Ipsos 23 országban – köztük hazánkban – elvégzett online felmérésének eredménye, mely szerint a fogyasztók nagyobb valószínűséggel látogatják meg egy csomagolt termék weboldalát, mint válnak a terméket gyártó márka követőivé a Twitteren vagy a Facebookon. Sőt, a magyarokra még inkább jellemző, hogy bár látogatnak webes termékoldalakokat, a közösségi hálózatokon kevésbé követik a márkákat. Az online felmérésben részt vevő magyarok mintegy negyede nyilatkozott úgy, hogy a következő három hónap folyamán nagy valószínűséggel felkeresi olyan márka weboldalát, amely csomagolt termékek gyártásával foglalkozik. Ez az arány szinte teljesen megegyezik a globális átlaggal. Ugyanakkor csupán 5-9 százaléuk valószínűsítette, hogy várhatóan követni fog ilyen márkákat a Twitteren vagy a Facebookon. Az is igaz persze, hogy Magyarországon az iWiW a leglátogatottabb közösségi oldal.

S hogy mi lehet mégis a szerepe a közösségi portáloknak a márkaépítésben? A termékoldalak kevés lehetőséget adnak a visszajelzésre, ezért a fogyasztók elsősorban tájékozódási célból látogatnak el ezekre, míg a felmérés szerint a közösségi oldalakat olyan helynek tartják, ahol elmondhatják a véleményüket, és kapcsolatba kerülhetnek más vásárlókkal.

INFO: www.ipsos.hu

Repülőjártat-keresőt indít a Google

Tovább színesíti szolgáltatási palettáját a keresőóriás Google, amely ezúttal légitársasági utazási szoftvert vásárol annak érdekében, hogy felhasználóinak a mostani megoldásoknál tökéletesebb repülőjártat- és jegyár-információkat biztosíthasson. „Egy olyan új repülőjártat-kereső szolgáltatást fejlesztünk, amelynek kialakításánál a végfelhasználókra koncentrálnunk” – nyilatkozta Eric Schmidt, a Google vezérigazgatója. A cég terveit közt nem szerepel a repülőjegy-árúsítás.

INFO: www.google.com

Fujitsu Esprimo

Asztali csúcsgépek hatmagos AMD processzorral

A legújabb AMD platformra épül a Fujitsu két új Esprimo asztali gépe – a helytakarékos kivételű E5645-ös és a mikrotoronyba épített P5645-ös. A gyártó többféle processzorral szállítja az új rendszereket: a kevésbé teljesítményigényes alkalmazásokhoz készült, egymagos AMD Semprontól és kétmagos AMD Athlon II X2 processzoroktól kezdve a komolyabb alkalmazásokhoz szánt négy- és hatmagos AMD Phenom II X4-en át a legextrémebb igényeket is kielégítő hatmagos AMD Phenom II X2

lapkákig. Példánknál maradván, az egyik mag a vírusellenőrzést végzi, míg egy másik a DVD-írás feladatát teljesíti. A Turbo Core a legfejlettebb alkalmazásoknál mind a hat magot mozgósítja, ha pedig a programok csak három magot foglalnak le, növeli a frekvenciát. A több képernyővel dolgozó felhasználók számára lényeges, hogy mindkét Esprimo modell két PCI Express foglalattal rendelkezik, így két gyors grafikus kártyával is bővíthető.

INFO: hu.fujitsu.com

Adatmentési biztosítás nyaralóknak

A Kürt adatmentési szakemberei kifejlesztették a flash kártyával működő digitális fényképezőgépek, kamerák és mobiltelefonok adatmentését, a Generali csoporthoz tartozó EUB utasbiztosító pedig ehhez kapcsolódó Flash Doktor biztosítást kínál. Utóbbival megúszható a meglehetősen költséges – jellemzően 35-45 ezer forintba kerülő – adatmentési eljárás. Három napra 500, egyhetes nyaralás esetében pedig 900 forintos biztosítási díj ellenében egészen nyugodtan alhatunk, pótolhatatlan képeink nem veszhetnek el.

INFO: kurt.hu

HD-ben utazik a Logitech

720p-s kamerák videochathez

Két új webkamerával rukkolt elő a Logitech, amelyekkel 720p felbontású videobeszélgetések folytathatók. A HD Pro Webcam C910-essel 1080p felbontású és a beépített két mikrofonnak köszönhetően sztereó hangminőségű videofelvételek készíthetők. A hordozható gépre felcsíptethető HD Webcam C510-es modell tengelye körül 360 fokban elforgatható. Két belépő szintű HD modellt – a C310-est és a C270-est – ugyancsak bemutatott a gyártó.

Mindenyik kamerához mellékelik a Logitech új Vid HD video-telefonia szoftvert, amely a cég régebbi modelljeihez is ingyenesen letölthető. Az új webkamerák kompatibilisek a Skype-pal és valamennyi népszerű azonnali üzenetküldő szolgáltatással. A C910-es modell várhatóan 100 euró körüli áron kerül az üzletekbe, a C510-esért 50, a C310-esért és a C270-esért pedig 30 eurót kérnek majd.

INFO: www.logitech.hu

Tíz+1 technológia, amit a kihalás fenyeget

A számítástechnikában néhány eszköz egyszerűen nélkülözhetetlen – gondolnánk. Végül is a **billentyűzetnek, a floppynak és társaiknak** is megvoltak a jó éveik.

Adobe Flash

„Ami futtat Flasht, azon tojást is lehet főzni” – viccelődött Phillip GrønvoId, az Opera termékfelelőse, utalva a Flash rossz erőforrás-felhasználására. Steve Jobs is a Flash eltűnését jósolja, helyette pedig új szabványokat favorizál.

Billentyűzet és egér

Az érintőképernyőnek és a tapipadnak köszönhetően a hagyományos billentyűzet és egér napjai meg vannak számlálva. Hamarosan a PC-k tökéletes pontossággal megértik az emberi beszédet is, ettől kezdve pedig szövegbevitelhez sem lesz szükség tasztatúrara.

Játékvezérlő

Már a Nintendo Wii-je is elavult: készülünk fel, hogy hamarosan csak egy intelligens botra vagy akár arra sem lesz szükségünk. A Sony Move-ja és a Microsoft Kinectje pontosabb és valóságghú ember-gép kommunikációt ígérnek.

Műholdas telefon

Tengerész olvasóinknak: A mélytengeri bűvárkodást leszámítva az új GSM technológiákkal a Föld minden pontját le lehet majd fedni. Viszlát, műholdas telefon.

Plazmatévé

Noha kezdetben a plazma jobb helyzetben volt, mint az LCD, és még manapság is él a technológia, a jövő nem túl fényes: piackutatások szerint már most is 75%-os az LCD-k piaci részesedése, és mindössze 7% a plazmakijelzőké.

(Mobil)telefon-töltő

A töltők elavultak. A jövőben indukciós elven tölthetjük majd fel akkumulátorról üzemelő eszközeinket. Emellett az eszközök a töredékét fogyasztják majd a mai készülékeknek, és akár mozgatóssal is töltődnek majd.

Mágneses adattárolás

Végleg el kell búcsúznunk a kis floppytól. A legnagyobb gyártó, a Sony bejelentette: felhagy a gyártással, mivel ez az adathordozó is a többi mágneses tároló (video- és audiokazetta) sorsára jutott.

Analóg tévéadás

Semmi reménye nem lehet a magyarok döntő többségének, akik még mindig analóg tévéadást néznek: 2012-től az analóg megszűnik, és kizárólag digitális műsorszórás lesz hazánkban is.

Offline tároló

Aki foglalkozik adatai védelmével, nemcsak PC-jére menti el képeit, videóit, feltölti őket egy adatfelhőbe is a netre. Ez nagy tárhelyet és tökéletes biztonságot ígér akár ingyen.

Fax

A hazai cégeknél még mindig nagy hagyománya van a faxnak. Ugyanakkor ez ma már elavult, az idő eljárt a lassú és körülményes technológia felett. Kiváltója a digitális aláírással ellátott e-mail, ami védelmet, hitelességet és titkosítást nyújt.

+1 Programok

Egyre több programnak létezik online változata, amihez nem szükséges telepítés, különösebben erős kliensgép, és a licenccijakkal sem kell számolnunk. Jó példa erre a legújabb, nemrég bejelentett Microsoft Office Web Apps, ami általános felhasználáshoz tökéletesen elegendő, ingyenes és integrált része a Live szolgáltatáscsomagnak.

Panda Security

Új trükkel próbálnak meg adatainkhoz jutni a hackerek

Megszokhattuk már, hogy egyre újabb és kifinomultabb módszereket dolgoznak ki az informatikai bűnözők annak érdekében, hogy hozzáférjenek féltve őrzött adatainkhoz. Ilyen veszélyes új módszer a tabnabbing technika, amely a jelenleg kizárólagosan használt többfüles böngészők fogycatékosságait használja ki. A tabnabbing-gal megváltoztatható a böngészőfülön található, a megnyitott weboldalt azonosító kis ikon, sőt, az oldal tartalma is. Így például egy megnyitott, de

nem olvasott hírportál a háttérben átalakul, mondjuk a Gmail levelezőszolgáltatás meghamisított bejelentkező oldalává. Elfelejtkezve arról, hogy ma még nem kezdeményeztük a Gmailbe való belépést, óvatlanul megadjuk a bejelentkezési adatainkat, és az adathalászok máris hozzáfutnak a jelszavunkhoz. Ezt követően látják levelezésünket, amelyben minden bizonnyal találunk további bizalmas információkat, jelszavakat.

INFO: pandasecurity.hu

Red Bull mobilok a Telenornán

Közösen vezette be a Red Bull és a Telenor a Red Bull Mobile-t: az induló ajánlat három készüléktípust – többek között az RBM2 jelű, különleges fejlesztésű Android készüléket –, továbbá olyan tarifacsomagokat tartalmaz, amelyekkel az ügyfelek exkluzív hozzáférést kapnak a Red Bull világában szereplő kulturális és sport témájú tartalmakhoz. Az interaktív funkciók és az adatcsomag révén a hírek, képek és videók megosztása egyetlen kattintással elvégezhető.

Adobe

Korrigálja az objektívet a Lightroom 3

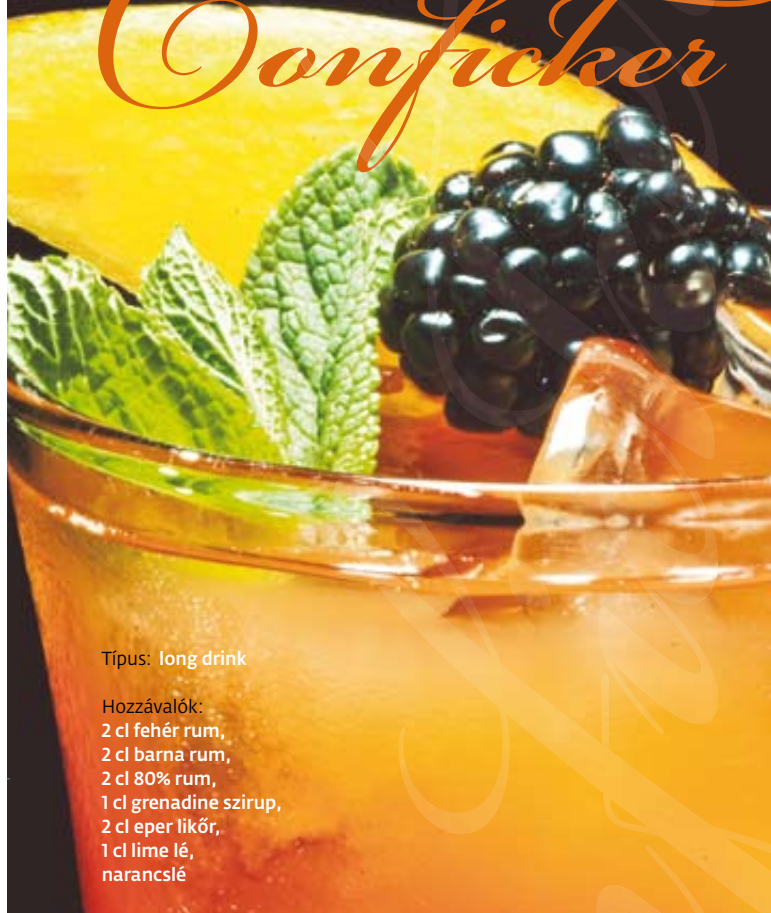
Profí funkciók profí fotósoknak: az Adobe kiadta az igényes hobifotósoknak és a hivatásosoknak szánt fényképkezelő és képszerkesztő szoftvere, a Lightroom 3-as változatát. Az alapoktól kezdve teljesen átdolgozott grafikai csomagban továbbfejlesztette a gyártó a nyers formátumú felvételek feldolgozására hivatott modul, amely új zajcsökkenő és képélesítő funkciókkal bővült. Az új Lightroom 3 immáron

az objektív leképezési hibáinak automatikus korrekciójára is képes. A funkció a Canon, a Nikon és a Sigma optikai esetében azonnal használható: a szoftver tartalmazza az egyes objektívek profilját. Az eszközökre jellemző torzítások és a színhibák egyetlen gombnyomással javíthatók. Más gyártók objektívjei esetében vehetjük hasznát a profilkészítő funkciónak, amely létrehozza az optika hibáinak javításához szükséges profilt.

Koktélok az ESET víruslaboratóriumából

Conficker

Típus: long drink

Hozzávalók:

2 cl fehér rum,
2 cl barna rum,
2 cl 80% rum,
1 cl grenadine szirup,
2 cl eper likőr,
1 cl lime lé,
narancslé

Kérlek, mondd, hogy Te folyamatosan frissítesz minden rendszert! – A rendszergazdák jó része ugyanis elfelejtkezik erről. Ennek is köszönhető, hogy a már több mint két éve ismert biztonsági réseket kihasználó Conficker még mindig a legelterjedtebb féreg Magyarországon.

A kártevő egy algoritmusall akár 50 ezer doménnevet képes generálni, majd megpróbál mindegyikhez kapcsolódni, hogy onnan parancsokat fogadjon el. A vírus gazdájának elég az ötvenezerből egyetlen domént bejegyeztetni, majd erre rákötni egy szervergépet, és máris minden időök egyik legfélelmetesebb zombihálózatának parancsolhat. A Conficker elleni védekezéshez használj megbízható vírusirtót és frissítsd folyamatosan az operációs rendszert – mind a kettőre ügyelned kell, ha biztonságban szeretnél maradni.

Mivel a Conficker az egyik legütősebb kártevő, így az utána elnevezett koktél is elég ütőse sikerült. Csak vigyázz, hogy Te ne válj zombivá, mert hamar átveszi a hatalmat.

A koktél elkészítéséhez rázd össze a hozzávalókat egy shakerben sok jéggel, majd az italt töltsd ki pohárba, és díszítsd ízlésed szerint. Az ital receptjét Morafcsik Péter, a Bols Mixer Akadémia vezetője alkotta meg, a Conficker elleni védekezéshez az ESET biztosítja az antivírus szoftvert.

A koktél sorozat támogatója az ESET, az ESET Smart Security és az ESET NOD32 Antivirus gyártója. Számítógéped megfelelő vírusvédelméhez használj jogtiszt, frissített internetbiztonsági programcsomagot, melyhez jár terméktámogatás is. www.eset.hu

ADAT- LOPÁS

Közösségi hálózatok, munkaközvetítők vagy éppen térképoldalak: mind-egyikük szorgosan gyűjti a felhasználók adatait. És minél többet gyűjtenek, annál többet veszítenek el.

4 200 000 felhasználó üzeneteit is ellophatták a szemfüles hackerok idén március végén az iWiW-ről, anélkül hogy bárkinek is feltűnt volna. Pontosabban valakinek feltűnt, és közkinccsé is tette az információt, hogy az éppen karbantartás alatt álló oldal URL-jében átírva az azonosítószámot, bárki privát üzenetét elolvashatja.

Szerencsére a hihetetlen hackertrükk nem lett közismert, sőt, annyira nem tűnt fel jóformán senkinek, hogy egy hazai IT-oldalnak végül nyilvánosan kellett rákérdeznie, hogy mi okozta a biztonsági hibát, és történt-e adatszivárgás. Ezután már hivatalos forrásból is megtudhatta bárki, hogy a karbantartás és frissítés közben jelentkezett egy súlyos hiba az oldalon, mely észlelésekor a hozzáférhetővé vált adatbázist leállították, majd javították a sérülékenységet.

Mindez azonban nem befolyásolta az oldal látogatottságát, ahogy a kezelési kényelmetlenségek és a néha elérhetetlen oldal sem csökkentette a látogatók számát – jól mutatja ezt a világ legnagyobb közösségi hálójának példája is.

400 000 000 felhasználója van jelenleg a Facebooknak, és olyan adatvédelmi szabályzata, amely hosszabb, mint az amerikai alkotmány – és nem nagyon zavarja őket, ha az időnként a felhasználók hátrányára változik. Idén azért sikerült komolyabb tömegeket is sokkolni egy apró változtatással: az új szabályok szerint az oldalnak joga lett a felhasználók minden adatának – a fotókat is beleértve – lemásolásához, korlátlan idejű tárolásához, valamint ezek felhasználásához például reklámcélokra. Még abban az esetben is, ha az adott felhasználó már rég töröltette magát a hálózatról (amely amúgy nem könnyű feladat).

A Facebookon mindennaposak a tiltakozó akciók, jóformán mindenért (a Facebook fizetössé válásáról szóló, eddig teljesen megalapozatlan híresztelés ellen a mai napig gyűlnek a hazai tiltakozások...), ám az áprilisi változásokat kísérő botrány meghátrálásra készítette az oldal jóformán egyszerű vezetőségét. Azóta az adatvédelmi beállítások valamivel egyszerűbbé váltak, bár még mindig némi ügyességet igényelnek. A felhasználók többsége pedig már el is felejtette a hatalmas felzúdulást, és újra csak az oldal lassúsága – és esetenként a fizetössé válásának pletykája – miatt panaszkodik.

1,4 MILLIÓ MAGYAR

használja a **facebook** szolgáltatásait hónapról hónapra. Ezzel hazánk az 52. a sorban a 187 résztvevő között, és nagyjából középen áll a kelet-európai mezőnyben. A Facebook fizetössé válása ellen tiltakozó nemzetközi csoportnak 5,4 millió tagja van.

AZ E-MAIL SZOLGÁLTATÓK KÖZEL 50%-ÁNAK

szerződési feltételeiben akadnak olyan pontok és elemek, amelyek vagy a szolgáltató, vagy a felhasználó hazájában, netán mindkét-tőben illegálisak. Ezek alapján a szolgáltatás feltételei bármikor megváltoztathatók.

95%-BAN 18 ÉV ALATTIAK

készítették a privi.hu közel 62 000 „interaktív weboldalát”. Legtöbbjük nem-hogy nem aggódik személyi adatainak (név, lakóhely, iskola stb.) védelme miatt, de valószínűleg arról sem tud, hogy miért nem kéne azt minden arra járónak látnia.

TÖBB MILLIÓNYI FÉNYKÉPET

készített és rögzített eddig világszerte a **Google** View szolgáltatása számára. Hazánkban azonban az adatvédelmi biztos kérdésesnek tartotta a szolgáltatás jogosságát, így egyelőre felfüggesztették a felvételek készítését.

500 LEHETSÉGES JELSZÓVAL

a felhasználói fiókok több mint 10%-a hozzáférhető, de 10-ből három jelszó kitalálásához elég 10 próbálkozás. A legnépszerűbb „kód” továbbra is az 123456789 számsor 4-9 karaktere, valamint a „password” és „iloveyou”.

4,2 MILLIÓ REGISZTRÁLT FELHASZNÁLÓ

A „magyar Facebookként” is ismert **iWiW** büszke lehet sikereire, ezzel az eredménnyel a 21. lenne az országok versenyében. A regisztráltakból ráadásul naponta 1,2 millió egyéni látogatója van az iWiW-nek, így a második legnépszerűbb oldal Magyarországon.

10-BŐL 5 KÖZSÉGI HÁLÓZAT

esetében komoly gondok vannak a biztonsági beállításokkal. Az ilyen hálózatokban minden korlátozás nélkül hozzá lehet férni a felhasználólevelekhez.

2,5 MILLIÁRD FÉNYKÉPET

töltötte fel havonta a Facebook felhasználói. 10-ből 9 felhasználónál azonban továbbra is az alap adatvédelmi beállítások vannak érvényben, a hálózat mind a négy-százmillió tagjának hozzáférést engedve a képekhez.

FELMÉRÉS

Az adatszivárgások és adatvédelmi visszaélések ellenére továbbra is tagja egy közösségi hálózatnak?

FORRÁS: CHIP ONLINE

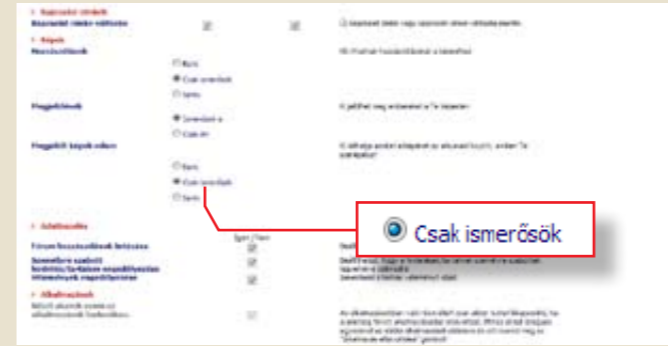
ADATSZIVÁRGÁS TOP 5

- rockyou** A hazánkban alig ismert RockYou.com közösségi oldal 32 millió felhasználójának szerezte meg a jelszavát egy hacker, majd ezeket közzé is tette a világhálón. Azóta sok adatvédelmi cég használta az adatbázist statisztikai célokra.
- iWiW** Egy néhány napos karbantartás során fellépő hiba több mint négy millió felhasználó teljes levelezéséhez engedett hozzáférést. Miután a céget értesítették a hibáról, az adatbázist lekapcsolták, és a problémát elhárították.
- Google** A cég Twitter-gyilkosnak szánt Gmail kiegészítésének startja eléggé rosszul sikerült: a szolgáltatás a felhasználó beleegyezése nélkül annak teljes címtárát elküldte ismerőseinek. A hibát néhány órán belül kijavították.
- Apple** Az Apple állandó partnere, az AT&T telekommunikációs cég szerverének biztonsági rését kihasználva egy hackercsoport 114 000 iPad-felhasználó adatait szerezte meg, köztük számos hírességét, politikusát, üzletemberét.
- FBI** Néha nem a mennyiség, hanem az adat fontossága számít. Az FBI és az Amerikai Tengerészgyalogság nyomozást folytat, hogyan kerülhettek titkos adatok az elnököt szállító helikopterről egy iráni számítógépre.

FORRÁS: INSURANCEHAWKS.COM

GYORS ÉS HATÉKONY VÉDELEM

Mind az iWiW-ben, mind a Facebookban található néhány lényeges beállítás, amellyel megvédhetjük adatainkat.

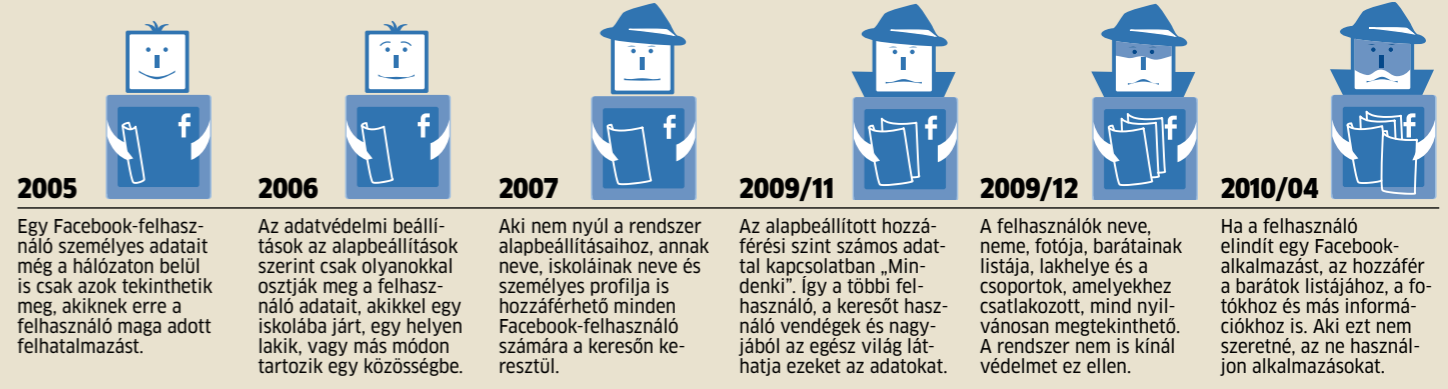
iWiW A Beállítások megnyitásával számos döntési lehetőséggel szembesülünk. Ha pedig legördítjük a lapot a végéig, néhány mozdulattal szigoríthatjuk a képek kezelését

Facebook Az új, egyszerűsített adatvédelmi kezelőfelület valóban átláthatóbb lett, és könnyebb kezelni, de a legfontosabb elv nem változott: ha nem akarjuk, hogy valakit meglássanak rólunk, ne töltsük fel

FACEBOOK: BARÁTKERESŐTŐL ADATKERESKEDŐIG

A személyes adatok védelmének visszafejlődése a közösségi hálózatban 2005 és 2010 között

Testmozgással irányítható játékok

Teljes testünket figyeli az **MS kamerákkal felszerelt vezérlője**, amivel szó szerint a játékok új dimenziója nyílik meg.

A Las Vegas-i játékiállítás egyik főszereplője a Microsoft kamerákkal felszerelt Kinect-je volt. A „Project Natal” kódnéven emlegetett vezérlőt a tévé alá, elé vagy fölé kell helyezni, az irányítást pedig teljes testünk mozgásával végezzhetjük. Mozdulataink, pozíciónk és testhelyzetünk felismeréséhez a vevőegységben kamerákat helyeztek el. A Kinect képes arcfelismerésre, a másik két optika pedig a játékos mozgását és helyzetét követi. A Kinect két játékos lekövetésére is képes, és a játékokat nem csupán kézmozdulatokkal, szóbeli parancsokkal is irányíthatjuk. Steve Ballmer elhintette, efféle irányítás a windows PC-knél is megjelenhet.

A Kinect november 5-től lesz kapható hazánkban, és bármelyik Xbox 360-as géppel használható lesz. Az ár egyelőre nem hivatalos, de várhatóan 30 és 50 ezer forint között alakul.

A Kinecttel együtt új Xbox 360 is érkezett, amit hivatalosan Xbox 360 250 GB-nak hívnak. A designos gép 30%-kal kisebb, mint elődei, és a cég állításai szerint minden eddigi problémát orvosoltak benne. A gép közel zajtalanul működik, beleértve a DVD-meghajtót is, továbbá alig melegszik, ezért kisebb, csendesebb hűtéssel üzemel, és sokkal kevesebbet fogyaszt nyugalmi és terhelt állapotban is. Ez a rengeteg pozitív tulaj-

donság a továbbfejlesztett, 45 nm-es gyártástechnológiával készült CPU+GPU párosnak köszönhető. Ha mindez még nem lenne elég, az új Xbox 360 beépített, n-es WiFi vezérlőt, 250 GB-os háttértárat és dedikált Kinect portot kapott – mindezt az előző generációval megegyező áron.

A Sony a Move kontrollerral hívta fel magára a figyelmet. A mikrofon kinézetű irányítón vannak gombok, a vevőegységben pedig kamera bújjik meg, így a cég állítása szerint mindenél pontosabb pozicionálást tesz lehetővé. Megjelent a Sony PlayStation Plus online, fizetős szolgáltatás egyedi extrákkal, de hogy ez Magyarországon mikor lesz elérhető, azt egyelőre nem tudni. A Nintendo csendesen indított, mégis hatalmas érdeklődést keltett a jövőre elkészülő kézi konzoljával, a Nintendo 3DS-sel. Az elődeinél erősebb, de azokkal kompatibilis, két kijelzős mobil játékgép felső, Sharp kijelzője ugyanis szemüveg nélküli 3D-s hatást nyújt – a VGA kamerákkal pedig 3D-s fényképeket készíthetünk. 📷

Fitnesszedő Az In Your Shape aerobik és jóga tanfolyamain a hibáinkat a gép a Kinecttel javítja

Táncanár A Kinect táncóráin sokféle stílust elsajátíthatunk, de vigyázat: ha hibázunk, pontot veszünk!

Microsoft Kinect

RÖVIDEN:
AZ INNOVATÍV KAMERARENDSZER A MOZGÁST VÁLÓS IDŐBEN ÁTALAKÍTTJA

ESZKÖZ TÍPUSA: játékvezérlő

INFO: www.xbox.hu

MEGJELENÉS: 2010. november 5.

VÁRHATÓ ÁR: 30-50 ezer forint

Az Electronic Entertainment Expo (E3) újdonságai

MS Xbox 360 250 GB

Az új gép kevesebbet fogyaszt, szinte zajtalan, és beépített WiFi vezérlőt is kapott.

RÖVIDEN:

ESZKÖZ TÍPUSA:	játékkonzol
INFO:	www.xbox.hu
MEGJELENÉS:	2010. július 16.
AJÁNLOTT ÁR:	69 900 forint

Nintendo 3DS

A 3DS szemüveg nélküli 3D-s látványt kínál, 3D-s képeket készít, és a hardver is sokkal erősebb lett.

RÖVIDEN:

ESZKÖZ TÍPUSA:	kézi játékkonzol
INFO:	www.nintendo.hu
MEGJELENÉS:	2011 első fele
VÁRHATÓ ÁR:	n.a.

Sony Playstation Move

A Sony ígéretei szerint a Move kínálja a legpontosabb pozicionálást és játékokban sem lesz hiány.

RÖVIDEN:

ESZKÖZ TÍPUSA:	játékvezérlő
INFO:	www.playstation.hu
MEGJELENÉS:	2010. szeptember 15.
VÁRHATÓ ÁR:	12 ezer forinttól

Leteszteltük: NVIDIA GeForce GTX 460

Égető szükség volt már egy igazán jó, közepkategóriás GeForce-ra, ami **GYORS, KEVESEB FOGYASZT ÉS KAPHATÓ IS**. A GTX 460 nem kevesebbre vállalkozik, mint hogy sikerre viszi a Fermi architektúrát.

Mostanáig háromféle DirectX 11-es GeForce-t kaptak a felhasználók az NVIDIA-tól, de egyik sem volt képes arra, hogy kellemetlen meglepetést okozzon az AMD-nek. A közel egy éve piacon levő Radeon HD5000-es széria a középső és alsóbb szegmensekben egyeduralgoló, a felsőbb régiókban pedig rendre sokkal jobb ár/érték arányt képvisel, legyen szó akár a HD5850-ről, akár a HD5870-ről. A legutóbb bemutatott GTX465 nem volt képes érdemben felvenni a versenyt a HD5850-nel: drágább és lassabb nála, ráadásul még sokkal többet is fogyaszt.

Az NVIDIA azonban nem pihent, és elkészítette az első, fizikailag is kisebbre szabott Fermi GPU-t, a GF104-et. Ez az alapja a legújabb, GeForce GTX 460-as videokártyának, ami a közép- és felsőkategória határán egyensúlyoz. Az 50-60 ezer forintos kártya szolgáltatásaiban és felépítésében megegyezik a nagy testvérrel, a GTX 480-nal, ám minden területen megnyirbálták az NVIDIA mérnökei, hogy a fogyasztást és legfőképpen az árat lejjebb vihessék. A GF104-es GPU-ban így 336 shader processzor teljesít szolgálatot, amihez az 1 GB-os verzióban 32, a 768 MB-osnál pedig 24 RoP egység és 56 textúráló tartozik.

A kétféle GTX 460-as kártya a fedélzeti GDDR5-ös memóriában különbözik: az olcsóbb, kb. 55 ezer forintos kártyán csupán 768 MB RAM dolgozik 192 bites buszra kapcsolva, míg a drágább modellel 1 GB-ot találunk 256 bit széles memóriabuszon. A kisebb GPU-nak és a kevesebb memóriának

Termék	Zotac GeForce GTX 460 1GB	ASUS HD5830 DirectCU
Információ	www.zotac.com	hu.asus.com
Bruttó tájékoztató ár	229 USD	75 900 Ft
GPU	GF104, Fermi, 40 nm	Radeon HD5830, Cypress, 40 nm
Shader, textúráló, RoP	336, 56, 32	1120, 56, 16
Memória	1 GB GDDR5, 256 bit	1 GB GDDR5, 256 bit
Órajelek (mag/shader/memória)	675/1350/3600 MHz	800/800/4000 MHz

Mérési eredmények (Full HD, 8xFSAA/16xAF)

3DMark06	21 502 pont	18 987 pont
3DMark Vantage	15 624 pont	15 181 pont
Crysis	36,8 fps	30,6 fps
H.A.W.X	60 fps	38 fps
Battlefield:BC2	47,3 fps	36,7 fps
Warhammer 40k:DoW2	54,8 fps	47,3 fps
Dirt2	46,8 fps	39,4 fps
Resident Evil 5	78,1 fps	69 fps
Unigine Heaven 2.1	22,3 fps	16 fps

Teszt: Intel Core i7-980X, ASUS Rampage II Gene, 3 GB Kingston DDR3, Samsung SATA 250GB, Raptorex 850W, Win7 x64, ForceWare 258.80, Catalyst 10.6

köszönhetően a GTX 460-as kártyák jelentősen kisebbek a többi GTX 400-as kártyánál, kevésbé melegszenek, és fogyasztásuk is sokkal barátságosabb.

A tesztelésünkben járt legelső Zotac GTX 460 az erősebb, drágább változat 1 GB fedélzeti memóriával és néhány egyedi extrával. A kis méret és a gyengébb GPU ellenére a kártya két darab, hatérintkezős kiegészítő tápcsatlakozást igényel. A Zotac az NVIDIA referenciakártyáját egy saját tervezésű, hatékony, ámde terhelés alatt hallhatóan zajos hűtővel szerelte, továbbá adott hozzá egy extra DisplayPort kimenetet (és egy teljes játékot) is.

A mérések során azt láthattuk, amire már tavaly ősz óta vártunk: DirectX 11-es GeForce kiváló teljesítménnyel, elérhető áron. Az 1 GB-os GTX 460 minden szintetikus tesztben és minden játékban jól teljesített, megvan benne az erő, hogy akár a legújabb játékokat is Full HD-ben, képjavító eljárások használata mellett játsszuk végig. Hozzá legközelebb a Radeon HD5830 áll, amit minden játékban megelőz az 1 GB-os GTX 460 – ugyan még nem teszteltük, de várhatóan a 768 MB-os, olcsóbb változat is lesz olyan erős, mint a HD5830, de annál mindenképpen olcsóbb lesz. Amíg az AMD nem csökkenti a HD5830/HD5850 árát, nem is kérdéses, hogy a GTX 460 a legjobb vétel ebben a kiemelten fontos szegmensben, ha azonban egy merész húzással jelentősen (kb. 10-20 ezer forinttal) olcsóbbá válna a HD5850, újra az AMD felé dőlne a mérleg nyelve.

A GTX 460 nem az utolsó Fermi alapú GeForce, idén az NVIDIA minden szegmensben mutat még be újabb VGA-kat, az AMD pedig végre csökkentheti árait, illetve a Radeonok is vérfrissítést kapnak összességében a HD6000-es széria révén. Addig azonban a legjobb ár/értékű DirectX 11-es kártya vita nélkül a GTX 460.

Internet Explorer 9: A BÖNGÉSZÉS új dimenziói

Forradalmi kezelőfelületek IE9-cel
Az új szabványokkal a web új dimenziói nyílnak meg – hardveres 2D/3D gyorsítás és látványos animációk flash és SilverLight nélkül

Soha nem látott biztonságot, kompatibilitást és sebességet ígér a Microsoft az Internet Explorer 9-cel. Leteszteltük, hogy a rengeteg fiaskó után hihetünk-e még a szoftveróriásnak.

ERDŐS MÁRTON

Zajos ellentétborral rendelkezik, mégis magasan piacvezető az Internet Explorer. A 6-os verzió katasztrófa volt biztonság és kompatibilitás terén, ám ez volt a világ legnépszerűbb oprendszerének, a Windows XP-nek az alapértelmezett böngészője, ezért csak kevesen vették a fáradságot, hogy alternatív böngészőt telepítsenek gépükre. A 7-es kiadás sokat fejlődött szolgáltatásokban és kezelésben egyaránt, de a biztonság csak keveset, a kompatibilitás és a szabványok helyes támogatása pedig szinte egyáltalán nem javult. Az IE8-nál már sokkal komolyabban vette a biztonságot a Microsoft, a kompatibilitáson és a sebességen is javítottak egy leheletnyit, de az addigra megerősödött konkurencia minden területen jobb volt már nála. A hamarosan megjelenő 9-es verzió kulcsfontosságú lesz, mivel a fejlesztők minden kritikát meghallgattak, és ez

egyszer végre úgy tűnik, valóban tesznek is lépéseket, hogy megérdemelten uralják a böngészők piacát.

Böngészőválasztás: zajos konkurenciaharc

Firefox, Opera, Chrome vagy Safari: hiába jelent meg minden windowsos PC-n a böngészőválasztó ablak, a Microsoft továbbra is magasan uralja a piacot IE különböző verzióival (lásd keretes írásunkat). Az erőviszonyok egyes országokban eltérhetnek ettől (hazánkban a Firefox a legnépszerűbb), de összesítve továbbra is döntő a Microsoft fölénye.

Az elmúlt években egyre erősödtek a konkurensok: ma a jobb kompatibilitás és biztonság mellett ténylegesen hasznos szolgáltatásokat, valamint látványosabb jobb teljesítményt kínálnak, így még a konzervatív, valamint a számítástechnikára kevésbé fogékony felhasználók is tömegesen térnek át alternatív böngészőre. A Microsoft oldaláról nézve intő jel az IBM is, ahol vezetői döntést hoztak arról, hogy a cég alapértelmezett böngészője minden alkalmazottnál a Firefox legyen, az IE pedig „kerülendő”. Ez az egyetlen döntés egyelőre „csupán” 400 ezer felhasználót hoz a Firefox könyvtárára, nem lehetetlen azonban, hogy az IBM-et további nagy cégek is követik, és akkor a helyzet igazán súlyossá válhat.

Internet Explorer 9: merész újítások

Az Internet Explorer 9 legutóbb kiadott, alfa verziós teszt példányánál, a Platform Preview 3-nál érdekes, de mindenképpen hasz-

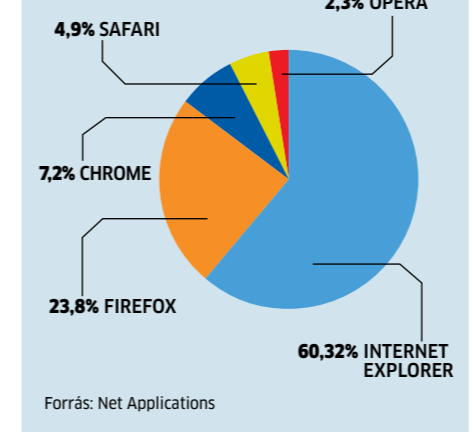
nos húzás volt, hogy egy semmitmondó kezdőlap és egy címező helyett az új technológiákat tömörítő weboldalt mutat alapértelmezetten a program (bármely más weboldalt a File/Open pontból nyithatunk meg). Ezen az oldalon azonnal látjuk a fontosabb sebesség- és kompatibilitásteresztet, amiknek nem csupán a statikus eredményeit találjuk meg, hanem mi magunk is lefutathatjuk őket, hogy saját szemünkkel, saját gépünkön bizonyosodjunk meg arról, hogy a redmondi főhadiszálláson milyen keményen dolgoznak a legújabb Internet Exploreren.

Persze a száraz mérési eredmények és kompatibilitási tesztek a fejlesztőkön kívül nem sok mindenkit érdekelnének, ezért a Microsoft rengeteg látványos bemutatót pakolt fel erre a kezdőlapra.

Az új böngésző egyik legnagyobb újdonsága például, hogy kihasználja a ma már szinte minden PC-ben megtalálható grafikus chipet, és több számításigényes műveletet is a GPU-val végeztet el, ezzel is elosztva a terhelést és értékes CPU-erőforrásokat felszabadítva. Ehhez számtalan bemutatót is kapunk a Speed Demos pont alatt. Az Amazon online áruház könyvesboltjában például látványosan leemelhetjük a könyvespolcra a kiszemelt könyvet, és beleolvashatunk. A FishIE Tank megmutatja, hogy az IE9 akár ezer aranyhal kirajzolásával és meanimálásával is elbávik egyetlen akváriumban – persze ehhez már szükséges az erős CPU és a még erősebb GPU. Ennél is látványosabb a Flickr Explorer, ami leginkább a Firefox Cooliris kiegészítésére hasonlít.

Előkelő helyen áll az IE

Hiába a rengeteg biztonsági rés, az újabb szabványokkal való inkompatibilitás és az erős konkurencia, az Internet Explorer világszinten továbbra is vezető a böngészők piacát. Magyarországon a Firefox már megelőzte a Microsoft szoftverét.

Forrás: Net Applications

A legjobban várt, új webes szabvány jelenleg a HTML5, ami többek között mint a Flash potenciális leváltója terjedt el a köztudatban. Nos, attól még messze járunk, hogy az olyan videómegosztó oldalak, mint például a Youtube, leváltásák a Flash-t a HTML5 <video> címkéjére, ám több más területen akár már idén színre léphet az új szabvány. Erre láthatunk példákat a HTML5 demókban: egyedi pólótervezés HTML5-ben, lejátsszása

lista és audiólejátszó a weboldalba integrálva, dinamikus design, intelligens keresés, egyszerű, webes játék, ami eddig csak Flashsel, Javával vagy SilverLighttal volt elképzelhető.

HTML5, új JavaScript és GUI: az igazi meglepetések

Végül a grafikai demókat is érdemes végigpróbálgatni: Az egyik leglátványosabb az IMDb Video Panorama, amiben új filmek előzeteseit nézhetjük meg látványos, HTML5-alapú felületen a böngésző által, H.264-es kódolásban, GPU gyorsítást alkalmazva.

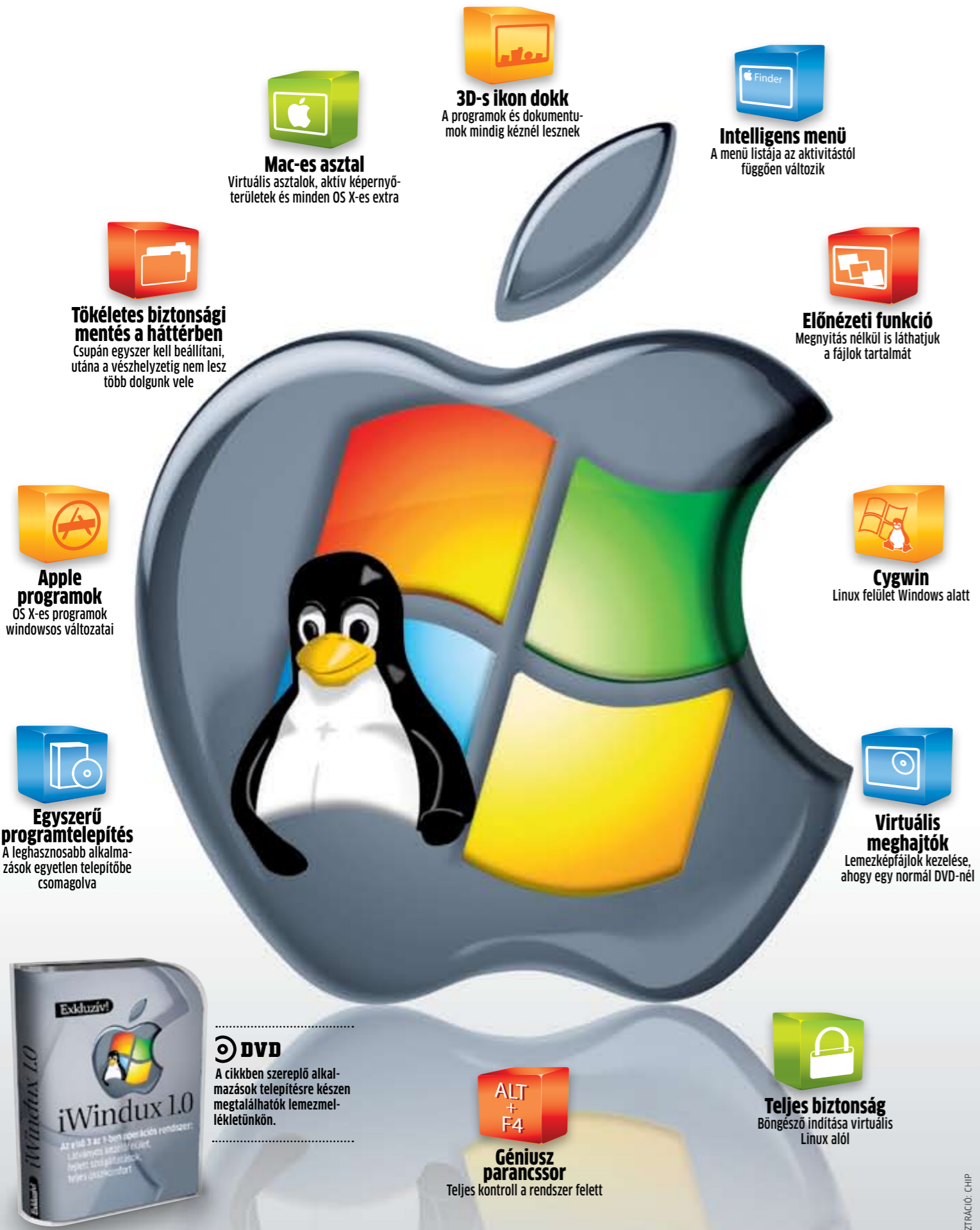
Az IE9 fejlesztéséért felelős Dean Hachamovitch még idén év elején kijelentette: 8 hetente újabb verzióval készülnek el. Ezt eddig tökéletesen teljesítette is a csapat, és minden alkalommal sikerült megfelelni a kitűzött céloknak. A harmadik alfa kiadásban nagyon fontos újdonságok láttak napvilágot, amik közül az egyik a HTML5 <video>, <audio> címkéinek támogatása, a beágyazott fontok (WOFF) és a 2D-s grafikai elemek.

A HTML5 kezelése mellett a programozók újraírták a JavaScript motort is, ami a Chakra kódnevet kapta. Az IE9 így végre sebességben (is) felveheti a versenyt a konkurens böngészőkkel. Ugyanakkor a fejlesztők szerint továbbra sem egy-egy teljesítményszeresztre vagy kompatibilitást vizsgáló oldalra kell optimalizálni egy böngészőt, hanem az átlagos használat mellett kell minden esetben a lehető legjobbat nyújtania az új IE9-nek. Ennek ellenére az ígéretek szerint a JavaScript motor is lesz még gyorsabb, és az Acid3 tesztben sem a 83 pont a végállomás. Az IE9 PP3 kiadása ügyes figyelemfelkeltő, de néhány dolog még teljes egészében hiányzik belőle. Ezek a kiegészítők és a kinézet, amiből az utóbbit hétpecsétes titokként őrzi az MS, így semmit nem tudni róla, leszámítva azt, hogy valami egészen újat kapunk.

És hogy mindez mikorra készül el? Nos, a Windows XP-tulajok hoppon maradnak – a Microsoft többé nem támogatja ezt az elavult platformot, viszont Vista és Windows 7 PC-ken már akár idén karácsonykor, de legkésőbb 2011 első felében elérhető lesz az Internet Explorer 9.

DVD-N
Google Chrome 6 béta gyors és rengeteg hasznos szolgáltatást kínál, HTML5-os böngésző
Internet Explorer 9 PP3 az IE9 kipróbálható alfa verziója
Minden programot megtalál az Internet Explorer 9 menüpontban.

A legjobb dolgok A HÁROM VILÁGBÓL

Mac-es asztal
Virtuális asztalok, aktív képernyő-területek és minden OS X-es extra

3D-s ikon dokk
A programok és dokumentumok mindig kéznél lesznek

Intelligens menü
A menü listája az aktivitástól függően változik

Tökéletes biztonsági mentés a háttérben
Csupán egyszer kell beállítani, utána a vészhelyzetig nem lesz több dolgunk vele

Előnézeti funkció
Megnyitás nélkül is láthatjuk a fájlok tartalmát

Apple programok
OS X-es programok windowsos változatai

Cygwin
Linux felület Windows alatt

Egyszerű programtelepítés
A leghasznosabb alkalmazások egyetlen telepítőbe csomagolva

Virtuális meghajtók
Lemezképfájlok kezelése, ahogy egy normál DVD-nél

DVD
A cikkben szereplő alkalmazások telepítésre készen megtalálhatók lemezmelletünkön.

Géniusz parancssor
Teljes kontroll a rendszer felett

Teljes biztonság
Böngésző indítása virtuális Linux alól

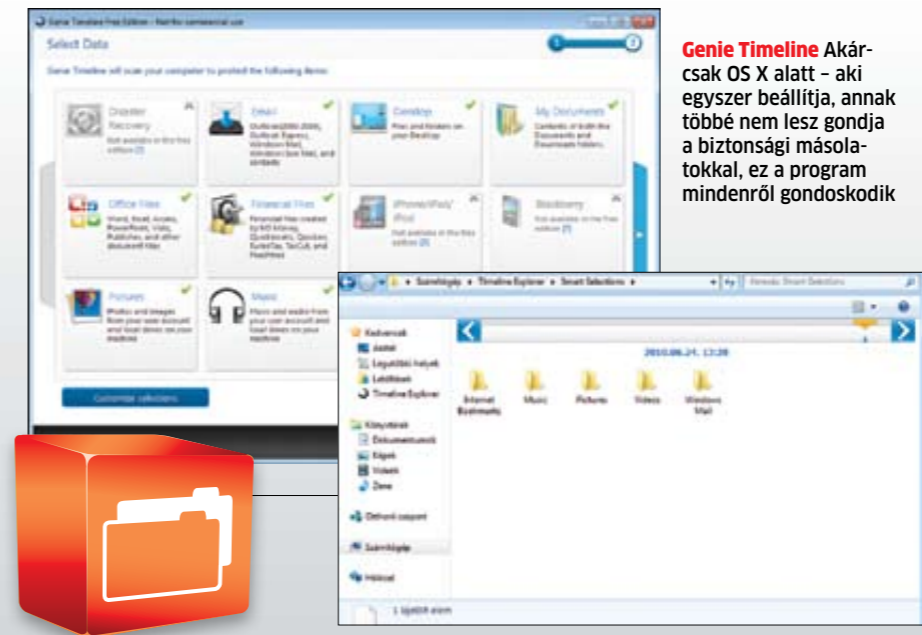
Lehet a Windows szép és okos is egyszerre? Igen, de csakis az OS X és Linux világokból átemelt első osztályú szolgáltatásokkal valósítható meg a **tökéletes operációs rendszer**.

Szoftverek, játékok, filmek, zenék, a legújabb hardverek támogatása – minden adott a Windowsban, amit csak megkíván a felhasználó. Mégis a legtöbb felhasználó – olykor még a megszállott Microsoft-rajongók is – irigykedve néz egy-egy jól sikerült Apple Mac OS X vagy Linux szolgáltatást vagy programot. Persze a Windows világot a háttérben hagyni szinte teljesíthetetlen küldetés, ezért ez nem is lehet opció. Szeren-

csére nem is kell feladnunk bejáratott rendszerünket, mert a CHIP segítségével most megszerezhetjük a legjobb OS X és Linux szolgáltatásokat. Cikkünkben megtudhatja, hogyan adaptálhatja a legjobb OS X és Linux szolgáltatásokat Windows alá. Ezekkel az eszközökkel megmarad a tökéletes kompatibilitás hardveres és szoftveres oldalon is, plusz hozzájut olyan új és hasznos funkciókhoz, amelyek Windowson eddig nem, vagy csak nehézkesen voltak elérhetők.

Például az unalmas tálca helyett 3D-s ikonokkal dolgozó dokkot kap rendszerünk, megjelennek a virtuális asztalok, az aktív képernyő-területek és a fájlelőnézet is lehetővé válik. És ez még nem minden: az OS X irigyelt szolgáltatásait is átültethetjük Windows alá. Például a Time Machine segítségével visszarepülhetünk az időben adatvesztés esetén, és megmenthetjük elveszett vagy megrongálódott adatainkat a rendszer által automatikusan elkészített biztonsági mentés segítségével. Sokak számára hasznos lesz a multitouch kezelés Windows alatt, amihez ugyancsak adunk programot, és a Linux-kompatibilitásról sem feledkeztünk meg: szoftvercsomagunk használatával Linux parancssorhoz jut Windows alatt.

Ha végigköveti cikkünket, a Linuxhoz hasonló kontrollja lesz rendszere felett, adatai teljes biztonságba kerülnek, a böngészés sem rizikósabbé, és nem mellékesen a Windows kezelőfelülete is alapos ráncfelvarrást kap, hogy sokkal dizájnosabb és könnyebben kezelhető legyen. Végül, de nem utolsósorban néhány hasznos kényelmi funkciót is beépítettünk: a legfontosabb programok hordozható változatait is mellékeljük, valamint a Linuxból ismert, kötegelt programtelepítés lépéseit is megismerheti cikkünkben. **Figyelem:** A cikkben szereplő alkalmazásokat Windows XP, Vista és Windows 7 alatt is teszteltük, de mivel több esetben is a rendszer alapos megváltoztatásáról van szó, minden olvasónknak azt javasoljuk, hogy →

elsőként készítsen biztonsági mentést teljes rendszeréről. Ehhez a Pinget mellékeljük szoftverpakkunkban.

CHIP-tipp: Nem szükséges lépésről lépésre az összes, általunk leírt módosítást végrehajtani rendszerén. Az egyes eszközök és trükkök nincsenek kapcsolatban egymással, így más sorrendben, vagy akár egyes részeket kihagyva is tökéletesen működőképesek a cikkben szereplő rendszertuning-tippek.

Időgép: automatikus mentés a háttérben

A Vista megjelenésétől számítva a Microsoft beépített automatizálható rendszermentést a Windowsokba, de még a Windows 7-ben található Biztonsági mentés modul sem nevezhető teljes mértékben felhasználóbarátnak. Az Apple a Time Machine-nal megmutatta, hogyan lehet egyszerűen használható, mégis tökéletes adatbiztonságot nyújtó biztonsági mentést építeni egy oprendszerbe. Elég csatlakoztatni egy külső merevlemez OS X-et futtató Mac-ünkhöz, a biztonsági mentést néhány kattintással beállítva többé nem kell az adatbiztonságért aggódnunk, a rendszer mindent automatikusan elvégez a háttérben. Adatvesztés esetén elég csak elindítani a kezelőfelületet, ahol egy idősíkon kiválaszthatjuk, az elveszett fájl melyik verziójára van szükségünk. A lemezmellékleten található Genie Timeline Free Edition eszköz pontosan ezt kínálja, csak éppen Windows alatt. Telepítjük az ingyenes programot, egyszer állítsuk be néhány kattintással, a mentések már automatikusan készülnek a háttérben. Az alkalmazás minden órában elmenti rendszerünk aktuális állapotát. Az Intézőben egy egyszerű csúszka segítségével „utazhatunk vissza a múltba”, hogy egyes fájlok régebbi verzióihoz hozzáférjünk. Ha pedig megtaláltuk, amit elveszettnek hittünk, egyetlen kattintással állítsuk vissza eredeti állapotába.

Mac Aqua: új külső akár az Aero helyett is

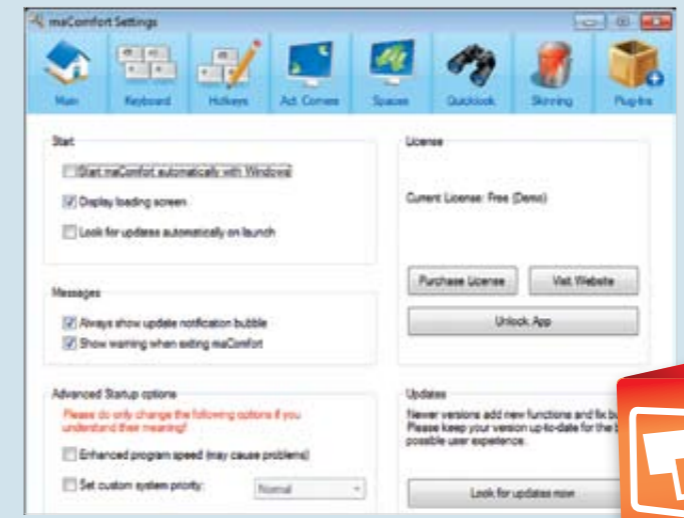
A Windows 7 kétségkívül sokkal dizajnosabb, mint elődei. Modern külső, hasznos, a kezelést segítő kiegészítések, de az OS X Aqua felülete sok felhasználónak még mindig jobban tetszik. A CHIP DVD-n most megtalálja azt a csomagot, amivel a Windows 7 Aero felületét „Mac-esítheti” a háttértől egészen az ikonokig. A Snow Leopard for Windows 7 téma alkalmazásához szükségünk lesz még a Universal Theme Patcher segédprogramra, amit ugyan csak megtalálnak szoftvercsomagunkban. Ezzel kiüthetjük a Windows XP, Vista és Windows 7 korlátozását, hogy hivatalosan nem támogatott, rendszerfájlokat is módosító témát alkalmazhassunk rendszerünkön.

Ablaktrükkök: windowsos OS X specialitások a DVD-n

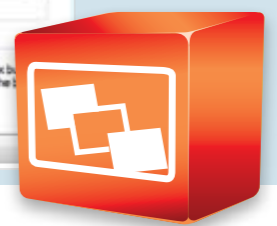
Az Apple Mac OS X látványos kezelőfelületét speciális témával és fájlok módosításával már hozzáadtuk Windowsunkhoz, de a hasznos GUI szolgáltatásokat nem kapjuk meg szimplán egy téma alkalmazásával. Ehhez a maComfort elnevezésű segédprogramra lesz szükségünk, amit a CHIP lemezmellékletéről egyszerűen telepíthetünk. Ez a program nemes egyszerűséggel minden OS X-es kezelőfelületi szolgáltatást hozzáad a Windowshoz, ráadásul integrálódik a rendszerbe, így észrevehetetlenül teszi a dolgát.

CHIP-tipp: Az aktív sarkok bekapcsolása nagyon látványos és hasznos szolgáltatás, így elég csak elvinni az egérkurzort egy-

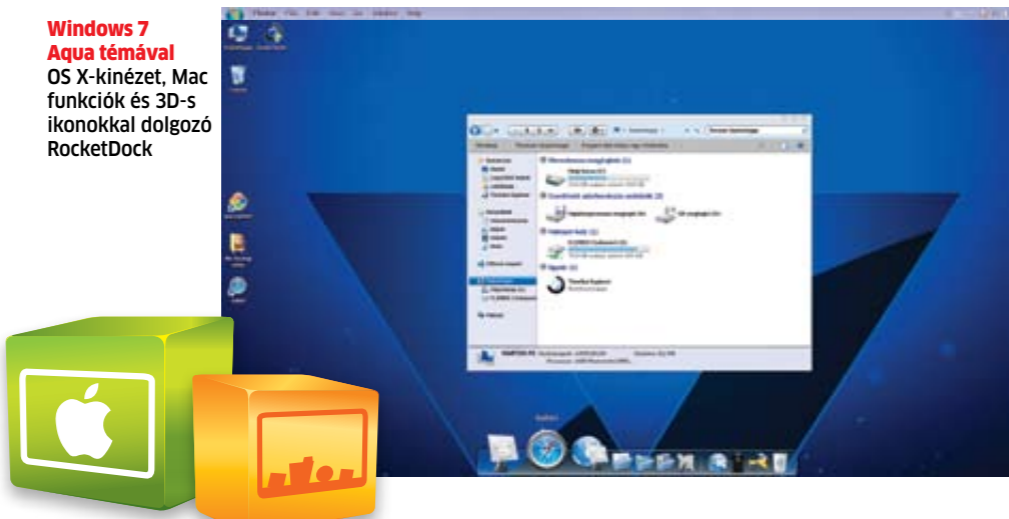
egy sarokba, vagy odahúzni egy fájlt, máris végrehajtodik az általunk meghatározott funkció. Minden sarokhoz külön-külön parancs rendelhető, így például felvehetjük az Apple-höz hasonlóan az Expose ablakváltást, sőt, a maComfort további virtuális asztalokat is képes adni Windowsunkhoz. A Quicklook szolgáltatás is hasznos kiegészítése a Windowsnak: segítségével úgy nézhetünk bele egy-egy fájlba, hogy nem indítjuk el az alapértelmezetten hozzárendelt programot. Például válasszunk ki egy egyszerű szöveges fájlt, nyomjuk le a space billentyűt, és máris megjelenik a fájl tartalma. Például Naplófájlok áttekintéséhez kiváló és kényelmes megoldás.

Apple-trükkök
A maComfort integrálódik az Explorerbe, így kapunk előnézeti képet, virtuális asztalt és aktív képernyősarkokat is

Windows 7 Aqua témával OS X-kínézet, Mac funkciók és 3D-s ikonokkal dolgozó RocketDock

A Time Machine és 3D-s ikon dokk fel-turbózza a Windowst

Figyelem: A Theme Patcher külön 32 és 64 bites indítófájllal rendelkezik, mindenképpen a rendszerünknek megfelelőt használjuk. A beépített korlátozás kiütése volt az első lépés, újraindítás után folytassuk a Snow_Leopard_for_Windows_7.rar fájl kitömörítésével. Ehhez használjuk például a csomagban megtalálható 7-Zip programot. A rar fájl tartalmát másoljuk a C:\Windows\Resources\Themes mappába, majd kattintsunk az asztalon egy üres helyre jobb egérgombbal, hogy a helyi menüből előhívassuk a Személyre szabás opciót. Itt a Témák alatt három új bejegyzés

tűnik fel, sorban a Snow Leopard Basic, a Snow Leopard Glass és szimplán a Snow Leopard. Windows 7 alatt kattintsunk a legutóbbi, Snow Leopard opcióra. A dolognak egyetlen szépség-hibájával találkozunk, méghozzá 64 bites Windows 7 alatt: az Internet Explorer 8 címsora elmozdult a helyéről, és tulajdonképpen használhatatlanná vált. Érdemes amúgy is leváltani ezt a böngészőt, és helyette kipróbálni például az Aqua nézethez passzoló új, Safari 5 böngészőt (ami ugyancsak megtalálható szoftvercsomagunkban).

3D dokk: animált tálcá új funkciókkal

A következő lépésben a tálcát formáljuk át egy tetszetős, modern dokkolóra. OS X alatt nem egy teljes szélességű, lapos csík szolgál

Multitouch Windows alatt: így működik

Az Apple iPhone okostelefon megjelenése óta hódít PC-n és mobil eszközökön a multitouch kijelző. A Magic Mouse-szal és az új generációs tapipadokkal pedig még népszerűbb lett a többujjas irányítás. Ez a funkció már Windows alatt is elérhető – két módját is megmutatjuk.

MAGIC MOUSE WINDOWSAL:

Az Apple egerét könnyedén hozzákapszcsolhatjuk egy Windows 7-es PC-hez akár Bluetooth kapcsolattal is, azonban a Microsoft rendszere nem rendelkezik beépített driverrel a különleges Apple egerhez. Ezt az Apple hivatalosan nem is támogatja, de egy lelkes felhasználónak köszönhetően a szükséges driverfájlokat (32 és 64 bites) lemezmellékletünkön megtalálják.

MULTITOUCH INGYEN:

Ha szeretnénk aktiválni a többujjas vezérlést tapipadjukon, a Two-Finger-Scroll programra lesz szükségük. Ezzel például a lapozást két ujj együttes használatával lehet aktiválni.

Mágia Az Apple Touchmouse egere Windows alatt azonnal, tökéletesen használható

a fontos alkalmazások ikonjainak tárolására, hanem egy látványos, 3D-s hatással fel-turbózott dokkrol indíthatjuk programjainkat. Az ikonok jól láthatók, animáltak és könnyebben kezelhetőek, mint a Windows szimpla, 2D-s miniatűrjei.

Hasonló dokkolót adhatunk Windowsunkhoz a RocketDock segítségével, amit lemezmellékletünkön néhány kattintással telepíthetünk és indíthatunk. Elsőként még nem alul fog megjelenni a RocketDock, ám ezen könnyedén segíthetünk: a Windows tálcájának Tulajdonságai között válasszuk a Tálcá automatikus elrejtése opciót, a RocketDocknál pedig a Dokk beállítási/Pozíció menüpontban az Elhelyezést váltsuk át Lentre. Ha a Windows tálcáját is megtartjuk, a RocketDocknál a Szegegy eltolását állítsuk +40 pixelre, így a RocketDock elegánsan „ráül” a Windows tálcájára, és a két vezérlőpanel nem fogja zavarni egymást. A magyar kezelőfelülettel érkező RocketDockot érdemes még tovább hangolni: a magyar nyelv

beállítása mellett válasszuk a Futtatás rendszerindításkor opciót, és amennyiben csak a RocketDockot szeretnénk használni, az Ablakok minimalizálása a dokkra is hasznos funkció lesz. A Stílus lapon az alapértelmezett dizájnát változtathatjuk meg kedvünkre (a netről akár OS X-es kinézetet is letölthetünk), és aprólékosan testre szabhatjuk az ikonok viselkedését és elrendezését is.

Finderbar: intelligens keresősáv Windows 7-hez

Okos és hasznos: a Finderbar segédprogrammal egy kézre álló felső menüt adhatunk rendszerünkhez, mégpedig olyat, amilyet eddig csak OS X-en láthattunk. A felső menüből hasznos, az aktív programhoz, illetve a rendszerhez tartozó parancsokat indíthatunk könnyedén.

A Windows XP igencsak elavult felületén is sokat javíthatunk, ám ehhez a Flykite-OSX-re lesz szükségünk. A programcsomag több fontos változtatást is végez, hogy korszerű, tetszetős felületet kapjon megkopott XP-nk. Vistát használó olvasóink is frissíthetnek oprendszerükön, méghozzá a Vista OS X 2009-es csomaggal.

Figyelem: A vistás csomag működéséhez elengedhetetlen legalább az SP1, de még inkább az SP2 szervizcsomag megléte. Az átalakítás során a háttérkép, az ablakok és még a betöltési képernyő is megváltozik.

CHIP-tipp: Mivel a Microsoft által nem ki-mondottan támogatott változtatásokról van szó, amik a rendszerfájlokat is módosítják, a telepítés idejére deaktiválnunk kell a Felhasználói Fiókok Felügyeletét Vista alatt. Ehhez Start menüből az „msconfig” parancsot indítsuk, majd az Eszközöknél az UAC-beállítások módosítását választva a csúszkát a legalsó pozícióba mozgassuk el. Újraindítás követően már telepíthetjük is a Vista OS X csomagot, egy újabb újraindítás után pedig visszakapcsolhatjuk előző állapotába →

Alkalmazások
Néhány fontosabb szoftver telepítésével a Windows is olyan kezessé válik, mint az OS X. Az egyik ilyen program a Safari böngésző

a Felhasználói Fiókok felügyeletét. Ahhoz, hogy tökéletes OS X felületet kapjunk, az *Oldalsávot* rejtjük el, a tálcat pedig az asztal felső részébe helyezzük át.

Extra alkalmazások: Safari 5, iTunes és társai Windows-hoz

Az OS X erősségei: jó néhány hasznos programot előre telepítve kapunk a rendszerrel. A Microsoft ezzel szemben több programot is eltávolított a Windows 7-ből, ezért a felhasználónak gondoskodnia kell ezek pótlásáról. Ha pedig már egyszer telepítünk, telepítsünk jó programokat. A CHIP most három igazán hasznos programot ajánl.

SAFARI 5: Aki OS X-et akar faragni Windows-ából, nem hagyhatja ki ezt a böngészőt, de a többi felhasználónak is érdemes egy pillantást vetni a legújabb Apple webböngészőre. A Webkit motornak hála ez a világ egyik leggyorsabb böngészője, emellett számtalan hasznos kiegészítést már gyárilag beépítettek, a dizájn pedig egészen első osztályú. A könyvjelző-kezelő és felugró ablakokat blokkoló modulok mellett a Cover Flow kiegészítés a leglátványosabb, aminek segítségével gyakran látogatott és kedvenc weboldalaink között lapozhatunk.

PICASA: OS X alatt az iPhoto ideális eszköz képeink rendszerezésére és az alapvető szerkesztési műveletek elvégzésére. A Picasa nagyon hasonlít az Apple programjához annyi különbséggel, hogy sokkal többre képes. A program rendszerei képeinket készíti dátum alapján, felismeri a képeken látható arcot, kijavítja a vörös szemeket, javítja a képek egyéb hibáit is, és egyetlen gombnyomással feltölti őket egy webes fotóalbumba. A program arcfelismerő modulja elsőként átvizsgálja a képet, és az egymáshoz hasonló arcot csoportokba rendezi. Ezeket felülvizsgálva nekünk kell megadni, hogy éppen ki is látható a képeken, kiszűrni a téves találatokat és elnevezni a sze-

mélyeket. Amennyiben rendelkezünk Google loginnal (például a Docs vagy a Gmail kapcsán), a Picasában is aktiváljuk ezt, így a nevek-nél rögtön a névjegyzékünket is felhasználhatjuk. Később egészen egyszerűen kereshetünk képekre, például olyan kritériumokat megadva, hogy kik szerepeljenek együtt.

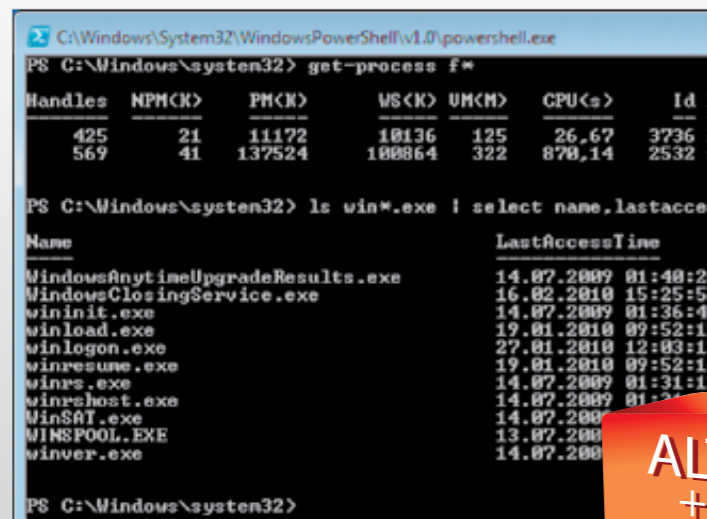
ITUNES: Legyen OS X vagy Windows, iPod-, iPad- és iPhone-tulajdonosoknak az iTunes az elsődleges médialejátszó és/vagy katalógizáló program. Ez kezeli a mobil eszközök teljes tartalmát, segítségével beszerezhetjük a hiányzó albumborítókat, biztonsági mentést készíthetünk készülékünkről és szinkronizálhatjuk a tartalmakat.

CD/DVD képfájlok: lemezek optikai meghajtó nélkül

Linux és OS X alatt is könnyedén csatlakozhatunk a rendszerhez virtuális optikai meghajtót egy-egy lemezképfájl felhasználásával. Ez a Windowsban még nem alapértelmezett szolgáltatás, ezért telepítsük fel a cikkhez tartozó szoftvercsomagból a PowerISO segédprogramot. Ezzel akár több virtuális optikai meghajtót is adhatunk rendszerünkhöz, amikbe bármilyen képfájl beállíthatunk. Az eredmény: a rendszer úgy érzékeli, mintha fizikailag behelyeztünk volna egy CD-t vagy DVD-t. A virtuális meghajtóként ingyenesen használható programnak ezen felül számos hasznos funkciója van, amikhez a program főablakából férhetünk hozzá. Általános felhasználás mellett képes teljesen kiváltani akár a Nerót is, bár a kipróbálható verzió 300 MB-os korlátja sokaknak szűkös lesz.

Biztonságban a neten: böngészés és e-bank

Elterjedtsége miatt nem is meglepő, hogy a hackerok első számú célpontja a Windows –

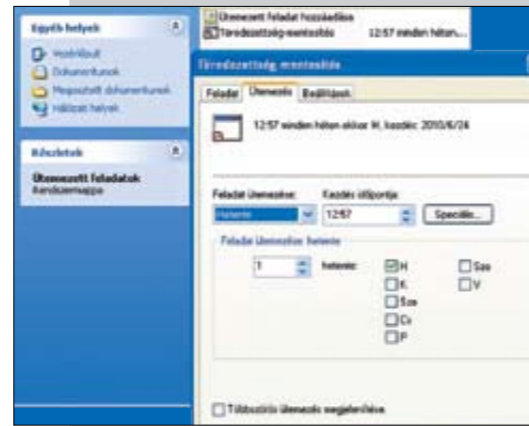

Az OS mélyén
Az MS Powershellen keresztül a tapasztalt felhasználók azonnal elérhetik még a legrejtettebb beállításokat is

A rendszer tisztán tartása

A töredezett merevlemez lelassítja a Windowst. Erről a Vista, a Windows 7, a Linux és az OS X automatikusan gondoskodik, az XP-nél azonban nekünk kell cselekednünk. Ez nem is olyan nehéz, mégpedig a beépített *Feladatütemező* segítségével, ahol új feladatnak a beépített töredezt-ségmentesítő futtatását adjuk meg (defrag c.), majd állítsuk be, hogy például minden héten egy adott nap töredezettségmen-tesítse a rendszer a háttértárakat.

Időzített rendrakás A Windows feladatütemezővel automatizáljuk a töredezettségmentesítést

legyen szó bármelyik változatról. A Windows 7 már egészen biztonságosnak tekinthető, ráadásul stabil rendszer, de még mindig nem olyan sebezhetetlen, mint egy Linux. Mi ezek közül is a legjobb megoldást, egy Live Linuxot adunk szoftvercsomagunkban, ami egyszerűen lehetetlenné teszi bármilyen trójai vagy adathalász program beférközését.

Ehhez lemezmellékletünkön a legújabb, 10.04-es Ubuntu disztribúciót adjuk, amit akár egy CD-re kiírva is futtathatunk, vagy a VMWare lejátszójával rögtön Windows alól használhatjuk. Az Ubuntu része a Firefox böngésző, amivel garantáltan biztonságban netezhetünk, előzményeink, ideiglenes adataink pedig a Live rendszer kikapcsolásával véglegesen törölődnek. A dolog egyetlen szépséghibája, hogy Windows alól futtatva lassabb lesz, mint egy windowsos Firefox, és a Linux 700 MB-os tárhelyigényével is számolnunk kell.

Parancssor: profi funkciók Windows alatt

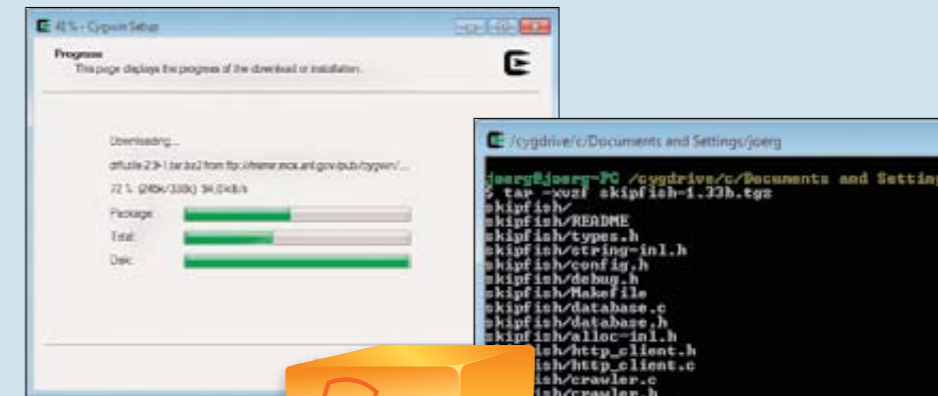
Az első, ami egy keményvonalas Linux-felhasználónak hiányzik Windows alatt, az a parancssor. A Windows 7-ben azonban megjelent a PowerShell. Ez nem csupán egyszerű parancsok végrehajtására alkalmas,

Linux alkalmazások Windows alatt

Figyelem: A következő alkalmazás telepítését és használatát csakis szakértő olvasóinknak javasoljuk, akik jártasak a Linux és a programozás világaiban.

A Cygwin kompatibilitási réteg telepítésével valódi Linux prompthez jutunk bármely Windows alatt. Ezzel a kiegészítéssel számtalan trükköt megtehetünk, ami eddig Windows alatt elképzelhetetlen volt. Például Unix környezet alatt elérhetünk beépített minialkalmazásokat, és használhatjuk a bo-

nyolult, linuxos parancsokat is. A Cygwin kiegészítés igazi előnye, hogy segítségével lefordíthatunk, majd futtathatunk egyes, kifejezetten Unixra és Linuxra írt programokat Windows környezetben. Például használhatunk nyílt forráskódú fordítókat de jó példa a Google új, linuxos hálózati felderítője is. A Google skipfish-ből ugyanis nem készült Windowsos változat, és csakis a Cygwinrel futtathatjuk ezt a hasznos alkalmazást Microsoft operációs rendszer alatt.

Másvilág A Cygwin segítségével Linux alá íródott alkalmazások használatára is lehetőség nyílik Windows alatt

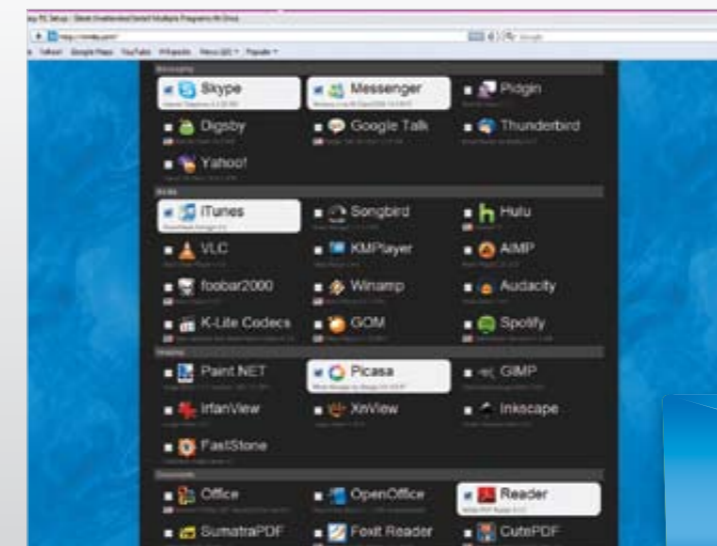
mint a „cmd” parancs elhívható változat, hanem komoly szkriptek végrehajtására is képes. A Windows 7-be integrált parancsértelmezőt vistás és XP-s olvasóink lemezmellékletünkön találják (Windows Management Framework Core).

Például a PowerShellben néhány parancs-csal vezérelhetjük az aktív folyamatokat. Az aktív programok listájához adjuk ki a „get-process” parancsot. Egy kis pontosítással a

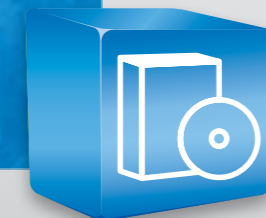
20 MB-nál több memóriát használó programokat láthatjuk:

```
get-process | where {$_.PrivateBytes -gt 20MB}
```

A Linuxos parancssorhoz hasonlóan még a legelguggatottabb rendszerparaméterekhez is hozzáférhetünk a PowerShellből. A Cygwin linuxos parancssort ad a Windowshoz, de ez még nem jelent teljes Linux-Windows kom-

Csomagolószolgálat A www.ninite.com szolgáltatással több program telepítőjét csomagolhatjuk egyetlen indítható fájlba

patibilitást, ugyanis a linuxos programok forrását felhasználva előbb le kell fordítanunk az adott alkalmazást Windows alá a Cygwin segítségével. Hasznos windowsos program még a Windows System Control Center, amivel kis mérete ellenére számtalan rendszertuning-beállítást elérhetünk.

Szoftvercsomagok: kötegel telepítés és mobil programok

Nem különösebben nehéz Windows alatt telepíteni egy programot, de a Linux és az OS X megmutatta, hogy lehet ezt még egyszerűbben és gyorsabban is. Ahelyett, hogy minden egyes programnak egyesével töltjük be a telepítőprogramját és lépkedünk végig a telepítési lépéseken, Linux alatt csak elindítjuk a központi szoftverkezelőt, kiválasztjuk a kategóriákba sorolt programok közül a számunkra megfelelő alkalmazásokat, majd egyetlen gombnyomással telepítjük mindet. A beépített csomagkezelők további előnye, hogy a programok frissítései is ezen a csatornán érkeznek, így amint megjelenik egy újabb változat, a rendszer gondoskodik róla, hogy nálunk is a legfrissebb kiadás fusson.

Windowshoz a www.ninite.com oldal szolgáltatását tudjuk ajánlani. Ezen az oldalon egyszerűen kiválogatjuk a számunkra fontos alkalmazásokat, amikből a webes motor készít egy telepítőfájlt számunkra, így egy menetben telepíthetjük az összes kiválasztott alkalmazást.

DVD

Biztonságos böngészés a legújabb Ubuntu virtuális vagy Live rendszerben Firefox böngészővel

Cygwin Unix-kompatibilis Windows alatt. A futtatási környezet Linux parancssort ad rendszerünkhöz

Genie Timeline Free automatikus adatmentés rendkívül jó kezelőfelülettel

maComfort számtalan hasznos, OS X-ben megtalálható funkciót ad a Windows kezelőfelületéhez

Picasa, iTunes, Safari 5 villámgyors böngésző, hasznos multimédia-szoftver és intelligens fénykép-katalógizáló

Portable Apps Suite a legfrissebb mobil programgyűjtemény, amivel USB kulcsról futtathatunk programokat

PowerISO virtuális optikai meghajtó Windowsok alá. A program egyéb, professzionális funkciói is rendkívül hasznosak

RocketDock látványos 3D effektekkel felturbózott tálcá Windowshoz

Snow Leopard for Windows 7 trükkösen telepíthető kiegészítés, ami Mac OS X stílust ad Windows alatt

VMWare Player egyszerűen telepíthető és használható, ingyenes virtuális környezet

Minden programot megtalál a **3in1 Windows** menüpontban

FENEKETLEN

RAID Lexikon

Otthoni felhasználás esetén általában az alábbi négyféle RAID-tömb között választhatunk:

JBOD

A merevlemezeket a készülék gyakorlatilag összefűzi, és egy, nagy kapacitású meghajtót alkot belőlük (technikailag nem is RAID).

- **Sebesség:** közepes
- **Adatbiztonság:** közepes
- **Kapacitás:** jó

► RAID 0

A két merevlemezt egyetlen egységbe fogja a NAS, és az adatokat szétosztja közöttük, így adatátviteli sebességük összeadódik.

- **Sebesség:** jó
- **Adatbiztonság:** gyenge
- **Kapacitás:** jó

► RAID 1

Az egyik merevlemez tartalmát a gép tükrözi a másikra – így a tömb kapacitása megegyezik az első HDD méretével.

- **Sebesség:** közepes
- **Adatbiztonság:** jó
- **Kapacitás:** gyenge

► RAID 5

Három vagy több HDD esetén a biztonsághoz szükséges adatok a merevlemezek között szétosztva kerülnek elhelyezésre.

- **Sebesség:** közepes
- **Adatbiztonság:** jó
- **Kapacitás:** közepes

ADATTÁROLÓK

Régen csak nagyobb cégek engedhették meg maguknak a **hálózati adattárolók** használatát, ma viszont már meglepően olcsón vásárolhatunk mi is ilyen eszközt otthonra. A CHIP most kilenc ilyen készüléket tesztelt le, hogy megtalálja a legjobbat.

Nincs mit szépíteni a helyzeten: hiába növekszik folyamatosan a merevlemezek kapacitása, az otthoni számítógépbe épített tároló egyre kevésbé képes el látni feladatát. Ennek oka nem feltétlenül az adatmennyiség növekedése (bár a filmek, zenék és fotók száma mindig gyorsabban nő, mint a rendelkezésre álló tárhely), hanem az egyre inkább szerteágazó feladatok: a gépnek ugyanis nemcsak egy munkaállomás, de egy média- és fájlszerver feladatait is el kell látnia. Az egyre gyakoribb otthoni hálózatok magukkal hozzák annak igényét, hogy a fontos adatokat bárhol a lakásban elérhessük, a különféle multimédiás fájlokat pedig nemcsak a számítógépen, hanem a LAN-ra vagy WiFi hálózatra csatlakozó tévén, hálózati médialejátszón vagy mobiltelefonon/táblagépen is el akarjuk érni.

A tesztünkben szereplő gépek mindezt könnyedén teljesítik – és némelyikük ezeken felül még sok más extrával (webszerver, fotóalbum, blogszolgáltatás stb.) is rendelkezik. Mivel a beérkezett készülékek ár és kialakítás szerint két erősen elkülönülő csoportot alkotnak, mi is két osztályba soroltuk őket. A komolyabb otthoni hálózattal rendelkezőknek ajánljuk a drágább, 3-4-5 lemezes változatokat, amelyek nagyobb sebességet, ugyanakkor nagyobb kapacitást és adatbiztonságot is nyújtanak. Az olcsóbb, két lemezzel rendelkező változatok azok számára lesznek megfelelőek, akik egyszerre csak kevés (leginkább egy) kliensnek szolgálnak majd ki róluk, és elsősorban multimédiás fájlok megosztására, „műsorozásra” használják őket.

NAS - ingyen

Számos helyen a céges fájlszerverek még ma is egyszerű PC-k, amelyekhez a munkatársak csatlakozhatnak. Sok szempontból tesztünk alanyai sem különböznek ezektől, itt is kis számítógépekről van szó, amelye-

ken speciális operációs rendszer fut (tesztünk második helyezettje, a Thecus N0503 annyira „pécé”, hogy Intel Atom processzort használ 1 GB DDR2 memóriával). Akinek van otthon egy régebbi, már feleslegessé vált számítógépe, szinte ingyen is építhet magának hálózati tárolót a <http://freenas.org> címről letölthető FreeNAS szoftver segítségével. Ez egy olyan Linux-változat, amelyet úgy alakítottak ki, hogy egyszerű, régi hardveren is jól fusson, közben pedig egy NAS funkcióit nyújtja. Az ingyenes NAS előnye nyilvánvalóan a költséghatékonysága, ugyanakkor energiafogyasztásban és általában teljesítményben sem veheti fel a versenyt a kulcsrakész megoldásokkal – ráadásul beállítása és konfigurációja is nehézkesebb.

Merevlemez-tömbök

A NAS-ok a merevlemezeket általában úgynevezett RAID tömbökben (RAID – Redundant Array of Independent Disks, azaz független lemezek redundáns tömbje) kezelik. Az általunk tesztelt modellek rendszerint háromféle kialakítást támogatnak. Ezek közül a legegyszerűbb a JBOD, azaz Just a Bunch Of Disks (csak egy csoport lemez). Ez valójában nem is RAID, hiszen semmi redundancia nincs benne – az egyes lemezeket a NAS egyetlen nagy tárhelyként kezeli, tehát amint az első HDD megtelt, folytatja az adatok kiírását a másodikra. A megoldás előnye, hogy nem veszítünk tárhelyet, viszonylag gyors, de semmiféle adatbiztonságot nem nyújt (sőt, az első lemez sérülésével a másodikon lévő adatok is elveszhetnek). Kétlemezes NAS-oknál, ha nem fontos a kiemelkedő adatbiztonság, ezt javasoljuk.

A következő szint a RAID 0 – itt szintén nincs redundancia, az adatokat a controller szétosztja az egyes merevlemezek között, így azok kapacitása és adatátviteli sebessége összeadódik. Ez elvileg a legnagyobb sebességet nyújtó megoldás, ugyanakkor adatbiztonsági szempontból nagyon rossz: bármely

lemez sérülése a teljes adatmennyiség elvesztését jelentheti. Mi éppen ezért nem ajánljuk ennek használatát, ráadásul a mai merevlemezek sebessége mellett inkább a NAS hardvere és a helyi hálózat jelenti a szűk keresztmetszetet, mitsem az egyes HDD-k adatátviteli képességei.

A RAID 1 esetében az adatok mindkét merevlemezre felkerülnek (tükrözve vannak), tehát bármelyik HDD is romlik el, annak tartalma a másik segítségével helyreállítható. Ez nagy adatbiztonságot jelent, ám a tárhelykapacitás gyakorlatilag feleződik. Kétlemezes NAS-ok esetében, ha a maximális adatbiztonságra törekszünk, ezt érdemes választani.

A legalább 3 lemezt kezelni képes modelleknél használhatjuk a RAID 5-öt – itt az adatok helyreállítását segítő úgynevezett paritást az eszköz szétosztja a merevlemezek között. Ez a rendszer egy HDD sérülését még adatvesztés nélkül bírja ki, a tárolókapacitás pedig az összes merevlemez együttes kapacitása mínusz egy HDD kapacitása lesz (azaz 1 HDD-nyi hely vész el). Nagyobb NAS-ok esetében ezt a megoldást érdemes választani, bár az olcsóbb modellek processzorát alaposan leterheli a paritás számolása, ami az adatátviteli sebességben is meglátszik.

Sok NAS támogatja egyébként a merevlemezek különálló kezelését – ilyenkor a HDD-k számával megegyező külön meg- →

ÖSSZEGRÉS

Tesztgyőztesünk a csúcskategóriában a Synology DS410j – köszönhetően a mind a négy kategóriában elért kiváló eredményének. Különdíjat érdemelt a Thecus N0503, amely több, nagyvállalati környezetből örökölt funkcióval rendelkezik (ráadásul rengeteg szolgáltatása van). Az olcsóbb modellek esetében a legjobb vételt egyértelműen a D-Link DNS-323 jelenti. Bár nem mai modell, ennyire kedvező ár/érték mellett nincs mit hiányolni rajta.

hajtókat kapunk, éppen úgy, mint az a rendes PC-k esetében történik ha több merevlemez vagy partíció van.

Versenyzőink

A tesztünkben szereplő tárolók az Iomega és a Fujitsu kivételével üresen, merevlemez nélkül érkeznek, tehát árukhoz még hozzá kell számolnunk a HDD-k árait is. Ez egyrészt plusz kiadás, másrészt sokkal szabadabbá teszi a költségek tervezését (ha egyelőre beérjük kisebb tárhellyel, de sok funkcióra van szükségünk, akkor vehetünk négy 500 GB-os winchestert, míg akinek sok adata van, az 2 TB-os lemezekkel is felszerelheti a készülékeket).

Az adatátviteli sebesség tekintetében a legjobban a Thecus N0503 teljesített – nem is csoda, figyelembe véve, hogy ennek a legerősebb a hardvere. Nem sokkal maradt el tőle egyébként a tesztgyőztes Synology DS410j sem, ráadásul az utóbbi sokkal barátságosabb, és ami fontosabb, gyorsabb kezelőfelülettel rendelkezik. A kisebb modellek esetében a Synology DS210j volt a leggyorsabb, míg a második helyet megosztva a Fu-

Felső kategória A Synology DS410j nem egyszerűen egy adattároló, hanem professzionális szerver is

jitssu Calvin Q700 és az Iomega ix2-200 kapta. A legjobb vétel díját elnyerő D-Link DNS-323 ugyan a második leglassabb a tesztben, de arra még ez is elég gyors, hogy médiaközpontként szolgáljon. A szolgáltatások területén (ahogy az táblázatunkból is látszik) az alapfunkciók minden készüléknél rendben vannak – ebbe pedig most már nemcsak a fájlmegosztás és az UPnP/DLNA tartozik bele, hanem a nyomtatószerver, az USB portokról való adatmentés (és külső HDD megosztása) is. A kivételt ez alól igazából csak a D-Link meghajtói jelentik, amelyeknél a külön SharePort nevű kiegészítő telepítésére is szükség lesz, ha nemcsak nyomtatómegosztásra szeretnénk használni az USB portot. A különlegesebb extrák tekintetében a Thecus N0503 és a Synology termékek járnak az élen, ezekben a vállalati

területén (ahogy az táblázatunkból is látszik) az alapfunkciók minden készüléknél rendben vannak – ebbe pedig most már nemcsak a fájlmegosztás és az UPnP/DLNA tartozik bele, hanem a nyomtatószerver, az USB portokról való adatmentés (és külső HDD megosztása) is. A kivételt ez alól igazából csak a D-Link meghajtói jelentik, amelyeknél a külön SharePort nevű kiegészítő telepítésére is szükség lesz, ha nemcsak nyomtatómegosztásra szeretnénk használni az USB portot. A különlegesebb extrák tekintetében a Thecus N0503 és a Synology termékek járnak az élen, ezekben a vállalati

Az adatátviteli sebesség tekintetében a legjobban a Thecus N0503 teljesített – nem is csoda, figyelembe véve, hogy ennek a legerősebb a hardvere. Nem sokkal maradt el tőle egyébként a tesztgyőztes Synology DS410j sem, ráadásul az utóbbi sokkal barátságosabb, és ami fontosabb, gyorsabb kezelőfelülettel rendelkezik. A kisebb modellek esetében a Synology DS210j volt a leggyorsabb, míg a második helyet megosztva a Fu-

1. HELY	2. HELY	3. HELY	4. HELY	5. HELY
Synology DS410j	Thecus N0503	Synology DS210j	Iomega StoreCenter ix4-200d 4x500 GB	Fujitsu Celvin Q700 2x1TB

Tájékoztató ár	111 625 Ft	143 000 Ft	66 875 Ft	170 000 Ft*	109 900*** Ft
Információ	www.synology.hu	www.alphaonline.hu, www.thecus.com	www.synology.hu	www.iomega.com	www.fujitsu.hu
Összpontszám	96,4 kiváló	95 kiváló	93,8 kiváló	91,4 kiváló	88,6 kiváló
Teljesítmény (40%)	95	100	94	92	91
Szolgáltatások (30%)	100	96	90	90	82
Energiafogyasztás (20%)	92	90	96	90	90
Kezelés (10%)	100	82	100	96	96

Adatátviteli sebességek (RAID1/5/ JBOD), MB/s

Nagyméretű fájlok írása	-/21,1/26,2	-/32,7/43	23,8/-/26,4	-/20,2/23,7	21,6/-/26
Kisméretű fájlok írása	-/14,8/15,9	-/15,7/18,4	16,8/-/17,6	-/18,7/21,7	12,7/-/18,01
Nagyméretű fájlok olvasása	-/51,5/55,4	-/49,7/53	57/-/56	-/41,2/46,8	26/-/60
Kisméretű fájlok olvasása	-/16/18,6	-/17,9/18,9	19,2/-/18,2	-/17,6/21,5	11,5/-/16,8
Fogyasztás (készlet/nyugalmi/max)	7/24/35	9/25/32	7/13/19	8/12/30	10/19/21

Szolgáltatások

Fiókok száma/HDD típusa	4/2,5"-os vagy 3,5"-os SATA	5/2,5"-os SATA vagy 3/3,5"-os SATA	2/3,5"-os SATA	4/3,5"-os SATA	2/3,5"-os SATA
Támogatott RAID szintek	JBOD/RAID 0/RAID 1/RAID 5/RAID 5+Spár/RAID 6/RAID 10	JBOD, RAID 0, RAID 1, RAID 5, RAID 6	JBOD/RAID 0/RAID 1	JBOD, RAID 5, RAID 10	JBOD/RAID 0/RAID 1
DLNA/Bitorrent/Fotóalbum	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●
USB-ről/USB-re mentés/USB megosztása	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●
Nyomtatómegosztás/Webs fájlmegosztás/IP kamerák kezelése	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●
USB portok száma	2	1(+eSATA)	3	3	3
Ethernet csatlakozó	Gigabites	Gigabites*2	Gigabites	Gigabites*2	Gigabites
Méret (Szélesség-Magasság-Mélység)	166x182x235 mm	170x160x219 mm	88x164x220 mm	91x135x201 mm	84x158x212 mm

* 4x500 GB ** SharePort kiegészítővel *** 2x1 TB **** 2x1 TB

● Csúcskategória (100-90,0) ● Felső kategória (89,9-75,0)
● Középkategória (74,9-45,0) ● Nem ajánlott (44,9-0)

Értékelés pontszámokkal (max. 100)

környezetben használt Active Directoryhoz való csatlakozás, sokféle mentési lehetőség, integrált webes fotóalbum (a Synology esetében még blogmotor is) megtalálható. A Synology esetében a legújabb DSM 2.3 operációs rendszer olyan különlegességeket is tartalmaz, mint például iPhone csatlakozási lehetőség. Három „app” áll rendelkezésre, ezek a NAS-on tárolt zenék interneten keresztül történő meghallgatására, fotók feltöltésére és a csatlakoztatott IP kamerák elérésére szolgálnak.

A készülékek telepítése a kezdő felhasználók számára sem okozhat problémát, valamennyi eszközhöz megfelelő dokumentációt és varázslókat kapunk. A legegyszerűbb a már merevlemezrel érkező modellek telepítése – a többen általában szükségünk lesz egy kevés szerelésre. Ezek közül a D-Link

megoldása a legegyszerűbb, itt csak be kell csúsztatnunk a HDD-ket, majd felpattintani az előlapot. Elegánsabbak a Thecus N2200 és N0503 megoldásai a kihajtható ajtók mögött rejtett merevlemez-fiókokkal. Az utóbbi modellhez egyébként kétféle fiókot is kapunk – az egyik segítségével három 3,5"-os, a másikkal öt darab 2,5"-os merevlemez építhetünk be az egységbe. A másik Thecus modell és a Synology DS410j fiókjai is képesek a notebookokba való kisebb HDD-k fogadására – előnyük az alacsonyabb energiafogyasztás (illetve az N0503 esetében pár új RAID változat) és zajszint, hátrányuk a magasabb ár. A NAS-ok integrálása az otthoni hálózatba minden modellnél problémamentes volt, az alapbeállítások elvégzését varázslók segítik – ám arra készülünk fel, hogy a RAID tömbök felépítése hosszabb időt vehet igénybe.

6. HELY	7. HELY	8. HELY	9. HELY
Iomega StoreCenter ix2-200 2x1 TB	D-Link DNS-343	Thecus N2200	D-Link DNS-323

95 000 Ft****	103 000 Ft	55 000 Ft	37 000 Ft
www.iomega.com	www.dlink.hu	www.alphaonline.hu, www.thecus.com	www.dlink.hu
87,6 kiváló	86,4 jó	84,8 jó	82,2 jó
88	88	80	82
80	82	86	72
94	87	92	93
96	92	86	92

23,5/-/22,9	-/16,4/18,3	15,1/-/15,3	16,6/-/15,9
8,6/-/11,9	-/8/9,47	8/-/8,7	8,6/-/9,2
24,2/-/40,2	-/33/33,3	15,8/-/16,6	18,9/-/18,7
17,4/-/18,3	-/13,3/12,3	11,1/-/11	11,7/-/13,1
7/11,6/27	9,2/19/32	8/13/26	8,7/13,6/24

2/3,5"-os SATA	4/3,5"-os SATA	2/2,5"-os vagy 3,5"-os SATA	2/3,5"-os SATA
JBOD, RAID 1	JBOD/RAID 0/RAID 1/RAID 5	JBOD, RAID 0, RAID 1	JBOD/RAID 0/RAID 1
●/●/-	●/●/-	●/●/●	●/●/-
-/-/●	-/-/●**	●/●/●	-/-/●**
●/●/●	●/●/-	●/●/●	●/●/-
3	1	4	1
Gigabites	Gigabites	Gigabites	Gigabites
190x155x195 mm	128x185x200 mm	114x135x209 mm	102x131x197 mm

Vásárlási tanácsok

LEMEZEK SZÁMA:

Hálózati tárolóegységek léteznek sokféle méretben – az otthoni használatra szánt modellek túlnyomó része 1-5 közötti számú diszket képes fogadni. A legolcsóbbak természetesen az egylemezes változatok, amelyek egy hálózati adapterrel ellátott külső HDD-nek felelnek meg. Aki nem akar sok pénzt költeni, egy sima kétlemezes példánnyal jobban jár – ezek RAID1-ben már egész tisztes adatbiztonságot nyújtanak, míg ha nagyobb tárhelyre van szükségünk, a JBOD opciót használhatjuk. A három- vagy többlemezes változatok már lehetőséget nyújtanak a RAID5 használatára is, ami jó kompromisszum a tárhely és az adatbiztonság között.

SZOLGÁLTATÁSOK:

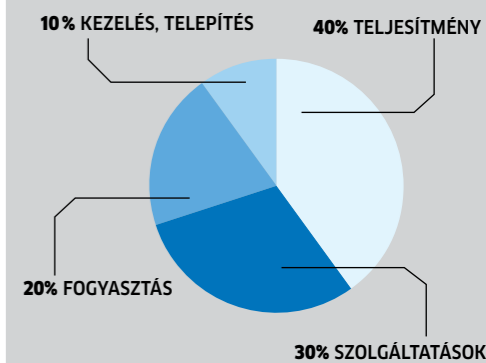
A NAS-ok fájlservernek készültek, de az idő folyamán rengeteg extra szolgáltatással egészültek ki. Az otthoni modelleknél alapfunkció a médiamegosztás UPnP/DLNA-n keresztül, illetve a csatlakoztatott gépekről való biztonsági mentés támogatása (rendszerint mellékelte kliensprogrammal). Hasznos, ha a NAS nemcsak a Windows alap fájlmegosztását ismeri, hanem támogatja az NFS és FTP protokollokat, illetve ha az USB portokkal külső merevlemez és pendrive-ok megosztása mellett nyomtatószerverként is használható.

MEREVLEMEZEK TÍPUSA:

Amint a mért adatátviteli sebességekből is látható, felesleges a NAS-okat (legalábbis az otthoni kategóriát) gyors és drága HDD-kkel felszerelni: a szűk keresztmetszetet a tárolórendszer saját kis számítógépe jelenti. Válasszunk inkább lassabb, kevesebbet fogyasztó és halk, ugyanakkor nagy kapacitású HDD-ket – jobban járunk mind anyagilag, mind a zajszint szempontjából.

IGY TESZTELTE A CHIP

A beérkezett NAS-okat (a már gyárilag merevlemez-ellátott modelleken kívül) 500 GB-os Seagate Barracuda LP HDD-kkel teszteltük. Az adatátviteli mérések során a forrásgép egy Core i5-661-es processzorral, 4 GB memóriával és Intel X25-M160 G2-es SSD-vel szerelt asztali konfiguráció volt, Windows 7 Ultimate 64 bit operációs rendszerrel.

Kis hibák, hatalmas károk

A programozási hibák a legjobb szoftvert is tönkretelhetik. A károk az összeomló PC-től az adatlopásig terjednek. Ezekről megvédheti magát – általában.

Semmilyen körülmények között nem vagyok hajlandó felelősséget vállalni a felhasználó hülyeségéért, amikor egy ismeretlen e-mailben kapott linkre kattint” – jelentette ki Daniel Kerr, az OpenCart online bolt vezető fejlesztője, aki ezzel rengeteg szoftverfejlesztő véleményét tolmácsolta a felhasználók felé. Kétség sem férhet hozzá, hogy a legnagyobb biztonsági kockázatot maga a felhasználó jelenti minden számítógépes szoft-

ver esetében. Teljesen igaz, hogy a legtöbb támadás és adatlopás elsődlegesen a felhasználó beavatkozását igényli, de ez csak a leggyengébb láncszem a rendszerben – az egésznek az alapja mindig egy befoltozatlan, a hackerek által felfedezett programozási hiba.

Ezt felismerve a világ legnagyobb szoftvergyártói, mint a Microsoft, az Oracle, a Symantec és további negyven cég, készítettek egy listát a legsúlyosabb programozási hibákról (lásd táblázatunkat a ► 36. olda-

lon). Érdekes ezt a listát összehasonlítani a népszerű szoftverekben felfedezett programhibákkal – ijesztő, hogy mennyi veszélyes, mégis elengedhetetlenül fontos programot használunk napi szinten.

Ráadásul mindegyikre felkészülni szinte lehetetlen, senki nem tudja előre, holnap melyik, egészen mostanáig biztonságosnak tekintett programban fedeznek fel kritikus biztonsági rést. A felhasználó mindössze annyit tehet, hogy a lehető legsűrűbben frissíti programjait erre szakosodott szoftverek segítségével (lásd keretes írásunkat a ► 37. oldalon), esetleg a kétes minőségű programokat elkülönítve futtatja. Nem kérdéses a felhasználó felelőssége a biztonság szempontjából, de ugyanennyire felelős a programozó is a betörést, adatlopást lehetővé tevő szoftverhibákért.

Fertőzött webes alkalmazások

A listavezető hibákat olyan programokban találták, amik még csak nem is a felhasználó gépén futnak. A legnagyobb hibák közé sorolható a Cross Site szkriptelés (XSS) és az SQL Injection. Ilyen esetekben a felhasználó kénytelen megbízni a szerveren futó programban, és csak reménykedhet benne, hogy a programozók nem hagytak komolyabb biztonsági réseket a kódban. Az SQL Injec-

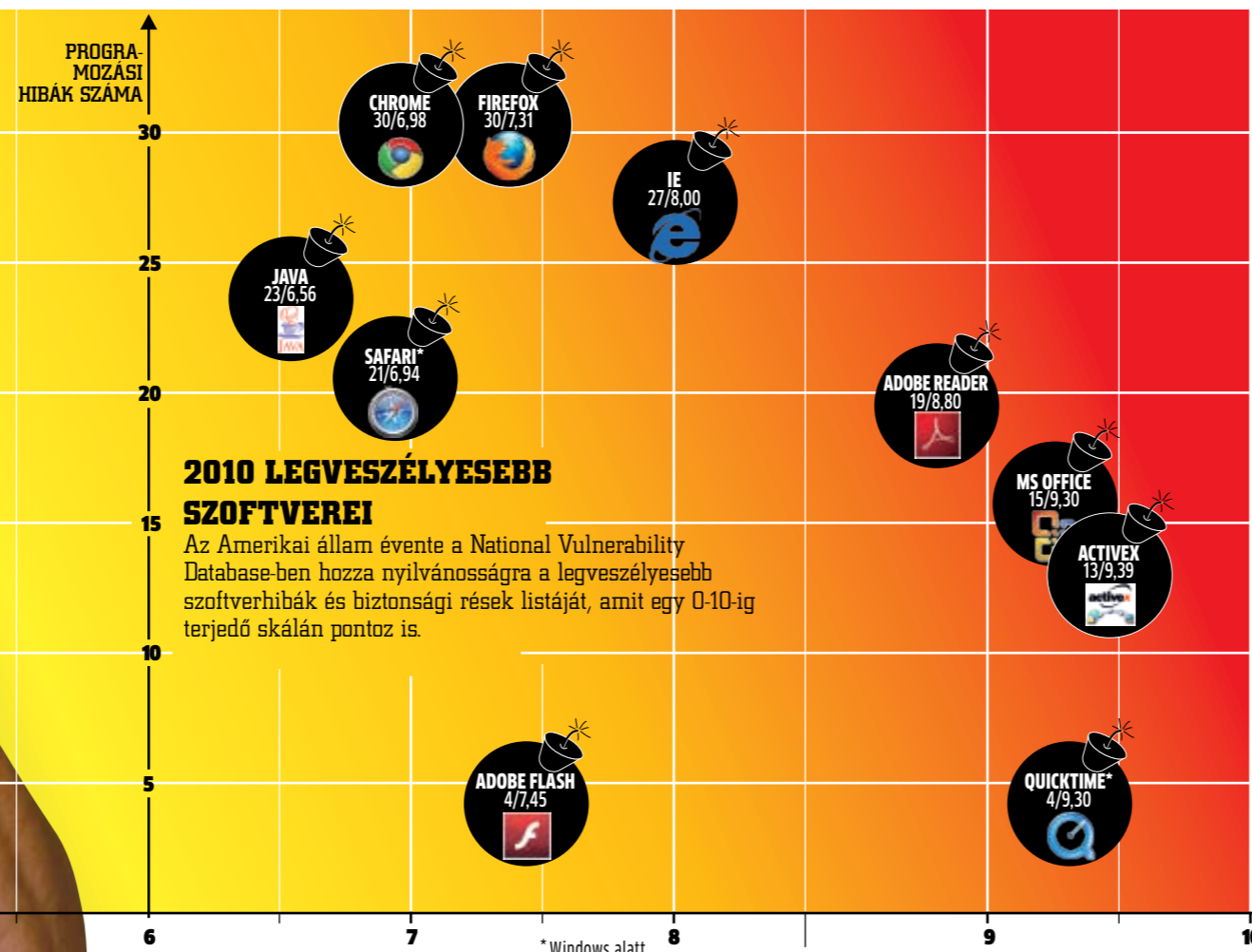
tion támadás esetében az adatbázis olyan értékkel töltődik fel, ami CGI szkript használatával SQL parancsként lefuttatható. Az XSS esetében egy fertőzött link a ludas, ami például egy kitöltendő űrlap kódjába illeszt be a felhasználó számára láthatatlanul futtatható szkripteket. Nemrég például a Gmail vádolták XSS-sel, amiért a Google Flash-lejátszót használt az „uploaderapi2.swf” feltöltési státusz jelző csík megjelenítéséhez. Nem csupán a jelölőnyezeteket és űrlapokat, a Flash-lejátszókat is szkriptek vezérlik. Ebben az esetben a Google rejtett szkriptek futtatását engedélyezte, vagyis csak programozás kérdése egy olyan fertőzött link feltűnése, amiről a Gmail szolgáltatást indítva a feltöltési animáció mögött már egy adatlopást segítő szkript fut le. Ekkor már csak a hacker képzelete szabhat határt: adatlopás, jelszólopás, spam stb. – ráadásul mindez a felhasználó tudtán kívül. A Flash-sel kivite-

lezhető XSS alulbecsült veszélyforrás. Az év elején egy „MustLive” nevű hacker rámutatott egy súlyos WordPress hibára, amire a „tagcloud.swf” fájlban talált rá. Google-lal a tagcloud.swf-re rákeresve 10 millió találatot kapunk, amelyek mindegyike egy-egy súlyos biztonsági rés.

Az XSS veszélye tovább nő, ha az ennek kiszűrésére készített biztonsági rendszerben fedeznek fel hibát. Pontosan ez a helyzet az Internet Explorer 8-nál, aminek az XSS filterében súlyos biztonsági rést találtak. Ezt kihasználva a böngésző által biztonságosként jelzett oldalról is indítható XSS, mint például a Bing, a Google vagy a Wikipedia. A szakértők jelenleg azt tanácsolják az IE8-felhasználóknak, hogy inkább kapcsolják ki az XSS szűrőt, vagy még inkább térjenek át más böngészőre.

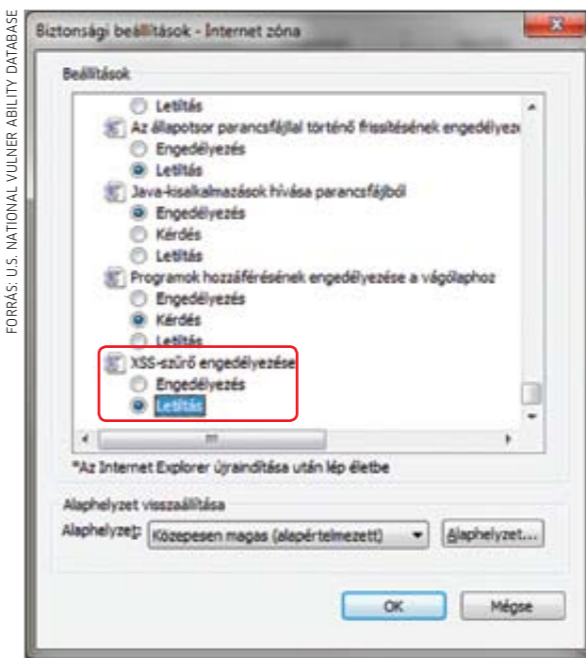
EZT TEHETJÜK A BIZTONSÁGÉRT: Ne bízunk a programozók hibátlan kódjában – hiszen ők is „csak” emberek. Ha gyanús weboldalra látogatnánk, előtte kapcsoljuk ki a szkriptfuttatást a böngészőben. A Firefox alatt találjuk a legjobb védelmet, mégpedig a NoScript személyében. Ezzel a kiegészítővel egyesével szűrhetjük meg a szkripteket. Emellett soha ne egy mailben kapott vagy weboldalon látott linkre kattintva nyissunk meg fontos weboldalakat, hanem gépeljük be azok címét a böngésző címsávjába.

A felhasználó figyelmetlensége a legveszélyesebb

FORRÁS: U.S. NATIONAL VULNERABILITY DATABASE

HIBÁK VESZÉLYESSÉGI SZINTJE

Hibás védelem A Cross-Site Scripting kiszűrő miatt felelős XSS Filter hemzseg a hibáktól az IE8-ban – kikapcsolni az Internetbeállításoknál tudjuk

Ellopott netes fiókok

Az XSS-sel közel azonos veszélyességi fokozatú a kereszt szkriptelés egy másik módja, amivel például webes szolgáltatásokhoz tartozó belépési adatokat lehet ellopni láthatatlanul. A Cross Site Request Forgery (CSRF) sokban hasonlít az XSS-hez: a felhasználó rákattint egy igéretesnek és biztonságosnak tűnő linkre, például egy rövidített Tinyurl-re, ám a böngésző ezzel nem csupán a megnyitandó weboldal címét, hanem futtatható kódot is küld a böngésző szoftvernek. A felhasználó ezután mit sem sejtve belép a hacker által megtámadni kívánt webes szolgáltatásba. A legtöbb weboldalon mindössze egyetlen egyszer kell a felhasználónak azonosítania magát, utána aktiválhatja a jelszó és belépési adatok megjegyzését, ami így session ID-ként egy sütiben tárolódik. A CSRF-et kihasználva a támadó kiolvassa ezt az információt, ezzel birtokába jut a felhasználó minden adatának, ráadásul a felhasználónak kiadva magát teljes hatalma lesz ezen adatok felett. Ezt az aljas trükköt használták ki például a Netflix DVD-kölcsönzőnél, ahol a hackerek gyanútlan felhasználók fiókjait felhasználva küldtek egészen más címekre filmeket. Néhány országban a netes banki szolgáltatásokat is igénybe lehet úgy venni, hogy azok támadhatók →

Törölve? Csak azt hiszed...

Fotók, SMS-ek, bizalmas információk – a mobiltelefonban található adatokat sokkal nehezebb megbízhatóan törölni, mint gondolnánk. De cikkünkben segítünk megoldani e problémát.

Sok felhasználó él szinte szimbiózisban mobiltelefonjával: a kettőjük közötti „intim” kapcsolat részeként a mobil gyakorlatilag bárkinél többet tud tulajdonosáról. Tárolja a bulikon készült fotókat, a részegen vagy éppen titokban küldött és kapott SMS-eket, a céges információkat és a híváslistákat is. Ezek törlése pedig hiába tűnik egyszerűen pár gombnyomással megoldhatónak, a helyzet az, hogy a legtöbb eszköz csak felületesen végzi el ezt a törlést, és a megfelelő módszerrel az adatok könnyedén visszaállíthatók.

A CHIP tesztlaborjának munkatársai az elmúlt hónapban több használt mobiltelefont is vásároltak kis boltokban és online apórhirdetési oldalakon – és meg is próbáltuk az előző tulajdonosok által törölt adatokat visszaállítani róluk. Ijesztő volt látni, hogy

ez mennyire egyszerűen ment, így mostani cikkünkben bemutatjuk, hogy miként érdemes egy mobilt „törölni”, mielőtt azt odaajándékoznánk ismerősünknek, vagy éppen eladnánk az interneten.

Névjegyek és SMS-ek törlése

Mindegy, hogy névjegyekről, képekről vagy SMS-ekről van szó, minden mobiltelefonban található olyan adatokat, amelyeket sokan nagyon személyesnek érznek, és eladás előtt mindenképpen törölni szeretnék őket. Ez érthető, hiszen senki sem akarja kiadni szerettei elérhetőségét vagy érzékeny üzleti adatait – még kollégáinak sem.

Nyilvánvaló, hogy ezek eltüntetésére a telefon saját Törlés funkciója lehet az első lépés, de ezzel még korántsem biztos, hogy célt érünk. Hogy kiderítsük, mi minden ma-

rad ez után egy mobil belsejében, a Paraben profiknak szánt Device Seizure nevű programját (www.paraben-forensics.com) próbáltuk ki. A szoftver ugyan nem olcsó, hiszen 870 euróba kerül, ám egy ingyenes, 30 napig működőképes tesztverzió is létezik belőle (ennek feltörése viszont igen nehéz).

Telepítése után az előzőleg megvásárolt telefonokat csatlakoztattuk számítógépünkhöz, és elindítottuk a programot. A szoftver első lépésben egy másolatot készít a mobil memóriájából, amelyet aztán a mellékelt Hex-olvasóval nézhetünk végig. Ennek segítségével pillanatok alatt rábukkantunk régi névjegyek és SMS-ek maradványaira, amelyeket az előző tulaj megpróbált, de nem tudott teljesen törölni, mielőtt eladta volna telefonját. A Device Seizure természetesen nem ismeri valamennyi készüléket, de folya-

SIM kártyák beolvasása PC-vel

A SIM kártyák adatainak szerkesztése mobiltelefonnal nehézkes, de egy speciális olvasóval sokkal egyszerűbb lehet.

A www.bigyoshop.hu címről 5600 forintos áron megrendelhető olvasóval nemcsak kényelmesebben, de megbízhatóbban is kezelhetjük ezeket az adatokat. A mellékelt szoftverrel az SMS-ek, névjegyek és más fontos adatok a számítógépre másolhatók és ott szerkeszthetők. Így azokból a nagyon régi mobilokból is kinyerhetjük a fontos névjegyeket, amelyeket még egyáltalán nem (vagy csak speciális kábellel) lehetett PC-re kötni. A SIM-olvasó családon belül hasznos lehet akkor is, ha csak biztonsági másolatot akarunk készíteni, vagy megosztani ezeket az adatokat, ugyanis nem kell minden telefonhoz külön kábelt vásárolni, az pedig már valóban csak kényelmi extra, hogy az eszköz egy sokféle formátummal kompatibilis kártyaolvasóként is funkcionál.

EGYÉB HASZNOS FUNKCIÓK

A mellékelt szoftver sok más célra is jól használható – például a nemrég kötelezően 11 jegyűvé változott mobilszámokat nem

muszáj egyesével kijavítgatni, ha ezt megtehetjük egyetlen gombnyomással, illetve aki külföldre utazik, előre átírhatja a 06...-os kezdéseket +36-ra, vagy előre beírhatja a külföldi híváshoz szükséges kódokat.

A megfelelő segédeszközökkel az is lehetséges például, hogy beállítsuk az általunk preferált mobilhálózatokat – így sok pénzt spórolhatunk meg nyaralás közben.

SIM kártya a PC-n Az USB meghajtóval a memória-kártyák mellett a SIM kártyák tartalmát is kiolvashatjuk

matosan fejlesztik, tehát annak veszélye, hogy régi adataink illetéktelen kezekbe kerülnek, nem lebecsülendő.

Annak érdekében, hogy ezt elkerüljük, először a SIM kártyán tárolt adatokat kell felülírnunk. Erre ideális egy külön megvásárolható SIM-olvasó (lásd keretes írásunkat), aminek segítségével hozzáférhetünk a kártya memóriájához, átmásolhatjuk az adatokat számítógépünkre, és így tovább. Azon felül, hogy így kényelmesebb több adattal egyszerre dolgozni, a mobiltelefon menüjével ellentétben a törölt adatokat akár többször is felülírhatjuk, így pedig már valóban nem marad mit helyreállítani.

Sajnos a készülékek saját memóriájában tárolt névjegyek és SMS-ek eltüntetése már nagyobb falat, de szerencsére egyre több mobil rendelkezik olyan funkcióval, amely-

lyel a gyári állapotra állítják vissza a mobilt. Ez rendszerint a belső memória megbízható formázását is jelenti.

Képek és videók

A sokszor a névjegyeknél és SMS-eknél is személyesebb fotók és videók még az előbbieknél is egyszerűbben megszerezhetők, köszönhetően annak, hogy a modern telefonok a belső memória helyett memóriakártyán (általában microSD-n) tárolják ezeket. Ha a telefont számítógépünkre kapcsoljuk, ez a kártya mint külön meghajtó jelenik meg, és teljes körű hozzáférést kapunk például a Windows Explorer segítségével (hasonlóan egy USB kulcshoz vagy digitális fényképezőgéphez). Ezt a plusz memóriát aztán már a megszokott helyreállító eszközökkel vizsgálhatjuk át – például az elvesz-

Kincsesháza

Mindent kiderítünk az előző tulajdonos zenei izléséről a mobilok memóriájában maradt MP3-as számok alapján

Nyomkövetés

Néhány egyszerű lépésben képesek voltunk helyreállítani a nyaraláson készült, magánjellegűnek mondható fotókat

tett nyaralási fotók visszaszerzésének mesztérével, az ingyenes Recuvával (www.piriform.com/recuva) vagy a PC Inspector File Recovery 4-gyel (www.pcinspector.de). Ezek használata ráadásul gyerekjáték, nem kell hozzájuk komoly számítógépes ismeret vagy HEX-editorok használata.

Az, hogy ennyire hatékonyak, annak köszönhető, hogy a mobilok általában a Windowshoz hasonlóan a törlést csak felületesen végzik el: annak érdekében, hogy a művelet ne tartson sokáig, csak a fájlt jelölik törölt állományként, de magukhoz az adatokhoz nem nyúlnak. Ha később új adatokat kell elhelyezni a memóriában, azok már felülírhatják a régieket, de amíg erre nem kerül sor, addig az adatállító programok számára ott van minden, amire a fotók visszaszerzéséhez szükség van.

Az, hogy ezzel sokan nincsenek tisztában, rögtön nyilvánvalóvá vált a használt okostelefonok átvizsgálásakor: a kártyákon esküvői, nyaralási képeket, rengeteg MP3-as hangfelvételt és vicces videókat találtunk. A korábbi tulajdonosok életének pillanatai mellett zenei izlésüket is feltérképezhettük a Red Hot Chili Peppers albumgyűjtemény segítségével.

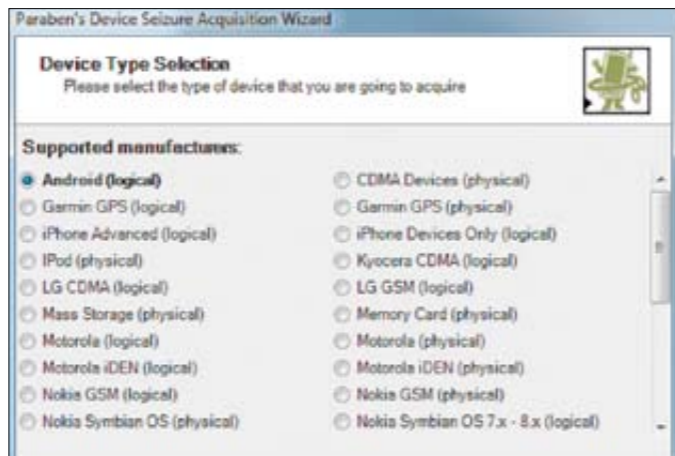
Memóriakártyák törlése

Ha el akarjuk cserélni, vagy el szeretnénk adni okostelefonunkat, először teljes agymosást kell végrehajtanunk rajta. A már ismerttetett „gyári állapot visszaállítása” mellett vegyük ki a memóriakártyát, és egy kártyaolvasó, valamint az ingyenes Eraser (<http://eraser.heidi.ie>) vagy a professzionális O&O Safe Erase (30 euró) segítségével töröljük róla rendesen az adatokat. Ezek a programok nem egyszerűen töröltté nyilvánítják a fájlokat, hanem rendesen, akár több menetben is felülírják azok helyét nullákkal. Ezzel a módszerrel egyébként nemcsak a memóriakártyákat, hanem az USB kulcsokat és merevlemezeket is letisztíthatjuk eladás előtt. Aki egészen biztosra akar menni, többmentes törlést is kérhet – az így eltüntetett adatokat aztán már tényleg lehetetlen helyreállítani. Ezt azonban csak merevlemezek →

esetében ajánljuk, ugyanis a flash memóriánál ezzel kárt okozhatunk. Ennek oka, hogy az ilyen típusú tárolók (SSD-k, memóriakártyák) cellái csak adott számú írási műveletet viselnek el, ha pedig ezt a számot eléri, tönkremennek. Többmenetes törlés gyakori használata esetén ezt a számot jóval hamarabb el fogjuk érni. Szerencsére az ilyen memóriáknál már egy menetben is elég jó biztonságot kapunk.

A formázott meghajtók helyreállítása már jóval nehezekebb, de nem lehetetlen. A gyorsformázás például az adatokat nem törli, így az előző oldalon említett két adathelyreállító szoftver nyugodtan használható, míg a „rendes” formázás után az O&O DiskRecovery ajánlható. Az ilyen műveletek mindig hosszú ideig tartanak, hiszen bitről bitre kell a lemezt megvizsgálni, de az ismert fájltypusok esetén (és a JPEG például ide tartozik) nagy hatékonysággal helyreállítható az eredeti tartalom.

Nem hangsúlyozhatjuk ki elégszer, hogy a PC-s operációs rendszerek esetében a fájlok áthúzásával a Lomtár ikonjára valóban egyáltalán nem törölünk semmit! Ez a funkció éppen azért került bele a szoftverekbe, hogy könnyű legyen a felhasználók által véletlenül törölt fájlokat visszaállítani. A Lomtár ürítése (vagy a törlés *Shift+Delete* gombbal való végrehajtása) ugyan valamivel nagyobb biztonságot ad, de csak az átlagfel-

Adatrégészeti eszköz
A Paraben Device Seizure névre hallgató professzionális szoftvere a régen letörölt SMS-eket is helyreállítja a felismert készülék memóriájából

A vizsgálatok során nagyszámú SMS-t és névjegyet találtunk

használók elől: egy szakember a legegyszerűbb helyreállító programmal is pillanatok alatt elolvashatja valamennyi korábbi levelet és dokumentumunkat.

Adattörles PC nélkül

Nem mindig lehetséges a számítógépen keresztül törölni a mobiltelefonon maradt adatokat – vagy azért, mert nincs memó-

kártya-olvasónk, vagy a mobil nem lehet csatlakoztatni. Ilyenkor segíthet egy egyszerű trükk: töröljünk mindent, amit csak tudunk, névjegyeket, SMS-eket, fotókat, majd alkalmazzuk a cikk elején említett gyári állapotba való visszaállítást.

Ezután kapcsoljuk be a videórögzítést, és tegyük le a telefont az asztalra, kamerával lefelé. Várjunk addig, amíg a memória megtelik – ezzel egyben felül is írjuk a régi adatokat. Ha készülékünk nem tud mozgóképet rögzíteni, akkor fényképekkel is megoldhatjuk ugyanezt, ha szintén valami semleges felületet fotózunk végig. Igaz, ez valamivel tovább tart – de 15 percet igazán megér az, hogy titkos üzeneteinket ne olvashassák mások.

Mobiltelefonok mint vírusközpontok: memóriakártyák hordozzák a veszélyt

Érdeemes vírusok szempontjából is ellenőrizni a mobiltelefonnal érkező memóriakártyákat, mert veszélyes fertőzések hordozói lehetnek.

Természetesen muszáj megbizonyosodni arról, hogy nem maradtak érzékeny adatok az eladni kívánt készülékeken – de mi a helyzet akkor, ha mi vagyunk a vásárlók? Nos, ilyenkor sem vagyunk biztonságban, mert a mellékelt memóriakártyákon kártevők leselkedhetnek – jobb tehát ezeket is törölni. Erre akkor is szükség lehet, ha nem használt, hanem vadonatúj készüléket vásároltunk.

Ehhez kapcsolódik a Panda Security egyik alkalmazottjának esete, aki Spanyolországban vásárolt egy HTC Magic telefont a helyi Vodafone boltjában. Amikor új készülékét csatlakoztatta számítógépéhez, vírusvédelmi szoftvere azonnal riadót fújt: kártevőt talált a mobilhoz tartozó memóriakártyán. A gyors vizsgálat kiderítette, hogy a Mariposa nevű botnet kliense mellett a Conficker egyik változata is a kártyára került.

FORRÁSA ISMERETLEN

A Vodafone először még elszigetelt esetként tekintett erre a történetre, de hamarosan kiderült, hogy több mint 3000 vásárló találko-

zott a kártevőkkel. A mobilszolgáltató szerint a rosszindulatú programokat tartalmazó memóriakártyák utólag, a központból való elszállítás után kerültek a készülékekbe: a bűnözők felbontották az eredeti csomagokat, kicserélték a kártyákat, majd újracsomagolták a készülékeket. A szolgáltató ugyan azonnal cserélte a szóban forgó adathordozókat, sőt, a kártevők eltávolításához szoftvert is adott, de az addig megszerzett adatok már a bűnözők kezére kerültek.

Emiatt ajánljuk az új mobilok, MP3-lejátszók és fényképezőgépek memóriájának törlését és kártevők utáni átnézesét.

TERJEDŐBEN A MOBILVÍRUSOK

Nálunk Európában még nem, de Ázsiában egyre inkább terjednek a mobiltelefonokat megfertőző vírusok is. Ezek képesek önállóan SMS-eket küldeni emelt díjas számokra, így növelve a telefonszámlát, és persze mindazokkal az adatgyűjtő funkciókkal is rendelkeznek, amelyekhez a PC-n már hozzászokhattunk: ezek banki belépési azonosí-

tókra, jelszavakra és hitelkártyaszámokra vadásznak. Egyelőre csak elmélet, de nincs messze az az idő sem, amikor létrejön az első, mobiltelefonokból álló botnet – ennek hatása a PC-s változatokénál is nagyobb lehet, hiszen a mobilok száma jelentősen meghaladja a számítógépekét.

Az első próbálkozások közé sorolható a 2009 novemberében feltört (jailbreakelt) iPhone-okat megtámadó, valóban ártalmatlan kártevő is. Ez a szó szoros értelmében nem is nevezhető rosszindulatú programnak, alkotója mindössze egy elméletet kívánt igazolni vele, de az alap kód könnyen beépíthető más programokba is. Persze az iPhone, köszönhetően a teljesen zárt, az Apple által az utolsó bitig ellenőrzött rendszernek a legbiztonságosabb készülékek közé tartozik – nagyobb a veszély az Android és a Windows Mobile esetében, ahol nincs ilyen központi hatalom.

VEDD KÉZBE A CSÚCS TELJESÍTMÉNY IRÁNYÍTÁSÁT!

Fokozott hatékonyság és magasabb szintű szórakozás az ASUS U sorozatú notebookokkal. Vékony és energiatakarékos megoldás, mely gyorsabbá és könnyedebbé teszi a mindennapi számítógéphasználatot. Az új Intel® Core™ i5 processzornak köszönhetően, az ASUS U sorozata a nagyfokú teljesítmény, a dizájn és az energia takarékoság ötvözte.

ASUS U sorozat.

Páratlan gyorsaság és letisztult stílus.

NEW

Faster. Smarter.

Windows®. Korlátok nélküli élet.
Az ASUS a Windows 7 operációs rendszert ajánlja.

SZUPER VGA-K PÁRBAJA

A hardvergyártók örökös élet-halál harcot vívnak, hogy a legjobbak legyenek. Az ASUS és a Gigabyte harcában eldől, kié a legjobb Radeon a piacon.

ERDŐS MÁRTON

Kis túlzással kijelenthetjük, a kínálat a mai videokártya-piacon már egyáltalán nem izgalmas. Az NVIDIA és az AMD elkészít egy-egy új GPU-t, amihez terveznek egy referenciamodellt, majd ezt a design eladják a kártyagyártó partnereknek. Ezen cégek 99%-a az idő rövidsége, a költségek alacsonyan tartása és néha szerződésbeli kötétségek miatt mindössze egy matricát ragaszt a kártyára, az obligát driver CD-vel és néhány kábellet belepakolják egy dobozba, és máris szállítják a világ minden pontjára. Utána már csupán az árákkal lehet játszani, és valljuk meg őszintén: az ilyen matricázott referenciakártyák között az áron (na meg persze a matricán és a dobozon) felül semmi különbség sincsen. Persze ez nem is feltétle-

nül baj. Akár ismert gyártót választunk, akár egy kevésbé népszerű, de olcsóbb kártyára szavazunk, az alkatrészek és a megépítés minősége, a hűtés hatékonysága és zajszintje minden esetben azonos lesz.

A ritka kivételek

Az effajta uniformizálás (amit sokszor az AMD és az NVIDIA határoz meg, éppen minőségbiztosítási okokra hivatkozva) egyszerűen korlátozás, ami szimpla árháborúra redukálja a videokártyák versengését. Több olyan videokártyagyártó is van a piacon, aki a referenciánál jobb hűtési rendszert építene kártyáira, esetleg gyorsabb memóriát vagy kézzel válogatott, gyári tuningra alkalmas GPU-kat, de említetjük a speciálisan

tervezett, az eredetinel kisebb méretű nyáklapokat is. Éppen ezen utóbbi tényező nyolítja meg a csúcskategóriás VGA-k helyzetét, ahol kevésbé kritikus az ártényező,

ÖSSZEGZÉS

Az egyediség fontos a vásárlóknak, ám látványos gyorsulást gyári tuningtól a felsőkategóriában ne várjunk. GTX 480-erő HD5870-et nem sikerült készítenünk, de a 10-15%-os gyorsulás így is jó eredmény. Mindkét kártya kiváló, ha viszont az árat is figyelembe vesszük, sokkal, de sokkal jobb döntés egy normál HD5870 90-100 ezer forintért, vagy a már alapjáraton is gyorsabb GeForce GTX 480 140-150 ezer forintért.

Tuning a csúcskategóriában Dupla memória, egyedi hűtés és gyárilag felpörgetett órajelek, de nem mindenkinek a éri meg a felárat

fontos azonban a design, a speciális extra szolgáltatások és egyedi megoldások, valamint a tuninghajlandóság is.

Szerencsére az AMD több mint fél évvel megjelenése után feloldotta a referenciamodellre vonatkozó zárat a Radeon HD5870-es modelleken, így a gyártók végre elkészíthették saját, egyedi kártyáikat. Ehhez szükség volt a megfelelő GPU-ellátottságra is, ami az első időkben még nem volt adott, valamint némi időre a gyártók részéről, hogy a szimpla referenciamodellek sorozatgyártásán kívül legyen idejük saját ötleteik megvalósítására is.

A HD5870 által közel egy éve uralt felsőkategóriában már jelen van az NVIDIA is GeForce GTX 480 és 470-es kártyáival, ám a HD5870 továbbra is a legnépszerűbb modell, mégpedig kiváló ár/teljesítmény mutatója és első osztályú szolgáltatásai (például EyeFinity) miatt.

Különcök harca

A hazánkban is népszerű két cég, az ASUS és a Gigabyte küldte el gyárilag tuningolt Radeon HD5870-eit. Persze nem csupán ők uralkodnak az extravagáns Radeonok vilá-

gában, az MSI Lightning családjában és a Sapphire Toxic modelljei közt is találunk különleges HD5870 videokártyát.

Az ASUS HD5870 Matrix kártyája a teljes méretű, egyedi kialakítású hűtés miatt nagyjában hasonlít a referenciamodellre, ám annál sokkal több van a motorháztető alatt. A GPU mellett az eredeti 1 GB GDDR5 memória helyett máris 2 GB-nyit találunk (alapórajelen) a 2 darab, 8 érintkezős tápcsatlakozót igénylő kártyán. A memóriával ellentétben a grafikus chip gyárilag tuningolt, és az eredeti 850 MHz helyett 900 MHz-en pörög. Ezt az órajelet a Super Hybrid Engine-nel megszürt tápellátásnak, a speciális hűtésnek és a szabályozható feszültségintenzitások hála még tovább növelhetjük. Erre az iTracker2-vel van lehetőség: egyszerűen beállíthatjuk az órajeleket, a ventilátor hőmérsékletfüggő fordulatszámát szabályozhatjuk, és a beállított értékeket profilokba is elmenthetjük. A program monitorozásra is alkal-

almas, a komoly tuninghoz pedig a kártya szélére kivezetett mérési pontokat is használhatjuk – ez a Probelt. Az ASUS minden követ megmozgatott, hogy a tuningoló kedvű felhasználók kedvében járjon, ezért a fedélzeti GDDR5 memória időzítését is lehet állítani az iTracker2-ből, ám ezzel ajánlatos nagyon óvatosan bánni, mert egészen apró változtatás is teljes fagyást okozhat. Ami pedig a látványt illeti, az egyedi hűtéssel borított kártya „élén” lévő Matrix felirat a terheltségétől függően változtatja színét.

A Gigabyte is saját nyáklapot tervezett HD5870 Super OverClock kártyájához, ám a GPU speciális válogatása (GPU Gauntlet) mellett sem a fedélzeti memória mennyiségét nem növelte, sem a kiegészítő tápcsatlakozókat nem cserélete nagyobbra (2x6-os). A teljes méretű kártyát saját tervezésű, kétventilátoros hűtés tartja hidegen. Ehhez jön a gyári tuning, ami sokkal merészebb, mint az ASUS Matrix esetében: a Gigabyte 950 MHz-ig húzta gyárilag a GPU-t, az 1 GB GDDR5 pedig effektív 5 GHz-en üzemel. Mindezt persze még tovább tuningolhatjuk a kártyához tartozó OC Guru szoftverrel. Ezen a kártyán is találunk kényelmesen hozzáférhető mérési pontokat, valamint a tápellátó áramkör is megfelelően túlmeretezett a sikeres tuning érdekében.

Órajelek bővületében

Már alapteljesítményük szerint is az abszolút felsőkategóriába sorolható mindkét kártya, a gyári tuning pedig még erre is rátesz egy lapáttal. Gyári beállításokon tesztelve egyértelmű, hogy a Gigabyte 950 MHz-en hajtott HD5870-e a gyorsabb, ám itt alig néhány százalékos különbségről beszélünk. Hiába a gyárilag előkészített tuning, a sikerben továbbra is komoly szerepe van a szerencsének, a tuningeredmények kártyánként eltérőek lehetnek.

A feszültségemelés mellett az ASUS HD5870 Matrix 900 MHz-ét 985 MHz-re sikerült feltornászunk, míg a Gigabyte-nál sikerült áttörnünk az 1 GHz-es álomhatárt és 1007 MHz-ig hajtunk a kártyát. A memóriánál az ASUS alkalmazhatott volna némi gyári tuningot, hiszen nekünk is könnyedén sikerült 5300 MHz-re gyorsítani a fedélzeti tár sebességét. A Gigabyte HD5870 SoC is nagyjából eddig bírta, itt 5360 MHz volt a felső határ. Ezek az értékek szépen mutatnak papíron, ám méréseink bebizonyították, hogy a gyári tuninggal mért teljesítményhez képest alig-alig gyorsultak a kártyák. Ez különösen a Gigabyte-nál igaz, ahol már a gyári túlpörgetés is meglehetősen agresszív – éppen ezért az ASUS kártyájánál jobban látszik a tuning 10-15%-os hatása. ☑

Termék	ASUS Matrix EAH5870	Gigabyte R587 SoC
Információ	hu.asus.com	www.giga-byte.hu
Bruttó tájékoztató ár	139 990 Ft	150 445 Ft
GPU	HD5870, Cypress, 40 nm	HD5870, Cypress, 40 nm
Shader, textúrázó, RoP	1600, 80, 32	1600, 80, 32
Memória	2 GB GDDR5, 256 bit	1 GB GDDR5, 256 bit
Órajelek (mag/memória)	900/4800 MHz	950/5000 MHz
Mérési eredmények (Full HD, 8xFSAA/16xAF)		
3DMark06	22 492 pont	22 733 pont
3DMark Vantage	20 642 pont	21 472 pont
Crysis	49,7 fps	57 fps
H.A.W.X	53 fps	55 fps
Battlefield:BC2	56 fps	58 fps
Warhammer 40k:DoW2	80,6 fps	80,6 fps
Dirt2	58,7 fps	61,5 fps
Resident Evil 5	102,2 fps	108 fps
Unigine Heaven 2.1	23,5/15,5 fps	25,1/15,9 fps
Rendszerfogyasztás (Min/Max)*	149/335 watt	143/342 watt

*: a kisebb érték a jobb
Teszt: Intel Core i7-980X, ASUS Rampage II Gene, 3 GB Kingston DDR3, Samsung SATA 250GB, FSP 900W, Win7 x64, Ati Catalyst 10.5

HP Officejet Pro 8000

Samsung CLP-315

A legjobb alternatívák az irodai belépőszinten

LEXMARK PLATINUM PRO905

A multifunkciós készülék tintasugaras volta ellenére jelentősen drágább, mint a HP Officejet Pro 8000, de ez igazán reális ár a tudásához képest. Az sem mellékes, hogy monokróm módban csak 3,7 forint az egy oldalra jutó festék ára. A színes kicsit drágább (24 forint/oldal), de a minősége kiváló. Az irodai használatra termelt nyomtatóban beépített duplex egység, memória-kártya-olvasó, extra papírtálca és még WiFi interfész is van. A 4,3" méretű érintés-érzékelő képernyővel pedig egyedi feladatok gyors végrehajtását is indíthatjuk – amiket akár hálózaton keresztül is létrehozhatunk.

TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 99 000 Ft
INFO: www.lexmark.hu

SAMSUNG CLP-770ND

Az egyik legolcsóbb tandem rendszerű színes lézernyomtató fekete és színes nyomtatás esetén is nagy sebességet ad, a maga 32 oldal/perccel több mint kétszer gyorsabb a Samsung CLP-315-nél. Jellemző, hogy a drágább nyomtatók oldalköltsége alacsonyabb, ez ebben az esetben is érvényes (3,2 forint/oldal A4 fekete, 14 forint/oldal A4 színes). A nyomtatók képminősége jó, de a színátmenetek itt-ott néha foltossá válnak, ezért fényképek nyomtatására csak korlátozottan használható. A LAN port és az 500 lapos adagoló is egyértelművé teszi, hogy ennek a nyomtatónak az irodában van a helye.

TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 260 000 Ft
INFO: www.samsung.hu

Tinta az irodában? Lézer otthon? Minden lehetséges. A CHIP megmutatja, hogy melyik nyomtatási technológia jobb és olcsóbb a kettő közül.

Tintás a Lézer ellen: A PÁRBAJ

A feltételek korábban egyszerűek voltak: otthonra olcsó tintasugaras nyomtatót, az irodába pedig lézernyomtatót – ha lehet, színeset – kell venni. A két kategória azért nem volt egymás versenytársa, mert noha a lézernyomtatók gyorsabban ontották magukból a papírt, és az egy oldalra eső költségeik is jobbák voltak, a tintasugarasokat viszont már viszonylag kevés pénzért meg lehetett vásárolni – ha nem nyomtatunk túl sokat, akkor az oldalköltség is elviselhető szinten marad.

Ma viszont már ott tartunk, hogy a lézernyomtatók ára annyira lement, hogy már akár egy színeset is megéri otthonra beszerezni. Persze csak akkor, ha általános nyomtatási feladatokról beszélünk, én nem a fotónyomtatás az első. Arra kerestük a választ, hogy hol melyik nyomtató nyomtat szebben, jobban, gyorsabban – és ami még fontosabb: olcsóbban.

Minőség: szép betűk tintával is

Kétségtelen, hogy tökéletes színhűséget kaphatunk egy jobb tintasugaras nyomtatóval fotópapíron, de még akár egy 4 színű, olcsó nyomtatóval is. A folyékony festékek a betűk széleinél – többek között a papír minősége miatt is – megfolytak.

Az irodai nyomtatásra kifejlesztett HP Officejet Pro 8000 a szövegeknél is szép írásképet ad, minél profibb papírt teszünk bele, annál szebb lesz a nyomtatás. Az általános nyom-

tatás során nem ritka, hogy jegyzetelünk a már kinyomtatott papírra, ezért sokszor találkozik a festék szövegkiemelővel, amit a tinta általában nem szeret.

Ami a lézernyomtatók minőségét illeti, a tesztünkben szereplő Samsung CLP-315 olyan felhasználók számára készült, akik jellemzően sokat nyomtatnak és archiválnak. A szövegminőséggel egy jól karbantartott nyomtatonál nincs probléma, a nyomtatott egységesen jók. Mivel a színek nem keverednek, és a nyomtatási felbontás csak közepes, szép színátmeneteket ne is reméljünk – legálábbis a tintasugarasok minőségéhez hasonlítva. Lézernyomtatóknál a technológia miatt a keret nélküli nyomtatásról is le kell mondanunk – erre a célra marad a tintasugaras fotónyomtató.

Lézer: nem csak szövegeknél gyors

Aki kisebb terjedelmű, szöveges nyomtatási feladatokat küld gyakran a nyomtatóra, az az Officejet Pro 8000-rel jobban jár. A teszthez használt tízoldalas, színes képekkel megtűzdelte szöveget normál minőségben az Officejet 75 másodperc alatt nyomtatta ki, a lézernek ehhez 162 másodperc volt szüksége. Hogyan lehetett ez, amikor a tintasugarasok normál minőségben sokkal lassabbak a lézernyomtatóknál? Hát úgy, hogy amíg a tintasugaras nyomtatók fotónyomtatásra optimalizált meghajtója csak ott küld több adatot a nyomtatónak, ahol feltétlenül szükséges, ráadásul az adatküldést a nyomtatás alatt folya-

TINTASUGARAS
HP Officejet Pro 8000
Tájékoztató ár: 46 700 Ft

Dokumentumok nyomtatására, ideális archiválási feladatokra

Gyári nyomtatási sebesség: 15 oldal/perc FF, 11 oldal/perc színes (lézer minőség)
Fogyóeszközök: Négy színű rendszer (max. 2200 oldal fekete/1400 oldal színes), két nyomtatófej (max. 41 500 oldal)
Sebesség: Tíz oldal 75 másodperc alatt, 52 másodperc grafikával (magas minőség), 230 másodperc egy A4-es fényképhez (legjobb minőség)
Nyomtatási költségek: 3,9 forint/fekete oldal (A4), 15,5 forint/színes oldal (A4), 245 forint/fotó (A4)

ver esetében. Teljesen igaz, hogy a legtöbb támadás és adatlopás elsődlegesen a felhasználó beavatkozását igényli, de ez csak a leggyengébb láncszem a rendszerben – az egésznek az alapja mindig egy befoltozatlan, a hackerek által felfedezett programozási hiba.

Homályos Ha egy szövegrészt kiemelünk az Officejet frissen kinyomtatott oldalán, a festék elmosódhat

MÉRÉSI EREDMÉNYEK: HP OFFICEJET PRO 8000

Fekete költség*	3,9 Ft
Színes költség*	15,5 Ft
Fekete sebesség**	75 s
Színes sebesség*	52 s

*A4-es oldal **10 oldal
Költségfék A HP tintasugaras nyomtatójával hosszú távon sok pénzt takaríthat meg

LÉZER
Samsung CLP-315
Tájékoztató ár: 38 000 Ft

Otthonra

Gyári nyomtatási sebesség: 16 oldal/perc FF, 4 oldal/perc színes (lézer minőség)
Fogyóeszközök: Négy színű rendszer (max. 1500 oldal fekete/1000 oldal színes), dobegység (24 000 oldal fekete /8000 oldal színes), hulladékgyűjtő (10 000 oldal fekete/2500 oldal színes)
Sebesség: Tíz oldal 162 másodperc alatt, 30 másodperc grafikával (normál minőség), 35 másodperc egy A4-es fényképhez (normál minőség)
Nyomtatási költségek: 8,4 forint/fekete oldal (A4), 35,1 forint/színes-fotó oldal (A4)

ver esetében. Teljesen igaz, hogy a legtöbb támadás és adatlopás elsődlegesen a felhasználó beavatkozását igényli, de ez csak a leggyengébb láncszem a rendszerben – az egésznek az alapja mindig egy befoltozatlan, a hackerek által felfedezett programozási hiba.

Eredeti nyomatok A Samsung nyomata már frissen is száraz, még a szövegkiemelő sem árt hat neki

MÉRÉSI EREDMÉNYEK: SAMSUNG CLP-315

Fekete költség*	8,4 Ft
Színes költség*	35,1 Ft
Fekete sebesség**	162 s
Színes sebesség*	30 s

*A4-es oldal **10 oldal
Gyorsabb színesben A HP nyomtatonál gyorsabb ugyan, de az eredmény kevésbé szép

matosan kapja a nyomtató, addig a lézereknél egyben kell elküldeni az oldal adatait, amit a nyomtató bitről bitre nyomtat ki. Ezen csak az segít, ha nem a PC, hanem a nyomtató végzi a kép feldolgozást, ekkor a nyomtatóhoz jelentősen kevesebb adat érkezik.

Ha átlépünk egy bizonyos felbontási határt, a tintasugaras nyomtatóknak olyan sok adatot kell feldolgozniuk, hogy a nyomtatás akár több perc (az Officejet esetében 230 másodperc) is lehet fotónként.

Költségek: a tinta olcsóbb, mint a toner

A tintasugaras nyomtatók legnagyobb botránya, hogy a nyomtatók néha olcsóbbak, mint egy garnitúra festékpátron. Nem is csoda: az indulókészletek még a lézernyomtatók esetében is kisebb kapacitásúak, mint a normál készletek (tisztelőt a kivételnek). Meglepő viszont két nyomtatónk költségeinek viszonya! Feketében a HP 3,9 forinttal vezet, csak a tinta költségével számolva, a Samsung 8,4 forintból képes ugyanerre. Illetve kicsit többért, mert a lézernyomtató égetőműve (még ha a takarékosabb fajtából is való) sokkal több energiát elfogyaszt, mint a tintasugaras nyomtatók.

ÉRTÉKELÉS: Mindent egybevetve, ha nem ragaszkodunk a szövegkiemelővel elmosható nyomatokhoz, akkor a tintasugaras technológia a győztes. Ha kicsi és halk nyomtatóra vágyunk, de a fotókat inkább kidolgoztatjuk, a Samsung nyomtatója is jó választás lehet. ☑

1

2

3

4

WLAN-TUNING

Legyen mindenütt jó a vétel! Cikkünkben megmutatjuk, hogyan növelhetjük meg vezeték nélküli hálózatunk hatókörzetét a routerek gazdaságos tuningjával és néhány egyszerű fogással.

Az étekezésztalon 85%, a gyerekszobában 32%, a teraszon pedig csak 1%. Ennyi vezeték nélküli hálózatunk jelerőssége. Egy nagyobb házba hiába veszünk meg a legdrágább routert, a jelerősség nem lesz mindenütt kiváló. Ennek az az oka, hogy a gyártók az antennákat úgy választják ki, hogy azokkal a lehető legnagyobb sebességet éri el – a legkevesebb pénzért. A sebesség így csak egy viszonylag szűk területen lesz kiváló, így nem csoda, hogy még a tudása alapján előkelő helyet elfoglaló FritzBox Fon WLAN 7390 is csak közepes hatósugárral bír.

szerűen használható szoftvereket a lemez mellékletünkön is elhelyeztük.

1. Hardverek: antenna kiválasztása
Példánkban egy FritzBox 7390 routert módosítottunk, ami egy közepesen nehéz(nek tűnő) feladat. Más routerek tuningja hol egyszerűbb, hol kissé bonyolultabb módon történhet. Van olyan router, amit egyszerűen nem éri meg módosítani.

A legnagyobb hatótávolságot szabad téren mérhetjük, de többségünk hálózatát mindenféle épület és berendezési tárgy zavarja, mert

DVD
Ahhoz, hogy WLAN hálózatunk a lehető legjobb formába kerüljön, néhány segédprogramra is szükségünk lehet. A legjobb eszközök a lemezen WLAN tuning menüpontban találhatóak.

A WLAN ELLENSÉGEI

Minden fal csökkenti a WLAN hatósugarát. A 2,4 GHz-es WiFi rádióhullámait a víz tökéletesen elnyeli, ezért a víztartalom meghatározó.

	FA 95%	Mivel az építéshez használt fa száraz, kevés vizet tartalmaz, a WiFi rádióhullámait sem akadályozza.
	ÜVEG 75%	A hagyományos síkúveggel nincs gond, de ha van rajta fémbevonat (gőzölve vagy fólián), a WiFi-áteresztő képessége is csökken.
	TÉGLA 70%	A vakolt téglafal szellőzik, ezért a levegő páratartalmával arányban a víztartalma is változik, a WiFi-t is másképp korlátozza.
	BETON 60%	A vasbeton merevítő rúdjai olyan sűrűn helyezkednek el a falban és a földémben, hogy a rádióhullámokat hatékonyan szórják.
	GIPSZKARTON 50%	A gipszkartonban aránylag sok a víz, az elválasztófalaként a merevítéshez használt alumíniumszerkezet is igen zavaró.
	ALUMÍNÍUM 5%	Beltéri ajtók készülnek belőle, és már ennél a vastagságnál jellemző a hullámok visszatükrözése és szórása.

- Jelek alacsony elnyelődése/szóródása
- Jelek közepes elnyelődése/szóródása
- Jelek magas fokú elnyelődése/szóródása

elnyeli és szórja a rádióhullámok egy részét. A legegyszerűbb megoldás az adóteljesítmény növelése, amit a legegyszerűbben nagyobb antennával érhetünk el. A gyári antennák jellemzően a legkisebb és legolcsóbb típusok közül kerülnek ki. Ezek nyeresége (ha tetszik, teljesítménye) 2-3 dBi. A boltokban lehet kapni nagyobb, akár 20 dBi nyereségű darabokat is, az egyedüli probléma tehát csak az lehet, hogyan csatlakoztassuk azt a routerhez.

A legjobb ár/teljesítmény aránnyal jelenleg a TP-Link TL-ANT2405C/08C (1500/3000 Ft) antennák rendelkeznek, amelyek 5, illetve 8 dBi nyereségük mellett hosszabbító kábelük miatt csábító darabok. Tesztünkhoz a kisebbik típust használtuk, és már azzal is látványos volt a javulás. Ezek az antennák omnidirekcionálisak, azaz 360 fokban sugároznak, ezért fontos, hogy a routert a lakás közepén állítsuk fel. Ugyan ki szeretné a szomszédában is bővíteni a hálózati lefedettséget?

Ha a router helye szükség szerint a lakás szélén található, akkor már megfontolhatjuk az irányított antennák használatát, például a TP-Link TL-ANT2406A (3500 Ft) vagy a D-Link DWL-R60AT (5600 Ft) típusokét, azo-

Öt percen belül teljes sebességgel internetezhetünk

kat a lakásunk belseje felé irányítva biztosíthatjuk a jobb vételt.

Ilyen antennákat a barkácsoláshoz kedvek készíthetnek is, ehhez persze precíz összeszerelés szükséges, hiszen a GHz-es tartományban már tizedmilliméteres eltérések is sokat számítanak. Kiindulási alapként meglátogathatjuk az angol nyelvű <http://www.seattlewireless.net/AntennaHowTo> oldalt, ahol több kiváló típus készítésének módját is megtudhatjuk, például az erősen irányított, olcsósága miatt közkedvelt Cantennáét.

A legegyszerűbb és még ezeknél is olcsóbb megoldást kínál az antennatükör, amivel az Omni antennát irányítottá, és ez-

által nagyobb érzékenységűvé alakíthatunk. A hajtogatható tükör mintáját olvasóink a CHIP 2009/03 számának mellékletként megkapták, de a nyomtatható változat honlapunkról még ma is letölthető.

Figyelem: Ha a routeren nincs külső antenna, akkor attól még nem biztos, hogy nincs lehetőség a bővítésre; az újabb Netgear routerek biztosan kivételek, ezekben ugyanis metamateriális antennák vannak: ugyan kisebbek a többinél, de a bennük használt anyagok különleges tükröződési tulajdonságai miatt vételi jellemzőik jobbakká a nagyobb, külső antennáknál is.

Figyeljünk az antenna csatlakozására is: a legtöbb esetben a csatlakozó típusa RP-SMA (Reverse Polarity SMA), régebbi készülékeknél a TNC is használt.

2. Beépítés: a csatlakozás

A felszerelés pofonegyszerű: ha jó típust vetünk, egyszerűen lecsavarjuk a régit, majd fel az újat. Készen is vagyunk! Nehezebb a helyzetünk, ha a routeren nincs külső antenna-csatlakozó, ilyenkor először a szétszedéssel →

A tökéletes hely meghatározása a WLAN-hoz

Már néhány kattintás elég ahhoz, hogy megtudjuk, lakásunk mely szegletében jutunk a legnagyobb hálózati sebességhez. Vagy azt, mennyire voltak hatékonyak tuningfogásaink.

A WLAN hálózatok többsége 2,4 GHz-en működik. Ezekkel a mikrohullámokkal nagy sebességű adatátvitel valósítható meg, de ez a leginkább érzékeny a környezetre és az interferenciákra. Ahhoz, hogy a legjobb vételi jellemzőket tudjuk biztosítani lakásunk minden pontján, a routert és a klienseket is a legjobb helyre kell állítanunk. Noha egy modern irodában a router helye könnyen módosítható, ott-hon már inkább a telefon bejövő csatlakozójá-

Jel térkép A HeatMapper nemcsak a kliensek, de a routerek optimális helyét is megmutatja

hoz, esetleg a számítógép mellé tesszük. Ne tegyük a routert a PC mögé, sokkal inkább láthatóbb helyre: ma már a gyártóknak is fontos a megjelenés, így még a falra rögzített készülékek is szépen mutatnak.

Ha a lakás szélén van a router, akkor használjunk antennatükröt vagy irányított antennákat - különösen, ha a szomszédos hálózatok is zavarnak; ha a lakás közepén, akkor na-

nyi távolságot kell tartani, illetve ennek egész számú többszörösét. A 2,4 GHz-es tartományhoz körülbelül 12 cm tartozik, így a 12, 24, 36 stb. az optimális antennatávolság. Mivel a külső antennák talpa mágneses, azokat nagy pontossággal helyezhetjük el egy fémpolcon vagy akár a számítógép házán.

4. Szoftver: okos firmware-tuning

A teljesítmény szoftveres úton is fokozható, ezt valószínűleg a Linksys WRT54G-használóknak nem kell bemutatnunk, hiszen az igen sok routerrel használható nyílt forráskódú OpenWRT, illetve az ebből készített DD-WRT (www.dd-wrt.com) a rádió adóteljesítményét is növelni tudja. A teljesítmény növelése hasonló ahhoz, mintha nagyobb antennát vennénk, de ez csak a router adó irányában használ, a vétel nem lesz érzékenyebb vele. Pedig a jó hálózathoz az is kell.

Ugyanez a módosítás természetesen már az új WRT-nél, a Cisco Linksys WRT160NL-nél is elérhető, és a legújabb N-es routerek többségén is elvégezhető. A támogatott routerek listáját a DD-WRT oldalán, a Router

gyobb Omni antennát használjunk, lehetőség szerint pedig firmware-tuningot végezzünk. Különleges eset, de ha a notebook még messzebb is nagy sebességgel csatlakozik, akkor csökkentjük a router teljesítményét, így nemcsak energiát takarítunk meg, de annak esélye is csökken, hogy más a hálózatunkra csatlakozzon.

CSÚCS-WLAN PÁR LÉPÉSBEN

Új lakásban nagyobb a mozgásterünk, ezért ahelyett, hogy a routert méterenként odébb téve mindig feltérképeznénk a lakást, a routert tegyük oda, ahol a későbbiekben a notebookot szeretnénk használni. Indítsuk el a Heatmapert, és így készítsünk térképet. A legjobb területeken helyezzük el a routert, a kliens pedig a számára kiszemelt helyen.

Egyszerű és gyors megoldást kínál a Network Stumbler akkor, ha a lakásban csak néhány szóba jöhető hely van a router és a kliensek számára. Keressük meg a legnagyobb tértérít adó helyet. A router és a notebook kicserélése után egy gyors ellenőrzés és a szomszédos hálózatok megkeresése van hátra. A mi hálózatunkat egy zavartalan csatornára állítjuk be (1,6 vagy 12). Ha egynél több hálózatot találunk, akkor indítsuk el az inSSIDer programot, ami grafikonon ábrázolja az általuk felfogott csatornákat. Ha mindegyik foglalt, akkor a miénkét arra állítjuk, amelyiket a legkevésbé használja, nem zavarják (nincs átfedés a grafikonok lábánál), illetve amelyiknek a leggyengébb a jele a router és a kliens környékén.

Database menü alatt tekinthetjük meg. A példánkban említett FritzBox alá is létezik módosított firmware, ám azt nekünk kell Linux alatt lefordítanunk. A trac.freetz.org oldalán a nem túl rövid művelet lépéseit is megtaláljuk. Visszatérve az antenna teljesítményéhez, ne feledjük, hogy a túl nagy adóteljesítmény nemcsak szabálytalan (beltéren max. 100 mW, kültéren 10 mW használható), de a router analóg áramköri részében torzítást is okoz, ezzel csökkentve az átviteli sebességet. Ne növeljük túlságosan ezt az értéket!

Fontos, hogy ez a teljesítmény az antennán leadottra vonatkozik, tehát az antenna nyereségét és a router teljesítményét összeadva nem szabad 20 dBm (100 mW) fölé kerülünk.

Példa: A gyári antenna 3 dBi érzékenységgű, a határ 20 dBm, a router ezért 17 dB teljesítménnyel sugározhat. Ebből teljesítményt a $P=10^{(dBm/10)}$ képlettel számolhatunk, azaz a router 50 mW teljesítménnyel adhat. Az egyszerűség kedvéért használhatjuk a www.aubraux.com oldal Design Central menüje alatti konvertert.

KATALÓGUSCSALÁD EXTRA

AKCIÓ!

A két katalógus ~~5180 Ft~~ helyett **csak 2690 Ft**

Ingyen programok

Újabb érdekességek az **ingyenes szoftverek és webes alkalmazások** háza tájáról: felgyorsíthatjuk rendszerünket, hatékonyabban kezelhetjük a médiafájlokat, monitorozhatjuk a hálózatunkat.

EnhanceMeSe7en free

Egyszerűen csak gyorsít

Ez a program nem csak egy a sok közül, amelyet a rendszerek optimalizálására és tuningolására találtak ki. Jár hozzá egy rendszerinformációs modul, amiben a PC alaplapjáról, memóriájáról, más egységeiről és az éppen futó rendszerfolyamatokról kaphatunk bővebb információkat. A tuning a registry átvizsgálásával kezdődik, ami előtt egy pillanatképet érdemes rögzíteni - ezt a program önállóan létre is hozza. A következő lépésben az automatikusan induló programok listájából törölhetjük a ritkán vagy egyáltalán nem használt elemeket, majd áthangolhatjuk a Windows működését. A rendszer egyszerű biztonsági funkcióit is aktiválhatjuk, például amelyik a legtöbb megnyitott fájlok listáját törli. Nem maradhatnak el azok a funkciók sem, amelyek a pro-

cesszorunk cache-méretétől vagy a használt memória méretétől függő gyorsítást kínálnak. Sőt, a Windows 7 indítása és leállítása is gyorsítható. **TIPP 1** A tuningtippeket a program ötletes módon tárja elénk: a kép alsó részén megjelenő „You have X messages” (X új leveled jött) sorra kattintva megjelennek a tippek, amiket rögvést használhatunk is. **TIPP 2** Ha a javítás során meggondolnánk magunkat, megnyugtathat a tudat, hogy a bal felső sarokban lévő *Undo* gombbal visszavonhatjuk a módosításokat.

RENDSZER: WINDOWS 7
NYELV: ANGOL
www.seriousbit.com

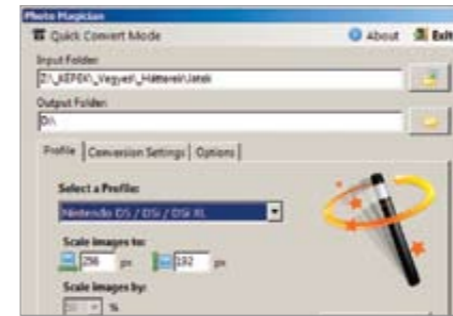

Photo Magician Varázslatos képkonverter

Hiába nagy az internetkapcsolat sávszélessége, ha a címzett postafiókjá kicsi. Mivel ez gyakori jelenség, és a jövőben sem igazán fog változni, a digitális fényképeket monitoron nézegethető, de gyorsan átküldhető méretűre kell konvertálnunk (pl. 1024x768). A Photo Magician tökéletes program erre a feladatra: profilt, azaz kimeneti méretet választunk, kijelöljük a képek könyvtárát, és elindítjuk a villámgyors konverziót. **TIPP** Ha megadtuk a célkönyvtárat, a *Quick Convert Mode* bekapcsolásával elég a megjelenő ablakba dobunk a konvertálandó (vagy csak másolandó) képeket.

RENDSZER: WINDOWS XP/VISTA/7
NYELV: TÖBBNYELVŰ
sheldonsolutions.co.uk

TextCrawler Szövegcsere kényelmesen

A programozók értékelni fogják ezt a sokat tudó segédprogramot, ami szöveges állományokban (pl. TXT, JS, HTML) tud megadott szövegeket keresni, amiket aztán törölhetünk, módosíthatunk vagy kiegészíthetünk. A találatokról gyors előnézetet és jól látható kiemlést kapunk, így akár egyesével is megadhatjuk, hol legyen és hol ne módosítás. A kijelölt részeket ki is másolhatjuk. **TIPP** A kereső részben a Fuzzy Search arra is képes, hogy az általunk megadott szóhoz vagy szavakhoz hasonló szavakat is találjanak vegye. A *Tolerance* a különbségek nagyságának beállítására szolgál.

RENDSZER: WINDOWS 2000/XP/VISTA/7
NYELV: ANGOL
www.digitalvolcano.co.uk

Frissítések, újdonságok

A CHIP minden hónapban beszámol az open source közösség legújabb verzióiról és érdekes projektjeiről.

CALIBRE

A legjobb ingyenes e-book olvasó szoftver már nemcsak megjeleníti és konvertálja a különböző e-könyv formátumokat, de az online újságok híreit is le tudja tölteni. A webes dokumentumok támogatása az új verzió egyik legnagyobb erőssége.
calibre-ebook.com

SEAMONKEY

A biztonsági frissítés után megjelent a 2.1 Alpha 1, ami gyorsabb JavaScript-kezeléssel, HTML5 Video megjelenítéssel és némileg jobb kezelhetőséggel bír. Támogatja a WOFF (betűtípusok) és animált SVG formátumokat.
www.seamonkey-project.org

UNREAL COMMANDER

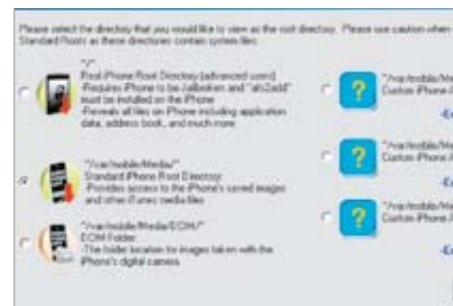
Sok újdonság a legjobb ingyenes fájlkezelőtől: szimultán archiválás, kicsomagolás, hash-készítés, még jobb FTP- és plugin-kezelés, gyorsabb működés.
x-diesel.com

Volumouse Tekerd a hangerőt!

Akár fel, akár le, de tekerhetünk a program telepítése után. Az eszköz egyértelmű: az egér görgője. Noha a hangerőszabályzó ikonjára kattintva a megjelenő csúszkát mozgathatjuk bármiféle program telepítése nélkül is, a program telepítése után ezt máshol is megtehetjük, csak a görgetés közben az ALT gombot kell lenyomnunk. **TIPP** Ha ez a kombináció nem tetszik, netán más program már használja, akkor az *Options* menüben adjunk meg más beállítást. Akár úgy, hogy a görgővel csak a Wave vagy a CD-lejátszó hangerejét állítjuk, mondjuk az ALT helyett CTRL-t használva.

RENDSZER: WINDOWS XP/VISTA/7
NYELV: ANGOL
www.nirsoft.net

iPhone Explorer iPhone-ból pendrive

Ennek a programnak a telepítése után a PC-hez (vagy Mac-hez) csatlakoztatott iPhone belső memóriájához közvetlenül hozzáférhetünk, és a rajta lévő szabad területre fájlokat másolhatunk úgy, ahogyan azt egy pendrive-val tenénk. Hogy ez mennyire forradalmi szolgáltatás, azon lehet vitatkozni, hiszen más telefonoknál alaptól működik, de most már legalább létezik erre ingyenes program. **TIPP** Az iPhone Explorer használatához telepítenünk kell az iTunes 9-es verzióját, de a használatra ez már nem vonatkozik, hiszen az később már az Apple programjától függetlenül működik.

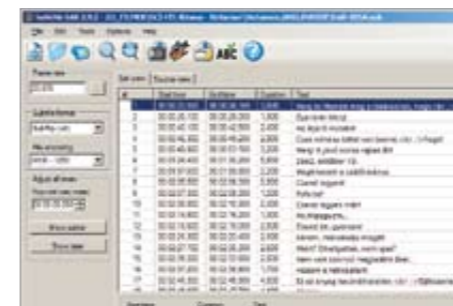
RENDSZER: WINDOWS XP/VISTA/7
NYELV: ANGOL
www.iphone-explorer.com

Universal Viewer Formázóművész

Nem minden fájlkezelőhöz tartozik olyan nézegető, ami minden formátumot korrekt módon megjelenít. Íme egy jó kiegészítő, ami számos formátumot képes megmutatni a dokumentumoktól a multimédiás formátumokig. Még azt is megjeleníti, amit a Windows Media Player nem. Akár az XML-t is megnézhetjük vele (Office), a nem ismert szöveges adatokhoz megjelenítési módot is választhatunk (pl. Hexa). **TIPP** A program indítása után nyomjuk meg az F9-et (Opciók), és az első fül első pontjával állítsuk át a nyelvet magyarra. A beállítások menüvel akár a kezelői felületet is átalakíthatjuk.

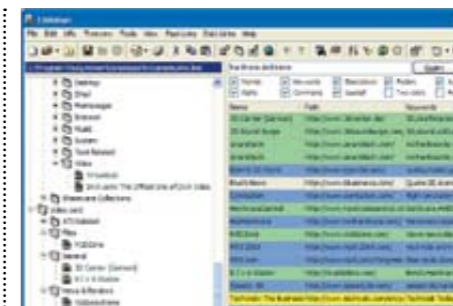
RENDSZER: WINDOWS 2000/XP/VISTA/7
NYELV: MAGYAR
www.uvviewsoft.com

Subtitle Edit Ékes magyar felirattal

Vettünk egy ritka DVD-filmet, ami rendezői kiadás, de nincs rajta se magyar hang, se felirat. Ahhoz, hogy az idegen nyelvet nem beszélő barátaink is le tudjuk játszani a filmet, jó feliratok kellene. Ez persze csak egy helyzet a sok közül, amiben a Subtitle Edit segítséget adhat. Szerkeszthetjük, a filmhez időzíthetjük a feliratokat, de akár fordítások készítésére is tökéletesen alkalmas. **TIPP** A *File* menü *Import/OCR...* pontjával a DVD lemezzel (IFO, VOB) kimenthetjük és felismertethetjük a feliratokat. A színekkel és beállításokkal a jó eredmény érdekében játszaniuk kell!

RENDSZER: WINDOWS XP/VISTA/7
NYELV: ANGOL, DÁN, OLASZ, LENGYEL, SPANYOL
www.nikse.dk/se

Linkman Lite Rendezett kedvencek

Meglehetősen régi programról van szó, aminek az első verziója az IE3 előtt is létezett, amikor Firefox még nem is volt. A Linkman a kedvenceket kezeli, a kor követelményeinek megfelelő funkciókkal. Minden népszerű böngészőt támogat (Opera, Safari is), és IE, valamint FF alá be is épül. A temérdek funkció felsorolására sincs hely, ha sok a kedvencünk, nézzük meg a programot! **TIPP** Telepítéskor a böngészőhöz kapcsolódó toolbar nem kell a gépre engednünk (töröljük a pipákat). Indítás után lépünk be a Tools/Localization menübe, majd válasszuk ki nyelvünket!

RENDSZER: WINDOWS 2000/XP/VISTA/7
NYELV: MAGYAR
www.outertech.com

Audacity Portable Kiváló hangszerkesztő

Szinte az egyetlen olyan hangszerkesztő program, ami az összes népszerű hangformátumot (MP3, OGG, FLAC stb.) nagy sebességgel kezelni tudja. Akinek gyűjteménye van VST effektetkből, az természetesen azokat is használhatja. A program hordozható verzió, a rendszer újratelepítését is túléli, mert a Windows könyvtárba nem ment semmit. **TIPP** Ha sok MP3-at szerkesztünk, akkor bizonyára értékelni fogjuk a *Fájl* menüből indítható metaadat-szerkesztőt. A nyelvet a *CTRL+P* lenyomása után az *Interface/Language* alatt adhatjuk meg.

RENDSZER: WINDOWS 2000/XP/VISTA
NYELV: MAGYAR
Portableapps.com

A HÓNAP PROGRAMJA

VueMinder Calendar Lite
RENDSZER: Windows 2000/XP/Vista/7
Nyelv: angol

ANGOLUL IS A LEGJOBB NAPTÁR

Az Active Desktop Calendar egy asztalon megjelenő, szép és használható határnapló volt, csak hogy a program fizetős. Itt egy nagyszerű naptár ingyen, ami nem csak az asztali megjelenéssel használha-

tó, szolgáltatásai pedig az ébresztéstől kezdve az ütemezésig mindenre kiterjednek.
TIPP Az asztali naptár pozícióját és átlátszóságát az ablakának jobb felső sarkában, színeit a teljes naptár felső menüjében állíthatjuk be.
www.vueminder.com

LOGINventory

Betekintés a hálózatba

Egy hálózat – legyen az egy kisebb irodai vagy egy iskolai hálózat – létrehozása után felmerül, hogy vajon minden szükséges programot telepítettünk-e, hogy mindenhol van-e vírusirtó, illetve hogy a teljesítményigényes munkaállomásokon valóban az elérhető leggyorsabb hardverek működnek-e. Ha ez a helyzet, akkor egy ehhez hasonló program megoldhatja gondjainkat. A LOGINventory figyelemmel kíséri hálózatunk gépeit és azok konfigurációját, így már egy közepes méretű hálózatban is rengeteg időt takarít meg nekünk – azaz a rendszergazdának. A program különlegessége, hogy a

hálózat gépeire nem kell külön kliensprogramot telepítenünk, az adminisztrátori gépre telepített program önmagától is meg tudja állapítani a gépek konfigurációját és a rájuk telepített programokat.

A programok neve mellett azt is megtudhatjuk, mikor használták őket utoljára, és milyen gyakran. Természetesen a gépek IP címét és a rájuk belépett felhasználók neveit is rögzíti. Ezeket az információkat a LOGINventory egy adatbázisban tárolja, amit később különféle szempontok szerint sorba rendezhetünk, tartalmában pedig kereshetünk.

TIPP 1 Az ingyenes verzió legfeljebb 20 gépet tud figyelni, ha ennél többet szeretnénk, a programhoz licenst kell vásárolnunk.

TIPP 2 A program konzoljának *Software/Hotfixes* opciójával azt is megnézhetjük, hogy a gépek frissítje működik-e. Ennek hibája biztonsági kockázatot jelent.

TIPP 3 A főablakban a hálózat felismert számítógépei jelennek meg, a legutóbbi ellenőrzés állapotával egyetemben. Ha az ellenőrzés később, annak okáról is információt kapunk.

RENDSZER: WINDOWS 2000/XP/VISTA
NYELV: ANGOL, NÉMET
www.loginventory.com

Cheat Happens Játékban csalni nem tilos...

...kivéve, ha másokkal szemben jutunk így előnyhöz. Ez a weboldal a játékokkal kapcsolatos csaló kódokat, programokat fogja össze, és olyan gazdag kínálatot bír, hogy bármilyen játékot megtalálhatunk benne – persze csak azokat, amelyekben lehet csalni (pl. sérthetetlen-ség). A legördülő menüben választunk platformot, majd írjuk be a játék nevét.

TIPP Ha egy játékban elakadnánk, elolvashatjuk a hozzá tartozó *FAQ*-t (gyakran ismételt kérdések), esetleg a lépésről lépésre magyarázó *Walkthrough*-t (végigjátszást) is. Kedvencünkhöz pedig háttérképet is letölthetünk.

KATEGÓRIA: KÓDGYŰJTEMÉNY
NYELV: ANGOL
www.cheathappens.com

Filmindex A magyar IMDB

Első ránézésre meglehetősen egyszerűnek tűnik ez a filmeket összefogó oldal. Sőt, még másodsorra is. Az viszont tény, hogy szolgáltatásaiban legalább annyit nyújt, mint az ingyen használható IMDB, még hozzá magyarul. Adatbázisában kizárólag a magyar címmel ellátott filmek szerepelnek, de ha kíváncsiak vagyunk a filmek rövid leírására (és akár az IMDB pontszámára), akkor nem kell a magyar cím angol megfelelője után keresgélünk.

TIPP Ha van kedvenc filmünk, nézzük meg a rendezőjét vagy forgatókönyvének íróját, mert lehet, hogy általuk újabb kedvencekre akadunk!

KATEGÓRIA: FILMKATALÓGUS
NYELV: MAGYAR
Filmindex.hu

A HÓNAP WEBOLDALA

Urbanlegends
KATEGÓRIA: Blog
NYELV: magyar

NEM CSAK VÁROSI LEGENDÁK

A blog írója időt és fáradságot nem kímélve gyűjtötte össze a városi legendákat, amelyek olvasása és a kommentek végignézése során igen jó képet kaphatunk az emberi butaságról

vagy éppen leleményességről. Az igen érdekes, humoros és szórakoztató gyűjtemény folyamatosan bővül.

TIPP A *Böngészde* menüben kategóriák szerinti csoportosítást kapunk, a bejegyzéseket pedig jó bloghoz méltóan kommentelhetjük is.
www.urbanlegends.hu

Nuance PDF Reader 6 Több mint PDF-nézegető

A Nuance PDF-nézegetője egy újabb szintre emelkedett, ahová még az etalonnak számító Adobe sem követte még: a programban a PDF szövegei kiemelhetők, át- vagy aláhúzhatók. Ráadásul egy online szolgáltatás használatát is megengedi, amivel a dokumentumok Word, Excel vagy RTF formátumra konvertálhatók. A legjobb pedig, hogy az Adobe Reader-nél kisebb és gyorsabban működő programról van szó.

TIPP A File menü alatt két opciót találunk, ezekkel a megnyitott állományt az online tárhelyre (*SharePoint szerver*) fel-, a fenti állományok közül a kijelöltet pedig letölthetjük.

RENDSZER: WINDOWS XP/VISTA/7
NYELV: ANGOL
www.nuance.com

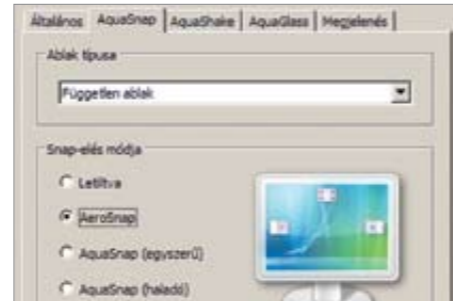

7plus Explorer-tuning

A Windows fájlkezelője még mindig elég jó ahhoz, hogy állományokat másoljunk vele egyik könyvtárból a másikba. Funkcióinak bővítésére készült ez a kiegészítés, még hozzá Windows 7 alá. Új fájlok létrehozásához az F7, új könyvtárhoz az F8 lenyomása kell csupán. Az ALT+C gombokkal a fájlnevet másolhatjuk vágólapra, és ha ehhez CTRL-t is nyomunk, a fájlnevet az elérési úttal is kiegészül. Ezenkívül ablakkezelő funkciókat is ellát.

TIPP A kék kérdőjelre kattintva a YouTube egy filmjéhez jutunk, ahol megnézhetjük, hogyan és mire lehet használni a programot.

RENDSZER: WINDOWS 7
NYELV: ANGOL
Code.google.com/p/7plus

AquaSnap Ablakkezelés másképp

A „másképp” elsősorban a Windows 2000-re és XP-re értendő, ott ugyanis nincs kezelést könnyítő Aero felület. Az AquaSnap a nagy monitorok használóinak segít, a megfogott ablakot a képernyő szélére húzva maximalizálhatjuk, adott méretűre vagy a tálcára kicsinyíthetjük. A program beállításait vagy a Start menü alól indított konfigurációval vagy a tálcaikonon lévő dupla kattintással érhetjük el.

TIPP Ha a megfogott ablakot megrázzuk, a többi ablak a tálcára esik (AeroShake), de bekapcsolhatjuk a „mindig felül” opciót is (AquaShake). Utóbbi még a Win7-felhasználóknak is új.

RENDSZER: WINDOWS 2000/XP/VISTA/7
NYELV: MAGYAR
www.nurgo-software.com

PokerStrategy Nem szerencse dolga

Köztudott, hogy a szerencsejáték-függőség egy szenvedélybetegség, ha pedig ez a pénzhez kapcsolódik, az eredmény az esetek többségében az anyagi és erkölcsi lecsúszás. De nézzük a játék jó oldalát: akinek van esze, profitálhat akár a fizetős pókerből is, ha tud önmérsékletet tanúsítani. Ez a weboldal leckék sorával tanít meg arra, hogyan játszunk (és hogyan ne) az asztaloknál. A sikeres vizsga letétele után ajándék kezdőtőkét kapunk egy fizetős oldalra.

TIPP Ha már sokat játszottunk egy pókerterem ingyen zsetonos játékával, az ott tanult technikákat felejtjük el!

KATEGÓRIA: PÓKERISKOLA
NYELV: MAGYAR
Hu.pokerstrategy.com

Animoto Mesterséges Intelligencia

Felejtjük el az unalmas bemutatókat! Eljött az idő, hogy a mesterséges intelligencia gondoskodjon arról, hogy feltöltött képeinket és megjegyzéseinket harmonikus egésszé formálja. Az eredmény semmiképpen sem unalmas, a figyelmet mindenképpen leköti. Tökéletes példája annak, hogyan kell pergő és látványos bemutatót készíteni, ehhez pedig még tehetség sem kell. A filmeket előre tárolt, kategóriákba rendezett zenékkel is színesíthetjük.

TIPP Kezdesnek nézzük meg a főoldalon lévő filmet, majd az Example Videos menü alatti példát. Nem üzleti célra bármennyit készíthetünk.

KATEGÓRIA: BEMUTATÓKÉSZÍTŐ
NYELV: ANGOL
animoto.com

FotoFlexer Barkácsoláshoz kiváló

A weboldal neve magáért beszél: vele valóban „flexelni” lehet a képeket. No nem azért, mert olyan pontatlan lenne, hanem azért, mert a megnyitott és feltöltött képet az online képszerkesztőben pillanatok alatt módosíthatjuk. Sok funkciót ugyan nem találunk benne, de az általános képjavításhoz minden adott. A képtorzítása, effektezése is elvégezhető a vörösszem-eltávolítás mellett.

TIPP Ha van türelmünk több képet is feltölteni, a szerkesztő Basic menüjének jobb szélső opciójával (EZ Collage) kollázsokat állíthatunk össze, amiket lementés után már csak nyomtatni kell.

KATEGÓRIA: KÉPSZERKESZTŐ
NYELV: angol
fotoflexer.com

Intelligens MEREVLÉMEZEK

A S.M.A.R.T. képes előre megjósolni, mikor megy tönkre merevlemezünk. Megmutatjuk, hogyan kell a rendszer adatait értelmezni, illetve konkrét szoftvereket is adunk a HDD-k karbantartásához.

A számítógépekben leggyakrabban a merevlemez szokott meghibásodni, amely tulajdonképpen a gép digitális memóriája, hiszen az összes adat tárolásáért felelős. Azt viszont kevesen tudják, hogy a HDD-k általában nem váratlanul mennek tönkre, a meghibásodás a legtöbb esetben előre jelezhető. Mindez a S.M.A.R.T. (Self-Monitoring, Analysis and Reporting Technology) rendszernek köszönhető, amelynek segítségével a HDD-k elég okosak ahhoz, hogy saját működési paramétereiket figyeljék. Habár a HDD-k a S.M.A.R.T. adatok alapján képesek riasztani is, ez sokszor már későn történik meg – a CHIP most megmutatja, hogy lehet rendszeresen kiolvasni és értelmezni az esetleges meghibásodásra utaló paramétereket. A jobb oldalon megmutatjuk azokat a paramétereket, amelyekre fokozottan érdemes figyelni.

Ajánlunk továbbá egy komplett programcsomagot is, amivel az adatok biztonsága garantálható – segítségükkel egyrészt a Windows karbantarthatjuk, másrészt a fontos

adatokról biztonsági mentéseket készíthetünk. Akár a teljes lemezkepről is, hogy gond esetén ne csak az adatokat, hanem a teljes rendszert pillanatok alatt helyreállíthassuk.

Fitnesszeszt: derítsük fel és elemezzük a hibákat időben

A Smartmon Tools és a GsmartControl nevű programok képesek megmondani, hogy a merevlemezünk egészséges-e vagy sem. A programok telepítését után azonnal, különösebb beállítás nélkül működnek, azonban Windows Vista, illetve Windows 7 alatt rendszergazdai jogosultsággal kell elindítanunk őket. (Ezt úgy tehetjük meg, hogy az ikonra nem bal, hanem jobb egérgombbal kattintunk, majd kiválasztjuk az *Indítás rendszergazdaként* lehetőséget.)

A programok indulás után először is az ellenőrzik, hogy a HDD támogatja-e a S.M.A.R.T.-ot – ezt szinte biztosra vehetjük, azonban vannak speciális esetek, amikor a programok mégsem látják a szükséges adatokat. Az egyik az lehet, ha a BIOS-ból letiltottuk ezt a funkciót – ebben az esetben lép-

jünk be a BIOS-ba, és engedélyezzük a S.M.A.R.T.-ot. A másik hasonló eset az, ha a HDD nem önálló egységként, hanem RAID tömbbe fűzve működik – ebben az esetben ugyanis a programok nem a fizikai HDD-t látják, hanem a virtuálisan létrehozott RAID tömböt – ebben az esetben sajnos nincs is megoldás, hacsak az nem, hogy rábizzuk magunkat a BIOS-ra, amely szintén képes figyelmeztetni, ha gond van. Sajnos gyártótól függ, hogy ez időben történik-e.

A GsmartControl indulása után az *Identity* fülön megtaláljuk a HDD fontosabb adatait (típus, firmware, sorozatszám), ám amire figyelniünk kell, az az, hogy az *Átfogó teszten* átmegy-e a HDD, azaz, hogy az *Overall health self assessment test* rovatban a *PASSED* érték szerepel-e. Ha nem, és egy hibajelzést látunk, az rossz előjel, és azonnal készíteni kell egy biztonsági mentést, legalább a fontos adatokról – nagy a valószínűsége ugyanis annak, hogy a HDD a közeljövőben meghibásodik. Előfordulhat az is, hogy ez a mező üres – ez azt jelenti, hogy a program nem tesztelte még le a HDD-(ket). →

DVD-N
Az adatmentésre külön szoftvereket is használhatunk, de egyszerűbb, ha a programcsomagok között válogatunk.

ID#	ATTRIBUTE_NAME	FLAG	VALUE	WORST	THRESH	TYPE	UPDATED	WHEN_FAILED	RAW_VALUE
1	Raw_Read_Error_Rate	0x000F	080	051	Pre-Fail	Always	-	-	591158
3	Spin_Up_Time	0x0007	079	079	011	Pre-Fail	Always	-	6260
4	Start_Stop_Count	0x0032	099	099	000	old_age	Always	-	596
5	Reallocated_Sector_Ct	0x0033	100	100	010	Pre-Fail	Always	-	50
7	Seek_Error_Rate	0x000F	061	058	051	Pre-Fail	Always	-	7863642
8	Seek_Time_Performance	0x0025	100	100	015	Pre-Fail	Offline	-	9853
9	Power_On_Hours	0x0032	099	099	000	old_age	Always	-	2752
10	Spin_Retry_Count	0x0033	084	084	051	Pre-Fail	Always	-	2
11	Calibration_Retry_Count	0x0012	100	100	000	old_age	Always	-	0
12	Power_Cycle_Count	0x0032	099	099	000	old_age	Always	-	591
13	Read_Soft_Error_Rate	0x000e	100	100	000	old_age	Always	-	0
183	Runtime_Bad_Block	0x0032	100	100	000	old_age	Always	-	0
184	End-to-End_Error	0x0032	100	100	000	old_age	Always	-	0
187	Reported_Uncorrect	0x0032	100	100	000	old_age	Always	-	0
188	Command_Timeout	0x0032	100	100	000	old_age	Always	-	0
190	Airflow_Temperature_Cel	0x0022	079	068	000	old_age	Always	-	21 (Lifet)
194	Temperature_Celsius	0x0022	074	067	000	old_age	Always	-	28 (Lifet)
195	Hardware_ECC_Recovered	0x001a	100	100	000	old_age	Always	-	1321091
196	Reallocated_Event_Count	0x0032	100	100	000	old_age	Always	-	0
197	Current_Pending_Sector	0x0012	100	100	000	old_age	Always	-	0
198	Offline_Uncorrectable	0x0030	100	100	000	old_age	Offline	-	0
199	UDMA_CRC_Error_Count	0x003e	072	072	000	old_age	Always	-	2504
200	Multi_Zone_Error_Rate	0x000a	100	100	000	old_age	Always	-	0
201	Soft_Read_Error_Rate	0x000a	100	100	000	old_age	Always	-	0

A vizsgálat eredménye a GSmartcontrol nevű alkalmazással a merevlemez S.M.A.R.T. értékeit olvashatjuk ki, amit a fenti formában kaphatunk meg

ID1
Raw_olvasási_hibaarány
RAW_ÉRTÉK: 591158
A működés során tapasztalt összes olvasási hiba. Túl nagy szám az interfész bizonytalan működésére utal.

ID3
Felpörgési_idő
RAW_ÉRTÉK: 6260
Idő, milliszekundumban, ami azt jelzi, hogy a merevlemeznek mennyi időre van szüksége ahhoz, hogy felpörögjön. Alacsonyabb érték a motor meghibásodására utalhat.

ID4
Start-stop-számláló
RAW_ÉRTÉK: 596
Azt jelzi, hogy a motor hányszor volt be-/kikapcsolva. Tartalmazza az alvó állapot miatti elindulásokat is.

ID5
Áthelyezett szektorok száma
RAW_ÉRTÉK: 50
Azt jelzi, hogy mennyi tartalék szektort kezdett használni az elektronika. Ha az érték gyorsan nő, akkor az egy figyelmeztető jel.

ID199
UDMA_CRC hibák száma
RAW_ÉRTÉK: 2504
Hibás adattovábbítási próbálkozások száma. Ha ez a szám növekszik, az vagy a merevlemez-vezérlő, vagy a kábel hibájára utal.

ID194
Hőmérséklet
RAW_ÉRTÉK: 28
A merevlemez belső hőmérsékletét adja meg, Celsius-fokban. Gond akkor van, ha a legnagyobb értéke nagyobb annál, mint amit a gyártó engedélyez (ez általában 60 fok).

ID184
Végpontok közötti hiba
RAW_ÉRTÉK: 0
A hibásan továbbított adatok száma; amint ez az érték növekedni kezd, cseréljük a HDD-t, mert vagy a mechanika, vagy a RAM hibás.

SMART ID: EZT JELENTIK A S.M.A.R.T. TÁBLÁZATBAN TALÁLHATÓ ADATOK

Minden ID esetében van egy mért érték (RAW_érték), illetve egy becsült egészségi állapot (VALUE), amelynek mértékét 0-100 közötti skálán lehet kifejezni.

ID7
Keresési hibák száma
RAW_ÉRTÉK: 7863642
A fejpozicionálás közben fellépő hibák száma. Ha az aktuális érték közel van a határértékhez, a HDD valószínűleg rövid időn belül meghibásodik.

ID8
Keresési idő teljesítmény
RAW_ÉRTÉK: 9853
Azt az időt jelzi (milliszekundumban), amennyire az olvasófejnek szüksége van a pozicionáláshoz. Ha az érték túl magas, az mechanikai hibára utalhat.

ID10
Felpörgések újraprobálgóása
RAW_ÉRTÉK: 2
A hibás indulási ciklusok számát tartalmazza. Ha az érték periodikusan növekszik, érdemes azonnal HDD-t cserélni.

ID9
Bekapcsolt órák száma
RAW_ÉRTÉK: 2752
Az összes működési idő. Ezen érték és az MTFB érték alapján következtetni lehet a következő meghibásodás idejére

- RAW_érték: az a tényleges adat, amit a S.M.A.R.T. táblázatból kiolvashatunk.
- ▼ ÉRTÉK: az aktuális érték
- THRESH: a határérték, aminek átlépése hibát sejtet
- kritikus szint
- normális szint
- információ jellegű adat

az USB stickről kell elindítani a számítógépet, és a *Normal/Rescue wizard* varázsló segítségével állíthatjuk vissza az adatokat.

Most, hogy a rendszer biztonságban van, már csak a fontosabb adatokról kell gondoskodnunk. Az Ocster Backup nagy előnye, hogy telepítése és beállítása után rendszeresen készít biztonsági mentéseket a legfontosabb dokumentumokról, fájlokról. A biztonsági mentés beállításához kattintsunk a *Set up new backup plan* opcióra, majd adjuk meg a célmeghajtót. Ezután ki kell választani, hogy mely fájlokak akarjuk bevonni a biztonsági mentésbe. Alapértelmezés szerint a program a tipikus útvonalakat felajánlja, de természetesen egyedi útvonalakat is beállíthatunk. Győződjünk meg arról is, hogy a célmeghajtón van elegendő szabad kapacitás!

Váltás: XP-ről Windows 7-re

A Paragon System Upgrade Utilities segítségével nemcsak rendszermentéseket lehet készíteni, a szoftver akkor is jól jön, ha a feltelepített programjainkat, illetve meglévő adatainkat szeretnénk XP-ről vagy Windows Vistáról Windows 7-re költöztetni. A trükk annyi, hogy a szoftver az alkalmazásokat úgy kezeli, mint a Windows 7-ben lévő XP mód, azaz egy virtuális gépen belül futtatja őket. Kattintsunk a *Visualize system/Switch to virtual machine* gombra, majd kövessük a varázsló utasításait. Menet közben ki kell választani azt a virtuális gépet, amelyiket használni szeretnénk: a Paragon System Upgrade Utilities a VMware Workstation (www.vmware.com), illetve a Microsoft Virtual PC-vel (www.microsoft.com/windows/virtualpc) készített képfájlokat egyaránt kezeli. A Windows 7-es gépen a *Visualize System/Restore in virtual machine* lehetőséget kell kiválasztani az alkalmazások „visszaállításához”.

Terjeszkedés: online tárhely integrálása meghajtóként

A kisebb biztonsági mentések akár ingyenes online meghajtón is tárolhatók. A megoldás hátránya annyi, hogy az ilyen meghajtók használata sok szolgáltatónál nehézségekbe ütközik, mivel a felhasználóknak minden alkalommal webcímet kell begépelni, illetve jelszavakkal, felhasználói nevekkkel kell babrálni. Szerencsére erre is van megoldás, a Gladinet Cloud Desktop segítségével az online tárhely hálózati meghajtóként integrálható a Windowsba, és innentől kezdve úgy használható, mint egy közönséges helyi merevlemez.

Telepítsük fel a programot! Nekünk elég lesz az ingyenes verzió, ezért telepítésnél válasszuk ki a *Starter* opciót. Válasszuk ki az egyik előre beállított online tárhelyet, például a Google Picasát vagy a Windows Live

Live CD, az adatmentés utolsó eszköze

Az AVG Rescue CD segítségével bootolható a PC, és lehetőség van a vírusok eltávolítására, valamint az adatok biztosítására.

Ha a Windows hibás, és a számítógép nem indítható el többé, az adatokhoz csak a rendszeren „kívülről” férhetünk hozzá, csak így készíthetünk biztonsági mentést. És itt jön képbe az AVG Rescue CD, amelyről a számítógép mindenképpen elindítható – és ehhez egyszerűen csak az optikai meghajtóba kell helyezni a szoftverrel elkészített CD-t.

VÍRUSELLENŐRZÉS

Először is ellenőrizzük, hogy nincs-e vírus a számítógépen, hogy azokat semmi esetre se másoljuk át adatmentés közben. Az AVG Rescue Disc lemez menüjében a nyilakkal navigálhatunk, az egyes opciókat pedig az Enter gomb segítségével választhatjuk ki. Az ablakok közötti váltáshoz – csakúgy, mint a Windows esetében – a TAB gombot használhatjuk.

Amikor a rendszer elindul a lemezről, kattintsunk az Update gombra az adatbázisok frissítéséhez. Ha megvagyunk, a főmenübe a *Return* gombra kattintva térhetünk vissza. Most indítsuk el a víruskeresést, a *Scan/Volumes* menü segítségével.

Miután a keresésnek vége, a *Scan Results/Report File* menüben nézhetjük meg az elkészült naplófájlt. Amennyiben az AVG-vel vírust találunk, a *Delete All* gombra kattintva távolíthatjuk el az(oka)t (a fertőzött fájlokkal együtt).

ADATOK ELMENTÉSE

A Live CD segítségével szerencsére az egyszerű víruskeresésnél sokkal többet is csinálhatunk. Kattintsunk a *Utilities Menu/Open Midnight Commander* gombra, amivel egy fájlkezelőt indíthatunk el. Ezzel könnyedén egy másik HDD-re másolhatjuk a

fontosabb adatokat, így sérült Windows esetén is hozzáférhetünk. A *Test Disk* menü segítségével egyébként a merevlemez kijavítását is megkísérelhetjük, de csak akkor, ha már a biztonsági mentéssel megvagyunk – így akkor sem lesz gond, ha esetleg a HDD a módosításoknak köszönhetően végül teljesen használhatatlanná válik.

A HDD kijavítását többféle módon is megkísérelhetjük – ezekre most nem térünk ki részletesen, mert az AVG-hez mellékelt leírás (PDF-ben) tartalmazza valamennyi módot. Amikor mindennel megvagyunk, a változtatások érvényre juttatásához indítsuk újra a számítógépet.

Ajánlott még azelőtt kipróbálni, hogyan is működik az AVG Live CD, mielőtt valami konkrét probléma adódna. Így kipróbálhatjuk, hogyan működik az egész rendszer, illetve arra is fény derül, ha esetleg valamilyen BIOS-beli konfigurációs hiba miatt mondjuk nem indulna el a lemez. Kompatibilitási szempontból egyébként jobb, ha USB sticket használunk, amit az UNETbootin alkalmazás, illetve az AVG Rescue CD lemez-képeinek segítségével készíthetünk el.

SkyDrive-ot. Ha még nem regisztráltunk egyik szolgáltatásra sem, akkor válasszuk ki az egyiket, és tegyük ezt meg. A Galdinet Cloud mellett, hogy ezeket a szolgáltatókat ismeri, FTP szerverrel, illetve WebDAV segítségével elérhető helyekkel is használható.

A telepítés után elindul a Gladinet Quick Launch Pad is, amivel az online tárhely menedzselésére van lehetőségünk. Itt állíthatjuk be, hogy a tárhely melyik betűjel alól váljék elérhetővé – alapértelmezés szerint minden szolgáltató tárhelye a Z meghajtó alatt, egy külön mappában látszik, de ezen lehet változtatni, ha akarunk.

Tipp: Ha aggódik a neten tárolt adatok biztonságáért, akkor használjon tömörítést, és a fájlokat titkosítva tárolja el! Az ingyenes 7-Zip segítségével gyerekjáték a fájlok tömörítése felmásolás előtt.

Most már tökéletesen védve van, történeten bármi, a merevlemez, az adatai és a rendszer biztonságban van. Ne feledje, hogy bár a cikkben leírtak alkalmazása időigényes,

jobb megelőzni a bajt, mint utólag azon keseregni, hogy a pótolhatatlan nyaralási felvételek, egyéb dokumentumok elvesztek! ☒

⊙ AJÁNLOTT PROGRAMOK

7-Zip tömörített archívumok készítésére és kicsomagolására

AVG Rescue CD adatmentésre és vírusok eltávolítására

CCleaner a merevlemez tisztítására és a boot gyorsítására

Gladinet Cloud Desktop különféle online tárhelyek meghajtóként való integrálásához

GSmartControl a HDD állapotának felderítéséhez

HDDBooster megkeresi és kigyomlálja a duplán tárolt adatokat

HD Tune a merevlemez teljesítményének ellenőrzésére

ImgBurn ISO fájlok kiírására CD-re vagy DVD-re

JKDefrag töredezettségmentesítésre Windows XP használóknak

Ocster Backup kiváló adataink biztonsági mentésére

Paragon System Upgrade Utilities 2010 a teljes verzió kiváló rendszerképek biztonsági mentésére

121 305 ingyenes program | 55 337 teszt | 1 599 734 felhasználó

download.chip.eu/hu

1495
Leonardo da Vinci lovagja
Mark Rosheim a BBC számára újraépítette a zseniális művész és mérnök által épített mozgó lovagpáncélt

1921
Rossum Univerzális Robotja
Karel Capek R.U.R. című színdarabjában használja először a „robot” szót mint a mesterséges ember megfelelőjét

1927
Televox
Az első ember formájú robot a Televox, amely képes volt a vízszint szabályozására, szivattyúkat és lámpákat ki- és bekapcsolására

1956
Ipari robot
George Devol szabadalmaztatta az első egykarú ipari robotot, Unimate néven

1973
Kuka Famulus
Az első hattengelyes karral rendelkező robotot a KUKA építette - ez képes a nehezen elérhető helyekhez is hozzáférni

1999
Sony Aibo
A japán robotkutya alapvetően egy (drága) játéknak készült, de gyakran használják mesterségesintelligencia-kutatásoknál is

2007
Ping-Pong
A TOPIO nevű, mesterséges intelligenciával rendelkező robot edzőpartnerként dolgozik a ping-pongjátékosok mellett

2003
Robotlány
A Repliee Q1 az első emberi kinézetű és emberi hangon beszélő robot

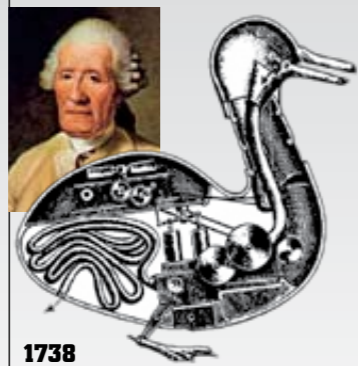
A JÖVŐ
A robotok egyre fontosabb szerepet töltenek be mindennapi életünkben. Az első tesztek már ma is folynak (például az idős gondozásában a Care-O-bot vagy Casero segítségével). 2015-re várható, hogy ezek a gépek el tudják majd látni az éjszakai kórházi feladatokat, segíteni a betegeket saját szükségleteikben, ételt hordani és gondoskodni a szórakoztatásról.

i. e. 400
Tarantói Arkhitasz galambja
Ez a mechanikus madár az első ismert robotikus szerkezet

1206
Al-Dzsazari zenekara
A négy mechanikus zenész egy csónakban ülve muzsikált, a királyi vendégek szórakoztatására

1738
Mechanikus kacs
Jacques de Vaucanson mesterműve egy mechanikus kacs, amely képes volt enni, inni és szárnyait is mozgatni

1948
Elmer & Elsie
A William Grey Walter által készített teknősbéka formájú mechanikus szerkezetek nevezhetők az első önálló robotoknak

1970
Shakey
A különféle érzékelőknek köszönhetően ez a robot képes volt környezetének felismerésére és saját tevékenységének megtervezésére

1996
Sojourner
A Pathfinderrel elsőként érkezett egy robot a Mars felszínére, ahol fotókat készített és talajmintákat gyűjtött

2000
Honda Asimo
Két lábon jár, képes lépcsőn le- és felmenni, körbejárni, és felismeri a környezetét is

2010
NASA Robonaut 2
A ma még tesztelés alatt álló robotok hamarosan segíthetik és helyettesíthetik az űrhajósokat a veszélyes szituációkban

CHIP-TÖRTÉNELEM ROBOTIKA

Gondolkodó és önállóan cselekvő gépek, melyek könnyebbé teszik életünket - az emberiség régi álma ez. A CHIP most bemutatja a robotok történetét.

Már a régi görögök is olyan szerkezetekről álmodtak, amelyek a fáradtságos munkát elvégzik helyettük. Így már a körülbelül időszámításunk előtt 800-ból származó Iliászban is megjelennek a gépek mint önálló entitások, majd pedig az i. e. IV. századi nagy filozófus, Arisztotelész ír olyan automatákról, amelyek emberi közreműködés nélkül végzik munkájukat. Az első valóban működő robot azonban a tarantói Arkhitasz nevéhez fűződik: az ő mechanikus „galambja” valószínűleg gőzhajtással működött, és képes volt akár 200 méteres távolságra is elrepülni (alighanem egy kötélpálya mentén). Ez persze inkább még játékszer volt, mint hasznos munkát végző masina.

A következő mérföldkövet a robotok történetében még mindig a játékok jelentették: 1206 környékén a sokoldalú muszlim tudós, Al-Dzsazari tervezett egy kis hajót, amelyen egy mechanikus zenekar szórakoztatta a ma-

gas rangú vendégeket. A francia Jaques de Vaucanson 1738-ban készített egy „kacsát”, amely képes volt megenni, „megemészteni” és szétválogatni magokat. A robotikával kapcsolatban komoly munka azonban csak a múlt században kezdődött meg.

Munka az iparban

A mai „robot” fogalma csak 1921-ben alakult ki, ekkor jelent meg a cseh író, Karel Capek R.U.R. című műve, amelyben először használja a „robot” szót „mesterséges ember” értelemben (a R.U.R. a Rossum Univerzális Robotja rövidítése). Innentől kezdve a fejlődés felgyorsult - az első humanoid robot, a Televox 1927-ben készült el, majd 1928-ban megjelent a Gakutensoku Japánban.

A számítógépek fejlődésének köszönhetően a robotok hatékonysága is egyre jobb lett. 1948-ban William Grey Walter két önállóan működő, teknősbéka formájú gépet ké-

szített: Elmert és Elsie-t. Mivel valóban gyors és hatékony félvezető-technológia még nem állt rendelkezésre, ezek a mechanikus lények saját intelligenciával még nem rendelkeztek. Ez csak 1970-ben, a Shakey nevű, doboz formájú szerkezettel változott meg, amely különféle szenzoroknak köszönhetően képes volt érzékelni környezetét és reagálni a körülményekre - valamint tervet készíteni egy feladat megoldására.

1961 óta a robotok elsősorban a munkában segítenek bennünket, mégpedig leginkább az autóiiparban. A német KUKA cég 1972-ben készítette el az első hat szabadsági fokkal rendelkező robotot (a kar hat forgásponttal rendelkezik) Famulus néven, amely az általa elérhető térben minden pontot több irányból is képes megközelíteni.

1996-ban a robotok kezdték meg az idegen bolygók meghódítását is: a Mars Pathfinder projekt keretében a Sojourner nevű

robot megérkezett a vörös bolygó felszínére, hogy ott megkezdje a kutatást.

A japán Honda 2000-ben mutatta be az első, kereskedelmi forgalomba kerülő emberszabású robotot, Asimo-t. Az ő havi bére még meglehetősen magas: 150 ezer dollár.

Robotok a ház körül

Bár a robotok ma még csak kevés feladatot vesznek át tőlünk (elsősorban a fűnyírás és porszívózás területén), ez a közeljövőben már alaposan megváltozhat. A következő öt évben megjelenhetnek a robotok az idős gondozásában, 2020-ra pedig átvehetik tőlünk az összes fázisú házi munkát. 2030-tól a robotok számtalan fizikai munkára legalább olyan alkalmasakká válhatnak, mint az emberek, az amerikai Védelmi Minisztérium (DoD) pedig azt jósolja, hogy az önálló robotkatonák 2035-ben jelenhetnek meg.

A harmadik dimenzió hosszúra nyúlt útja

Habár a 3D technológia már több mint **100 éves múltra tekint vissza**, igazi áttörésre csak az elmúlt néhány hónapban bejelentett 3D HDTV-k voltak képesek. Cikkünkben átnézzük az idáig vezető út fontosabb állomásait.

A 3D kora a moziban az Avattalra köszönhető be – jöhet nem ez az első térbeli megjelenítést kínáló film, azonban a marketingesek ezt a mozit vezették be a legjobban, e körül a film körül volt a legnagyobb felhajtás. A 162 perces alkotást ennek ellenére több kritika is érte 3D-fronton, egyesek szerint túl kevés volt benne a valóban jól megkomponált, a 3D-s megjelenítés minden előnyét kihasználó jelenet. Így vagy úgy, egyértelműen az Avatar jelenti a 3D-s korszak kezdetét, aminek jelentőségét Hollywoodban sokan – köztük James Cameron is – a színes filmek bevezetéséhez hasonlítják.

A dologban az az érdekes, hogy a 3D technológia egyáltalán nem új. A sztereoszkópiának nevezett eljárás gyakorlatilag egyidős a mozival, az első szabadalmakat, amiket a 3D-s megjelenítéssel kapcsolatban jegyeztek be, még a 19. században adták be. Az első 3D-s filmet pedig – bármilyen hihetetlen – már 1922-ben bemutatták. Még ennél is érdekesebb adat, hogy az 1950-es évek derekán évente már negyven 3D-s film készült. Persze egészen addig, amíg a digitális technológia meg nem vetette a lábát a filmgyártásban, a két szem számára készített kép tökéletes szinkronizálása gyakorlatilag lehetetlen volt, s így a 3D-s filmgyártás kudarcra volt ítélve.

A 3D fejfájást okozhat, főleg ha gyenge minőségben készül

A digitális korszak előtti olyan korai munkák, mint az It came from Outer Space 1953-

ból, a Jaws-3D (Cápák 3D) 1983-ból vagy a Mission 3-D 2003-ból nem keltettek igazán nagy feltűnést, mert gyenge minőségük miatt inkább a 3D technológia hátrányait mutatták be, semmint azt, milyen kiváló térbeli érzetet lehet kelteni a vászon és a szemüveg segítségével. Ma már egyértelmű, hogy a gyenge minőséget a megfelelő technológia hiánya okozta, amelyek nélkül a 3D pontos beállítása gyakorlatilag lehetetlen.

vezetett, hogy James Cameron nekilátott az Avatar forgatásának, megtéve ezzel az első lépést a digitális 3D felé vezető úton.

Senki sem látta előre, mennyire meghatározó lesz a 3D

Ahhoz, hogy a 3D meghatározó trend legyen, szükség volt a kiváló technikai feltételekre, amelyek lehetővé tették, hogy a jelek végre pontosan, az emberi agy szá-

A 3D-s hatás minden jelenetet jobbá és valóságosabbá tesz

Az első kísérletek természetesen még a ma is sokak által a 3D-s megjelenítéssel azonosított kétszínű szemüveggel történtek, ami a működési elvből adódóan a két szemnek nemcsak eltérő tartalmi információt adott, hanem eltérő színeket és eltérő fényerőt is – ez pedig olyan módon és mértékben terhelte meg a legtöbb ember szemét, ami sok esetben csak rövid ideig volt tolerálható. Szélsőséges példát képviselnek azok a filmek, amelyeket az agy egyszerűen nem tudott összerakni – például azért, mert annyira extrém nézőpontból sikerült a két szem képét rögzíteni. Egy szó, mint száz, bár a technológia alapjai léteztek, a siker messze elmaradt. Sőt, egészen a Hannah Montana and Mylie Cyrus című 3D-s eposzig kellett várni arra, hogy Hollywood (ismét) felfigyeljen a 3D-ben rejlő lehetőségekre – ami végül odáig

mára jól befogadható módon készüljenek el, és persze kerüljenek a mozivászonra, a tévére vagy éppen – projektor segítségével – a szoba falára.

A mozi szempontjából a DLP technológia jelentette az áttörést, mert az apró tükrök segítségével végre annyira gyorsan és pontosan lehetett a két szem számára készült képet vetíteni, hogy azok tökéletesen fedjék egymást (az IMAX mozik aktív és passzív szemüveges rendszert egyaránt használhatnak). Manapság már a mozi termékek üzemeltetőinek sincs sok dolguk a 3D-vel; csak ki kell osztani egy zsák szemüveget a nézőknek, majd a film végeztével be kell gyűjteni azokat. Mindez azonban nagyon sokba kerül; egy 3D-s DLP (vagy SXDR) vetítő akár tízszer annyiba is kerülhet, mint egy normál 35 mm-es vetítősztett. →

Az első 3D HDTV

2010 márciusában megjelent az első 3D lapostévé a Samsung termékpalettáján. A koreai gyártót a másik koreai, az LG, később a Panasonic, majd az év derekán a Sony követte. Persze nem ezek a tévék voltak az úttörők, 3D-s monitorok és hátulvetítésű 3D tévék már évek óta kaphatók, sőt, a Samsung 2008-ban 3D-s plazmát is bemutatott már.

Az első 3D Blu-ray lejátszó

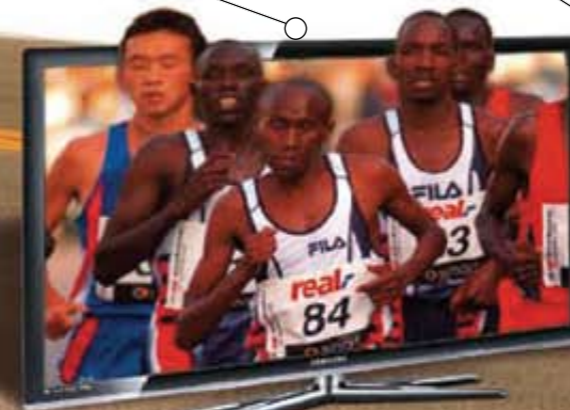
Nyilván a Samsung jelent meg az első 3D-s Blu-ray lejátszóval is, a BD-C6900 már a Blu-ray 3D szabványt is ismeri. Érdekes, hogy a készülék mindössze négy hónappal a szabvány elfogadása után (szintén márciusban) már a piacon volt. A Samsungon kívül a Sony, a Panasonic és az LG is piacra dobta vagy dobja 3D-s lejátszóját.

3D a Blu-ray lemezeken

Még mindig 2010 március: megjelenik a DreamWorks gondozásában az első 3D-s film Blu-ray lemezen Szörnyek az űrlények ellen címmel. A film nemcsak 3D-s lejátszóban, hanem hagyományos Blu-ray lejátszóban is működik, persze ebben az esetben csak az egyik (a bal) szem számára készült képet látjuk.

Elindul az első 3D-s tévéadó

Áprilisban elindul Angliában a Sky 3D, ami a világ első, éles üzemi működő 3D adója. Korábban Amerikában volt már kísérleti adás, de az éles üzemi tengerentúlon csak a focivb előtt indult, az ESPN 3D június elején vált elérhetővé.

Ami a filmkészítést illeti, akad sok olyan rendező, aki nem akar 3D-ben forgatni, mert nem bíznak még a technológiában. A filmstúdiók ilyenkor azt mondják: nem baj, ha te nem akarsz 3D-ben forgatni, meg tudjuk csinálni a filmet mással is. A filmgyártás másik követelménye az is, hogy a végeredményt úgy kell elkészíteni, hogy ne csak a filmvásznon, hanem tévé is jól mutasson – manap-

lentéses ütemben kitarolja másik szemünket. A plazmatévék válaszideje nagyon jól jön a 3D-s tartalom megjelenítésekor, a képek váltása annyira „sima”, mintha a plazmákat direkt 3D megjelenítésre készítették volna. Természetesen az LCD technológia is alkalmas 3D-s tartalom megjelenítésére, noha vannak nyilvánvaló hátrányok is; a pixelek vezérlése nem annyira gyors, mint egy plaz-

Sok esetben a régi set-top-boxok

is könnyen alkalmassá tehetőek

3D tartalom kezelésére

ság a mozin kívül a DVD- és Blu-ray eladásokkal is sok pénzt lehet kaszálni. A Panasonic, mint az Avatar hivatalos partnere, a film készítése során nyújtott támogatással, valamint a 2008-as CEATEC-en bemutatott termékekkel bizonyította, hogy a 3D-s filmgyártás is lehet (relatív) egyszerű. A 2010-es CES-en pedig a japán gyártó már azt a „kézi” kamerát is bejelentette, amivel gyakorlatilag utómunkát nem igénylő 3D-s tartalom rögzíthető. Sőt, gyakorlatilag teljes rendszert nyújt a felhasználóknak, hiszen a termépalettáján megtalálható a 3D-s Blu-ray lejátszó, illetve a 3D HDTV is. A 3D-s tévé természetesen shutteres (aktív záras) szemüveggel működik, vagyis a tévé felváltva jeleníti meg a bal és a jobb szem számára készített képet, amíg a szemüveg el-

matévé esetében, ami azt jelenti, hogy nincsen olyan ideális időpont, amikor a szemüveget nyitni-zárni lehetne. Ez azt eredményezi, hogy fellép az ún. crosstalk hatás, vagyis az egyik szem – igaz, nagyon halványan – a másik szem képét is látja. Az LCD-k előnye ugyanakkor a nagy fényerő, amivel sokkal kisebb extra fogyasztás mellett is kompenzálható, hogy a shutteres szemüvegek működési elvéből adódóan a képet sötétebbnek látjuk. **A shutteres 3D technológiával csak a fényerő kis része hasznosítható**
Egy rosszul megtervezett rendszer esetében extrém esetben akár az is előfordulhat, hogy csak a fényerő 20%-a hasznosul, amint a fel-

használó felteszi a szemüvegét. Ezt a jelenséget az okozhatja, hogy a 200 Hz-es képfreccsítés mellett annyira gyorsan kell nyitni és zárni a szemüvegeket az áthallás kiküszöbölése érdekében, hogy az idő nagy részében a szemüveg LCD-zára csukott állapotban van. Amint azt korábban már említettük, a dolog az LCD-k esetében kevésbé zavaró, mert a nagy fényerőnek köszönhetően kompenzálható a helyzet, de a plazmánál ez sokszor csak a fogyasztás nagyarányú növekedése mellett tehető meg. Az aktív rendszerek hátránya továbbá, hogy a szemüvegek elég sokba kerülnek, darabonként akár 100-120 euró is lehet az áruk. Egy másik alternatíva LCD-fronton a polarizációs megoldás, amit egyelőre csak nyilvános helyeken alkalmaznak, ahol egyszerre sokan nézik a tévét: a speciális szűrő miatt az ilyen tévék drágábbak, és az effektív felbontás a felére csökken, viszont cserébe a szemüvegek ára mindössze 1-2 dollár. **Háromdimenziós képet adnak a Blu-ray lejátszók**
3D-s tartalom ma már több helyről érkezik a tévére. Az egyik alternatíva a Blu-ray lejátszó – természetesen olyan készülékre van szükségünk, amelyek már az új Blu-ray 3D profilt is támogatja. Tévéfronton HDMI 1.4a csatlóval szerelt készülékre lesz szükségünk – de emiatt igazából nem kell aggodnunk, mert minden piacra dobott 3D-s tévé ilyen bemenettel van ellátva. Egy másik lehetséges forrás a műholdas, illetve kábeles tévéadók – aminek vételéhez jobb esetben még a beltéri

egység cseréje sem szükséges. Idehaza már a UPC is demonstrálta, hogy meglévő HD-s set-top-boxai képesek 3D tartalom továbbítására. Azt ugyanakkor nem lehet tudni, hogy mikor indul idehaza 3D-s sugárzás – az MTV és az Antenna Hungária például szeretne volna a foci-vb döntőjét 3D-ben is továbbítani. Ez végül elmaradt, igaz, helyette az AH sikeres, zárt 3D továbbítási tesztet hajtott végre. A 3D tévék közös jellemzője, hogy a képszekvenciális megjelenítési mód mellett kezelik az egymás mellé, illetve egymás fölé pakolt 3D-s képeket is (side-by-side, illetve top-bottom); ebben az esetben a két szem számára készült kép egyetlen Full HD képkegében érkezik, viszont így értelemszerűen a valós felbontás a felére (960x1080 pixelre vagy 1920x540 pixelre) csökken. Azt ugyanakkor látni kell, hogy 2010 csak hardverszinten lesz a 3D éve, mert valós 3D tartalom egyelőre kevés készül. Amerikában már elindult az első, csak 3D-ben sugárzó tévécsatorna, az n3D, és több részben 3D csatorna is elérhető, többek között az ESPN 3D, ami a foci-vb meccseit is 3D-ben adta, de ez még kevés. A mostani 3D-s rendszerekhez ráadásul szemüvegre van szükség. Kísérletek akadnak a szemüveg nélküli 3D-re, de ezeknél egyelőre csak egyetlen fix helyről optimális a kép (azaz csak egyvalaki nézheti a képet), illetve a felbontás is jóval kisebb. 2010 a 3D éve tehát? Minden bizonnyal a történelemben így vonul majd be, hiszen ez az az év, amikor az első otthoni 3D HDTV-k és Blu-ray lejátszók megjelentek. 📺

Nem lesz formátumháború

A 3D-s eszközök többféle módon is képesek megjeleníteni a tartalmat, ennek ellenére nem lesz formátumháború, mert a megjelenítők és a műsorforrások kompatibilisek egymással. Ezt a Blu-ray 3D szabvány illetve a HDMI 1.4a specifikáció garantálja.

BLU-RAY 3D

A Blu-ray Disc Association (BDA) 2009 decemberében készült el a Blu-ray 3D szabvánnyal, éppen időben, mondhatni, hiszen a 2010 januárjában megrendezett International CES kiállításon minden neves gyártó előállt saját 3D-s tévéjével, projektorával, Blu-ray lejátszóval stb. A Blu-ray 3D specifikáció kidolgozásakor a cél az volt, hogy a 3D-s tartalmak mielőbbi térnyerését elősegítsék, így a szakemberek alapvetően egy olyan megoldásban gondolkodtak, ami a meglévő szórakoztatóelektronikai rendszerekkel kompatibilis. A Blu-ray 3D szabvány biztosítja emellett azt is, hogy a 3D-s „hardverek” mindegyike képes legyen értelmezni a 3D-s filmeket, amiből egyelőre ugyan nincsen túl sok, de év végére tízes, jövőre pedig akár száz-as nagyságrendben is érkehetnek. A Blu-ray 3D fontos tulajdonsága, hogy a 3D-s filmek régebbi hardverekkel is használhatóak – persze ilyenkor a film csak 2D-ben látszik, de az jó hír hogy a felhasználóknak nem kell ugyanannak a mozinak a normál és a térbeli változatát is megvásárolni. A 3D-s filmek idehaza várhatóan 1000 forinttal kerülnek majd többi, mint a „normál” verziók.

HDMI 1.4A

A 3D-s eszközök tökéletesen kompatibilisek egymással is, azaz egy Samsung 3D-s Blu-ray lejátszó például tökéletesen működik egy Pana-

sonic 3D-s tévével vagy éppen egy Sharp 3D-s projektorral. Formátumháborúra nem kell tehát számítani, ami a 3D terjedési sebessége szempontjából igen fontos tényező. A kompatibilitást a tévéken legelterjedtebb interfész, a HDMI legújabb, 1.4-es verziójának „a” kiterjesztése (HDMI 1.4a) garantálja – illetve egészen pontosan az biztos, hogy azok a 3D-s megjelenítők, amelyek HDMI 1.4 csatlóval is fel vannak szerelve, szót értenek egymással. A specifikáció különválasztja a megjelenítőket és a forrásberendezéseket, előbbieknél a szabványban definiált összes üzemmódot ismernie kell, míg a megjelenítőknek elég csak egyet. Az elosztó jellegű berendezéseknél (például erősítő) elvárás, hogy a hardver bármilyen jellegű streamet képes legyen továbbítani. A HDMI 1.4a a 3D-s anyagok továbbításánál a Side-by-Side (két két megjelenítése egymás mellett) illetve a Top-and-Bottom (két kép megjelenítése egymás alatt) eljárások ismerete kötelező, előbbi esetében legalább 1080i@50Hz és 1080i@59,94/60Hz felbontás és képfreccsítés mellett, utóbbi esetben pedig 720p@50Hz, 720p@59,94Hz, 1080p@23,97Hz valamint 1080p@24Hz paraméterekkel. A megjelenítők esetében opcionális a Frame Packing eljárás, 1080p részletességgel és 23,97/24Hz-es képfreccsítéssel, valamint a jättékonzolokhoz a 720p@50Hz illetve az 720p@59,94/60Hz üzemmódot.

Az első 3D-s plazma

Néhány héttel a 3D-s LCD-tévék megjelenése után a Panasonic is beszállt a versenybe, természetesen plazmatévével. A gyors választás miatt a technológia kiválóan viselkedik 3D tartalommal, a Panasonic pedig bejelenti, hogy 56 és 65 colos méretben még az első félévben elérhetőek lesznek a tévék.

3D házimoz

Áprilisban érkeztek azok az első AV erősítők, amelyek HDMI 1.4-es csatlakozójuknak köszönhetően már a 3D-s tartalom továbbítására is alkalmasak voltak. Többek között az Onkyo, a Samsung, a Pioneer és a Yamaha jelentett be ilyesfajta eszközt.

Megérkezik a PS3 3D frissítése

A Sony még év elején megígérte, hogy firmware-frissítés útján 3D-képesé teszi a PS3-at. A változtatás első üteme júniusban megérkezett, ettől az időponttól már működnek a 3D-s játékok a Sony konzolján. 3D-s filmek lejátszására egyelőre nincs mód, ez egy későbbi frissítéssel válik majd lehetővé.

Szuperszélés 3D

Szeptemberre várható, hogy kereskedelmi forgalomban is megjelenik a Philips Cinema 21:9 3D-s változata. A Philips szuperszélés 3D tévéje már a tavalyi IFA-n is látható volt, azonban akkor még nem lehetett tudni, hogy mikor jelenik meg. A Cinema 21:9 rendhagyó képarányának köszönhetően a 2,35:1-es méretarányú filmeket is alsó és felső fekete csík nélkül tudja megjeleníteni.

2D-ből 3D

A Samsung és a Sony tévéi képesek 2D-s tartalomról is 3D-s tartalomra kicserélni. A Toshiba is ígér hasonló szolgáltatást, ráadásul jobb minőségben, mert a Cell TV kivételesen nagy számítási kapacitása minden konkurens megoldásánál pontosabb becslést tesz lehetővé.

Erotika 3D-ben

A Panasonic 3D-s kamerája novemberben jelenik majd meg, és bár 21 ezer dolláros ára borsosnak mondható, a szexipar korábban is nyitott volt a technológiai váltásokra, így borítékolható, hogy még az év vége előtt több 3D-s erotikus film is megjelenik majd. A Hustler már be is jelentette ilyen irányú szándékát.

Nagy képernyős 3D

Az év vége sűrű lesz, a karácsonyi szezon előtt 3D-s projektorok dömpingjére lehet számítani – elfogadható áron. Természetesen a projektoros 3D már most is megoldható, de ehhez két vetítő és speciális vászon szükséges, vagy rengeteg kell fizetnünk a májusban bejelentett, a világ első egylencsés 3D projektoráért, az LG CF3D-ért.

A 3D jövője

Mi lesz később? Szakértők 2018 utánra becsülik, hogy a technológiai fejlődés eléri azt a szintet, ami már olcsó, jó minőségű és egyszerre többek által is nézhető, szemüveg nélküli 3D képalkotást tesz lehetővé. Addig azonban még hosszú az út...

Forradalom a fájlmegosztásban?

A klasszikus fájlcsere-őrök bajban vannak – de a **magnet linknek** nevezett technológiával új életet kaphatnak. Bemutatjuk, hogy működik ez a technológia.

A fájlcsere-őr hálózatok hatalmas népszerűséggel rendelkeznek – és egyben az internet forgalmának jelentős részét is teszik ki. A legális állományokon felül azonban rengeteg illegális anyag, elsősorban filmek és zeneszámok is keringenek rajtuk. Nyilvánvaló, hogy ezt a szerzői jogok tulajdonosai, a nagy stúdiók és különféle szervezetek nem nézhetik öltre tett kézzel.

Egy adott felhasználó elkapása azonban nem túl hatásos – egyrészt drága, másrészt a letöltők nagy száma miatt olyan kicsi a lebukás veszélye, hogy ez keveseket tántorít el a letöltéstől. Sokkal hatásosabb azonban az elérhető fájlok adatbázisait tároló oldalakat támadni. Ennek esett áldozatul legismertebb ilyen oldal, a Pirate Bay, illetve nálunk is ennek keretében történt június közepén egy nagyobb razzia, amely miatt rövid időre közel 20 százalékkal csökkent a hazai netforgalom.

A P2P azonban az eddigiekhez hasonlóan rövid idő alatt megtalálta az ellenszert a magnet link nevű technológia személyében.

A magnet link egy webes linkhez hasonló képződmény, ami azonban nem az erőforrás (jelen esetben a letölthető fájl) helyére mutat, hanem annak „valódiságát” igazolja. Ez sem illegális feladatokra született – legális fájlok terjesztése is megoldható vele. Cikkünkben most bemutatjuk ennek működését.

Ma a legnagyobb P2P hálózat a Bittorrent, amelynek központi elemei azok az oldalak, amelyeken a letölthető fájlok keresését véghezvesszük el – mint amilyen a Pirate Bay vagy a Mininova. Ezekre azért van szükségünk, mert magával a Bittorrent protokollal nem tudunk keresni a fájlok között, így az úgynevezett trackerok, amelyek a fájlokkal rendelkező számítógépek címeit adják meg, ezekre az oldalakra kerülnek fel.

Adatcsere a trackerrel

Amikor egy adott állományt megtaláltunk, egy .torrent típusú fájlt töltünk le a netes oldalról, amelyet egy megfelelő klienssel (uTorrent, Vuze stb.) nyitunk meg. A torrent-fájlból található adatok alapján a kliens felveszi a kapcsolatot a trackerrel, és megkapja az használható források listáját (amint megkezdődik a letöltés, mi is automatikusan részeivé válunk ennek a listának). Látható, hogy a tracker központi szerepet tölt be a rendszer működésében, és ez okozta a Pirate Bay vesztését is.

A fájl A film a magnet link mögött rejtőzik

Lexikon

TRACKER

A szerveren található szoftver, amely a hálózat központját alkotja, és tartalmazza a csatlakozó kliensek IP címeinek listáját

KLIENS

A helyi gépen futó szoftver, amellyel a hálózathoz csatlakozunk – például azért, hogy letöltsünk egy fájlt

SEEDER

Olyan felhasználó, aki rendelkezik a teljes fájllal, és azt megosztja

LEECHER

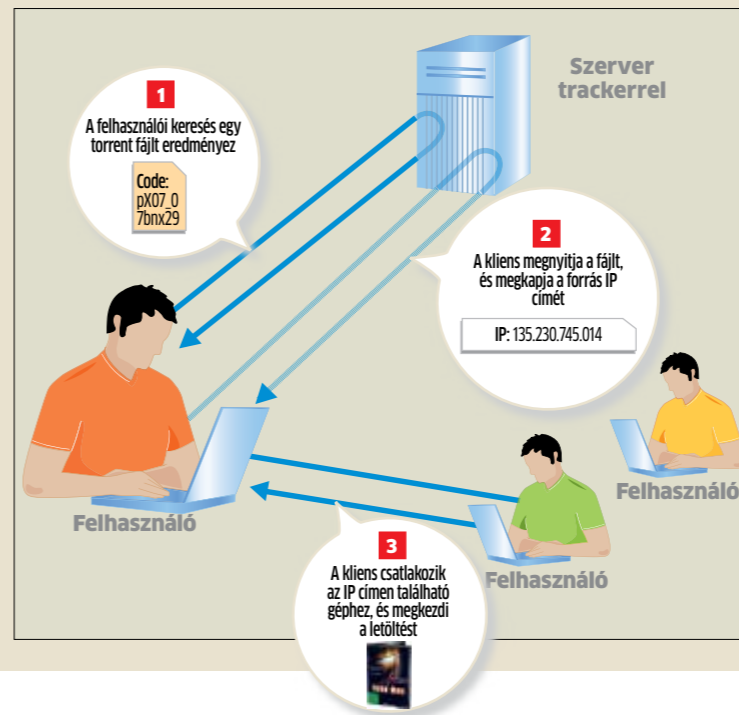
Letöltő

PEER

A hálózat felhasználói, vagyis inkább kliensei

A HAGYOMÁNYOS BITTORRENT

A tracker kezeli és felügyeli a fájlal kapcsolatos valamennyi feladatot, és egy torrent fájl segítségével kínálja fel a letöltést.

A magnet link azonban mindezt megváltoztathatja, hiszen ez önmagában tud úgy működni, mint egy hagyományos URL – ám itt egy URI-ról, azaz Uniform Resource Identifier-ről (Univerzális Erőforrás Azonosítóról) van szó.

Egy közönséges, például weboldalra mutató URL-lel szemben ez nem az erőforrás elérhetőségét adja meg, hanem csak azt, hogy létezik egy fájl a rendszerben, amely megfelel az URI által megadott adatoknak. Ennek igazolásához a fájlból egy hash érték készül, amivel az adott fájl egyértelműen azonosítható. A fájl hollétét azonban továbbra is a felhasználónak kell felderítenie.

A hagyományos torrentfájlokhoz viszonyítva a szerver szempontjából a magnet linknek egy nagy előnye van: nincs szükség

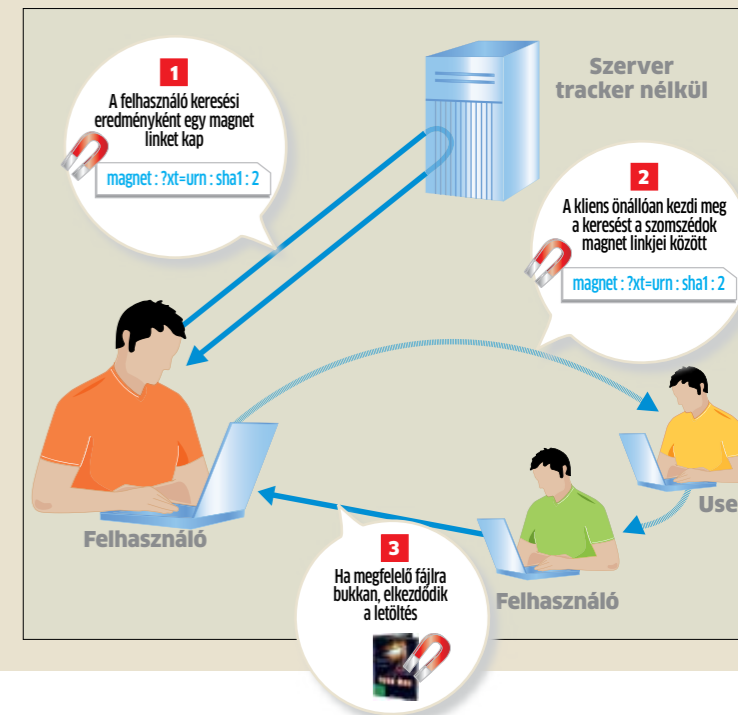
többé központi trackerre, a weboldalnak elég egy fájlnevet és a hozzá tartozó hash értéket közölni. Az persze még kérdéses, hogy az új technológiát használó oldalak a jövőben védve lesznek-e a jogászoktól.

Adatcsere magnet linkkel

Ha a felhasználó egy magnet linkre kattint, a kliens ugyanúgy nyílik majd meg, mint a hagyományos torrentfájlok esetében. Hogy a letöltendő adatok helye is ismertté váljon, az IP címek helyett az úgynevezett DHT (Distributed Hash Tables) protokollt használjuk. Ebben minden P2P felhasználó megkapja a hozzá közel lévő más felhasználók IP címét, a keresési kérés pedig az így felépülő hálózaton keresztül kerül továbbításra mindaddig, amíg rá nem bukkan a megfe-

MAGNET LINKEK

Nincs központi tracker, a szerver csak a magnet linkek segítségével azonosított fájlok közötti keresést végzi.

lelő állományra. A módszer elég pazarló, de teljesen decentralizált (lásd a fenti ábrát).

A keresést végző felhasználó végeredményben semmi különbséget sem tapasztal, akár torrentfájlt, akár magnet linket használ, és mivel saját IP címe továbbra is a hálózat rendelkezésére áll, továbbra is perbe fogható marad, ha illegális letöltést végez (csak sokkal nehezebb lesz ezt felderíteni).

A magnet link hátránya, hogy a megfelelő forrás megtalálása jóval tovább tart, mint a hagyományos módszernél. Az olyan netes szolgáltatások, mint például a Freebase.be ezen segítenek azzal, hogy a trackerokban tárolt információkhoz hasonló adatokkal egészítik ki a magnet linket (lásd lenti keretes írásunkat): ezekben az elmúlt hét napban elérhető seedek IP címet találjuk meg kódolva. Minden letöltő, aki ezen linkeket használja, a Freebase.de adatbázisába kerül, és forrásként lesz feltüntetve egy héten keresztül.

A saját magnet link létrehozása sem igazán bonyolult: először telepíteni kell egy megfelelő klienst – például a Phexet –, majd exportálni a feltöltendő adatokat magnet linkként, amit már nyugodtan elküldhetünk bárkinek e-mailben. A trackerrel szemben, amely használhatatlan, ha a listában található összes seed elérhetetlen, a magnet link mindaddig működik, amíg valaki a hálózaton birtokában van az adott állománynak. Ezért egyébként a módszer kiválóan megfelel egy sor legális felhasználásra is, hiszen az adatokat biztosító cégnek nem kell drága szervereket üzemeltetnie, csak közzétenni a linket egy blogon például – a teljes hálózati infrastruktúrát pedig a felhasználók biztosítják. ☑

Magnet link: így készül a kód

Hash érték: A kliens az ilyen kóddal rendelkező fájlokat keresi a P2P hálózaton

magnet:?xt=urn:sha1:2XINZZZYCTWF407LN4375KNLELSDXR5F

sha1: A fájlt egyedileg azonosító hash érték előállítására szolgáló algoritmus

Magnet link: A kliens a magnet linkre való kattintással indul el. Az „xt” (Exact Topic) jelenti a fájl azonosítására szolgáló részt. Mivel nem adatra és nem helyszínre mutat, a magnet link sosem veszti érvényét – legalábbis addig, amíg a kérdéses fájl valahol jelen van a hálózatban. Ez a link magja, a többi rész csak opcionális

Opcionális kiegészítők a magnet linkhez

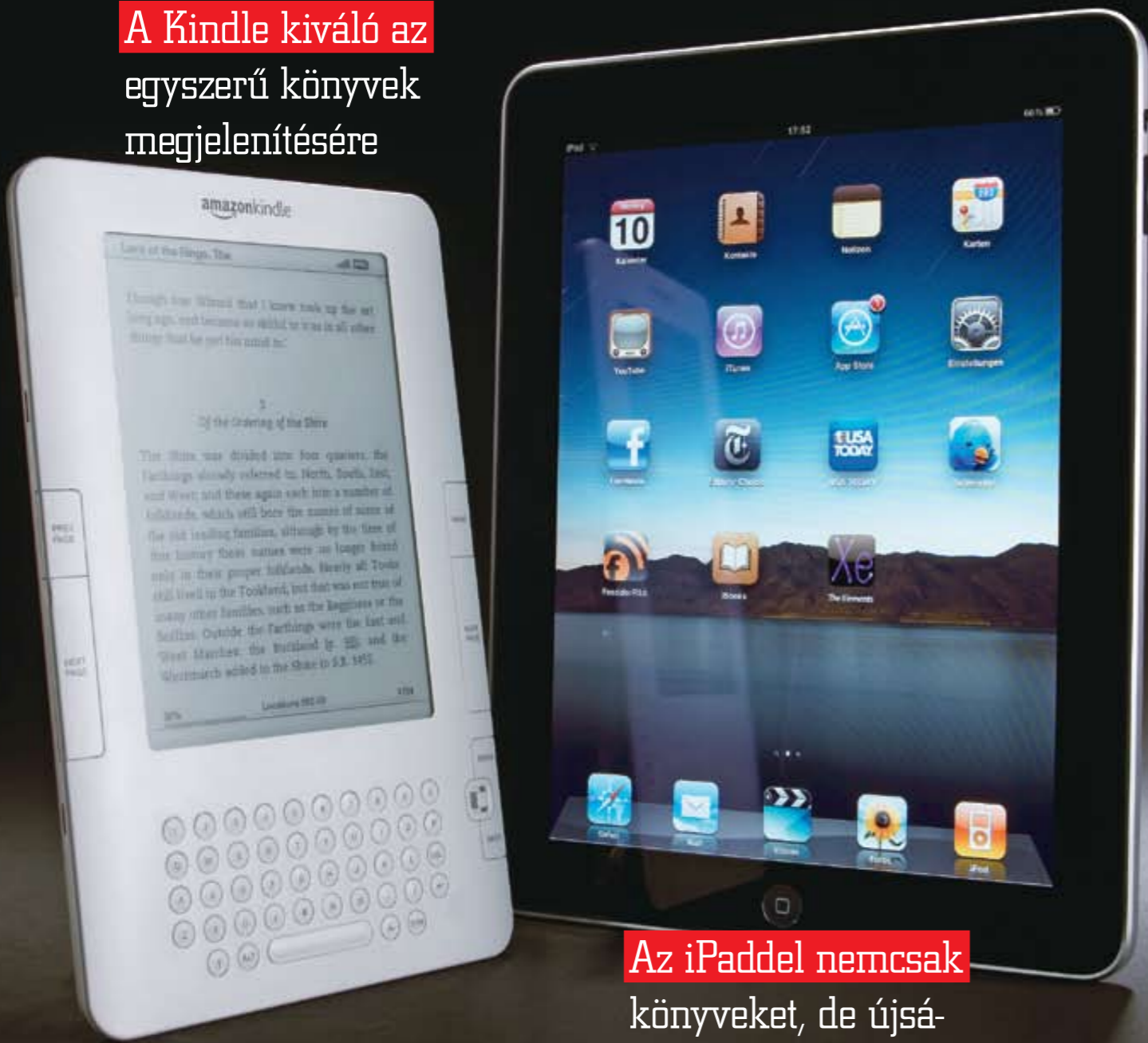
magnet:?xt=urn:sha1:2XINZZZYCTWF407LN4375KNLELSDXR5F&dn=Iron-Man-2.avi&as=http://www.freebase.be/g2/dlcount.php?sha1=2XINZZZYCTWF407LN4375KNLELSDXR5F

- sha1 (secure hash algorithm):** az IP cím kódolására használt algoritmus.
- dn (display name):** itt a fájl megtalálását segítő információk állnak titkosítás nélkül.
- as (acceptable substitute):** egy rendelkezésre álló letöltési helyet ad meg, a keresés gyorsítása érdekében. Ide menti például a Freebase.be a keresésre mutató címet.
- IP-cím:** a letöltési forrás kódolt IP címe, amelyet a Freebase.be egy hétig őriz meg.

Az olvasás

A Kindle kiváló az egyszerű könyvek megjelenítésére

Az iPaddel nemcsak könyveket, de újságokat is nézhetünk

Mennyire jó valójában az Apple iPad? És milyen előnyeik vannak a digitális könyvolvasóknak? A CHIP most összehasonlította a piacon lévő modelleket, és megmutatja, hogy megéri-e már most beszerezni egy ilyen eszközt.

jövője

Amikor Johannes Gutenberg kinyomtatta az első könyvet, senki sem tudta elképzelni, hogy ez miként fejleszthető tovább. Most pedig, amikor Steve Jobs bejelentette az iPadet, újra azt hallhatjuk mindenhol: az Apple forradalmasította az olvasást.

Az, hogy végül az Apple tényleg megreformálja-e a könyvek világát, csak később derül majd ki, de az biztos, hogy az iPadet körülölelő hírverés minden korábbi felülmúlt. A nyomtatott sajtóval foglalkozó kiadók jó része biztos benne, hogy ha az almás cég

számítási bejönnek, az fordulópontot jelenthet a médiafogyasztásban is. Az iPad nagy vonzereje ugyanis, hogy sokkal többet nyújt az egyszerű fekete-fehér szövegek megjelenítésénél. De mi az, amit valójában tud az iPad, és miben több ez a hagyományos, fekete-fehér könyvolvasóknál, és hogyan választhatunk közöttük?

A CHIP kipróbálta az iPadet, a Kindle-t és a többi olvasót, hogy segítsen válaszolni ezekre a kérdésekre. Kipróbáltuk az egyes készülékeket mint könyvolvasót, mint újszerű médiumot, megvizsgáltuk kompatibilitásukat és általános használhatóságukat is. →

Forrás: hol vásárolhatok e-könyveket?

Az interneten ma az Amazon számít az első számú online könyvesboltnak – és ez most már nemcsak a „valódi”, hanem a digitális könyvekre is igaz. Ugyanakkor a valóban kiváló Kindle olvasó köré épített rendszer csak azok számára lehet igazán vonzó, akik jól tudnak angolul olvasni: magyar nyelvű könyvet ugyanis nem fogunk találni a sok százezres választékban (az pedig már csak további nehezítést jelent, hogy maga a Kindle olvasó is csak a USA-ból rendelhető meg, a szállítás és a vám pedig alaposan megdobja az árakat).

Ami a magyarországi helyzetet illeti, a digitális könyveknek még hosszú utat kell megtenniük, hogy elfogadottá váljanak. Próbáljunk csak megtalálni bármilyen újdonságot a hazai boltokban – észrevehetjük, hogy a kiadók még messze nem használják ki az e-könyvekben rejlő lehetőségeket. A két nagy bolt, a Libri és az Alexandra oldalán most még hiányzik ez a kategória, míg a hazai nagy online áruház, a Bookline.hu esetében kísérleti jelleggel találkozhathatunk velünk a <http://txtr.hu> oldalon. Itt egyébként egy komolyabb kezdeményezés első lépését látjuk, a Bookline.hu ugyanis a Lirával közös tulajdonosa a TXTR hazai képviselőjeként is működő eKönyv Magyarországnak (www.ekonyv.hu), ami akár a „magyar Amazonná” is válhat idővel.

Ha médiáról van szó, természetesen a Google sem fog kimaradni – a keresőóriás célja, hogy a legnagyobbá válhasson ezen a piacon. Erre utal a júliusban induló Google Digital Editions nevű platform, amely szemben az Amazonnal és az Apple-lel, nyílt formátumot használ. Ehhez kapcsolódva várhatunk egy külön táblagépet is a Google-től. Szintén a Google ötlete a Google Books, ami egy már működő platform, ám az Editions sokkal több lesz egy egyszerű könyvesboltnál: kiadó és terjesztőrendszer is lehet majd egyben. Az ilyen boltok használatához ráadásul még vezeték nélküli internetre sincs szükségünk, hiszen a könyvek kis méretük miatt akár mobilneten keresztül is letölthetők.

LETÖLTÉS MOBILNETEN

A Kindle egyik különlegessége, hogy tulajdonosai külön mobil előfizetés nélkül a világon bárhol ingyenesen tölthetnek le könyveket 3G hálózaton keresztül (a könyvet magát természetesen ki kell fizetni). Itthon a berlini TXTR cég által fejlesztett platform itteni változata (<http://txtr.ekonyv.hu>) nyújthat majd hasonló szolgáltatást EDGE kapcsolaton keresztül.

Ebből is látható az e-könyvek egyik nagy előnye: az olvasnivaló bárhol és bármikor elérhető, a már egyszer megvásárolt könyvekhez folyamatosan hozzáférhetünk. A mobilnettel

nem rendelkező olvasók esetében az adatok átvitelére jó esetben a WiFi rosszabb esetben a számítógép és az USB port marad.

RÉGI KLASSZIKUSOK AJÁNDÉKBA

A digitális könyvek másik előnye, hogy lejárt szerzői jogokkal rendelkező művek ingyenesen hozzáférhetővé válnak. Így például sok híres magyar alkotás érhető el a Magyar Elektronikus Könyvtárban (<http://mek.oszk.hu>): Gárdonyi Géza, Jókai Mór, Petőfi Sándor, hogy csak párat említsünk a nagy magyar írók és költők közül. Ingyenes könyvekhez hozzájuthatunk a Google Booksnál is, akár EPUB, akár PDF formátumban.

Óvatosan Az iBooks boltban vásárolt könyveket egyelőre csak az Apple termékein fogjuk tudni elolvasni

Apple iPad

INFO	www.apple.de
ÁR (KÖRÜLBELÜL)	500 eurótól
KIJELZŐ	színes/9,7" LCD
MÉRTEK	240×190×13 mm
FELBONTÁS	1024×768
BÉPÍTETT MEMÓRIA	16/32/64 GB
BŐVÍTÉSI LEHETŐSÉG	nincs
FORMÁTUMOK	EPUB, PDF
TÖMEG	680 gramm
ÜZEMIDŐ	10 óra

Ezzel a remek táblagéppel kiválthatunk egy netbookot, de annak ellenére, hogy a legjobb eszköz a multimédia és az internet elérésére, könyv olvasóként nem a legjobb.

Koobe Classic Plus

INFO	www.koobe.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR	77 900 forint
KIJELZŐ	fekete-fehér/6" E Ink
MÉRTEK	184×121×10 mm
FELBONTÁS	800×600
BÉPÍTETT MEMÓRIA	512 MB
BŐVÍTÉSI LEHETŐSÉG	SD
FORMÁTUMOK	EPUB, PDF, DOC, TXT, RTF, WOLF, HTML, CHM, LIT, MOB*
TÖMEG	210 gramm
ÜZEMIDŐ	7-8000 oldal

A Koobe a hazai piac első olvasója – bár ma már nem a leggyorsabb, egyedülállóan széles kompatibilitása miatt mindenképpen érdemes vetni rá egy pillantást.

Formátumok: minden kompatibilis?

Egy ideális világban nincsenek határok: bármely könyvet bármely olvasóval meg tudunk nyitni – és persze valamennyi vevő fizet is a könyvekért. A valóság persze teljesen más, és az aktuális sikerkönyvek nagy része már a legtöbb nyelven elérhető a fájlcsere hálózatokon is. Annak érdekében, hogy még csirájában, a digitális könyvek valódi elterjedése előtt elfojtsák a fájlok megosztását, a legtöbb kiadó vagy e-könyvesbolt használ valamiféle másolásvédelmi rendszert. Ez viszont azt jelenti, hogy a régebben, a zene letölthetővé válásakor tapasztalt probléma, nevezetesen hogy nem minden eszköz képes valamennyi fájl megnyitására, újra előtérbe került. Az egyik nagy bolt éppen az Apple tulajdona, aki csak a cég által gyártott eszközökre teszi letölthetővé a könyveket. A cég az úgynevezett FairPlay rendszert használja a másolásvédelemre, amely már a zenék esetében is bizonyított (vagy éppen nem – feltöréséről sokszor hallottunk már).

Érdeemes felidézni, hogy a zeneipar már nem erőlteti a másolásvédelmet, és ez jól tett az egész iparágnak – miközben az e-könyvek világában még nem érkeztünk el ugyanerre a szintre. Az Amazon a saját speciális AZW formátumban tárolja a könyveket, de ezt nemcsak a Kindle olvasó, hanem

az ingyenes Kindle alkalmazások is (amelyek minden fontosabb platformra és eszközre elérhetőek már, a Windowstól az iPhone-on át az Androidig) meg tudják nyitni. Sok szolgáltató használja az EPUB formátumot, kombinálva az Adobe DRM védelmével.

Az ilyen módon védett műveket a csak nyílt forrásokat használó olvasók nem tudják megnyitni, és ezek természetesen az Amazon és az Apple boltjaihoz sem férnek hozzá. Ezek a mesterséges korlátok akadályozzák az e-bookok elterjedését is, hiszen megnehezítik például a kölcsönadást. Jó lenne tehát valami elegánsabb megoldást találni a DRM helyett.

JOGVÉDELEM

Például a könyv első letöltőjének neve rákerülhetne az adott mű első oldalára. Az így digitális vízjellel megjelölt írást már sokkal kisebb valószínűséggel osztja meg bárki egy fájlcsere oldalon, ugyanakkor nem korlátozza a szabad felhasználást és kölcsönadást. Ez a megoldás sokkal elegánsabb a komplikált DRM rendszereknél, de kérdés, hogy melyik kiadó vagy bolt vállalja magára a bevezetését. Egyelőre csak reménykedni tudunk, hogy a zavaros DRM-szituáció nem akadályozza majd az e-könyvek elterjedését.

Összefoglalás

Jelenleg az e-olvasók és a táblagépek még azokat célozzák meg, akik szívesen próbálják ki a legújabb, esetleg még nem egészen kiforrott technológiákat. Ami a hazai kínálatot illeti, a magyar nyelvű választék, összehasonlítva a világnyelvekkel, rendkívül szegényes, miközben a hardver ára közel duplája a nyugatinak.

Az ideális olvasó könnyű, hajlékony, ugyanakkor nem okozhat problémát sem az üzemeje, sem a formátumokkal való kompatibilitása. Ha az első ilyen eszköz elkészül, az e-könyvek elfoglalhatják helyüket a nyomtatott média mellett a polcon.

Addig azonban még várunk kell – aki most vásárol könyv olvasót, annak pontosan tisztában kell lennie azzal, hogy mit vár, mit várhat el az eszköztől.

KÖNYVMOLY VAGY HIROLVASÓ

Aki netezni, játszani, filmet nézni szeretne, és inkább csak rövidebb ideig olvasgat, most az iPaddel jár a legjobban. Az iPhone-felhasználónak már ismerős, igencsak barátságos kezelői felület új életre kel a nagyméretű kijelzőn.

A Kindle (és a hozzá hasonló eszközök) azoknak ajánlható, akik valóban OLVASNI szeretnek. Ezek között választani azonban nemcsak az ár, hanem a mögöttük álló könyvválaszték alapján is kell – ezért a magyar vásárlónak a Kindle-t csak akkor ajánljuk, ha szeret angolul olvasni. A hazai kezdeményezők közül egyelőre csak a Bookline.hu, illetve a hozzá tartozó ekonyv.hu esetében láttunk konkrét könyveket, de a többi nagy bolt is tervezi az online áruház elindulását. Amíg ez nem történik meg, addig nehéz egyértelmű győztest hirdetni a hazai kínálatban – ha mindenképpen vásárolni szeretnénk, olyan készüléket válasszunk, ami sok nyitott formátumot ismer – ilyen például a Koobe Classic Plus.

Termék/ Formátum	ePUB	ePUB Adobe DRM	ePUB FairUse	AZW	PDF	RTF
iPad	ig	ne	ig	ig	ig	ig
Kindle	ig	ne	ig	ig	ig	ig
Onyx	ig	ne	ig	ig	ig	ig
txtr	ig	ne	ig	ig	ig	ig
Koobe	ig	ne	ig	ig	ig	ig

ig = igen, ne = nem

GO DIGITAL!

CHIP Magazin előfizetés* + 1 db Kingston Flash Drive 8GB USB2.0 (DT100/8GB) csak 17 990 Ft

Megtakarítás 10 950 Ft*

(megtakarítás a hírlapárus árhoz képest 5 950 Ft, az ajándék értéke 5 000 Ft)

Az ajándékokat a befizetéstől számított 10 munkanapon belül postázzuk.

A megrendelés menete:

1. Keresse fel honlapunkat!
www.itmediabolt.hu
2. Töltse ki az online megrendelőlapot!

További információk:

+36 1 577 2615 és +36 1 577 2666
mpb@motorpresse.hu
www.chiponline.hu

* (12 lapszám DVD-melléklettel)

Az akció a készlet erejéig, illetve visszavonásig érvényes. A Kiadó fenntartja a vásárlási feltételek és árak megváltoztatásának jogát.

Az akció kizárólag új előfizetésekre érvényes! Ha Ön már rendelkezik aktív előfizetéssel, jelenlegi előfizetése meghosszabbítható a fenti akcióval. Meglévő előfizetését nem áll módunkban a fenti akcióra módosítani. Bővebb információ: +36 1 577 2600

Slágerek ingyen

A legújabb slágerlisták éllóvasai, rock-, blues- és dzsessz-gyöngyszemek – korlátlan mennyiségű zenét tölthetünk le ingyen a **webrádió-felvevőkkel**.

A különféle jogvédő irodák feljelentése alapján a napokban több komoly hazai torrentoldal szervert lefoglalta a rendőrség. Mi sem bizonyítja jobban, hogy a zenék internetes megosztóhálózaton való beszerzése (pontosabban az automatikus visszaosztás) illegális. Azonban létezik olyan módszer, amelyre a jog keretein belül is lehetőségünk van, mégis beszerezhetők vele a szupersztárok legújabb slágerei éppúgy, mint a kisebb kiadók kevésbé ismert dalai.

A webrádió-állomások műsorának felvétele a zenék ingyenes beszerzésének legjobb módja – ahogy egykor a hagyományos rádiók dalainak kazettára rögzítése is az volt. Ráadásul az internetes közvetítésben nincs interferencia (sem zavaróállomás), gyenge vétel vagy éppen elhasználandó mágnesszalag okozta minőségromlás. De azért érdemes megbizonyosodni róla, hogy a választott állomás minimum 128 kB/s bitrátával „sugároz”.

A neten ráadásul a választék nem merül ki néhány rádióállomásban. Több ezer ingyenes állomás „fogható” szerte a világon, csak győzzük kiválogatni belőlük a legjobbakat. Mindössze megfelelően gyors internet szükséges hozzá (egy átlagos DSL már megfelel a célra) és egy speciális program az adás vételéhez és rögzítéséhez. Ideális esetben MP3-gyűjteményünk szinte magától bővül, ha a felvételt készítő program képes egyszerre több csatorna adását rögzíteni, és a számokat cím, előadó vagy éppen stílus szerint rendezni a korrekt ID3 bejegyzések alapján.

A webrádiók adásának rögzítése legális, amíg a zenét saját használatra vesszük fel és tároljuk a gépünkön, MP3-lejátszón vagy akár CD lemezre írva a kocsiban. Még kölcsön is adhatjuk barátainknak a felvételeket, persze csak az ésszerűség határain belül. Azaz több barátunknak is kölcsönadhatjuk idővel a gyűjteményünket, de nem másolhatjuk ki egyszerre minden ismerő-

sünknek a munkahelyünkön. És akármenynyire is szeretik hangoztatni egyesek, a zene-számok p2p megosztása NEM olyan, mintha csak körbeadnánk a lemezt sok-sok barátunk – a megosztás vagy akár csak visszaosztás illegális.

Hat programot teszteltünk le a legígéretesebb webrádió-felvevők közül. Négy kereskedelmi forgalomban kapható programot és – főként összehasonlításképpen – két ingyeneset.

Felvétel: minden a vágáson múlik

Mint azt már említettük, a webrádió-felvevők fő feladata a rádióadások vétele és rögzítése, ami nem is okozott gondot a tesztalanyoknak. Legtöbbjük megfelelően boldogult az ezernyi rádióadó listába rendezésével is, annak ellenére, hogy sok csatorna neve meglehetősen titokzatosra sikerült, és a zenei stílusokról adott információ sem mindig bizonyult megbízhatónak. Ráadásul mindegyikük

Radiotracker
A kezelőfelület összes funkciójának fellelése elég időigényes feladat

Audio 180%
A németül értők kedvence lehet az audioeszközök bőséges csomagja

ÖSSZEGZÉS

A webrádió-felvevők közti különbség leginkább azok külsejében és kezelésében rejlik. Funkcionalitásában a Radiotracker a legjobb. Ugyanakkor kezelésének kiismerése némi gyakorlást igényel. A Radio.fx kezelése a legegyszerűbb, az Audio 180% pedig azoknak ajánlott, akiknek különleges audioeszközökre is szükségük van (és tudnak németül). Az ingyenes programok sajnos egyelőre nem nőttek fel a fizetősök színvonalához.

kezel Kedvenc listát is, a Radio.fx például hagyományos rádiókat idéző gombokkal teszi lehetővé a váltogatást közöttük.

Amennyiben megfelelően gyors internet-eléréssel rendelkezünk, akár 100 állomást is rögzíthetünk egyszerre – feltéve, hogy a program képes megfelelő sebességgel a merevlemezre írni az adatokat. Persze az ilyen kísérletezésnek is megvan a maga értelme, ha például zenei ismereteink körét bővítenénk véletlenül választott állomásokról lementett ismeretlen számokkal. Egyéb esetekben azonban jobb, ha valamiféle előszűrőt alkalmazunk előadó vagy zenei irányzat alapján – sajnos erre a Radio.fx-ben nincs lehetőségünk.

Az első komolyabb akadály azonban más-hol bukkan fel: az audiófolyam külön zene-számokká vágásában. A rögzítőprogramok ebben a feladatban már nem jeleskedtek. Egy- valami ugyanis nem változott a kazettás korszak óta: ha nem akarjuk, hogy a számba belekeveredjen például az adó szignálja, az előző

Az MP3-szerkesztő legtöbbször létfontosságú

dal vagy a felvezető szöveg, emberi beavatkozásra lesz szükség. Csakis akkor számíthatunk rá, hogy a dalt az elejétől a végéig tisztán rögzítjük, ha mi irányítjuk a felvételt.

A szoftveres felvevők azért igyekeznek, például az ID3 jelölők felismerésével próbálják behatárolni a dalok elejét és végét, és néhány másodperces pufferrel igyekeznek tisztán elválasztani a számokat. Ezen a téren is ki-lóg a sorból a Radio.fx, mivel működésének alapja az előzetes programinformáció és az ID3 jelölők listája, valamint a másodpercenkénti vágás – igaz, az eredmény így csak percekkel az adás után készül el. Azonban mindkét módszerre ráfér a finomítás, mivel a felvevők csak ritkán képesek tisztán elválasztani a dalokat. Ha biztosra akarunk menni, magunknak kell kezelnünk a rögzítőt.

A Radio.fx, a Nexus Radio és a Radiotracker azonban egy elegáns alternatívát kínál: ha kívánjuk, lekeveri a számok végét és fel az elejét. Az Audio 180% néha kissé elmérte az automa-

További ingyenes források zenerajongóknak

A webrádiók adásának rögzítése kétségtelenül a legjobb módszer zenegyűjteményünk gyors, ingyenes és főképp legális bővítésére. Jelenleg nincs is más törvényes módja a legújabb slágerek ingyenes beszerzésének.

FÁJLMEGOSZTÁS

A Bittorent vagy eMule programok használatával bárki könnyen és gyorsan juthat előre változtatott, gondosan felcímkézett, változatos zene-számokhoz a legfrissebb slágerektől a régi (és máshogy sokszor beszerezhetetlen) klasszikusokig és feldolgozásokig. Azonban – mint azt gyakran hangsúlyozzuk – amíg a fájlok letöltése még elfogadható, azok visszaosztása és feltöltése, még ha csak töredékfájlokról is van szó, törvénytelen.

ZENEI PORTÁLOK

Ha nem az éppen leginkább felkapott zenekarokra vagyunk kíváncsiak, és nem ijedünk meg némi kutatómunkától, igazi gyöngyszemekre bukkanhatunk. A kisebb kiadók és együttesek ugyanis hajlandóak ingyen közzétenni zenéjüket, hogy rajongótábor gyűjtsenek.

A kutatást kevésbé kedvelőknek a videoportálokon érdemes körülnézni, például a Youtube-on, ahol szintén rengeteg kezdő vagy reménybeli előadóra bukkanhatunk (ha túléljük a sokkot, amit egyik-másik teljesítménye okoz), akik a videójukban megadják az oldaluk címét, ahonnan letölthető a daluk. Ráadásul a Youtube a számokat szinte az örökkévalóságig őrzi, így ha megelégszünk annak gyakori meghallgatásával gépünkön, mindig rendelkezésünkre áll majd.

tikus vágást, és kettészelt egy-egy számot, ráadásul úgy, hogy az első rész csak néhány másodpercig tartott. A nem túl megnyugtató vá-gási eredmények azonban a rádióállomásoknak is betudhatóak, mivel egyedülként a Radiotrackernél van lehetőség a felvett dalok azonnali beillesztésére a zenegyűjteményünkbe.

Szintén ez az egyetlen program, amely nemcsak megengedi, hogy saját felvételi könyvtárat válasszunk, de képes rugalmasan alakítani az MP3 számok neveit az ID3 jelölőben található előadók, irányzatok vagy egyéb megjelölt kifejezések alapján. Pontosán ez az, amire legtöbbszörünknek szüksége van.

Extrák: a felvételen túl

Tisztán behozni a rádióállomásokat és hiba nélkül rögzíteni a számokat ugyan nem csekélység, de ennél többre is képesek lehetnek a felvevők. Mindegyik induló tartalmaz például egy jobban vagy kevésbé igényesen kidolgozott MP3-szerkesztőt, ami nagy segítséget →

jelent az automatika által hibásan rögzített számok újravágásában. Tovább erősítheti pontszámát egy program megfelelő CD/DVD-író alkalmazással, zeneformátum-konverterrel és a mobil eszközökre másolás/exportálás lehetőségével. Ezen a téren a Radiotracker és az Audio 180% bizonyult a legerősebbnek.

Mindegyik indulóban akad egyszerűbb alkalmazás a felvett vagy már meglévő zenék rendszerezésére. Azonban a Windows Media Player, a Vista- és Win7-féle Media Center vagy éppen a Media Monkey sokkal jobb lehetőséget kínál, különösen a több gigabájtra rügő kollektívák esetében.

A „Mixxtape” a Radio.fx egy ötletes különlegessége: 14 kiválasztott dalt elhelyezhetünk egy csak erre a célra létrejött minis weboldalon. Majd a weboldal címét elküldhetjük legfeljebb három barátunknak, akik meghallgathatják vagy letölthetik a válogatáslemezünket. Az Audio 180% viszont annyi kiegészítő lehetőséget kínál a zenefájlok feldolgozására és felhasználására, hogy inkább zenei eszköztárnak tűnik – amiben egy felvételprogram is helyet kapott.

Kezelőfelület: a divatostól a józanig

A tesztalanyok jócskán eltértek képességeikben is, de még inkább a kezelőfelületükben. A Radio.fx és a Nexus Radio modern, divatos megjelenésű, a többiekénél kevesebb azonnal

Nexus Radio Az ingyenes program felülete jól szervezett, ám a rendszeresen feltűnő reklámok idegesítőek

Radio.fx A felvett dalokból válogatáslemez készíthetünk barátainknak

elérhető kezelőszervvel. Éppen ezért kezdők könnyebben boldogulnak velük.

A másik utat választva a Magix és az Audio 180% webrádió-rögzítő felülete inkább a Windowshoz illő: legördíthető menüvel és listákkal a gombok és kapcsolók helyett. Míg azonban az Audio 180%-nak sikerült szimpla és átlátható kezelőfelületet alkotnia, a Magix felvevőjében elég nehéz kiigazodni. Ennek részben oka a gyártó által választott, nem túl szerencsés, nagy felbontású monitoron pedig kifejezetten apró és nehezen olvasható betűkészlet, azonban a kezelőeszközök kiismerése is némi türelmet és kitartást igényel.

Ugyan a Radiotracker lenyűgözően modern külsőt kapott, azonban felülete annyira zsúfolt és jóformán átláthatatlan, hogy az első időkben kizárólag a találgatás és próbálgatás vezethet eredményre kezelésében.

Az ingyenes Nexus nem igazán túlszűfolt, ám néha reklámok töltik ki – ez az ingyenesség ára. A Chilirec, tesztünk másik freeware tagja Flash alkalmazásként fut a böngészőben, így kezelőfelülete igen spártai. A legkellemebb felülettel a Radio.fx rukkolt elő: egyszerű, a Winamphoz hasonló kezelőpanellel, érdekes rádiócsatorna-gombokkal és jókora információs ablakkal az éppen aktuális információk számára.

WEBRÁDIÓ-FELVEVŐK TESZTJE

	1. HELY	2. HELY	3. HELY	4. HELY	5. HELY	6. HELY
	Avanquest Radiotracker 6	Tobit Radio.fx Pro	Franzis Audio 180% 7	Magix Webradio Recorder 5	Nexus Radio 5.0	Chilirec
Tájékoztató ár	30 €	40 €	20 €	20 €	Ingyenes	Ingyenes
Összpontszám	85	80	78	71	68	46
	jó	jó	jó	közepes	közepes	gyenge
Webrádió funkciók	93	77	71	74	62	55
Más funkciók	80	75	90	72	68	40
Működés és felépítés	74	95	79	62	82	32

Műszaki adatok és mérési eredmények

Állomások száma alapbeállításban	17 500	1000	2000	> 10 000	11 000	1000
Párhuzamos felvétel	végtelen ¹⁾ , korlátozható	végtelen ¹⁾	20	végtelen ¹⁾	1	100
Automatikus felvételstop (dal/idő/kapacitás)	●/●/●	-/●/●	-/●/-	-/●/●	-/●/-	-/●/●
Állomáskeresési lehetőségek	Név, műfaj	Név, műfaj	Név, műfaj, bitráta	Név, műfaj, bitráta	Műfaj	Név
Állítható névadás/Kedvencek	●/●	-/●	-/●	-/●	-/●	-/●
Kívánságlista (műfaj/cím/előadó)	Műfaj, cím, előadó	≈	Szöveges keresés	Cím, előadó	Cím, előadó	Előadó
Duplikátumszűrés/Automatikus vágás	●/●	- ²⁾ /●	-/●	-/●	-/●	●/●
Le- és felkeverés/Lejátszási listák	●/● ³⁾	●/●	-/●	-/●	●/●	-/●
Jelölő szerkesztés/Zenerendszerezés	●/●	-/●	●/●	●/●	●/●	-/●
CD/DVD-írás/MP3-szerkesztés	●/●	-/●	●/●	●/●	-/●	-/●
Másolás MP3-lejátszóra/mobilra (csengőhang)	●/●	●/-	●/-	●/● (iTunes)	-/●	-/●
Konvertálható formátumok	WMA (Pro), FLAC, OGG, WAV, M4A	-	WAV, OGG, WMA	WAV, CDA, WMA, OGG, FLAC	-	-
Különlegességek	hasonló előadók keresése	„Válogatáslemez”, távirányítható iPhone-nal	CD/DVD ripplelés, audió rögzítés	Borítótérvező	DSP effektek, vizualizációs hatások	-

¹ Az internetkapcsolat sebessége korlátozza

² De megjelöli a duplikátumokat

³ A Windows Media Playeren keresztül

● igen
- nem

■ Csúcskategória (100-90,0)

■ Középkategória (74,9-45,0)

■ Értékelés pontszámokkal (max. 100)

■ Felső kategória (89,9-75,0)

■ Nem ajánlott (44,9-0)

A LEGJOBB TIPPEK egy AdWords kampányhoz

Sokat hallott már az AdWordsről, de nem tudja, hogyan kezdjen hirdetni? A CHIP most lépésről lépésre bemutatja, miként építhet fel egy **konkurenciaverő marketingkampányt** – a CHIP kuponjára építve.

FEHÉR MÁRTON/HARANGOZÓ CSONGOR

Hétköznapi nehézségeink közé tartozik, ha elromlik a mosógép, ha az este még tökéletesen működő számítógép reggel már nem kapcsol be, ha gond van a hűtőszekrényvel. Ilyenkor teljesen természetes, hogy napjainkban már az interneten keresztül igyekszünk megoldani a problémáinkat – és ez lesz az a pont, ahol a CHIP kampánytervező stábjá most bekapcsolódik a történetbe, és egy képzelt PC-szerviz helyében nekikezd egy AdWords kampány megtervezésének. Bár a megközelítés egy konkrét példát tár Önök elé, természetesen az alábbi tanácsokat követve bármilyen szolgáltatásra/termékre sikeresen hívhatja fel a figyelmet.

Az AdWords előnye

A rendszer óriási előnye, hogy akár a legnagyobb cégeket is megelőzheti, sőt, akár az is előfordulhat, hogy kihasználhatja az ismertségüket (egy-egy jól megválasztott hirdetés-szöveggel, kulcsszóval). További előny, hogy

abban a fázisban érheti el leendő vevőit, amikor azoknak azonnali megoldásra van szükségük – példánkban abban az esetben, amikor meghibásodott a számítógépük, tehát a javításra rögtön költeni fognak. Hogy a „szerencsés” nyertes az ön hirdetése lesz-e, az számos tényezőtől függ, de a jó hír, hogy most sorra vesszük azokat a tipikus hibákat, amelyeket a tapasztalatlan hirdető elkövetnek, és amelyek egyenesen oda vezetnek, hogy az érdeklődők más hirdetésére klikkeljenek.

PC-szervizünk a csúcsra tör!

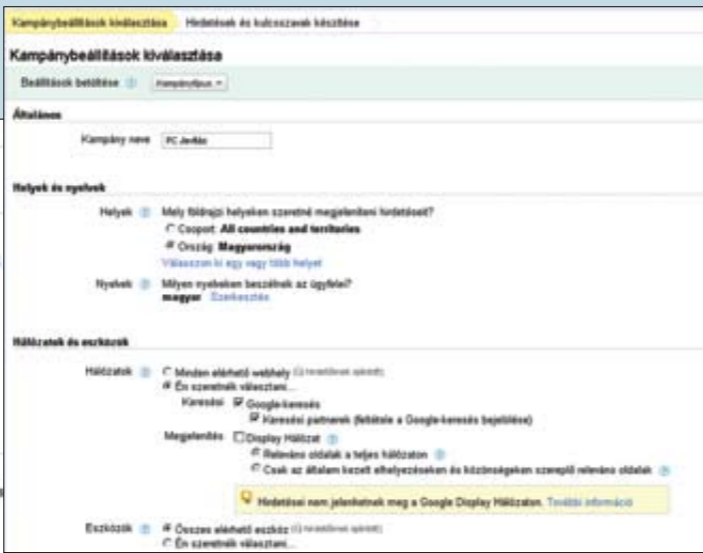
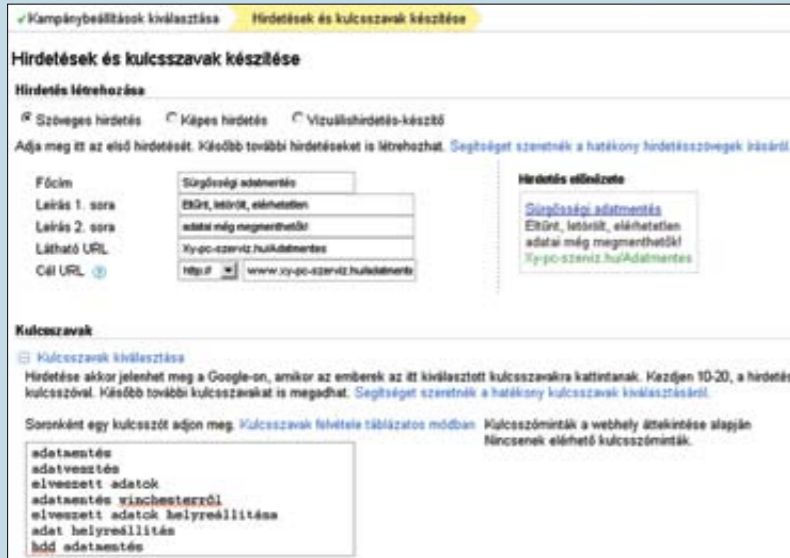
A PC-javítás elég tág fogalom, ezért a kampány megtervezését kezdjük azzal, hogy a témát több speciális témakörre bontjuk: sokkal célzottabban lehet úgy hirdetni, ha nem általánosságokban „beszélünk”, hanem konkrétan azt kínáljuk, amit az internetező keres. Gondoljunk bele: a legtöbb érdeklődő már a Google-ban „körülírja” a problémát: tönkrement merevlemez, rossz hűtés, elvesztett adatok...

Minél inkább eltaláljuk a problémát, annál inkább testre szabott lesz a reklámunk, annál nagyobb hatékonyságot érhetünk el.

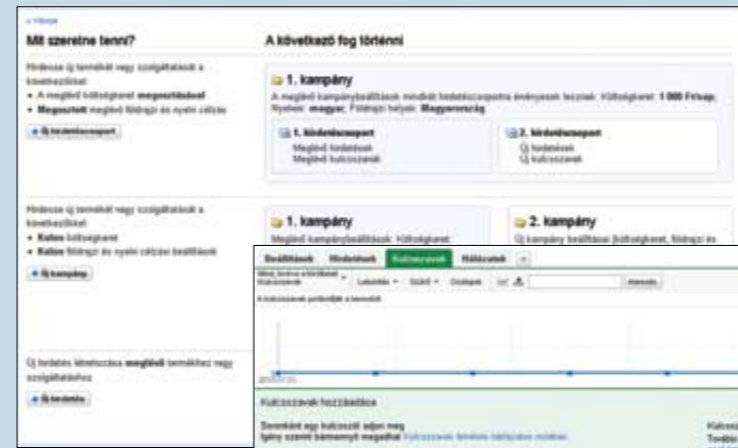
Első lépésben tehát látogassunk el az AdWords központba (www.google.com/adwords), hozzunk létre egy AdWords fiókot, állítsuk be a számlázási adatokat, a fizetési módot, majd váltsuk be a CHIP kuponját (legyünk ügyesek, és spóroljuk meg a regisztrációs díjat is!), és vágjunk bele az első kampányunkba!

1. lépés: kampány létrehozása

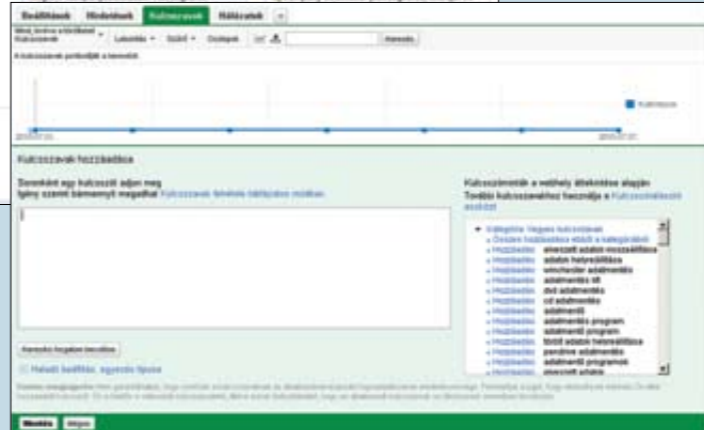
A helyek és nyelvek résznél földrajzi régióként célozzunk Magyarországra, nyelvnek pedig a magyart válasszuk ki. És itt máris jön az első komoly döntés: a *Hálózatok és Eszközök beállításánál* a *Minden elérhető webhely* opció helyett a *Keresési Hálózatot* válasszuk. PC-szerviz esetében nem érdemes a *Display* (korábban: tartalmi) hálózatban reklámozni, hiszen akinél ég a ház, az egyből rá fog keresni a Google-ben a problémára. Ha pedig nincs baj, akkor nem valószínű, hogy a display hálózatban olvasgatva →

Fogalmazzunk tömören A hirdetések címe legfeljebb 35 karaktert, a szövege 2x35 karaktert, a cél URL pedig 35 karaktert tartalmazhat, szóközzökkel együtt

Zsonglőrködés a kulcsszavakkal! Ne ijedjünk meg attól, ha egy-egy kifejezésre kevesen keresnek. Inkább legyen több specifikus, de szorosan a témához kapcsolódó kulcsszavunk

Teszteljünk le minél több hirdetésszöveget Hirdetéscsoportonként minimum 2-3 szövegváltozatot fogalmazzunk meg

valaha is rákattintana egy olyan hirdetésre, amelyikben PC-k javítását hirdetjük. A két lehetőség között tehát a különbség: a keresési hálózat mindig egy azonnali igényt „hoz”, míg a display hálózat egy korábbi, érdeklődési fázisban éri el az internetezőket. Minden esetben gondoljuk át, hogy konkrétan mire van szükségünk, ha például hírlevélhez akarunk előfizetőket toborozni, vagy a websiteunk látogatottságát növelni, akkor a display hálózat is kiváló eszköz lehet.

Ezt követően azért, hogy a pénzügyi irányítás mindvégig a kezünkben maradjon, adjunk meg egy napi költségkeretet, amit átlagosan el szeretnénk költeni (ezt később persze módosíthatjuk). Kezdsznek napi

ezer forint elegendő lehet, és így a kuponunk értékét sem égetjük el pillanatok alatt – lesz időnk méréseket végezni, tapasztalatot gyűjteni.

A mentés és a továbbklikelés után megkapjuk kampányunk keretrendszerét. A kampányokon belül hirdetéscsoportok hozhatók létre. Minden egyes hirdetéscsoport összetartozó kulcsszólistából és hirdetésváltozatokból áll. Egy hirdetéscsoportba egy terméket vagy szolgáltatást tegyünk.

2. lépés: írjunk hirdetésszövegeket

Fogalmazzuk meg hirdetésszövegeinket, ez esetben a meghibásodott HDD-t alapul véve:

Elromlott merevelemez?

Garantáltan visszahozzuk adatait Bármilyen moderről legyen szó Xy-pc-szerviz.hu/Adatmentes

Sürgősségi adatmentés

Eltűnt, letörölt, elérhetetlen adatai még megmenthetők! Xy-pc-szerviz.hu/Adatmentes

Minden adata elveszett?

Nem olyan biztos! 5 esetből 3-szor sikerül megmentenünk sérült HDD-jét Xy-pc-szerviz.hu/Adatmentes

Nagyon fontos, hogy a hirdetésszövegünk mindenképpen szorosan illeszkedjen ahhoz a témához, amit az adott hirdetéscsoportban eladni szeretnénk. Ugyancsak fontos, hogy tájékozódjunk, vetélytársaink milyen szöveggel hirdetnek, hirdetnek-e egyáltalán. Döbbetes, de amikor mi rákerestünk a *tönkrement HDD, elromlott merevelemez, elveszett adatok* kulcsszavakra, a rendszer egyetlen AdWords hirdetést sem jelenített meg! Ebből egyenesen következik, hogy ha tényleg PC-szerviz nyitásban gondolkoznánk, akkor borzasztóan egyszerű lenne az AdWordsön keresztül a leghatékonyabb hirdetőnek lennünk. További variációk is csak nagyritkán csaltak elő AdWordsös hirdetéseket, és ezek esetében is inkább az volt a helyzet, hogy a hirdető csak érintőleges kulcsszavakat választott, és nem javítást ajánlott, hanem mondjuk olcsó HDD-kezt vételre.

A csábító, izgalmas megoldásokat kínáló hirdetésszövegek mellett nagyon fontos, hogy cél URL-nek (annak az oldalnak, ahová az érdeklődőt viszi a hirdető), azt az oldalt ad-

juk meg, amelyik leginkább erről a szolgáltatásról szól. Ha az említett HDD-meghibásodásnak vagy adatmentésnek még nincs aloldala, akkor azt bizony előbb fejlesszük le – ha valaki rákattint a konkrét hirdetésünkre, és ettől eltérően a cél URL-en csak általános információkkal fog találkozni, akkor őt jó eséllyel máris elvesztettük, holott korábban a hirdetésünk már becsalogatta az oldalra.

Hirdetéscsoportokként minimum 2-3 szövegváltozatot adjunk meg, később pedig minél több hirdetésszöveget teszteljünk le! Ne gondoljuk azt, hogy az ingyenes, az olcsó, az akár kétszer gyorsabb hirdetésszövegek elcsépeltek lennének, számos kutatás bizonyítja, hogy még mindig ezek a leghatékonyabb vevőcsalogatók.

3. lépés: adjunk meg kulcsszavakat

Hirdetésszövegeinkhez kulcsszavakat kell választanunk – később a rendszer ezekhez a kulcsszavakhoz adja be a hirdetésünket, ha valaki beírja őket a Google keresőjébe. Ügyeljünk arra a kulcsszavak kiválasztásánál is, hogy a szavak ne legyenek általánosabbak, mint amit hirdetünk. Mindig maradjunk szorosan a témánál! Inkább legyen sok specifikus szavunk, amire külön-külön nem keresnek annyian, mint néhány általános. Ne ijedjünk meg attól, ha egy-egy kifejezést kevesen keresnek. Válogassunk be több ilyen, együtt majd kiadják a szükséges mennyiségű keresést.

A kulcsszavak kiválasztásában természetesen a Google segít nekünk, ennek a segítségnek a konkrét neve a kulcsszóválasztó eszköz.

A kulcsszóválasztó pontosan megmondja nekünk, hogy az egyes szavakra/kifejezésekre/témakörökre mennyien kerestek az

előző hónapban, így megközelítőleg fel tudjuk mérni a piacot, látni fogjuk, hogy mire van igény például a PC-szerviz, hibás merevelemez, adatmentés témakörökben.

Példák kulcsszavakra:

- adatvesztés
- elveszett adatok helyreállítása
- adatmentés winchesterről
- adatmentés
- hdd adatmentés
- adat helyreállítás
- elveszett adatok
- ... stb.

És ne féljünk a még speciálisabb konkrét keresőkulcsoktól sem, mint pl.:

- adatmentés seagate 7200
- hibás seagate
- adatvesztés seagate

Ha mindezzel készen vagyunk, akkor hozunk létre újabb hirdetéscsoportokat is, akár ugyanabban a kampányban a többi szolgáltatásunk hirdetéseihez.

Például a PC-javítás témakörét további problémákra bonthatjuk:

- hibás monitor
- táphiba
- túl zajos hűtőventilátor
- vírusok
- lelassult windows
- ...stb.

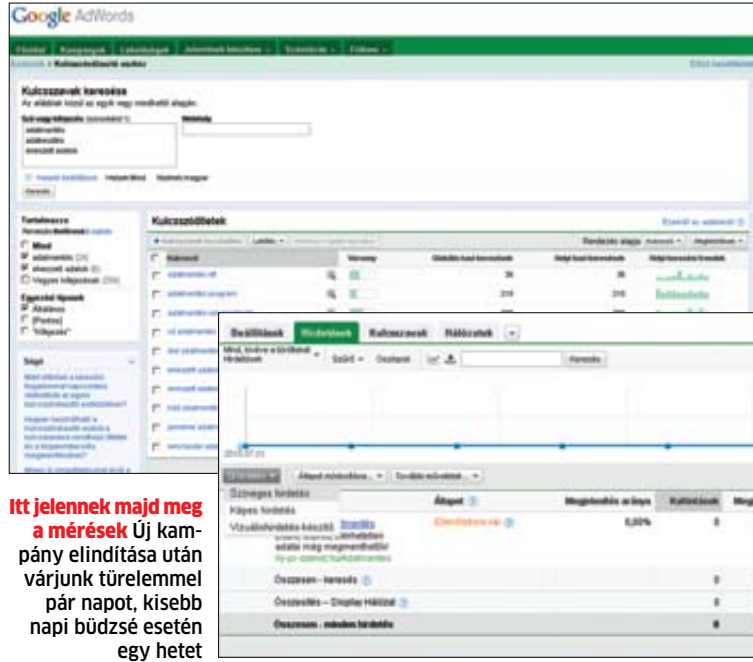
Nagy valószínűséggel ezek a specifikus hirdetéscsoportjaink lesznek a leghatékonyabbak, de azért érdemes kipróbálni az általános PC-javításos témakört is, gondolván

azokra is, akik nem tudják megállapítani a hiba eredetét.

4. lépés: mérjük az eredményeket!

Az AdWordsnek nagyon jól áttekinthető, minden részletre kiterjedő statisztikái vannak, ezt idővel haladóknak mindenképpen ajánlott a Google Analytics-szel kiegészíteni. A mérésekhez persze az kell, hogy fussanak a hirdetések, és hogy legyen mit mérni.

Az új kampány elindítása után várjunk türelemmel pár napot, kisebb napi büdzsé esetében (erre lesz lehetőségünk a CHIP 11 ezer forintos kuponjaival is) egy hetet, majd nézzünk rá az eredményekre. Az eredmények ismeretében kapcsoljuk le a gyengén teljesítő szövegváltozatokat, és szabaduljunk meg a nem teljesítő kulcsszavaktól! És persze próbáljuk ki mindig a legvadabb ötleteinket is, de mérjük az eredményeket, és hosszú távon csak azokat futtassuk, amelyek megérik! Soha ne kattintásokban, hanem konverziókban gondolkozzunk: ez azt jelenti, hogy a kattintásokon túl mérjük azt is, hogy végül kiből lett megrendelő, vásárló, feliratkozó. ☑

Kulcsszóválasztó eszköz Részletes statisztikákat kapunk arról, hogy az általunk kiválasztott szóra mennyien kerestek az elmúlt hónapban

Itt jelennek majd meg a mérések Új kampány elindítása után várjunk türelemmel pár napot, kisebb napi büdzsé esetén egy hetet

EXKLUZÍV TRÉNING A DVD-N

E havi DVD-nk egyik fő mősorszáma a kifejezetten a CHIP olvasóinak készült exkluzív AdWords videó. Az Online Marketing Akadémia AdWords szakértőjének, Fehér Mártonnak az előadásával egy rendkívül gyors és sikeres startot vehet az online hirdetési piacon, és garantáltan nem fogja elkövetni azokat a hibákat, amelyeket a legtöbb autodidakta hirdető elkövet.

További AdWords tippek és trükkök a CHIP magazin olvasóinak: www.oma.hu/chip

Y-cam Knight SD**Sharp AQUOS LC-46LE820E****Iomega ScreenPlay TV Link Director****Acer Aspire 5745G****Epson EH-TW5500****ASUS Rampage III Gene**

IP kamera

Y-cam Knight SD

ÁR/ÉRTÉK: jó
INFO: Lejátászó.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 56 250 Ft**MŰSZAKI ADATOK**Érzékelő/felbontás: 1/4"-es CMOS/640×480
Videojel típusa: MPEG-4/MJPEG
Videojel felbontása: 640×480, 320×240, 160×120
Látószög: 53,4 fok×40,0 fok
Minimális megvilágítás: 1 lux (IR nélkül)
Éjszakai felvételt: 30 db IR LED-del
Belső memória: microSD
Méretek, tömeg: 85×85×30 mm, 150 gramm

LCD tévé

Sharp AQUOS LC-46LE820E

ÁR/ÉRTÉK: közepes
INFO: www.sharp.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 450 000 Ft**MŰSZAKI ADATOK**Képpálya: 46 col
Felbontás: 1920×1080 pixel
Technológia: LCD
Háttérvilágítás: LED (fehér)
Tunerek: analóg, DVB-T/C
100 Hz/24p: +/-
HDMI bemenetek/audio ki: 4 (1 oldalt)/optikai
Tömeg: 17 kg

fekete pedig (legalábbis LCD fronton) a legjobbak közül való. Külön érdekesség, hogy az LE820-as ezt a teljesítményét nagyon alacsony, 75 wattos fogyasztás mellett nyújtja.

A tévé képminősége tévéadásokkal elég jó, az átméretezés jól oldotta meg a Sharp, azonban tény, hogy a gyorsan mozgó objektumoknál a határvonalak egy picit szétheszülhetnek. Szerencsére a HD tartalommal ennek az apró hibának már nyoma sincs, ebben az esetben a tévé kiváló képet ad, amely kellően részletgazdag is. Ebben segít az RGBY technológia, hiszen a tévé nagyságrendekkel több árnyalat előállítására képes. És tény az is, hogy a sárga, arany és barna színek élénkebbek az átlagosnál – viszont szerintünk néha már túlságosan is harsányan jelentkeztek ezek a színek. Szerencsére a menüben való állítgatással ezen lehet segíteni.

A tévé extrái közül a beépített time shift lehetősége érdemel szót, ami csak digitális tunerrel vehető igénybe, viszont semmi más nem kell hozzá, mert az elektronika erre a célra egy 8 Gb-ot flash adattárolót is tartalmaz. Ezenkívül van egy alapszintű médialejátszó is, amely már a nagy felbontású tartalmakkal (pl. MKV-k) is megbirkózik, de sajnos a DTS hangot nem kezeli.

Röviden: ► A Sharp LE820-as széria kívül és belül is megújult, képminősége HD esetében nagyon jó.**Alternativa:** ► Kevesebb pénzből csak kevésbé dizájnos vagy nem LED-es tévét kapunk.

Médialejátszó

Iomega ScreenPlay TV Link Director

ÁR/ÉRTÉK: jó
INFO: www.iomega.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 27 000 Ft**MŰSZAKI ADATOK**USB csatlakozók: 3 (2 elől, 1 hátul)
Video-/Audiokimenetek: HDMI, AV/optikai, analóg
LAN: 100 Mbit, opcionális WiFi
Támogatott konténerformátumok: AVI, MKV, MPG, MTS, WMV, MOV, VOB
Támogatott videó: MPEG-1/2/4, H.264, AVCHD, WMV, VC-1
Támogatott audio: MP3, AAC, AC3, DTS
Támogatott kép: JPG, BMP, GIF, PNG

Minimál: Az Iomega termékpalettáján az egyik legkisebb médialejátszó a ScreenPlay TV Link Director, amit azoknak ajánlunk, akiknek gyűjteményét zömmel SD felbontású filmek teszik ki. A hardver beépített adattárolót nem tartalmaz, a lejátszót USB-s merevlemezről (FAT32, NTFS, Ext2/3 egyaránt támogatott), illetve hálózati helyekről (UPnP/DLNA) láthatjuk el tartalommal. A fontos konténerformátumokat, videó- és hangsávokat is kezeli, ám nem mindegyiket tökéletesen – a nagy bitrátájú DTS hang például néha megakad. Kis mérete ellenére a lejátszóra analóg és digitális kimenetek is kerültek – és jó hír, hogy a HDMI-n keresztül 1080p@24fps-es kimeneti jelet is támogatja. Kezelése egyszerű, a főmenüben a három főtípus közül tudunk választani, a fájlokról egyszerűen áttekinthető listát kapunk.

Röviden: ► Jó választás normál felbontású filmekhez, de HD tartalommal bizonytalankodik.**Alternativa:** ► Hasonló áron más lejátszó is kapható a piacon, de a HDD-ről ott is le kell mondanunk.

Notebook

Acer Aspire 5745G

ÁR/ÉRTÉK: kiváló
INFO: www.acer.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 230 000 Ft**MŰSZAKI ADATOK**CPU/Memória: Core i5-430M (2,26-2,53 GHz)/4 GB
Grafika: Integrált Intel HD Graphics+GeForce GT 330M
Képpálya: 15,6"/1366×768 pixel
Mégajtó: 640 GB HDD/BD-kombó
Optikai meghajtó: Blu-ray/DVD-RW kombó
Csatlakozók: 4×USB 2.0, HDMI, D-Sub, Ethernet, hangcsatlakozó, kártyaolvasó
Méretek, tömeg: 377×234×35 mm, 2,7 kg

Kéksugár: Egyértelműen az otthoni multimédiás felhasználást célozza az Acer az Aspire 5745G modell általunk tesztelt konfigurációjával, amely egy közepesenél valamivel erősebb processzort kombinált Blu-ray meghajtóval és „rendes” 3D-s kártyával.

Ennek az összeállításnak köszönhetően a gép meglehetősen gyors (PCMark Vantage alatt 5784 pontot értünk), ráadásul 3D-s teljesítménye is egész jó (a 3DMark Vantage a képpálya natív felbontásánál a GPU-ra 2733 pontot adott). Üzemideje persze megcsinálja a nagy teljesítményt (közel négy óráig működött egy feltöltéssel), viszont csatlakozási lehetőségei egész jók, a 4 darab USB 2.0 példás, mint ahogy a HDMI és az SPDIF-et is tartalmazó hangcsatlakozók is segítik a házimozi-rendszerbe való integrációt (bár ma már egy USB 3.0 is elfért volna közöttük).

Röviden: ► Dizájnos, de koszoslódó burkolattal rendelkező, remek felszereltségű noteszgép otthonra.**Alternativa:** ► Az ASUS N61-en találunk USB 3.0-s csatlakozót – de BD-olvasót csak drágábban.

Projektor

Epson EH-TW5500

ÁR/ÉRTÉK: jó
INFO: www.epson.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 939 000 Ft**MŰSZAKI ADATOK**Technológia/felbontás: LCD/1920×1080
Fényerő: 1600 ANSI lumen
Kontraszt: 200 000:1
Zoom/lencsemozgatás: 2,1×/kétirányú
Képpálya 2 méterrel: 32"-68"
Csatlakozók: kompozit, S-Video, komponens, D-Sub, 2×HDMI
Méretek, tömeg: 390×450×150 mm, 7,5 kg

Teljes felbontással: A folyamatos fejlődés ellenére sem mondható olcsónak az otthoni mozizás: aki Full HD-s élményre vágyik, annak még mindig elég mélyen a zsebébe kell nyúlnia. Például már a kezdetek kezdetén elkölthet közel egymillió forintot a TW5500-ra, ezért cserébe viszont megnyugodhat: kiváló képminőséget kap majd, alacsony zajszinttel és remek telepíthetőséggel kombinálva.

Az első jellemzőről a Full HD felbontású LCD panelek mellett az Epson különleges, két dinamikus íriszt használó rendszere is gondoskodik, amelynek köszönhetően a dinamikus kontrasztarányt 200 000:1-ben állapította meg a cég. Ez az érték ugyan kicsit túlzásnak tűnik, de tény, hogy a TW5500 képe rendkívül részletgazdag, és még a sötétebb jelenetek alatt is minden apró mozzanat, tárgy, esemény jól látható marad. A készülék egyébként természetesen minden fontos formátumot képes fogadni, tehát a 24 képkocka/másodperces megjelenítés sem okoz gondot neki.

Alternativa: ► Az Acer H7530D harmadába sem kerül a TW5500-nak, de kevesebbet is tud.

gondot (érdemes is szakemberre bízni, egy fejünkre eső 7,5 kg-os forró projektor nem egészséges). A nagy zoomátfogásnak és a függőleges irányban egész, oldalirányban félképnyi elmozdulást lehetővé tevő lencseeltolásnak köszönhetően minden szövegban felszerelhető.

Az igényes kábelvezetést egy külön hátsó burkolat segíti, amely a hátsó csatlakozópanel teljesen elfedhető. Ezen egyébként két darab 1.3-as HDMI, valamint egy-egy komponens, kompozit, S-Video és D-Sub került rá, illetve még mindig elég mélyen a zsebébe kell nyúlnia. Például már a kezdetek kezdetén elkölthet közel egymillió forintot a TW5500-ra, ezért cserébe viszont megnyugodhat: kiváló képminőséget kap majd, alacsony zajszinttel és remek telepíthetőséggel kombinálva.

Röviden: ► Kiváló minőségű Full HD-s projektor, még éppen a lélek-tani egymillió árhatár alatt.**Alternativa:** ► Az Acer H7530D harmadába sem kerül a TW5500-nak, de kevesebbet is tud.

Alaplap

ASUS Rampage III Gene

ÁR/ÉRTÉK: n.a.
INFO: www.asus.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: n.a.**MŰSZAKI ADATOK**Chipkészlet, CPU foglalát: Intel X58+ICH10R, LGA1366
Bővítőhelyek: 2×PCIe x16, 1×PCIe x4, 1×PCI, 6×DDR3-2200 (OC) DIMM
Csatlakozók: 6×SATA RAID, 2×SATA 6G RAID, 11×USB 2.0, 2×USB 3.0, gigabit LAN, firewire
PCMark Vantage: 9339 pont
MainConcept H.264 tömörítés: 264 s
3DMark Vantage/06 CPU: 32 019/7366 pont**Felsőkategória minimál méretben:**

A sikeres Gene széria újabb tagja, a Rampage II Gene-t váltó harmadik kiadás továbbra is X58-as chipkészletre épül, ám fontos ráncfelvarráson esett át. Az újdonságok közé tartozik a most kapott USB 3.0 csatlakozás és a SATA 6G RAID vezérlő (a PATA viszont eltűnt, erre bővítésnél érdemes odafigyelni), valamint az extrák sora is bővült. Újdonság a ROG Connect, a Probel mérési pontok kivezetése, valamint az adatforgalmat optimalizáló GameFirst. A SupremeFX X-Fi 2 hangvezérlő már a THX TruStudio Pro és az EAX Advanced HD 5.0 szabványokat is támogatja. A mérések alapján az új microATX-es Rampage III Gene teljesítménye tovább javult, stabilitása megkérdőjelezhetetlen és a tuning terén is hozott újdonságokat, így kismértű, de csúcscategóriás PC-k kiváló alapja lehet.

Röviden: ► Gazdag felszereltségű, microATX-es lap a ROG szériából, USB 3.0-val és SATA 6G-val.**Alternativa:** ► Az LGA1156 olcsóbb, és itt is van csúcscategóriás, mATX-es Gene-t (Maximus III).

BenQ V2420

Gigabyte P55A-UD7

WD Scorpio Blue (WD7500BPVT)

Monitor
BenQ V2420

ÁR/ÉRTEK: jó
INFO: www.benq.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 57 000 Ft

MŰSZAKI ADATOK

Képtíró, felbontás: 24" (61 cm), Full HD (1920x1080)
Panel: TN
Maximális kontraszt (mért): 184:1
Maximális fényerő (mért): 226 cd/m²
Maximális látószög (viz./függőleges): 160/162
Választidő (G2G): 8 ms
Csatlakozók: D-Sub, DVI-D
Méretek: 580x430x185 mm

Modellalkat: A mindössze 1,5 cm vastagságú kijelzőnek köszönhetően a BenQ V2420 jelenleg egyike a legvékonyabb TFT monitoroknak a piacon. Ennek a vékony kialakításnak az a titka, hogy a háttérvilágítást alkotó LED-ek nem hátul, hanem a képernyő szélein helyezkednek el. A „vastagság” mellett az elegáns fekete fényes külső sokat dob a kinézetben.

A képmínőség tekintetében is elégedettek voltunk a kijelzővel, mind fényereje, mind kontrasztja (a gyári érték 1000:1-hez) megfelelő. Tetszett alacsony energiafogyasztása is, amit tovább csökkenthetünk az ECO üzemmód bekapcsolásával (ez persze nem csodaszer – egyszerűen a fényerőt csökkenti). Sajnos a végső értékelést lerontja, hogy a kijelző magasságában nem állítható, így irodai monitornak ergonomiai szempontok miatt nem ajánlhatjuk.

Röviden: ► Dizájnos, energiatakarékos 24"-es monitor elsősorban otthoni használatra.

Alternativa: ► Az iiyama B2409HDS drágább, de magasságában is állítható, így irodába jobb.

Alaplap
Gigabyte P55A-UD7

ÁR/ÉRTEK: jó
INFO: www.giga-byte.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 77 900 Ft

MŰSZAKI ADATOK

Chipkészlet, CPU foglalás: Intel P55, LGA1156
Bővítő helyek: 4x PCIe x16, 1x PCIe x1, 2x PCI,
4x DDR3-2600 (OC) DIMM
Csatlakozók: 8x SATA RAID, 2x SATA 6G RAID, 2x eSATA, 1x PATA, 14x USB 2.0, 2x USB 3.0, 2x gigabites LAN, firewire
PCMark Vantage: 7399 pont
3DMark Vantage/06 CPU: 13 213/4506 pont

Az LGA1156-os elitlap: Az Intel az LGA1366-os Core i7 szériáját tekintve felsőkategóriásnak, ennek ellenére a felhasználók és alaplapgyártók sokszor az LGA1156-os platformot is a felsőbb régiókba pozícionálják. Az LGA1156-os processzorok olcsóbbak, ugyanakkor a teljesítmény nem sokkal rosszabb, mint a háromcsatornás memóriavezérlővel szerelt Core i7-ek esetében, továbbá nagyobb a választék chipkészletekből és a memóriakiépítés is realizálható kevesebb pénzben. A Gigabyte legújabb lapjával az abszolút felsőkategóriás LGA1156-os rendszerre vágyó felhasználókat célozza meg – mind felszereltségben, mind pedig az árat illetően.

A teljes méretű ATX lapra négyblokkos, hőcsövekkel összekapcsolt, és egyben vízhűtésre is előkészített rendszert szereltek, ami még egy további, kártyahelyre beszerelhető hűtőbordával is kiegészíthető a maximális határfok érdekében. A bármilyen LGA1156-os CPU-t fogadó lapon nem spóroltak a foglalatokkal és vezérlőkkel, sőt, ahol a chipkészlet szolgáltatásait szűkösnek találták, ott még bővítettek is a lehetőségeken. Ennek köszönhetően a P55-ös chipkészletre épülő

UD7-es lapot egy NVIDIA nF200-as chippel is ellátták, így akár háromutas SLI-t vagy CrossFireX-et is kiépíthetünk. A négy DIMM foglalásban akár effektív 2600 MHz-re is tuningolhatjuk a DDR3-as memóriamodulokat, amiben a kifejezetten tuningoláshoz hangolt BIOS lesz segítségünkre. A stabilitásról a 24 fázisú CPU feszültségszabályzó gondoskodik, amit az alaplap hardveresen, a terhelés függvényében képes vezérelni. A szolgáltatások sorozata itt még nem is ér véget: az alaplap 2 USB 3.0 csatlakozást nyújt a 14 USB 2.0 mellett, valamint Firewire-t, duál gigabites LAN-t, nyolccsatornás hangkódokat és egyedülállóan jó háttértárkezelést. Ez utóbbinál a déli híd által biztosított 6 darab SATA 3 Gb/s-os csatlakozást 2 darab SATA 6G és 2 darab SATA 3G egészíti ki, plusz a hátlapi kivezetések közt még két eSATA+USB csatlakozást is találunk – összesen tehát 12 eszközt csatlakoztathatunk.

Tesztünkben a P55A-UD7 hozta mindazt, amit egy ilyen drága laptól elvárhatunk: stabil volt és rendkívül gyors, bővíthetősége és szolgáltatásai pedig elsőrangúak. Aki a legjobbat szeretné LGA1156 platformon, mindenképpen vegye számításba az UD7-et, bár ennyiért már igazán jó X58-as (LGA1366) lapot is kaphatunk, ami erősebb platform.

Röviden: ► Az LGA1156 platform csúcsa első osztályú szolgáltatásokkal, magas áron.

Alternativa: ► LGA1156-hoz feleannyiért is kapunk kiváló alaplapot (P55A-UD3R/UD4).

2,5"-es merevlemez
WD Scorpio Blue (WD7500BPVT)

ÁR/ÉRTEK: jó
INFO: www.westerndigital.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 45 000 Ft

MŰSZAKI ADATOK

Kapacitás (alap/formázott): 750/698,6 GB
Fordulatszám: 5400 1/perc
Csatlakozófelület: SATA 3 Gbps
Átviteli sebesség (írás/olvasás): 72,9/73,9 MB/s
Elérési idő (írás/olvasás): 20,7/18,0 ms
Zajszint (nyugalmi/működés): 0,2/1,0 son
Fogyasztás (nyugalmi á/működés): 0,4/2,1 watt
Működési hőmérséklet: 34°C

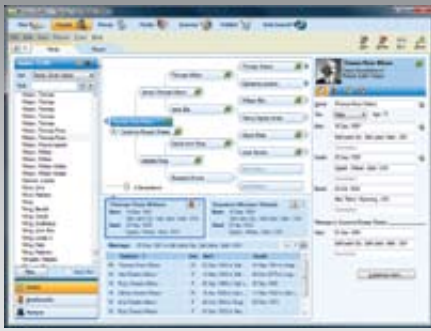
Nagy kapacitás: Az egyik terület, ahol a noteszgépek folyamatos elmaradásban vannak, a háttértár kapacitása: amíg az asztali konfigurációk már 3 TB-os HDD-eket is használhatnak, notebookba egyelőre 1 TB a maximum. Ez a rekord a most tesztelt 750 GB-os Scorpio Blue testvére, tehát alapjaiban megegyezik vele.

Am nemcsak kapacitásában verhetetlen az új sorozat, több más szempontból is kiválóan teljesít: zajszintje nyugalmi állapotban mindössze 0,2 son, azaz szinte egyáltalán nem hallható, míg energiafogyasztása éppen csak eléri a 0,4 wattot, ami pedig noteszgépünk üzemejének tesz jót.

A 2,5"-es HDD-k egyik problémája az alacsony adatátvitel – itt 73 MB/s-ot mértünk, ami közepesnek mondható, ám a 20 ms körüli elérési idő elég lassú, és ez például a gép indulásán meg is látszik.

Röviden: ► A WD7500BPVT kiváló választás azoknak, akiknek a sebesség helyett kapacitás kell.

Alternativa: ► A Seagate Momentus 5400.7 110 GB-tal kisebb, de gyorsabb elérési időt kínál.

Family Tree Maker 2010 Premium

Nero 10 Multimedia Suite

Salfeld Child Control 2010

Családfatervező

Family Tree Maker 2010 Premium

ÁR/ÉRTÉK: közepes

OP. RENDSZER: Win XP/Vista/7

TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 60 euró

Családfa: Ez a program azoknak készült, akik nemcsak azt szeretnék rendszerbe foglalni, amit a családtagok rokonai viszonyairól tudnak, hanem az összes ezzel kapcsolatos régi dokumentumot is egy átlátható rendszerben szeretnék tárolni. A program kezelői felülete letisztult, minden opció a helyén van, elveszni rajta biztosan nem fogunk. Nagyszerű szolgáltatása, hogy a családfában szöveges vagy szkennelt dokumentumokat, képeket, hangokat vagy akár filmrészleteket is tárolhatunk. Ezt csak fokozza a program azon tulajdonsága, miszerint a tartalmakat nemcsak önállóan, de a családi kapcsolatokat figyelembe véve is kereshetjük, így jutva el az unoka filmjétől a nagyi receptjéig.

A családfakutatók akár kuncsaftjaikat is lenyűgözhetik a családfa térbeli megjelenítésével, ám ehhez előbb telepíteni kell a Microsoft Bing Maps kiegészítést – ami egyébként roppant gyors és egyszerű feladat.

A megjelenítés szép, de azért még el tudunk volna képzelni néhány extrát. A program mellé fél éves prémium tagságot kapunk a készítő oldalán.

Röviden: ► A családfakutatóknak minden bizonnyal megéri ez a program, tudása utólráhatatlan.

Alternatíva: ► Egy sor ingyenes, online családfarajzoló program elérhető, médiakezelés nélkül.

CD-író csomag

Nero 10 Multimedia Suite

ÁR/ÉRTÉK: jó

OP. RENDSZER: Win XP/Vista/7

TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 80 euró

Látszatdiéta: A híres égetőszoftver készítője, úgy tűnik, végre meghallgatta a felhasználók évek óta tartó siralmait, és elszánta magát a lépésre. A Nero Multimedia Suite legújabb kiadása végre megszabadult a korábbi verziók túlzásfolt felületétől, részeinek használata kétségtelenül könnyebb lett. De csak látszólag.

A Nero SmartStart programindító programot újraírták, ezért az már tényleg egy kompakt, jól használható kezelői felület lett. A programcsomag többi részét tekintve viszont az egész kollektív olyan maradt, amilyen korábban is volt: sokkal több, mint egy CD-író központ.

Első ránézésre ugyan csak a Burning ROM (CD-írás), Vision Xtra (videószerkesztés, médiakezelés és DVD-authoring), BackItUp & Burn (adatmentés) csoportok léteznek, de ezeket további programok egészítik ki, mint a Recode (fájlkonverzió), SoundTrax (zenerőgítés és -szerkesztés), CoverDesigner (borítókészítés). Ezeket akár hogyan lehet csoportosítani, funkciójukat tekintve mégis különállóak, önálló programoknak számítanak.

A készítő legalább az idegőrlő telepítőt újraírták, most már a hosszú várakozás helyett elég csupán néhány percet a programra szánnunk. Ez pedig nagyon sokat jelent, elég, ha összevetjük az Adobe vagy HP telepítőt a Symantec újabb telepítőjével. A Nero alatt arra is lehetőséget ka-

punk, hogy csak egy-egy modult telepítsünk, nem kell az egész csomagot. Persze ki telepítené csak a Nero Burning ROM-ot (50 euró), a Vision Xtra-t (60 euró) vagy a BackItUp-ot (40 euró), amikor azokat külön is megvásárolhatja?

Ami a CD-író programot illeti, természetesen a Blu-ray lemezekkel is elboldogul, mint a korábbi verziók. Sok újdonságra nem kell számítani nála, egyedül talán a régóta hiányolt DiskSpan opció új, amivel a lemezeknél nagyobb méretű fájlok is felírhatók úgy, hogy nem kell őket adott méretűre tömöríteni. A lemezre írás és a visszaállítás is automatikus esetükben.

A Vision Xtra esetében a MediaHub modul új, ami nemcsak az író funkciókhoz kínál hozzáférést, de a filmek szerkesztőjéhez is, no meg az online tárhelyek kezelését is elvégzi (YouTube, Facebook és társai). Aki komolyan gondolja, nem vacakol a SmartStarttal, hanem egyből ezt indítja. A szerkesztő a HD filmek kezelése mellett tanult egy új funkciót: ha át-szerkesztünk egy filmet, akkor nem tömöríti újra az egészet, csak a módosított részt. Ezzel sok időt és energiát megtakarít. Igazán kár, hogy a Blu-ray lemezekben lévő filmet csak akkor hajlandó lejátszani, ha az általa került a lemezre. Hogy ez jó-e, mindenki döntse el maga.

Röviden: ► A programcsomag hozza a szokásos minőséget, annak minden előnyével és hátrányával.

Alternatíva: ► A CyberLink Media Suite 8 Pro (80 euró) elsősorban a videószerkesztésben jobb.

Hálózatbiztonsági szoftver

Salfeld Child Control 2010

ÁR/ÉRTÉK: jó

OP. RENDSZER: Windows 9x-től

TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 30 euró

Gyermekeink védelmében: A Salfeld Child Control azon felelős szülőket célozza meg (remélhetőleg egyre többen vagyunk ilyenek), akik a csemeték interneten töltött ideje alatt is a jó irányba terelgetik azok szokásait. Ehhez nem kell más, mint egy technikailag egyszerű célprogram, ami a hálózati forgalmat elemezni tudja, a hozzáférést pedig jelszóval korlátozza. Ez a program a böngészőhöz és más programokhoz letöltődő adatokat tudja megszűrni, új verziójába pedig kiterjedt naplózási és engedélyezési modul is került.

A beállításai természetesen jelszóval védettek, enélkül még ki lépni sem lehet a programból – nehogy a gyermekünk meghackelje a gépet. A felhasználói szokások alapján összeállít egy listát, amelynek elemeiről eldönthetjük, hogy az engedett vagy tiltott csoportba tartozzanak-e. Sajnos a tiltólista nem szűr teljesen, pedig az induló beállítás is sok fájlcsereelő alkalmazást és pornóoldalt tilt. A listát ezért állandóan karban kell tartani, ami akár távolról is lehetséges, de a módosítások után a PC-t mindig újra kell indítani. Ez szerencsére csak az első napokban zavaró.

Röviden: ► Ha a beállításával eltöltünk egy kis időt, nyugodtan rábízhatjuk gyermekünket.

Alternatíva: ► A ParentsFriend ingyenes, de a Child Controlnál kevésbé funkcióval rendelkezik.

DVD-tartalom

E HAVI AJÁNLATUNKBAN AZ ASHAMPOO BURNING STUDIO 2010 CD/DVD ÍRÓPROGRAM ÉS A 1-ABC.NET FILE WASHER 3 ADATMEGSEMISSÍTŐ ALKALMAZÁS. EXKLUZÍV CHIP CSOMAGJAINK PEDIG SEGÍTENEK JOBBAN KIHASZNÁLNI A WLAN KAPCSOLATOT, ÉS HOSSZABB ÉLETTARTAMOT BIZTOSÍTANAK MEREVLEMEZÜNKNEK.

GET MY VIDEOS BACK 1.2.0.0 Mentsük, ami menthető

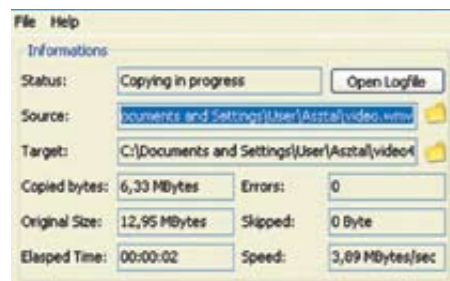

INGYENES

Minimális méretű, hordozható, ráadásul magyar fejlesztésű adatmentő szoftver első nyilvános verziója található a CHIP mellékletén. Anyaghibás, elöregedett vagy sérült CD/DVD lemezeinkről menthetjük le a hang (MP3, M2A, WMA) és videóanyagokat (AVI, MPEG, MPG, M2V, WMV) a program segítségével. A hagyományos fájlkezelők a sérült fájlokkal nem „foglalkoznak”, egyszerűen átugorják azokat, így nincs lehetőség a lemezfelület olvasható részein található adatok mentésére. Ezt a problémát hidalja át a GMVB, amely a sérült dokumentum ép darabjait egyetlen fájlba menti el.

Ez sajnos önmagában még nem teljes megoldás, utólag szükség lehet a feltehetőleg korrumpált fájl javítására olyan programokkal, mint pl. az AViFix vagy a VirtualDubMOD. A videók lejátszásakor ezeken a helyeken némi szünetre vagy néhány képkocka kihagyására is lehet számítani, de ez elfogadható kompromisszum pl. egy pótolhatatlan felvétel megmentése esetén. A mentés folyamatáról és sikerességéről naplófájlban tájékozódhatunk.

A program kompatibilis a Windows 2000/XP/Vista és 7 verzióival, azonban másolásvédtől lemezeket mentésére természetesen nem használható.

OUTLOOK EXPRESS REPAIR TOOL 3.2 Hiánypótló a levelezésben

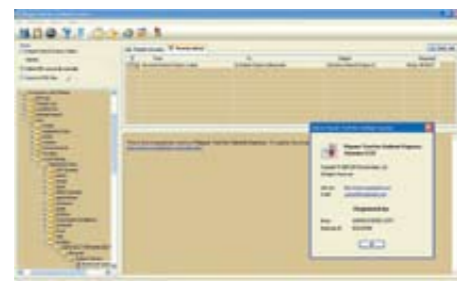
PRÓBAVÁLTOZAT

Rendszeres Outlook Express-felhasználóknak szinte nélkülözhetetlen kiegészítő szolgáltatást kínál ez a program, amivel helyreállíthatjuk a sérült levelezéstartományokat.

Az OE minden létrehozott mappának egy különálló DBX fájlt hoz létre, mely a levelezés tartalmát tartalmazza. Ez jelenti a gyenge pontot az adatbiztonságban, mert ezen fájlok legkisebb sérülése esetén a teljes mappa elérhetetlenné válik. Ezzel a szoftverrel nem csak az e-maileket menthetjük le a sérült adatbázisból, hanem akár a teljes mappa is visszaállítható a levelezőrendszer számára.

Helyreállítás előtt betekinthetünk a levelekbe, kiemelhetjük a szükséges csatolt ábrákat, kiemelhetjük a szükséges csatolt ábrákat, kiemelhetjük a szükséges csatolt ábrákat, kiemelhetjük a szükséges csatolt ábrákat.

A program kompatibilis a Windows 2000/XP/Vista és 7 verzióival, azonban másolásvédtől lemezeket mentésére természetesen nem használható.

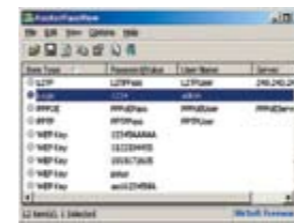
FOTOSKETCHER 1.97 Művészet gombnyomásra

INGYENES

Ha nem kedveli a képszerkesztőkkel való aprólékos munkát egy frappáns képmanipuláció kedvéért, próbálja ki a FotoSketchert, amely pillanatok alatt stílusos kézi rajzot, olajfestményt vagy modern, digitális pacákát készít a kijelölt fotókból. Lehetőség van az effekteket befolyásoló paraméterek finomhangolására, ami fontos lehet a képek eltérő megvilágításából adódó, a végeredményt is befolyásoló különbségek korrigálásához. Kedvenc beállításainkat egyszerre több képen is elvégezhetjük.

ROUTERPASSVIEW 1.10 Router backup

INGYENES

Router készülékek teljes konfigurációjának mentésére alkalmas segédprogram, aminek birtokában egyszerűen visszaállíthatjuk a PPPoE kapcsolatokhoz szükséges belépési információkat vagy a WiFi kapcsolatokhoz rendelt titkosítási kulcsokat. Jelenleg a következő gyártók bizonyos modelljeit támogatja: Linksys, Edimax, Siemens, Dynalink, Netgear, ASUS, D-Link, Sanex, Sitecom, US Robotics, de a készítő további bővítéseket ígérnek.

MOVAVI VIDEO CONVERTER 9 Videó mindenkinek

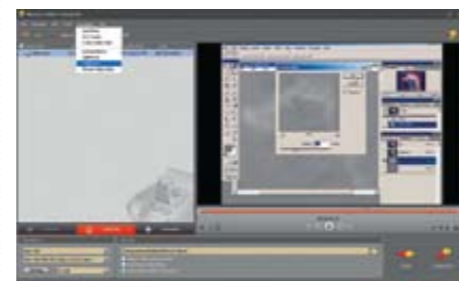
TELJES VERZIÓ

Rendelkezzünk bármilyen médialejátszóval, a MVC meglévő videóinkból kompatibilis mozgóképet gyárt szinte minden mobil és asztali médialejátszó számára. Akármilyen formátumú videóra legyen igény, a szoftver pillanatok alatt elkészül a konvertálással, a klasszikus AVI fájloktól a legújabb HD felbontásra kifejlesztett tömörítési eljárásokat is kezeli, sőt, ez a verzió már FLV (flash videó) fájlokat is fogad.

Neve ellenére a programmal audiofájlokat is átalakíthatunk tömörített (OGG, WMA) vagy veszteségmentes (APE, FLAC) formátumokba. A funkciót kombinálhatjuk videó importálásával, így kimenthető egy fájlból a hangsáv.

Az előre definiált paramétereknek köszönhetően a konvertálás előtt csak meg kell adnunk a készülék típusát (Xbox360, PSP, mobiltelefonok stb.) és egy kattintással elkészül az eszközön lejátszható videóanyag. Alapszintű videószerkesztési funkciók is kerültek a programba, amikkel pl. kivághatjuk a felesleges tartalmakat, elforgathatjuk a képet, vagy vízjelet tehetünk a felvételbe.

A program kihasználja az Nvidia CUDA hardvergyorsítási technológiát, de a többmagos processzorok nyújtotta többleteljesítmény is lecsökkenti a munkaidőt.

BIZTONSÁGI CSOMAG Tökéletes védelem

CHIP-VÁLOGATÁS

A CHIP garantálja számítógépe teljes biztonságát: minden hónapban átnyújtunk olvasóinknak egy teljes biztonsági csomagot. Válogatásunk tartalmazza a legjobb vírusirtókat, kémprogramirtókat, ingyenes tűzfalt és a leghatékonyabb spamszűrőt. Bármire is legyen tehát szüksége gépének védelme érdekében, az lemezmellékletünkön megtalálható. A programokat havonta frissítjük.

Megújult a leggyorsabb vírusirtó program! A szupergyors NOD32 4.2.4.0-et a www.eset.hu/chip oldalon lehet regisztrálni, az újságban minden hónapban frissülő kód segítségével. E havi kódunk: **t6awzp**

Fenti kóddal regisztrálható a NOD32 nagytestvére, a szintén megújult és immár magyarul is használható Eset Smart Security 4.2.4.0 is, amely a NOD32 mellett tűzfalt és levélszemétszűrőt is tartalmaz. Természetesen mindkét változat tökéletesen együttműködik a Windows 7 operációs rendszerrel.

Biztonságcsomag-tesztjeinken rendre az élményben végző Kaspersky Anti-Virus. A magyar nyelven is használható Kaspersky 9.0.0.736 Windows 7-kompatibilis vírusirtóját a DVD/CD-n is mellékelte **2HRBB-NCKCH-W6NUF-C8HR9** kóddal lehet üzembe helyezni.

A biztonsági csomagban szereplő további szoftverek: Avira AntiVir Personal Edition Classic 10.0.0.567, AVG AntiVirus Free 9.0, Comodo Internet Security 4.1.150349.920, Ad-Aware 2008 8.20, Spybot Search & Destroy 1.6.2.46, Spamihator 0.9.9.53.

Ha ráklickszel erre a borítóra (online kapcsolat esetén), megnyílik a böngészője, és betöltődik a chiponline.hu-n található archívumunk. Itt előfizetőink - a nekik járó kód beírását követően - megtalálják korábbi számainkat kereshető PDF formátumban.

Innen telepítheti teljes változatú programjainkat. Figyelem! A legtöbb programhoz mellékelünk egy internetes linket, erre ráklicskelve igényelheti a CHIP olvasóink ingyen járó termékulcsot.

Programok a DVD-n

TELJES VERZIÓK - KIZÁRÓLAG A CHIP OLVASÓINK

- 1-abc.net filewasher 3
- ashampoo burning studio 2010 advanced
- movavi video converter 9 se

INTELLIGENS MEREVLEMEZEK - HDD KARBANTARTÁS

- 7zip 4.65
- avg rescue cd 9.0
- ccleaner 2.23
- gladinet cloud desktop starter edition (32-bit) 2.3.392
- gsmartcontrol 0.8.5.4
- hd tune 2.55
- hddbooster 1.0
- imgburn 2.5.1.0
- mydefrag 4.3.1
- ocster backup 1.52
- paragon system upgrade utilities 2010

WLAN TUNING - LEGYEN MINDENÜTT JÓ A VÉTEL

- dhcp find 1.2
- easy wifi radar 1.0
- ekahau heatmapper 1.02
- network share browser 1.0
- putty 0.60
- routercontrol 2.0
- wlanscape 0.4

3 IN 1 WINDOWS - A LEGJOBB DOLGOK A HÁROM VILÁGBÓL

- 7zip 4.65
- finderbar 1.5
- genie timeline free 2.1
- itunes 9.2
- macomfort 1.5
- ping 3.0
- portableapps 1.6
- poweriso 4.7
- rocketdock 1.3.5
- safari 5
- snow leopard for windows 7
- ubuntu 10.04
- universal theme patcher 1.5
- windows management framework core
- wsc 1.8.9.4

INTERNET EXPLORER 9 - A BÖNGÉSZÉS ÚJ DIMENZIÓI

- google chrome 6.0.447
- windows internet explorer platform preview 1.9
- Tippék&Trükkök - Szerkesztőink hasznos tanácsaival
- 404-error 1.2.1
- pdf creator 1.0.1
- recover deleted messages 0.2
- windows 7 firewall control 3.5

TOP FREWARE-ÉK - SZUPER INGYENES ESZKÖZÖK

- 7plus 1.2.0
- aquasnap 1.2.3
- audacity portable 1.3.12
- enhancemy7en free 2.7.5
- iphone explorer 0.9921
- linkman lite 7.9.0.56
- nucle pdfreader 6.0.0.1
- photo magician 1.0.1.1
- subtitle edit 9.2
- textcrawler 2.0
- universal viewer 5.3.1

VESZÉLYES PROGRAMOK - VÉDELEM A HIBÁK ELLEN

- firebug 1.6
- noscript 1.9.9.87
- sandboxie 3.4402
- scunium psi 1.5.0.2
- skipfish 1.38

A HÓNAP JÁTÉKAI - EGY KIS SZÓRAKOZÁS

- Válogatás az E3 újdonságaiból
 - lego harry potter demo
- ### FRISS PROGRAMOK - AZ UTÓBBI PÁR NAP TERMÉSÉBŐL
- calibre 0.76
 - dvd4x virtual drive 1.1.1.3
 - fotosketcher 1.97
 - get my videos back 1.2.0.0
 - horgász napló 1.0
 - outlook express repair tool v.3.2
 - photorazor 2.5
 - routerpassview 1.10
 - spyware terminator 2.7.2.125
 - total commander 7.55
 - ufraw 0.17
 - windows 7 manager 1.2.5

CHIP VIDEÓK, TRÉNINGEK - ELŐBEN A TESZTLABORBÓL

- Google Adwords tanfolyam

GYORSABBAN, OKOSABBAN - LEGYEN ÖN IS ZENIÁLIS

- Ingyenes készségfejlesztő játékok és demók

Modern íróprogram bővített kiadásban

Az **Ashampoo Burning Studio 2010 Advanced** a már ismert CD/DVD/BR íróprogram és multi-média csomag újabb változata továbbfejlesztett képességekkel.

Az Ashampoo Burning Studio 2010 hagyományos változata pont fél éve szerepelt lemez mellékletünkön – reméljük, olvasóink nagy öröme. Ami nem változott: a Burning Studio továbbra is jól kiegyensúlyozott csomag, leginkább lemezek írására, de az ehhez szükséges egyéb feladatokba is belekóstolva. Ennek ellenére a program továbbra is kisméretű, egyszerűen kezelhető és gyors.

A kezelőfelület állítólag fejlődött, de ezt elég nehéz észrevenni, így a Basic verzió ismerői azonnal kiigazodnak rajta. A program továbbra is igyekszik rögtön magyar változatban települni, sőt, az apróbb elírásokat is régi ismerősként köszönhet-

jük. A telepítés egyetlen komoly – és felettébb hasznos – változása, hogy végeztével rögtön betöltődik a program regisztrációs oldala, így könnyebb beszerezni a teljes körű működéshez szükséges kulcsot.

A többi fejlesztés már rejtve marad. A meghajtóprogram-adatbázis eddig is elég kiterjedt volt, így remélhetőleg mindenki használhatta saját írójához a programot. Ha mégsem, ideje új próbát tenni, az adatbázist ugyanis kibővítették, igaz, főként az újabb Blu-ray meghajtók használatához szükséges ismeretekkel. Az írásért felelős programkód is fejlődött, ami némi gyorsulást és főként nagyobb stabilitást ígér.

1. Ismerős külső

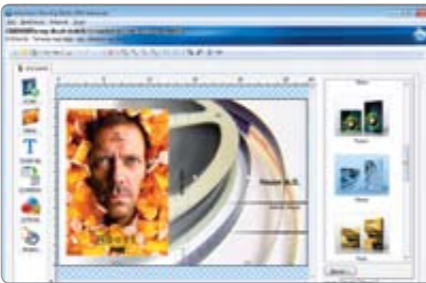
Bár elméletben változott a kezelőfelület, a „2010 advanced” feliraton kívül nem sok eltérést lehet felfedezni. A 2010 Basic, de akár a 2009-es változat ismerői is könnyedén kiigazodhatnak a programban.

2. Extra lehetőségek

A sima lemezírás minden feladatát átvállalja a program, de ha szükségét érezzük, választhatjuk a Szakértő funkciókkal való lemezkészítést is, ahol néhány egyszerű mozdulattal akár bootolható lemezt is készíthetünk.

3. Egyéni borítók

A lemezíráshoz kapcsolódó extra lehetőségek egyik legfontosabbika továbbra is a borítókészítés. Ettől a funkciótól reméltük a legtöbb változást – jó lett volna szabadon használni az ékezetes karaktereket. Talán a következő kiadásban lehetőségünk lesz rá.

4. Távol Európától

A program gáláns módon tartalmaz linket nyersanyag beszerzésére is. Sajnos azonban, bár az alkalmazás magyarul beszél, a legközelebbi boltnak az amerikai Amazont jelöli meg. Igaz, ott elég jó áron kaphatunk írható lemezeket.

Adattörlesztés nyomok nélkül

Az **1-abc.net File Washer 3** program segítségével bizalmas adatainkat úgy törölhetjük, hogy azt többé egyetlen alkalmazással se lehessen visszaállítani.

A számítógép használata során egyre csak gyűlnek gépünkön a bizalmas adatok, azonban ezeket hiába töröljük, számos módszerrel kimenthetők és visszaállíthatók maradnak. Éppen elég alkalommal bizonyította szerkesztőségünk is, mennyi kellemetlenséget okozhatnak az eladott, töröltnek vélt adathordozók korábbi gazdájuknak. Ahhoz, hogy bizalmas adatainktól valóban megszabaduljunk, különleges programokat kell alkalmazni, ezek egyike a File Washer 3.

A biztonságos törlés elméleti alapja egyszerű: a simán törölt adat szinte biztosan visszaállítható, de ha a törölt elemeket felülírjuk más fájlokkal, már

sokkal kisebb az esélye, hogy az eredeti visszaszerezhető.

A gyakorlat már kissé bonyolultabb, ezért – és tapasztalataink alapján – nem érdemes az egyszerű felülírásokkal próbálkozni, abból még sok fájl helyreállítható. Ugyanígy nem eléggé biztos az adatok fix fájlal való felülírása sem. A fájlok nevének és végződésének megváltoztatása hasznos lehet, de a méretükről sejtethető, hogy valaha mik lehettek. Nagyobb fájlok esetében persze jobb az esélye, hogy valahol egy rész végleg eltűnt, és ez az egész fájl használhatatlanná teszi, de ha biztosra akarunk menni, válasszuk minimum az USA hadügyminisztériumának módszereit.

1. Alapállapot

A kezelőfelület egyszerűbb nem is lehetne. Már a program mérete is jelzi, ez az alkalmazás egyetlen dologra képes – az ehhez szükséges minimális beállításokkal pedig bárki boldogulhat.

2. Variációk adattörlesztésre

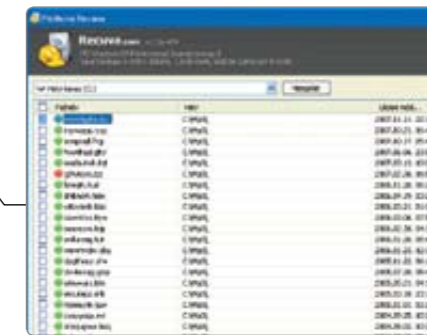
Kellemes elábrándozni azon, mit szól majd az, aki adatainkra kíváncsi – an lefutott egy adattovisszaállító programot, és csak az általunk választott fájlból talál majd néhány ezer darabot. Am ő nevetet a végén, mert azok alól még sokszor előbányászható az igazi adat.

3. Gyors vagy hatékony törlés

A törölt MP3 fájlok-nak több mint 70%-át sikerült visszaállítani úgy, hogy lejátszhatóak maradtak. Az esetek 20-25 százalékában még az ID3 címkék is sértetlenek maradtak.

4. A puding próbája

Ha csak egyszeres felülírást választunk, ilyen eredményre számíthatunk: a fájlok többsége megmenthető. Ha nem akarjuk, hogy adatainkhoz hozzáférjenek, használjuk a DoD módszereket, vagy fizikailag semmisítsük meg adathordozóinkat.

WINDOWS 7 MANAGER 1.2.5
A 7-es ügynök

PRÓBAVÁLTOZAT

A Windows legújabb változatához hihetetlen gyorsasággal készült el az egyik talán leg-sokoldalúbb optimalizáló program, amely növeli a rendszer stabilitását és biztonságát, valamint helyet takarít meg a merevlemezben.

30 különálló alkalmazás tudását egyesíti ez a kollektíva, amelyben egy központi helyről irányíthatjuk a műveleteket, és akár egy gombnyomással elvégezhetjük feladatok tu-catjait. Felgyorsíthatjuk a rendszer indulási és leállási folyamatát, eltávolíthatjuk a felesleges alkalmazásokat valamint duplikált fájlakat. De ha úgy tetszik, növelhetjük a biztonságot meghajtók elrejtésével, fájlok titkosításával és még számos trükk áll rendelkezésünkre, hogy bizalmas adatainkat ne tegyük ki kockázatoknak.

PHOTORAZOR
Gyors fotószabászat

INGYENES

A mai digitális fényképezőgépek még jpg formátumban is jelentős méretű képeket készítenek. A túlméretes fájlok elektronikus úton való továbbküldése pedig számos akadályba ütközhet, ezért használjuk ki a Photorazor tudását, hogy képsorozatainkat megfelelő méretűre szabhassuk. A program hasznos lehet honlapok képi tartalmának elkészítéséhez vagy digitális képek feltöltéséhez is.

FENCES 1.0
Legendás fájlkezelő

INGYENES

Hála a Fencesnek, a Windows asztal átláthatóvá és rendezette válhat. A program segít az asztali ikonok ésszerű elrendezésében, és elősegíti a gyors és kényelmes hozzáférést a programokhoz. Az asztalon kis „karámokat” létrehozva csoportosíthatjuk az egybetartozó ikonokat, mappákat. Ezeket a ketreceket címkézhetjük, és utólag is szabadon átméretezhetjük, mozgathatjuk. Nem probléma a képernyő méretének változása sem, mert a beállítások automatikusan az új felbontáshoz idomulnak.

A ketrecek száma korlátlan, és tetszőlegesen színeztethető, sőt, akár áttetszővé is tehetjük az ikonokat, ami még igényesebb, rendezettebb külsőt kölcsönöz az asztalnak, és a beállított háttérképünk is jobban élvezhető.

ABIWORD 2
Szabad szöveg

INGYENES

Akinek nincs szüksége komplett irodai csomagra, annak érdemes kipróbálni az Abiword önálló szövegszerkesztőjét. Ezzel a nyílt forráskódú alkalmazással a dokumentumokon, hálózaton keresztül, egyszerre több felhasználó is dolgozhat valós időben. További hasznos lehetőségeket kínál az abicollab.net közönségi szolgáltatás, amely kifejezetten ehhez a programhoz készítették.

A CHIP BEMUTATJA:
Tanfolyamok és videotesztek

CHIP-VÁLOGATÁS

E havi számunktól a CHIP magazin DVD-je új rovatból bővül: ebben a szekcióban találja majd a CHIP tanfolyamait, videoteszteket, tréningjeit. Első videónk több mint egy óra hosszúságú, HD minőségben rögzítettük, és közel 1,3 Gb-ot foglal egy DVD-n.

A Google AdWords előadást követően a CHIP szerkesztői videotesztekkel jelentkeznek majd: a téma szakértői fognak Önöknek egy-egy érdekes, a közelmúltban megjelent terméket élőben is bemutatni. De még itt sem szeretnénk leragadni: rövid tréningjeink segítségével majd olvasóinknak a Windows alaposabb megismerésében, otthoni hálózatok kiépítésében, konfigurációk összeszerelésében.

Reméljük, hogy ezek az ötletek elnyerik a tetszésüket, és ezentúl a magazin cikkeihez hasonlóan a DVD videótartalmát is értékesnek gondolják majd.

ITUNES 9.2
A zenebolt

INGYENES

A jól ismert médialejátszó, lemezbolt és az Apple mobil eszközeinek legfőbb kiegészítője az iTunes végre friss verzióval jelentkezik.

Az új, beépített mixer a saját zenei katalógusunkból állítja össze a muzikafolyamot: megkeresi az azonos hangulatú darabokat, és egybekeveri őket. Továbbfejlesztették az eszközök szinkronizációs folyamatát és a médialemezek kezelési, rendezési lehetőségeit. Ezenkívül átszabták a shop külsőjét a még kényelmesebb navigáció érdekében.

Az iTunesban vásárolt zenék mellett most végre DVD-khez méltó mennyiségű extra tartalom (interjúk, fotók, előzetesek) is jár. A megszokott funkciókkal pedig továbbra is konvertálhatjuk lemezeinket tömörített, hordozható formátumba, hallgathatunk netrádiót, böngészhetjük a Twittert, a Facebookot vagy a last.fm-et.

Mivel az iTunes zenebolt Magyarországon továbbra sem elérhető, ezért az ott felkínált tartalmakhoz csak bizonyos cseleket bevetve lehet hozzájutni. Időközben hazai Facebook-csoport alakult a változásban bízva. Az így felgyülemlt tömeg láttán az Apple talán elindítja (vagy felgyorsítja) az év elején felröppent hír alapján megkezdett, hazai eléréshez szükséges munkálatokat. Bővebb információ a <http://www.facebook.com/itunes.for.hungary> címen érhető el.

HORGÁSZ NAPLÓ 1.0
Halkönyvelés

PRÓBAVÁLTOZAT

Horgászatunk során elért eredményeket és minden más fontos apró részletet tartathatunk nyilván ennek a magyar programnak a segítségével. A tárolt adatokból készített statisztikák segítségével fejleszthetjük módszereinket, megnövelhetjük az éves fogási átlagunkat. Az adatbázisról biztonsági másolatot készíthetünk, és információkat exportálhatunk CSV állományba.

SPYWARE TERMINATOR 2.7.2.125
A kémek réme

INGYENES

A Spyware Terminator naprakész védelmet biztosít a kémprogramok és vírusok ellen. A kezelőfelület könnyen áttekinthető, az értesítések is egyszerűen értelmezhetőek, a fenyegetettségint-besorolás pedig segít a felhasználónak a megfelelő művelet kiválasztásában. A védett fájlba menekülő kártevőket a rendszer újraindulásakor (jogosultságok érvénybe lépése előtt) eltakarítja.

A program tartalmazza a ClamAV antivírusrendszert is, így elég egy tűzfalat telepíteni mellé, és teljes körű védelmet adhatunk számítógépünknek. Új lehetőség a HIPS programkontroll, melyet bekapcsolva a rendszer indítását készíti a futtatható fájlokról, és azonnal jelez, ha listán kívüli program akar elindulni. A szoftver telepítéséhez (és frissítéséhez) élő internetkapcsolat szükséges!

DVDFAB VIRTUAL DRIVE 1.1.1.3
Lemez nélkül

INGYENES

A Daemon Tools egyik neves konkurense ez a virtuális DVD/Blu-ray meghajtóemulátor program. Lemezről merevlemezre készített biztonsági másolatokat képes lejátszani, melyeket a rendszer frissen behelyezett lemezeknek érzékel, így pl. a filmekről készült lemezek indításához már csak egy médialejátszó szoftverre van szükség.

TOTAL COMMANDER 7.55A
Legendás fájlkezelő

PRÓBAVÁLTOZAT

Az egyik legnépszerűbb windowsos fájlmenedzser és FTP kliens megérett egy friss kiadásra, ahogy azt számos újítása is bizonyítja. Fejlettebb lett a mappák szinkronizálása, a „klasszikus” fájl egybeömlesztés (CTRL-B) pedig már kijelölt mappákra is alkalmazható. A program támogatja a speciális USB kábelrel összekötött számítógépek közötti fájlátvitelt, a böngésző hosszúságát pedig 1024 karakterre maximalizálták (Unicode karakterek esetén 512).

A mappák méretének meghatározása végre a háttérben zajlik (a program látszólagos lefagyása nélkül), nagyobb méretű mappa esetén a másolás előtti kalkulációnál értesítést kapunk a folyamat állapotáról. Mindezen kívül több új tömörítési mód és sok-sok apró finomítás gondoskodik a még kényelmesebb és gyorsabb használatról.

A HÓNAP JÁTÉKA
Egy kis szórakozás

CHIP-VÁLOGATÁS

Idén is megrendezték az Electronic Entertainment Expót, azaz az E3-at, ahol a játékvártók, -forgalmazók bemutatták legújabb újdonságait. A játékrangok már dözsölhetnek is a kezűket, hiszen az E3 tükreben jól látszik, hogy az idei karácsonyi szezon nagyon erős felhozatalt kínál majd.

A borzongás kedvelői már türelmetlenül várhatják a Dead Space 2 eljövételét. Nem hiába, mert ezúttal nem fog megenni az a csúfság, hogy a fejlesztők csak konzolra készítik el a játékot, így a második részt már jó öreg PC-nken is élvezhetjük.

Talán a legjobban várt kiegészítő az Assassin's Creed Brotherhood. Ezio komolyat lépett a ranglétrán, és immár Bérgyilkos mesterként keresi kenyérét, a kiegészítő ezért főleg a multiplayer-rangóknak kedvez, hiszen ebben a kalandban társainkkal összefogva kell leszárolnunk a Templomos renddel.

ESET Smart Security

CHIP aktiválási kód: t6awzp

4.2

Gyorsabb működés,
ingyenes frissítés.

INTEGRÁLT KOMPONENSEK

- NOD32 vírusvédelem
- NOD32 kémprogramvédelem
- Személyi tűzfal
- Levélselezésműszer

Az ESET Smart Security programcsomagot a CHIP olvasói a hirdetésen található kód segítségével ingyenesen használhatják. Regisztráció: www.eset.hu/chip

LEGYEN ÖN IS ZSENIÁLIS!

Szeretné tudni, hány bites az agya? Tesztünkben megkapja a választ. Azt is megmutatjuk, mik a leghatékonyabb módszerek **szellemi képességei fejlesztésére** az agytornaprogramoktól a Google-gyakorlásig.

Szereti a Tetrist? Ha igen, akkor minden bizonnyal érdekelni fogja összeállításunk 23-adik darabja, ahogy az a tény is, hogy az agya minden játékkal változik egy keveset – előnyére. Mindezt a közelmúltban egy amerikai tudományos vizsgálattal be is bizonyították. Új-mexikói kutatók mágneses rezonanciás képalkotással (MRI) vizsgálták a tesztalanyokat, akik három hónapon át napi legalább 30 percen át játszottak a Tetrisszel. Az MRI-eredményeket elemezve arra jutottak, hogy a rendszeres játék jelentősen megnövelte a szürkeállományt az agykéreg egyes részein, és más területek is hatékonyabban működtek, mint a korábbiakban.

A szintén aktívabbá váló agyi területek a térérzékelésért, valamint a szem-kéz koordinációért felelősek. Ezeket a területeket egyértelműen specifikusan fejlesztette a lehulló Tetris-idomok válogatásának és elhelyezésének folyamata – ahogy az izmokat fejleszt egy kimondottan őket dolgoztató súlyzós edzés.

Más agyi funkciókat vizsgáló kutatási csoportok tanulmányai is meglepő tényekre derítettek fényt az agyi aktivitás és a számítógéphasználat kapcsolatáról. Gary Small amerikai pszichiáter a Kalifornia Egyetemről megállapította, hogy növekvő internetes ismeretek esetén a netes információkeresés során további agyi területek válnak aktívvá. A keresés terén kezdők esetében azon területek aktívak szörfölés közben, amelyek az olvasás szempontjából fontosak, azaz a nyelvi központ és az elsődleges látókéreg a bal féltekében. A gyakorlott internetezőknél azonban teljesen más részek is beleszólnak a folyamatba (ahogy a szomszéd oldal jobb felső sarkában is látható): esetükben a homloklebeny és a halántéklebeny is aktívá válik, éppen úgy, mint a hippokampusz – az agy minden olyan területe, amely segít a komplex döntések meghozatalában, azaz a keresett elem mielőbbi megtalálásában. Még a sokak szerint káros 3D akciójátékoknak is pozitív hatásuk van az emberi agyra – pontosabban annak azon képességére, hogy egyszerre több feladatot →

Számítási teljesítmény

Agyunk nagyjából 1012-1016 számításra képes másodpercenként – mindezt ötézer annyi energiából, mint egy modern CPU

Az internet formálja az agyunkat

Tudományosan bizonyított: a profi netezők (jobbra) sokkal összetettebb módon gondolkodnak, és agyuk nagyobb részét használják, miközben információkat keresnek a neten, mint a kezdők (balra)

Dr. Kavasi agytréningje

Tanulmány bizonyítja: a „gondolkodós játékok” lassítják a korrall járó memóriavesztést

Ép testben

Ha aktív életet él, több oxigént juttat az agyba – még ha kizárólag a Wii előtt mozog is

Tetris

A hosszú játékorák bizonyítottan fejlesztik a térérzékelés felelős agyi régiót

3D akciójátékok

Bizonyítottan növelik a vizuális figyelmet. Oka: a játékosnak állandóan több tényezőre kell figyelnie

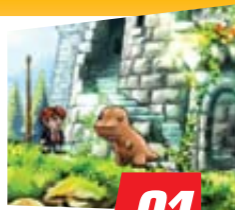

Mobiltelefonok

Egy tanulmány bizonyítja: azon tanulóknak, akik különösen intenzíven használják telefonjukat, gyorsul a feldolgozási képességük – ám többet is hibáznak

JÁTEKDEMÓ Idétlen időkben

A független, „Indy” játékok népszerűségét megalapozó Braidben ügyességünkre és ravaszágunkra is szükségünk lesz.

01

JÁTEKDEMÓ Magával ragadó

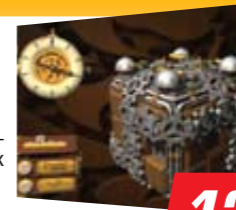
A szintén legendássá vált World of Goo-ban különféle konstrukciókat kell építenünk, hogy átjuttassuk „hőseinket” a pályán.

05

JÁTEKDEMÓ Pörgő fogaskerekek

A COGS-ban célunk különféle gépezetek létrehozása, azok elemeinek megfelelő elhelyezésével, csoportosításával.

12

JÁTEKDEMÓ A masinériák törvényei

Különleges hangulatú és kivitelezésű logikai kalandjáték a Machinarium, tele egyedi megoldásokkal.

11

JÁTEKDEMÓ Élvezetes multitasking

Ha igaz, hogy az FPS játékok is javítják az agy teljesítményét, az első Medal of Honor epizód ideális az edzésre.

15

láthatóan. Azaz agyunk beépített képessége a „multitasking.” Az erről szóló első bizonyítékokkal az új-zélandi Unitec Institute of Technology állt elő 2005-ben: minden vizsgálati alanyt olyan tesztet adtak, amely több feladat egyidejű végrehajtását igényelte (például betűk megjegyzése és fejszámolás). Az eredmények teljesen hasonlóak lettek. Ezek után az egyik csoport két órán keresztül játszhatott a legendás CounterStrike-kal, míg a másik csoport semmi nem tett. Az idő lejártával a tesztet megismételték. Az eredmény egyértelmű volt: a CounterStrike csapat legyőzte a játégmentes csoportot, méghozzá jelentős különbséggel.

Nem számít, Tetris, Google vagy 3D akció: az agyunk első-sorban azon területeken fejlődik, ahol leginkább használjuk

Az eredményekre a kutatócsoportból Paul Kearney adta a legnyilvánvalóbb magyarázatot. A belső nézetű lövöldözős játékokban (FPS) a játékosoknak állandóan több feladatot kell végrehajtaniuk egyszerre: mozogni a pályán, célba venni az ellenséget, fedezéket keresni, figyelni az életereit és lőszerkészletet, a megfelelő taktikán gondolkodni és eközben még egyeztetni is a tetteiket a többi csapattaggal. Az, hogy mindezt egyszerre képesek elvégezni, egy extra erős multitasking edzéssel ér fel a játékosok agya számára.

A 3D játékok ráadásul fejlesztik a „vizuális tudatosságot”, azaz a gyorsan változó képek felfogásának képességét. Az erre vonatkozó kísérletet még 2003-ban hajtották végre, az egyesült államokbeli Rochesterben. A teszt során az a csoport, amely 3D akciójátékokkal töltötte az időt, jobban teljesített, mint azok, akik a Tetrisszel játszottak, egyszerre csak egy elemre figyelve. Azt azonban, hogy a jobb felfogóképesség mennyi ideig tart, és jár-e valamilyen mellékhatással, eddig nem sikerült megállapítani.

Azonban egy másik problémával sok FPS-rajongónak szembe kell néznie. A Cambridge University egy közelmúltbeli kutatása igazolta a szerencsejáték-függők esetében, hogy a játékszenvedély kialakulásakor az agy ugyanannyi dopamint, azaz boldogsághormont termel, ha éppen csak veszít valaki, mint a győzelmek esetében. Az agy jutalmazó-rendszere tehát beindul még vesztes esetén is – így a szerencsejáték-függő nem tudja abbahagyni a játékot. Csak ha képesek vagyunk a veszteséget kudarcként értékelni, akkor állíthatjuk le a dopaminlöketeket, és fejezhetjük be a játékot. Persze nem mindenki függő csak attól, hogy képes élvezni egy komolyabb netes összecsapást, még ha végül a vesztes oldalra is kerül.

Bizonyított tény: a rövid távú memória edzése hihetetlen memóriateljesítményekhez vezet

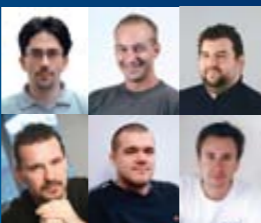
Természetesen teljesen eltérő szellemi kihívások is függőségbe fordulhatnak: ha valaki már tanúja volt annak a hihetetlen sebességnek, amellyel a tokiói metró utasainak – vagy éppen a hazánkba látogató turisták – némelyike képes egy Sudoku kitöltésére, →

A villámgyors memória extrém megnyilvánulásai

Hogy mire lenne képes minden emberi agy, azt az évenként megrendezett világbajnokságon elért hihetetlen eredmények bizonyítják.

30

ORSZÁG fog részt venni a 2010-es bajnokságon, amit december 1-6. között rendeznek meg Kínában. Az indulók közt egyelőre nincs magyar versenyző.

195

ARCOT jegyzett meg a hozzájuk tartozó névvel együtt Borisz Nyikolaj Konrad 15 perc alatt – majd 30 perc elteltével képes volt azokat hibátlanul párosítani.

1264

LEÍRT SZÁMJEGYET memorizált Johannes Mallow 30 perc alatt – természetesen a megfelelő sorrendben.

318

ELVONT KÉPET tudott megjegyezni 15 perc alatt Dr. Gunther Karsten, hogy 30 perccel később minidet felidézze megfelelő sorrendben.

52

KÁRTYA 24,97 másodperc alatt. Ennyi ideig tartott, hogy a világbajnok Ben Pridemore átlapozzon egy pakli kártyát, és megjegyezze a sorrendjüket.

280

VÉLETLENSZERŰ SZÓT jegyzett meg Borisz Nyikolaj Konrad 15 perc alatt – és a megfelelő sorrendben vissza is emlékezett rájuk fél óra múlva.

67890

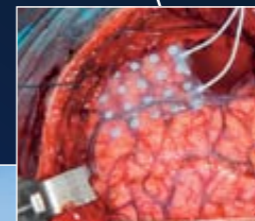
TIXEDESJEGY MÉLYSÉGIG tudta felsorolni a Pi pontos értékét a kínai Chao Lu a 2005-ös bajnokságon – ehhez 24 órára volt szüksége.

Új, agyhullám-irányítású szerkezetek: Miért ne vezérelhetnénk számítógépünket gondolatainkkal

A különböző agyi területek aktivitása már mérhető elektro-encefalográfiával (EEG). Jelenleg is számos kutató és cég dolgozik azon, hogy a számítógépet egyszer majd gondolataink erejével irányíthassuk.

Közvetlen kapcsolat

Az ultrrechtí Uni-Hospital vezette kutatásban azt tervezik, hogy teljesen lebénult betegek koponyájába ültetett EEG-érzékelőkkel segítenek azoknak megértetni magukat a világgal.

NeuroSky Mindset

Az amerikai NeuroSky elegáns megoldása idén őszre talán már a boltokba is kerül, 100 eurós áron. A Mindset három érzékelőt használ a tanuló- és 3D-játékok irányítására: kettőt a fülhallgatórészben és egyet a homlokon.

OCZ Neural Impulse Actuator

A 3D játékok irányítására az OCZ egy újabb változatot fog kihozni. Agyhullámos vezérlőjéből állítólag még 2010 nyarán, 3 ezüst-klorid érzékelővel.

g.MOBilab+

Hordozható biojelelemző rendszer, amely képes mérni és rögzíteni az agy-, szív-, szem- és izomaktivitást, a levegővételt, pulzust és más testi jellemzőket. Magyarán inkább hazugságvizsgáló, mint irányítóeszköz.

brain@work

A Charité és Fraunhofer Institute által tervezett brain@work „light EEG-sisakkal” elméletileg szinte bármilyen eszköz irányítható csupán gondolati úton.

VIDEÓ Kelly új hősei

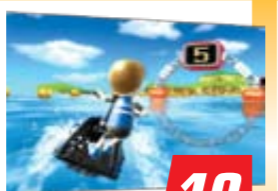
És egy kis kedvcsináló egy ingyenesen játszható, friss 3D akciójátékhoz, ami gyengébb gépeken is futtatható.

16

VIDEÓ Wii sport-tábor

A Wii irányítása ideális a sportjátékokhoz – ez a videó az egyik legnépszerűbb játékkollekciót mutatja be.

19

VIDEÓ Táncolj, királylány!

Rövid, ám annál hangulatosabb videó arról, hogyan képzelik el egyes játékkészítők a Kinect és a mozgás kapcsolatát.

21

JÁTÉK Az örök klasszikus

A cikkben is említett Tetris klónja, a Tetris Unlimited néhány új játékmóddal is szolgál, de a játék alapja változatlan.

23

JÁTÉK És ugyanaz 3D-ben

A Cublock azonban hozzáad egy újabb dimenziót az eredeti Tetrishez, ezzel megnehezítve a játékosok dolgát.

26

JÁTÉK Ládák újrátöltve

A „Still Yet Another Sokoban” nyíltan vállalja, hogy a hírhedt nehéz látatolatot játékok felújítása.

29

rögtön ráébredhetett, hogy még egy egyszerűbb feladat is képes erőteljes, és ezek szerint felettébb kellemes ingereket kiváltani az agy játékfunkcióiból.

A nyolcvanas évek kezdetén ezt az agyi hatást egy bizonyos Dr. Kawashima (fényképe jobboldalt látható) használta fel Japánban. Először létrehozott egy memóriajátékot színes kartondarabokból, hogy azok segítségével a lehető legtovább fenntartsa az idősebbek agyi frissességét – vagy akár javítson is rajta. Ugyanakkor módszerével az elhúzó kórházi kezelésre szoruló lassú unalomba süllyedését is meg akarta akadályozni, akik a játékok segítségével újra aktívabbak lehettek.

A módszerei azonban hamar közkedveltek lettek még a teljesen egészséges fiatalok körében is, és megjelentek minden lehetséges elektronikus hordozón, ezek az eszközök már képesek voltak azonnal kiszámítani az elért eredményt – és „megdicsérni” a tesztalanyt, ha jól teljesített. Az új módszer hamarosan Európában is hívekre talált, ahol többek között az intelligenciakutatással foglalkozó Dr. Siegfried Lehrl is továbbfejlesztette „Szellemi aktivációs edzés” (MAT) néven.

Válogatott agytornái segítségével Lehrl képes volt annyira feljavítani sokak rövid távú memóriáját (tesztje a jobb oldalon található), hogy úgy tűnt, azok különleges emlékezőképességgel rendelkeznek – vélhetően ez az egyik oka, miért szerepel Németország olyan jól az évente megrendezett Memória Világkupán

Anglia ellenáll: 11 000 fős tanulmány állítja, hogy az agytréningnek egyáltalán semmi haszna

Az hogy az agy tréningje számítógépes vagy konzolos játékokkal egyben szabadon szárnyaló intellektushoz is vezet, vagy csakis a begyakorolt feladattípusnál lehet hasznát venni, még jelenleg is vita tárgya. Eredetileg egy kolosszális angliai kísérlet volt hivatott ezt a vitát eldönteni. A BBC tudományos showműsora, a „Bang Goes the Theory” több mint 11 000 önkéntest gyűjtött össze a 18-60 éves korosztályból vegyesen, hogy hat héten át legalább heti három alkalommal 10 percet eddék agysejtjeiket. A tesztalanyokat három csoportba osztották: az elsőnek összetett problémákat kellett megoldania, a második csapat rövid távú memóriára gyúrt Dr. Kawasima agytornájával. A harmadik, azaz kontrollcsoport pedig „csupán” olyan egyszerűbb, vetélkedőbe illő kérdésekre kereste a választ, mint „Mikor született VIII. Henrik?”

Végül mindhárom csoport bevethette immár fejlettebb tudását egy tesztben. Az eredményeket április végén tették közzé: nincs mérhető különbség. A résztvevők ugyan egyértelműen jobbak voltak egyes feladatokban, de csak annyival, amekkora előnyt a gyakorlás általában adhat egy tesztnél.

„A játékoknak semmiféle, az agyra gyakorolt hosszabb távú pozitív hatását nem tapasztaltuk a vizsgálat során” – mondta Adrian Owen ideggyógyász, a kísérletet végző cambridge-i Medical →

Dr. Kawasima: az élő legenda

A világ leghíresebb agytornajátékának atyja és névadója milliőkat adományoz kutatásra.

Dr. Rjuta Kawashima 1959-ben született Japánban. Már kezdő orvosi tanulmányai során is agykutatással foglalkozott. 2003-ban megjelentette „Eddze az agyát: 60 nap egy jobb agyért” c. könyvét, amely Japánban különösen sikeres lett. Ennek a könyvnek az alapján készült a későbbi Nintendo világsiker „Dr. Kawashima's Brain Training” program. 2008-ban azonban mindenki meglepetésére Dr. Kawashima visszautasította a Nintendo részéről neki járó, nagyjából 15 millió eurónyi licencciját. Indoklása szerint nem járt neki az összeg, hiszen semmit nem tett érte – inkább stroke-kutatás céljára adományozta a teljes summát.

Önteszt*: Hány bites az Ön rövid távú memóriája?

A rövid távú memória a döntő a „folyékony intelligenciában” – vagyis, hogy anélkül oldjunk meg problémákat, hogy korábbi tapasztalatainkra támaszkodnánk. Mire képes az Ön agya?

1 Információfeldolgozási sebesség

Olvassa fel az alábbi betűket amilyen gyorsan csak képes, és mérje az időt másodpercekben:

SLFZWKDYGOFPSARHXBVM

Most ossza el a 100-at a másodpercek számával. **1. EREDMÉNY**

2 Emlékezet-időtartam

Olvassa fel a betűket egy sorban, majd takarja le. Most írja le a szabad helyre, amire emlékszik. A leghosszabb helyes sor számít. (Átlagos eredmény: 5-6)

KWL	<input type="text"/>	(3)
GTDN	<input type="text"/>	(4)
CHSGP	<input type="text"/>	(5)
NKMGWP	<input type="text"/>	(6)
PHNLGRZS	<input type="text"/>	(7)
RMDLSZKFX	<input type="text"/>	(8)
TSPLRMZXQL	<input type="text"/>	(9)

3 A rövid távú memóriakapacitás kiszámolása

Amennyiben az első és második eredményt összeszorozza, megkapja a rövid távú memóriájának bitben mért kapacitását. (Átlagos eredmény: 64-95 bit) **VÉGEREDMÉNY**

* Dr. Lehrl módszerével

Így tartja Önt fitten kedvenc konzolja

PlayStation, iPod vagy Wii? A sok konzolból melyik képes a leginkább frissen tartani testét és szellemét? Összeállításunkból megtudhatja.

Nintendo Wii

A fitnesskonzol: mozgásérzékelős irányításával még a sérült amerikai katonák is újra fitté válhatnak. Az egymást segítő, vagy akár egymás elleni játék során különösképpen jól gyógyulnak az izületi sérülések, amelyek helyrehozásához eddig monoton és sokszor fájdalmas gyakorlatok elvégzésére volt szükség. Ehhez persze megfelelő, felügyelt játékra van szükség – nehogy a sérülteket nagyon magukkal ragadják az események.

TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 50 000 FT

Nintendo DSI

Az érintőképernyőnek és a programok széles választékának köszönhetően ez a kézi konzol lett a sokat utazók első számú jó barátja.

TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 40 000 FT

iPod touch/iPhone

Az AppStore gazdag forrása a modern és klasszikus fejtoróknek, a Sudoku-tól a Puzzle Questig. Az érintésérzékelő Apple eszközök irányítása különösen könnyű.

TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 50 000 FT (IPOD TOUCH)

PlayStation 3

Ugyan elsősorban más játéktípusokhoz készült, de akár fitnessközponttá is lehet majd változtatni a „Move” irányítók megjelenésével.

TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 70 000 FT

Xbox 360

A Microsoft konzoljára nincs túl sok „gondolkodós” játék, ám fitnessértéke jelentősen megnő majd a Kinect mozgásérzékelő év végi kiadásával.

TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 60 000 FT

PlayStation Portable

A legerősebb kézi konzolra elsősorban látványos akciójátékok jelennek meg, de azért akad néhány logikai feladvány is, bár azok kezelése sokszor kényelmetlenebb, mint az érintőképernyős konkurensekén.

TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 40 000 FT

JÁTÉK Aknák földjén
Akinek a hagyományos aknakereső már nem okoz elég kihívást, ebben a programban megnehezítheti a dolgát.

30

JÁTÉK Látványsakk
2D vagy 3D táblák, állítható nehézségű gépi ellenfelek, oktató mód – amit csak egy sakkprogramtól várhatunk.

32

JÁTÉK Mobil fejtoró
Ha nincs is kéznél noteszgép vagy rejtveny-könyv, egy Java-képes mobil már elég a Sudoku fejtorók használatához.

35

JÁTÉK Kémia-lecke
Egy remek játék, amely nemcsak fejleszti az agyat, de emiát is tanít, ugyanis atomokat kell összeállítanunk benne.

37

JÁTÉK Dominó-napok
A Pushoverben dominókat kell átrendeznünk, ám több emelet magasán, számos különleges dominóval megspékelve.

39

JÁTÉK Pingvin-kaland
A Lemmings-klónban pingvineket kell eljuttatnunk a pálya egyik végétől a másikig, ezer veszély közepette.

43

Research Council tagja. „Nem hiszem, hogy tudományosan bizonyítható lenne, hogy különálló agyi képességek gyakorlása okosabbá tenné valakit” – szolt végső ítélete.

A kísérlet és eredménye természetesen azonnal komoly tiltakozási hullámot váltott ki – elsősorban az agytornaprogramok készítői köréből, de a tudósok között is. Leginkább azt vetették a vizsgálatot végzők szemére, hogy az edzés nem volt elég intenzív a mérhető hatáshoz. A kutatásban részt vevők sem voltak megfelelően kiválasztva, a legtöbben túl fiatalok voltak: mivel eredeti célja szerint az idősebbeknek tudnak a legtöbbet profitálni az agytorna használatából.

Számítógépes edzés a hanyatlás ellen: a nyugdíjasok számára különösen hasznos lehet az agytorna

Ma is igaz tény, hogy szellemi kapacitásunk növelésének legjobb módja a sportolás: a testmozgással járó nagyobb oxigénbevitel megfelelő állapotba hozza a testet a lehető legnagyobb szellemi teljesítmény eléréséhez. Ez pedig nemcsak a teljesítmény fokozására használható, de egy teljesítményszint megtartására is egy adott korban. Ezt a közelmúltban egy német tanulmány is igazolta. A meglehetősen úttörő kísérletben azt vizsgálták három idősek otthonában, milyen hatással jár a bentlakókra a napi rendszeres játék a Nintendo Wii konzolon (különösképpen a „Wii Sports” játékkal).

A jelentés szerint „a Wii konzol és a hozzá való szoftverek megfelelő használatával kedvező hatás érhető el a szellemi képességek területén.” Ráadásul a Nintendo konzoljával való játék, annak különleges, mozgásalapú irányításával a vizsgált nyugdíjasok fizikai állapotán is javított, és még jól is szórakoztak vele.

Ezt a hatást használja ki az amerikai hadsereg is, hogy a katonák könnyebben és gyorsabban felgyógyuljanak az izületi sérülésekből. Valójában a hadsereg már évek óta alkalmazza a Wii konzolt és játékokat terápiás célokra. A játékok ugyanis sokkal jobban motiválják a katonákat a sérült izületek használatára, mint a gyakran fájdalmas és monoton fizioterápiás gyakorlatok – és jelentősen több időt is töltenek vele, mint a hagyományos gyakorlatokkal. A gyógyulási folyamat így sok esetben jelentősen felgyorsul, nem csoda, hogy a konzol játékokat is alkalmazó rehabilitációt a legénység időközben átnevezte Wiihabilitációvá.

Azonban ez a kissé különleges, ám hatékony fizioterápia hamarosan újra elvesztheti nevét, mivel a mozgásalapú irányítás már nem sokáig marad a Nintendo konzolok privilégiuma. Mind a Microsoft, mind a Sony bemutatta már saját megoldásait, melyek még idén a boltokba is kerülhetnek. Ráadásul a Microsot Kinect (leánykori névén Natal) és a Playstation Move egyaránt a Wii-nél kifinomultabb irányítást ígér – és főként sokkal szebb játékokat.

Nemsokára tehát a tudósoknak ismét el kell végezniük a mágneses rezonanciás tesztek, hogy ellenőrizzék, az egyes irányítók használatakor az agy mely területei aktiválódnak.

„A képek számítanak”

Christiane Stenger, memóriabajnok

Akár ötven számjegyet is képes megjegyezni mindössze egyetlen perc alatt. Ez születése óta meglévő képesség, vagy van valami trükkje?

A memorizálás, akármilyen látványos legyen is, csupán technika kérdése – amit ráadásul bárki egyszerűen elsajátíthat. Ezek a technikák azon a szimpla tényen alapulnak, hogy az ember sokkal könnyebben emlékszik vissza képekre, mint szavakra vagy számokra.

Akkor mi a megfelelő módszer például telefonszámok vagy évszámok megjegyzésére?

Először is keresni kell egy képet minden számhoz, lehetőleg olyat, ami egyértelmű, azaz minden helyzetben ugyanaz jut róla az eszünkbe. Számomra ilyen például egy kerékabroncs a zéró helyett, egy bárány a négyes szerepében (mivel négy lába van). A kettes számomra egy hattyú az ivelt nyaka miatt, a nyolcas pedig egy hullámvasút.

Ezen az alapon a 4082 átváltozik egy bárányra, aki éppen átugrik egy abroncsra, hogy bejusson a hullámvasútba, ahol már ott várja a hattyú.

De ebben a történetben több elemre kell emlékezni, mintha csak a számokra próbálnánk.

Valóban úgy tűnik elsőre, ráadásul a történet is örülségnek hangzik, ráadásul még bonyolultabb és hihetlenebb változatok is elképzelhetőek – főleg hosszabb számok esetében, egymás mögé rakott képekkel. De aki nem képes megfelelően emlékezni a számokra, annak ez a módszer sokat segíthet.

A képek ugyanis erősebben és tovább maradnak meg a memóriában. Egy-egy dátum vagy telefonszám még viszonylag rövid, ott nem feltétlenül éri meg bevetni ezt a technikát, hosszabb számoknál azonban nagyon hasznos lehet – minél több számot kell megjegyezni, annál könnyebb azt ezzel a módszerrel kivitelezni.

Hány számot tud megjegyezni ezzel a módszerrel, némi gyakorlás után egy átlagember?

Ez sokban függ a gyakorlástól. De ha valak részán egy kis időt, és megfelelően elsajátítja a technikát, könnyedén megjegyezhet akár 50 számjegyből álló sorozatokat is.

„A memorizálás csupán technika kérdése”

MEGJELENT!

PC GURU

TELVES JÁTEK A DVD-N: **DRAKENSANG: THE DARK EYE**
EGY HATALMAS, EPIKUS KALAND AZ UTÓBBI IDŐSZAK LEGJOBB RPG-JEBEN

MAGYARORSZÁG LEGOLVASOTTABB JÁTEKMAGAZINJA

MEGÚJULTUNK!

ELÉJTHETJÜK AZ RPG-KUSÉKET!
FABLE III
Dobbenetes mennyiségű újdonság a 3. részben

PC GURU AZ E3-ON
2010 JÁTÉKAI
Több mint 30 játékbeutató + 20 videó a DVD-n

EXKLUZÍV!
MEDAL OF HONOR
MULTIPLAYER KÓDOK
Csak a PC Guru olvasóinak! Teszteld te is a játékot!
Ervényes: július 19-ig)

VÁBBI TESZTJEINK:
HOT PURSUIT
TRANSFORMERS
SS EFFECT DLC-K
ASSINS'S CREED BROTHERHOOD
DEAD REDEMPTION

55 ÉVVEL A HIDEGHÁBORÚ UTÁN,
EGY REJTÉLYES SZIGETEN...

SINGULARITY

TESZT: A WOLFENSTEIN KÉSZÍTŐINEK LEGÚJABB FPS-E

SEGÉDPROGRAM
Apple mozi
A *.mov kiterjesztésű videofájlok lejátszásához szükségünk lehet az Apple saját Quicktime lejátszóprogramjára.

44

SEGÉDPROGRAM
DirectX 9.0c
Egyes játékdémók futtatásához nélkülözhetetlen a DirectX környezet, ám azt a demók nem mindig tartalmazzák.

47

SEGÉDPROGRAM
Java kliens
Az apróbb játékok némelyike csakis Java környezetben futtatható – ennek biztos jele a .jar kiterjesztés.

50

TIPPEK & TRÜKKÖK

A számítógép-felhasználók mindennapjaihoz hozzátartoznak a **SZOFTVERES ÉS HARDVERES PROBLÉMÁK**. Tippjeink segítségével ezeket könnyen és gyorsan orvosolhatja.

1. Windows XP, Vista A Windows 7 billentyűparancsainak használata régebbi rendszereken

Az ablakkezelés Windows 7 alatti új billentyűkombinációi praktikusak, de sajnos az operációs rendszer korábbi verzióiban nem állnak rendelkezésre.

Bővítmény Az ingyenes Windows 7 Shortcuts a legfontosabb új billentyűkombinációkat XP-re és Vistára is átviszi

erre duplán kattintva módosíthatjuk. A megjelenő ablakban hat új Windows-gombos kombináció kiosztását látjuk. Érvényes kombinációk beírásával a parancsokat magunk is megváltoztathatjuk, és végül a Save gombbal menthetjük. Így most már a korábbi Windowsban is gyorsan növelhetjük maximális méretre az ablakokat [Windows]+[felé nyil] kombinációval, vagy rögzíthetjük őket a képernyőszélhez a Windows gombot a jobbra-balra nyílbillentyűkkel kombinálva.

Ha folyamatosan használni szeretnénk a kiegészítő billentyűkombinációkat, hozzunk létre a program indítására egy parancsikont a Start menü Indítópult mappájában.

2. Windows Vista, 7 Adatátvitel korlátozása a Microsoft SpyNetre

A Microsoft a SpyNet közösség segítségével gyűjt adatokat a károkozókról – de egyben Windowsunkról is. Aki a Windows Defendert vagy a Microsoft Security Essentials vírusvédő programot használja, automatikusan részt vesz a Microsoft SpyNetben. Ezt szeretnénk, amennyire lehetséges, megakadályozni, anélkül hogy le kellene mondanunk a programok használatáról.

TIPP Ha csak a rendszerhez tartozó Windows Defendert használjuk, a SpyNetet ki-kapcsolhatjuk a beállításainál. A program megnyitásához írjuk be a Start menü keresőmezőjébe: *Defender*, és kattintsunk a megjelenő programbejegyzésre. A programban kattintsunk az *Eszközökre*, és a *Microsoft SpyNet* hivatkozásra. A következő ablakban válasszuk a *Jelenleg nem szeretnénk csat-*

TARTALOM

WINDOWS 104. OLDAL

- Windows XP, Vista:** A Windows 7 billentyűparancsainak használata régebbi rendszereken
- Windows Vista, 7:** Adatátvitel korlátozása a Microsoft SpyNetre
- Windows 7:** A Windows Intéző indítása meghajtókkal könyvtárak helyett
- Windows Vista, 7:** Rendszerfájlok ellenőrzése és szükség esetén javítása
- Windows Vista, 7:** A számítógép indítási idejének mérése és a rendszerfele kioldása
- Windows XP, Vista, 7:** A Vezérlőpult elérésének tartós megakadályozása
- Gyorstipp**
- Windows 7:** Eltűnt hálózati ikonok problémájának megoldása
- Windows Vista, 7:** A Tálcán megjelenő előképek méretének testre szabása
- Windows 7:** Eltűnt Start menü gyors előhozása a tálca mögöl
- Windows 7:** Keresés az interneten egyenesen a Start menüből
- Profi tipp:** Windows 7: belső tűzfal konfigurálása

ALKALMAZÁSOK 109. OLDAL

- Word 2007:** Körülmenyes bővítménykezelés közben tartása
- Excel XP, 2003, 2007:** Formátumok rugalmas és gyors másolása táblázaton belül
- iTunes:** Lejátszási pozíció intelligens mentése a médiafájlokban
- PDFCreator:** PDF-ek nyomtatása minden programból
- Gyorstipp**
- Photoshop Elements:** Érdekesebb képek színszerkesztéssel
- Adobe Camera RAW:** Digitális negatív előhívása saját beállításainkkal
- Profi tipp:** Babaportrék optimalizálása és retusálása
- Fényképezés:** Saját objektív használata optimális mélységi-élességgel
- Outlook 2007:** Bejövő mailek automatikus rendezése színekkel
- Panopticlick:** Saját rendszerünk „ujjlenyomatának” ellenőrzése
- Google Chrome:** Túlzott adatátvitel korlátozása a Google felé
- Opera 10.5:** Hirtelen letiltott jobb egérgomb felszabadítása
- Firefox 2.x, 3.x:** Már el nem érhető információk felkutatása weboldalakon
- Firefox 2.x, 3.x:** Letöltések dupla vírusvizsgálatának megakadályozása
- Thunderbird 2.x, 3.x:** Véletlenül törölt üzenetek visszaállítás

HARDVER 113. OLDAL

- Mobiltelefon:** Akkuállapot-kijelzés megjelenítése a HTC Legend állapotosorán
- iMac:** Szükségtelenül magas processzorterhelés megakadályozása Idle-módban
- Tönkrement merevlemez:** Rendszerlemez cseréje telepítés nélkül a Win7 fedélzeti eszközeivel
- Videokártya:** Gyengélkedő nVidia GeForce 8800 GT kisütése

lakozni a Microsoft SpyNet közösséghez linket, és kattintsunk a *Mentésre*.

Ezzel szemben, ha a *Microsoft Security Essentialst* is használjuk, akkor már csak a registryből tudjuk kikapcsolni az adatátvitelt a SpyNetre. Ehhez írjuk be a Start menü keresőmezőjébe: *regedit*, és üssük le az entert. A felhasználói fiókok felügyeletének adjuk meg igennel az engedélyt. A következő bejegyzéssel lehetőségünk van a hibajelentések elküldését megakadályozni. Menjünk a *HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\MicrosoftSecurity Essentials* kulcsra. Kattintsunk a jobb oldali ablakterületre, és nyissuk meg a *Szerkesztés/Karakterlánc* menüpontot. Írjuk be a *DisableGenericReports* megnevezést, és üssük le az entert. A bejegyzés típusa és értéke tetszőleges lehet.

Egy másik, dokumentálatlan érték komolyan kikapcsolja a SpyNet-tagságot, ez azonban funkciókorlátozásokat okozhat a programban, és ezért nem ajánlott. Ehhez az eljáráshoz a *HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Microsoft Antimalware\SpyNet* kulcsra kell menni. Itt kattintsunk jobb egérgombbal a *SpyNet* kulcsra, és válasszuk az *Engedélyek* parancsot. A megjelenő ablakban kattintsunk a *Speciális* gombra, váltsunk a *Tulajdonos* lapra, kattintsunk a *Rendszergazdák* új tulajdonosra, és végül hagyjuk jóvá a módosítást az *Alkalmaz*, majd az *OK* gombbal. Most kapcsoljuk be az *Engedély* oszlopban a *Teljes hozzáférést*. Ezt a beállítást is hagyjuk jóvá az *Alkalmaz* és *OK* gombbal. Most kattintsunk a jobb oldali ablakterületen duplán a *SpyNetReporting* duplaszóértékre. Módosítsuk *0*-ra, és megszüntetjük a SpyNet-tagságot. Hagyjuk jóvá *OK*-val a módosítást, és zárjuk be a registryt. Ezzel a következő újraindítás után megszűnik a védelmi program kommunikációja a SpyNettel.

3. Windows 7 A Windows Intéző indítása meghajtókkal könyvtárak helyett

Alapértelmezésben a Windows Intéző a könyvtárakat jeleníti meg indításkor. Ez ugyan praktikus, de az átállítás után először hozzá kell szokni

TIPP Adjuk ki a parancsot a rendszernek, hogy a Windows Intézőt a szokásos módon, a meghajtók fastruktúrájával jelenítse meg. Ehhez a programindítás parancsikonját kell szerkesztenünk.

Kattintsunk a tálcán jobb egérgombbal a Windows Intéző ikonjára. A felugró listán először kattintsunk a *Windows Intézőre*, és utána még mindig jobb egérgombbal a *Tulajdonságokra*. Ezután váltsunk a *Parancsikon* lapra,

és ott kattintsunk a *Cél* mezőbe. Írjuk át a programindítási parancsot a következőre:

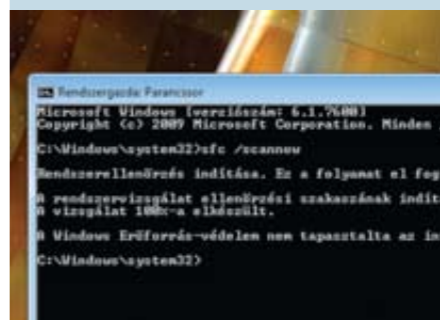
```
%windir%\Explorer.exe /e,::{20D04FEO-3AEA-1069-A2D8-08002B30309D}
```

Ügyeljünk rá, hogy a */e* kapcsoló után vesszőt és két kettőspontot írjunk, mielőtt a ClassID következne kapcsos zárójelben! Végül hagyjuk jóvá az *Alkalmaz* és *OK* gombokkal a módosítást.

A jövőben elegendő egy kattintás a tálcán az ikonra, hogy a meghajtó nézetet nyissuk meg. A könyvtárak a mappa eszköztáron innen is gyorsan megnyithatók, ezenkívül a [Windows]-[E] billentyűkombinációval továbbra is könyvtárnézetben indítjuk az Intézőt. Az ehhez használt billentyűkombinációt a parancsikon tulajdonságainál sem lehet megváltoztatni.

4. Windows Vista, 7 Rendszerfájlok ellenőrzése és szükség esetén javítása

Telepítéskor egyes programok Windows-rendszerfájlokat cserélnek le. Az ilyen alkalmazások eltávolítása után ezek a fájlok nem kerülnek vissza automatikusan az eredeti állapotukba, ez pedig Windows-lefagyásokat okozhat.

Hibakeresés A Windowshoz tartozó *sfc.exe* programmal ellenőrizhetjük és javíthatjuk a Windows-rendszerfájlokat

TIPP Állítsuk vissza magunk a rendszerfájlokat az eredeti állapotukra. Jelentkezzünk be rendszergazda-joggal, nyissuk meg a Start menüt, írjuk be a keresőmezőbe: *cmd*, kattintsunk az eredményterületen megjelenő *cmd* bejegyzésre, és indítsuk el a parancssort. A parancssorba írjuk be a

```
sfc /scannow
```

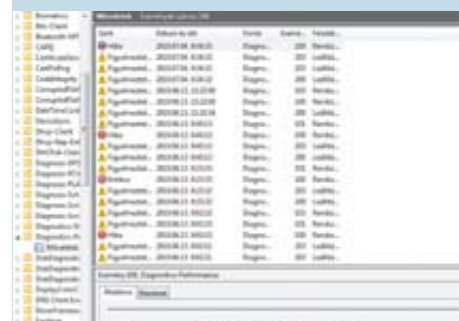
parancsot, és üssük le az entert. A parancsban az *sfc* maga a program: System File

Checker. A */scannow* paraméter hatására a Windows közvetlenül ellenőrizz minden védett rendszerfájlt, és ha lehetséges, javítja ezeket. A következő táblázat a legfontosabb indítóparaméterek listáját tartalmazza:

Paraméter	Működés
<i>/scannow</i>	Minden védett rendszerfájlt ellenőrizz, és ha lehetséges, lecseréli a hibás fájlokat
<i>/verifyonly</i>	Minden védett rendszerfájlt ellenőrizz, de nem végez javítást
<i>/scanfile</i>	Ellenőrizz és javítja a megadott fájlt
<i>/verifyfile</i>	Ellenőrizz a megadott fájlt, de nem javítja
<i>/?</i>	További lehetőségek megjelenítése

5. Windows Vista, 7 A számítógép indítási idejének mérése és a rendszerfele kioldása

A Vista lassúnak számít, a Windows 7-nek sokkal gyorsabbnak kell lennie. Hogy ezt ellenőrizzük, meg akarjuk tudni, mennyi idő alatt indul el a PC-nk, és ez alkalomból mindjárt a lehetséges rendszerfeleket is felderítenénk és kioldánk.

Stopper helyett A Windows felügyeleti eszközeinek segítségével kideríthetjük, hogy mi fogja vissza gépünk indulását

TIPP A rendszerindítás szükséges információit a Windows naplózza, csak meg kell találnunk ezeket az adatokat. A megjelenítéshez Vista alatt kattintsunk a Vezérlőpult csoportnézetében a *Rendszer és karbantartásra*, illetve Windows 7-nél a *Rendszer és biztonságra*, majd a *Felügyeleti eszközök* alatt az *Eseménynaplók megtekintése* linkre.

Utána kattintsunk a bal oldali könyvtár szerkezetben az *Alkalmazás- és szolgáltatás-naplók/Microsoft/Windows/Diagnostics/Performance*-ra. Vista alatt most nyissuk meg a protokolladatokat az *Operationalre* kattintva, Windows 7-nél a *Műveletekre*. Most jelöljünk ki a fenti listán egy eseményt, amelynek 100 az azonosítója és a kérdéses dátum tartozik hozzá. Alatta az *Általános* fülön megjelenik az esemény magyarázata, valamint a keresett indítási idő, ez eredménydokumentumokban. →

12. Profi tipp: Windows 7: belső tűzfal konfigurálása

Ugyanúgy, mint elődeinek, a Windows XP-nek és a Vistának, a Windows 7-nek is van belső tűzfala. Ezt szeretnénk saját elképzeléseinknek megfelelően konfigurálni. De hogyan?

Felöltlen, aki tűzfal nélkül császkál az interneten, hiszen a számítógépet gyorsan spamküldő állomássá – vagy valami még rosszabbá – változtathatják. Szerencsére a Windowshoz már jó teljesítményű tűzfal tartozik, amelyhez nem szükséges kiegészítő programot vásárolni. Kis munkával saját igényeinkre optimalizálhatjuk a működését.

Tűzfal bekapcsolása

A Windows saját tűzfalának ki- vagy bekapcsolásához és konfigurálásához rendszergazda-jogokra van szükség. Ezért feltétlenül rendszergazda-jogokkal rendelkező felhasználói fiókkal jelentkezünk be hozzá, mert különben állandóan a rendszergazda-fiók kiválasztásával és a hozzá tartozó jelszó megadásával kellene engedélyeznünk minden egyes műveletet, ami meglehetősen fásaszto.

Nyissuk meg a *Start/Vezérlőpult*-ot, és kattintsunk a *Rendszer és Biztonság*, majd a *Windows tűzfal* elemre. A *Vezérlőpult* klasszikus nézetében ugyanezt az ablakot közvetlenül elérjük dupla kattintással a *Windows tűzfal*-ra. Ezután kattintsunk a

bal oldali ablakrészben a *Windows tűzfal be- és kikapcsolása* elemre a belső tűzfal bekapcsolásához. Egyébként az *Értesítési beállítások* módosítása elemről is ugyanebbe az ablakba jutunk, csak a fókusz lesz egy másik műveleten.

Programok konfigurálása

A tűzfalat minden használt hálózati helyre (otthoni hálózat, munkahelyi hálózat és nyilvános hálózatok) egymástól elkülönítve bekapcsolhatjuk, illetve kikapcsolhatjuk. Ehhez válasszuk a *Hálózati hely típusa* területen a *Windows tűzfal bekapcsolása* vagy a *Windows tűzfal kikapcsolása* opciót. A megfelelő pipával határozzuk meg azt is, hogy a Windows minden bejövő kapcsolatot blokkoljon és/vagy küldjön értesítést, amint egy új programot blokkol. Hagyjuk jóvá a tűzfal be- vagy kikapcsolását OK-val.

Most használjuk a *Program vagy szolgáltatás átengedése a Windows tűzfalon* hivatkozást. A következő ablakban a Windows az engedélyezett programok között különböző alkalmazásokat sorol fel, amelyek webelérést szeretnének. Hogy ezeknek az alkalmazásoknak engedélyezt-e a hozzáférés, azt a kö-

vetkező oszlopban az egyes hálózati helytípusoknál ismerjük fel. A pipával jelölt programoknak engedélyezett a kommunikáció az internettel. A *Beállítások módosítása* elemre kattintva kapunk csak írási jogot az *Engedélyezett programok és szolgáltatások* listához, és tudunk pipákat kitenni vagy eltávolítani.

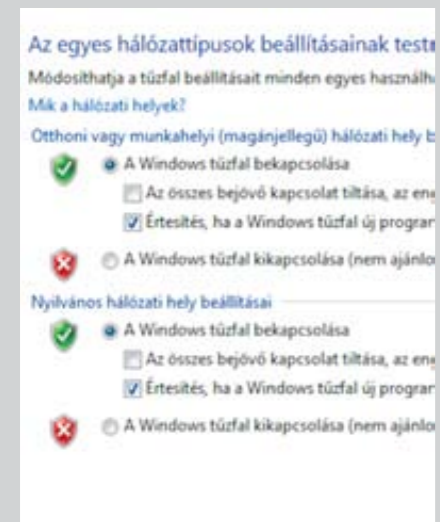
Ha nem találunk egy programot a listán, kattintsunk a *Másik program engedélyezése* gombra, válasszuk ki a következő ablakban az alkalmazást a *Programok* alatt, és kattintsunk a *Hozzáadásra*. Ha a *Programok* alatt sem találjuk, amit keresünk, használjuk a *Tallózást*. Keresjük meg és jelöljük ki a következő ablakban a kívánt EXE fájlt, és kattintsunk a *Megnyitásra*. Utána ez az alkalmazás is megjelenik a listán. Végül OK-val hagyjuk jóvá a módosításokat.

MEGJEGYZÉS: A *Speciális beállítások* hivatkozásról indulva egészen a protokoll-szintig célzottan konfigurálhatjuk a tűzfal viselkedését. Ez azonban rendszerint nem szükséges.

Beállítások segédprogrammal

A tűzfal konfigurálása a Windows 7 szabványos párbeszédpaneiről nem mindenkinél felel meg. Alternatív megoldásként használhatjuk a Windows 7 Firewall Controlt is, amely megtalálható lemez-mellékletünkön. Ügyeljünk arra, hogy a rendszerünknek megfelelő verziót válasszuk: a program mind 32, mind 64 bites Windowshoz rendelkezésre áll. A telepítéshez kattintsunk duplán a fájl bejegyzésére a Windows Intézőben, és kövessük a képernyőn megjelenő utasításokat.

Ha egy program megpróbál kimenni az internetre, a *Firewall Control* ehhez előbb a beleegyezésünket kéri. A *Zone* alatt válasszuk ki, hogy a teljes (*EnableAll*), csak a bejövő (*IncomingOnly*), kimenő (*OutcomingOnly*) vagy semmilyen kommunikációt nem akarunk az internettel engedélyezni. A választásunkat érvényesítsük az *Apply* gombbal, ha ennek a döntésnek az adott alkalmazás minden elérési kísérletére érvényesnek kell lennie. Így a tűzfal mondhatni folytonosan automatikusan konfigurálja magát. A *Windows 7 Firewall Control*-al tehát pontosan megadhatjuk, mely programnak engedélyezzük a kapcsolatfelvételt az internettel, és hogy csak küldhet vagy fogadhat adatokat, netán mindkettő engedélyezett.

Helyfüggő Az egyes helytípusokhoz rögzítsük külön a tűzfal viselkedését

Ajtónálló A Firewall Control program felügyeli a programok internetelérését

13. Word 2007 Körülményes bővítmenykezelés közben tartása

A beépülő modulok kezelésével a Wordben mindig problémánk van. Például egy telepített bővítmeny időnként nem áll rendelkezésre, vagy egy kiegészítő modul megtagadja a működését. Teszteléskeppen szeretnénk kikapcsolni. De hol? A Súly holtvágányra terel.

Jól elrejtve A Word beállításainál ebben a kombinált mezőben kategóriák szerint érjük el a beépülő modulokat

TIPP A Word 2007 kétféleképpen végzi a beépülő modulok kezelését. Míg a bővítmenyek általános kezelését a biztonsági beállításoknál szabályozhatjuk, az egyes bővítmenyek konfigurálása rejtett kezelési beállításokkal történik. Ezenkívül figyelembe kell vennünk azt is, hogy a Word beépülő moduljai mellett COM-bővítmenyek is léteznek.

BIZTONSÁGI BEÁLLÍTÁSOK KONFIGURÁLÁSA: Kattintsunk az *Office*-gombra, válasszuk az alsó, *A Word beállításai* gombot, utána balra az *Adatvédelmi központ* kategóriát, és végül kattintsunk az *Adatvédelmi központ beállításai* gombra. Itt a *Bővítmenyek* alatt választhatjuk *Minden alkalmazásbővítmeny letiltását*. Ez a beállítás jelenti a legnagyobb biztonságot, de egyben a működés korlátozást is, mert a Word minden bővítmenyt blokkol. Kiegészítő modulok használatához ezt a beállítást ki kell kapcsolni. A következő fokozat, a *Minden alkalmazásbővítmeny megbízható köztevévőnek kell aláírnia* még jó biztonsági szintet kínál, azonban előfordulhat, hogy egy telepített bővítmeny bekapcsolását megakadályozza. Ha megbízható, de aláíratlan bővítmenyeket használunk, ezt a beállítást is ki kell kapcsolnunk. Végül hagyjuk jóvá OK-val a beállításokat.

AZ EGYES BŐVÍTMÉNYEK KEZELÉSE: Válasszuk a Word beállításai ablakban a *Bővítmenyek* kategóriát. Az áttekintés megmutatja az aktív, inaktív és letiltott bővítmenyeket, és a smart tagekről (intelligens címkék) is tartalmaz információkat. Válasszuk a lenti *Kezelés* mezőből a *Word bővítmenyek* beállítást, és kattintsunk az *Ugrás* gombra. A *Sablonok és bővítmenyek* ablak megmutatja, mint a korábbi Word-verziókban, a betöltött elemeket. Egyetlen bővítmeny kikapcsolásához kattintsunk az előtte álló ellenőrző négyzetre. A *Hozzáadás* gombbal további sablonokat és bővítmenyeket tölthetünk be. Ha egy telepített bővítmeny itt nem tűnik fel, akkor COM-bővítmenyről van szó. Ezek közé tartozik például a Paper Port program egy kiegészítő modulja. Ennek a kezeléséhez válasszuk a *Kezelés* mezőben a *COM-bővítmenyek* beállítását, és kattintsunk az *Ugrásra*. Ugyanígy érjük el az *Intelligens címkék* kezelését is.

14. Excel XP, 2003, 2007 Formátumok rugalmas és gyors másolása táblázaton belül

Táblázatok létrehozásánál több formázást is használunk. Hogy egységes képet kapjunk, szeretnénk egy cella egyszer már beállított formátumát gyorsan további cellákra is átvinni.

Távformázás A Formátum átvitele funkcióval a formázásokat többszörösen is alkalmazhatjuk más cellákra

TIPP A Wordhöz hasonlóan az Excelben is dolgozhatunk formátumsablonokkal, létrehozásuk és használatuk azonban nem olyan intuitív és kényelmes, mint a szövegszerkesztő esetében. Ezért a formátumokat többnyire jobb a *Formátum másolása* ecsetikonnal átvinni az érintett cellákra.

Először jelöljük ki a kívánt formátumra igazított cellát. Egy másik cellára vagy cellatartományra való átvitelhez kattintsunk az ecsetikonra, és utána az új cellákra. Az átvitelhez több cellára ismét jelöljük ki a kiinduló cellát, és kattintsunk duplán a *Formátum átvitele* ecsetre. A kiinduló cella az átviteli módot villogó szaggatott vonalassal jelzi. Ezután egymás után rákattinthatunk a különböző cellákra vagy területekre, amelyekre alkalmazni akarjuk a formátumot. Ezt a módot úgy oldjuk fel, hogy újból az ecsetre kattintunk, vagy egyszerűen leütjük az Esc billentyűt.

Könnyítés lehet, hogy a műveletet teljes sorokra vagy oszlopokra is alkalmazhatjuk, ha nagyobb táblázatok megjelenését akarjuk gyorsan egységesíteni. Ehhez kiindulásként jelöljük ki a kívánt táblázatelemet a sorokra vagy oszlopfejekre kattintva. Utána kattintsunk a *Formátum másolása* ikonra, és végül a célterületre. A kiindulási és a célterületnek pontosan ugyanolyan méretűnek kell lennie, különben az Excel hibajelzést ad.

15. iTunes Lejátszási pozíció intelligens mentése a médiafájlokban

A médiakönyvtár egyes elemeinél az iTunes megjegyzi az utolsó lejátszás pozícióját. Míg ez a funkció hangoskönyveknek nagyon praktikus, a zeneszámokat mindig az elejétől kellene indítani a programnak.

Vissza az elejére Az iTunes megfelelő beállításával elérhető, hogy a zeneszámokat mindig az elejétől kezdje a program

TIPP A lejátszási pozíció megjegyzését a könyvtár minden tételéhez egyesével rögzíthetjük. Egy elem viselkedését megváltoztathatunk rá jobb egérgombbal, és válasszuk a *Get Info* parancsot a helyi menüből. Az *Options* fülön a *Remember position* ellenőrző négyzetet célzottan ki- és bekapcsolhatjuk a pozíció megjegyzését. Hagyjuk jóvá OK-val a beállítást.

Mindez akkor is nagyon hasonlóan működik, ha több tételt akarunk egyszerre szerkeszteni. Ehhez jelöljük ki az érintett elemeket, miközben lenyomva tartjuk a Ctrl gombot, hogy különböző helyekről egyszerre tudjunk elemeket kijelölni. Utána kattintsunk ismét jobb egérgombbal a kijelölt elemekre, és válasszuk a *Get Info* helyimenü-parancsot. A több elem szerkesztésére vonatkozó megerősítő kérdést hagyjuk jóvá igennel, és válasszuk az *Options* fülre. A lejátszási pozíció egységes beállításához először kapcsoljuk be a *Remember position* ellenőrző négyzetet, azután válasszuk ki mellette a *Yes* vagy a *No* beállítást, és végül zárjuk be OK-val az ablakot. →

TIPP A webarchívumból jó esélyünk van, hogy megtaláljuk a régebbi információkat. Az ingyenes *404-Error* kiterjesztés jelentősen megkönnyíti a keresést. A program megtalálható lemezmellettkünkön. Nyissuk meg a böngészővel az XPI fájlt a *Fájl* menüből, és kattintsunk a *Telepítés most* gombra. Újraindítás után rendelkezésre áll a kiterjesztés.

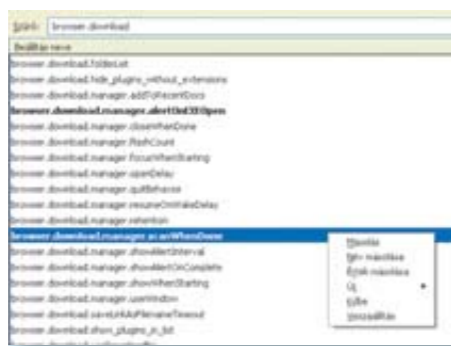
A program a háttérben megvizsgálja, hogy egy betöltendő oldal a *Page not found* eredményt fogja-e adni a címsorban. Ha igen, akkor automatikusan felkínálja a keresést a webarchívumban is, amelyet már csak jóvá kell hagynunk egy kattintással az *OK*-ra – de ha úgy kényelmesebb, az archívumot az új *Eszközök/Archive* paranccsal is lekérdezhettük.

Az archív keresés eredménye különbözőképpen végződik: gyakran egyetlenegy oldal korábbi verziója áll rendelkezésre, átfogó archívumoknál időben többretegű választék jelenik meg, amelyek közül kattintással egy bizonyos linkre egy bizonyos régebbi állapotot érünk el.

MEGJEGYZÉS: Egy aktuális weboldalnál is megnyithatjuk az archívumot. Nagyobb webhelyek esetében pedig az oldalnak több mint ezer régebbi kiadását találjuk meg.

27. Firefox 2.x, 3.x Letöltések dupla vírusvizsgálatának megakadályozása

Nagyobb fájlok letöltése után hosszú időbe telik, míg a böngésző megjeleníti azokat. Pedig számítógépünk korszerű, úgyhogy teljesítményprobléma nem jöhet számításba.

A kevesebb több A letöltések dupla vírusvizsgálatával nem nyerünk nagyobb biztonságot, viszont időbe kerül

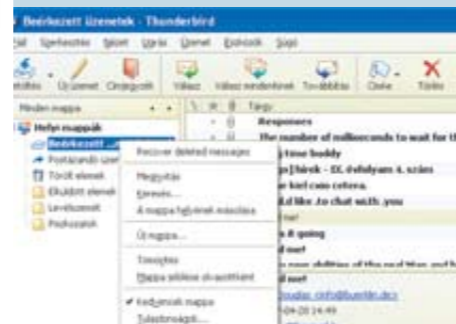
TIPP A késleltetés oka a fájlok automatikus vírusvizsgálata, amely első pillantásra célszerűnek tűnik. De ha van a gépünkön aktuális vírusvizsgáló, akkor ezt a funkciót bátran kikapcsolhatjuk. Ez amúgy is ellenőrzi a letöltött fájlokat, a Firefox letöltéskezelője pedig másodszor rendeli el ugyanazt. Ez persze nem nyújt nagyobb biztonságot, csak meghosszabbítja a folyamatot, ezenkívül az erre vonatkozó utalás a letöltés ablakban akkor is megjelenik, ha nincs vírusvizsgáló telepítve, amivel pedig a böngésző hamisan kelti a biztonság látszatát.

A böngésző kibővített konfigurációjában kapcsoljuk ki a letöltések dupla vizsgálatát. Ehhez írjuk be a címsorba: *about:config*, és üssük le az entert. Ígérjük meg egy kattintással, hogy óvatossak leszünk, és írjuk be a *Szűrő* mezőbe: *browser.download.manager.scanwhendone*. Végül kattintsunk a listán jobb egérgombbal az azonos nevű bejegyzésre, és válasszuk a *Ki/be* parancsot. Az ér-

téknél át kell váltania *false*-ra. Zárjuk be a konfigurációs lapot. A jövőben elmarad a letöltések dupla vírusvizsgálata.

28. Thunderbird 2.x, 3.x Véletlenül törölt üzenetek visszaállítása

Gyorsan megtörténik: néhány fontos üzenetet tévedésből töröltünk, és utána még a Lomtárát is ürítettük.

Mentőöv A POP3 e-mail fiókokban sok törölt üzenetet visszaállíthatunk egy ingyenes kiterjesztéssel

TIPP A Thunderbird minden üzenetet egy fájlban tárol, speciális Mbox-adatbázis formátumban. Az üzenetek törlésénél először csak egy jelzést tesz ki, így a tartalom még megvan, csak a program már nem jeleníti meg, és csak ha a postafiókot manuálisan vagy automatikusan tömörítjük, vesznek el a törölt tartalmak véglegesen a merevlemezről. Az ingyenes Recover Deleted Messages kiterjesztés, amely megtalálható lemezmellettkünkön is, az első esetben vissza tudja állítani a törölt üzeneteket – legalábbis, ha ezeket POP3-protokollal töltjük le a kiszolgálóról. IMAP-postafiókokkal a program nem működik.

Válasszuk az *Eszközök/Kiegészítőket*, és kattintsunk utána *Kiterjesztések* lapon lent a *Telepítésre*. Navigáljunk a *recoverDeletedMessages-0.2.xpi* fájlra, és kattintsunk a *Megnyitásra*. A *Telepítés most* gomb és a levelezőprogram újraindítása után a kiegészítő használatra kész. Konfigurálásra nincs szükség, és a mappák helyi menüjében szerepel az *Üzenetek visszaállítása*. A lehetséges konfliktusok elkerülésére legyen a Thunderbird offline módban, mielőtt elindítjuk a visszaállítást. Ehhez használjuk a *Fájl/Kapcsolat nélkül/Kapcsolat nélküli munka* parancsot. Utána kattintsunk jobb egérgombbal a kívánt mappára, és válasszuk a *Recover deleted messages* parancsot. A talált elemeket a program egy automatikusan létrehozott, *Recovered_0* mappában tárolja. Innen a normál módon elérjük a tartalmát. Végül ne felejtjük el a programot visszakapcsolni online módba.

29. Mobiltelefon Akkuállapot-kijelzés megjelenítése a HTC Legend állapotórán

HTC Legend okostelefonunk már megvan egy ideje. Minden a legjobban működik, csak időnként hirtelen kikapcsol a telefon, mert lemerült az akku. Az akkumulátor állapotának kijelzése hiányzik.

TIPP Az akkuállapotot természetesen a HTC Legend is kijelzi – csak kissé rejtett helyen. Üssük le a menügombot, tehát a kocka formájú gombot középen. Utána navigáljunk az órához. Kattintsunk a világórára (a második a négy ikon közül). Most menjünk tovább lefelé az „Óra megjelenítése minden alkalmazásnál a címsorban” »Uhr in der Titelzeile in allen anzeigen« bejegyzésig. Módosítsuk az állapotát, és zárjuk be a menümodot. Mostantól kezdve a HTC-Smartphone állapotórán megjelenik az akkumulátor állapotának kijelzése is.

30. iMac Szükségtelenül magas processzorterhelés megakadályozása Idle-módban

iMac gépünkkel Voice-Chatet használunk, vagy Skype-ot egy headsettel, amelyet közvetlenül a készülékre csatlakoztattunk. Hosszú chatelés után az iMac nagyon forró, holtlalt más alkalmazás nem fut.

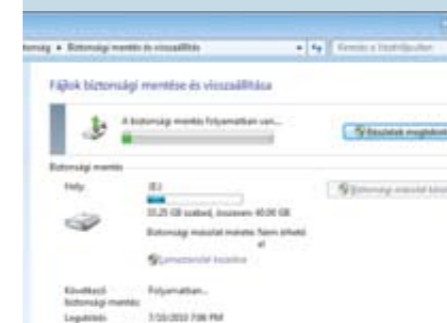
EFI-update Egy új BIOS telepítése megoldja az iMac hibáját: a nagy áramfelhasználást fülhallgató csatlakoztatásakor

TIPP Van egy bug az iMac (EFI) BIOS-ában, ami azt okozza, hogy a processzor hektikusan számolni kezd, ha fejhallgatót csatlakoztatunk rá. A processzorterhelés ebben az esetben ok nélkül akár 80 százalékra is növekszik. Az EFI-Update megoldja ezt a hibát. Aki engedélyezte az automatikus update funkciót, annak nem kell gondoskodnia az update-ről – minden automatikusan elintéződik. Aki kézzel telepíti a frissítéseket, an-

nak először le kell töltenie az EFI-fájlt (EFI-FW-Update 1.0) az Apple support oldalról. Megtalálható a legújabb update-ek listáján vagy a DL1031-es Knowledgebase bejegyzésről. A telepítés az Apple-re jellemzően egyszerű: dupla kattintás, és kész. A frissítés közben az iMac rendszerventilátora röviden teljes erővel elindul – egy zaj, amelyet az iMac-tulajdonosok ritkán hallanak. Itt most teljesen normálisnak tekinthető.

31. Tönkrement merevlemez Rendszerlemez cseréje telepítés nélkül a Win7 fedélzeti eszközeivel

A Windows 7 jelzi, hogy a rendszerlemezünk hibás, és ki kell cserélni. A rendszerünk működése azonban éppen optimális, és semmi kedvet nem érzünk a Windows és minden más program újratelepítéséhez.

Fedélzeti eszköz A Win 7 teljes biztonsági mentésre szolgáló programja a kulcsa a zökkenőmentes merevlemezcsereinek

TIPP Elmúltak már azok az idők, mikor a lemezcserehez olyan drága programokra volt szükség, mint a Norton Ghost. A Windows 7 midezt – mint egyébként már a Vista is – önmagában tudja. Menjünk a Vezérlőpulton a *Rendszer és biztonság* alatt a *Biztonsági mentés és visszaállításra*, és válasszuk a *Biztonsági másolat készítése a számítógépről* funkciót. A Windows most megkérdezi, hogy melyik merevlemezről hová akarjuk menteni. Lehetőségünk van mindent DVD-re írni, ami egy átlagos 50 Gbájtos Windows 7-telepítésnél kb. 12 lemezt töltene meg. Ezért szerencsésebb egy külső USB-merevlemezre menteni. A mentés megkezdése előtt győződjünk meg arról, hogy a külső lemezen elegendő szabad hely áll rendelkezésre, és hogy NTFS-re van formattálva. A mentést azonban egy második, belső lemezre is elkészíthetjük. Mindenesetre ennek feltétlenül „fix” adathordozónak kell lennie. Dinamikus meghajtókat a Windows 7 nem fogad el célmeghajtóként, ezeket a lemezkezelésnél alaplemezzé kell átalakítani. Maga a mentés nem tart sokáig.

60 Gbájtos telepítésünk külső lemezre másolása USB 2.0-n keresztül kevesebb mint fél óra alatt lefutott.

A számítógépet le kell állítani, mielőtt a hibás adattároló cseréjére sor kerülne. Utána indítsuk újra a PC-t a Windows 7 telepítő DVD-vel. Bootolás után elindul a Windows 7 telepítőrutin. Miután megadtuk a sorozatszámot, a Windows megkérdezi, melyik partícióra telepítsen. Használjuk a felkínált opciókat az új merevlemez partícionálásához és NTFS-re formázásához. Vegyük figyelembe, hogy egy teljes formázás nagyon sokáig tart, a gyorsformázás szinte mindig elegendő.

Most szakítsuk meg a Windows-telepítést, és indítsuk a PC-t megint újra a Windows 7 telepítő DVD-vel. Most azonban a telepítés helyett válasszuk a javítási funkciókat. A Windows 7 nem talál sérült partíciót. Kattintsunk tovább. A következő lehetőségek közül válasszuk a számítógép teljes visszaállítását. A program megkeresi a biztonsági mentés fájlokat, és megtalálja a mentést a csatlakoztatott külső meghajtón. Hagyjuk jóvá, hogy a Win7 program felülírhatja az adatokat a célmeghajtón. További 30 perc után lezárul az átvitel – és a Windows 7 elindul az új lemeztől, mintha mi sem történt volna.

32. Videokártya Gyengélkedő nVidia GeForce 8800 GT kisütése

nVidia GeForce 8800 GT kártyánk nem működik megnyugtatóan. A színek nem jelennek meg hibátlanul, és a felbontás minden indításkor minimumra áll vissza (800×600).

TIPP Ha van még rá garanciánk, először próbálkozzunk a kereskedőnél. A kártyát ingyen el kell küldenie a gyártóhoz javításra, vagy cserét kell ajánlania. Ha lejárt a garancia, akkor egy merész trükkhöz folyamodhatunk, amely sok esetben működik. Tegyük a videokártyánkat néhány percre a forró sütőbe. Ehhez szereljük le róla a portot, ventilátort és hűtőt. Ezután távolítsuk el izopropanollal vagy etilalkohollal a hővezető paszta maradványait a kártyáról. Helyezzünk el négy kerámia vagy üveg alátétet úgy egy sütőlapra, hogy a kártyát később a sarkaival ezekre tudjuk fektetni, de a lappal egyébként ne érintkezzen. Forróítsuk fel a sütőt és a sütőlapot 200°C fokra. Most helyezzük a kártyát a felépítményre, és süssük tíz percig. Hagyjuk a sütőlapot és a kártyát a művelet után egy óráig hűlni, vigyünk fel rá hővezető pasztát, és szereljük vissza az alkatrészeit. Ezután a kártya nagy valószínűséggel ismét hibátlanul fog működni. ☑

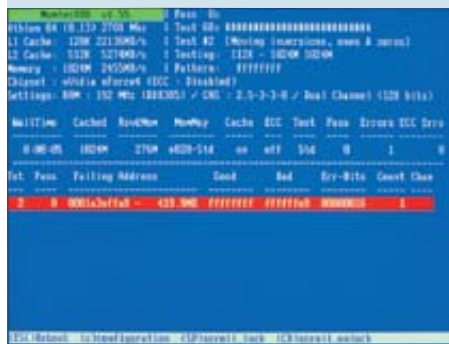

Segít a CHIP

Kedves Olvasónk! Gondja van a gépével, egy-egy termékkel, szolgáltatással? A CHIP szakértői szállítják önnek a válaszokat.

1. Gépbővítés után hibák Memória, tápegység

A gépbővítés mellett sok minden szól, jó dolog. Gond csak akkor van, ha néhány alkotóelem olyan régi, hogy nem bírkozik meg az új feltételekkel. Noha az újabb gépek általában kevesebbet fogyasztanak, a tápegység sem biztos, hogy elég erős. Mi több, az új memória is lehet hibás.

Egy hiba is sok Elég egyetlen bit eltérés, a rendszer összeomolhat, lefagyhat, de hibás lehet az adatok másolása is

bízható. Vásároltam egy komplett gépre való alkatrészt: Core i7-860 processzor, PCI-e VGA 512 MB és egy ASUS P7P55D-EVO alaplap 4 GB RAM-mal. Az egész rendszeremet újratelepítettem, új, 1 terabájtos winchesterre annak rendje-módja szerint, de ennek dacára sajnos messze nem azt kaptam, amit vártam: a gép lassú, ha véletlen kettő, esetleg három alkalmazást is megnyitok, akkor rendszeresen lefagy. A lefagyás utáni hibaüzenet az internetről mindenféle szoftver- és hardverhibákat emleget. Sajnos nem irtam le az angol nyelvű üzenetet, de a kék képernyő nélkül fagy le, és csak a kikapcsolás vagy a reset indítja el ismét. Nincsen túl sok dolog rajta, szinte az alapok: Adobe Reader, Office 2000, Skype, APEH ABEV, NERO, AVERTV 6.0, ennek dacára nem boldogulok vele. A későbbiekben szeretnék néhány videót rendezni-vágni, és azt még fel sem mertem telepíteni a fenti hibák miatt.

Kérdezem még, hogy ha a Win7-ből a 64 bites változatot telepítem, akkor a régebbi alkalmazások fognak-e futni, és a 64 bit változat-e a sebességén. D. László

VÁLASZ ▶ Kezdjük a fagyás okával, ahol rögvést három kritikus része lehet a gépnek: a memória, a processzor és a tápegység. A bővítések után előfordul, hogy a táp-

egység nem bírja az új alkatrészek fogyasztását, ezért a CPU nagy terhelésére (ez akár lehet is a több program) a gép lefagy. Ehhez jó lenne ismerni a korábbi tápegységet, hogy legalább közelítő módon meg tudjuk határozni a kapacitását és terhelését.

A másik esélyes a memória, azt mindenképpen le kell tesztelni egy rendszerindító lemezzel.

A legutóbbi rendszertesztelő lemezzel-lekületünk a 2009/10-es számhoz tartozott, erről a Memtest 86+-t is el lehet indítani. Ha mégsem lenne meg a kérdéses szám, akkor az Ultimate BootCD-t érdemes letölteni, majd az ISO állományt egy CD lemezre írni. Ezen is megtalálható a memóriatesztelő program (www.ultimatebootcd.com). Nincs is más dolgunk, mint elindítani a tesztprogramot. Ha a folyamatjelző végéigért, a képernyő alsó részén pedig nincsenek piros színű sorok (hibás memóriacímek), akkor a memória jó. Aki biztosra akar menni, az hagyhatja kétszer is lefutni, de a komoly hibák már az indítás utáni első percben előtűnnek.

Memóriahibát okozhat a rossz BIOS-beállítás, amikor a memóriát magasabb órajellel hajtjuk, mint amennyit bír. Ha csökkentjük az órajelet, a hiba eltűnik, de ha a gyári értékek alatt kapunk hibátlan működést, a garanciával élni kell. Ha a memtest többször lefuttatva ugyanott jelez hibát, a kérdéses modul a hibás. Ha viszont futtatásunként változó helyeken, a tápegység gyengesége is okozhatja a hibát.

Ha a memóriával nincs baj, a tápegység is elég erős, akkor a processzor túlmelegedése is okozhat fagyást. Esetünkben a változatos hibák miatt elsősorban a memóriára tippelünk.

Végül: a 64 bites Windows alatt ugyanúgy futnak a 32 bites programok, de a rendszer közeli programok általában kivételek. Így a vírusirtók és meghajtóprogramok közül mindenképpen 64 bites kell. Akkor, ha van egy programnak 64 bites verziója, a nagyobb sebesség érdekében érdemes azt választani – noha a mai processzorok is egészen jó sebességgel futtatják a 32 bites kódot (fizetős program esetén még indokolt is lehet a további használatuk).

SEGÍT A CHIP

1590 Budapest, Pf. 279
Telefon - terjesztés: 577-2690
Telefon - szerkesztőség: 577-2600/01

Hardveres kérdéseivel forduljon a tesztlaborhoz! leveleslada@chiponline.hu

2. Régi gép HD lejátszásra Bővítés vagy csere?

Egyre több az olyan ultraalacsony fogyasztású processzorral készült gép, ami HD filmeket is lejátszik. Azt gondolhatjuk, hogy ez csak a processzoron múlik. Olvasónk jól sejtí, hogy a videokártya sokat segíthet a HD filmek lejátszásakor, így ez lenne a megoldás. A kérdés csak az, megéri-e.

Alternatív megoldás Ha van egy HD felbontású tévénk, akkor jobban megéri a WD TV HD, ami annyiba kerül, mint egy átlagos VGA kártya

KÉRDÉS ▶ Van egy kb. 5 éves konfiguráció: Gigabyte GA-7VT600 1394 (VIA VT8377 Apollo KT600 chipset) alaplap, AMD Athlon XP 3000+ CPU, 1 GB DDR2-800 RAM, NVIDIA GeForce FX 5200 128 MB AGP VGA, WD1001FALS-00J7B1 (931 GB) HDD, Windows 7 Enterprise. Ezzel a géppel 720p-s (pláne 1080p) videókat már nem tudok lejátszani. Tudom-e frissíteni ezt a konfigurációt (az alaplap és processzor cseréje nélkül), hogy képes legyen HD videók lejátszására? Gondolok itt arra, hogy ha vennék bele egy modern, de viszonylag olcsó videokártyát, akkor le tudnék-e játszani HD felbontású videókat? Úgy tudom, némelyik lejátszóprogram már támogatja a hardveres dekódolást. Ha a válaszuk igen, akkor Önök szerint melyik lenne az a legolcsóbb videokártya, amit érdemes megvenni erre a célra? M. Attila

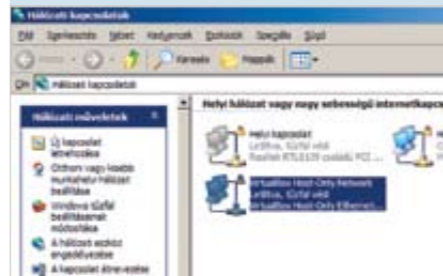
VÁLASZ ▶ Így van, egy HD-t támogató VGA sok terhet levesz a CPU válláról. A legolcsóbb reális választás a Sapphire Radeon HD3450 512MB AGP (kb. 15e Ft), esetleg a Sapphire Radeon HD4650 512MB AGP (kb. 18e Ft) lehet.

Ezen a szinten már megfontolandó a gépbővítés, teljes cserével, ám az elég nagy beruházást igényel, esetleg a filmek konverziója jöhet szóba alacsonyabb felbontásúra. A processzor vagy más bővítését ehhez az alaplap-hoz én sem tartom megtérülő beruházásnak. Be kell látni, hogy ez a konfiguráció még akkor született, amikor a HD nem volt elterjedt, ezért a VGA cseréjén túl többet szinte már nem is tehetünk azért, hogy gyorsabb legyen.

A memória bővítése a DDR2 felfelé indult árai mellett egyre kevésbé csábító lépés.

3. A biztonság is virtuális Minden gépet védeni kell!

Tény, hogy az újságban többször leírtuk azt, hogy a virtuális gépen futó rendszer biztonságosabb. De csak az adataink számára, azok ugyanis a gazdagép merevlemezén vannak általában. Ha a virtuális gépet megbénítják a vírusok, még mindig könnyen lementhetjük az adatainkat – vagy újratelepíthetjük a virtuális rendszert.

A biztos védelem Ha a virtuális gépről semmi ártót nem szeretnénk kapni, a legjobb, ha kihúzzuk a virtuális hálózati kábelt (kapcsolat tiltása)

KÉRDÉS ▶ Olvastam cikküket a virtuális üzemmódról (XP Win7 alatt), és külön említeték, hogy hogyan lehet a két operációs rendszer teljesen független, tehát a virtuális üzemmódban bekövetkező fertőzések sem jelentenek veszélyt a gazda-oprendszerre. Azt szeretném kérdezni, hogy mivel gyakorta lenne szükségem a két rendszer között adatok másolására, a másolás jelent-e biztonsági kockázatot. Vagy ilyen esetben ezt sem tanácsos használni? (Úgy értem, hogy a másolási funkciót bekapcsolva hagyni, nem maga a másolás miatt aggódom.) Ha ez nem biztonságos, akkor milyen módon vihető át bármilyen szöveg kényelmesen, gépelés nélkül a másik operációs rendszerbe? Hasznosnak találtam a Tudja a Tudja, mit tétell, és el is árulja című cikket, nagy örömmel olvasnék a Windows 7-ről is egy hasonlót. Legális Windows 7-et használok ESET-tel, és gyakran látok olyan üzeneteket interaktív üzemmódban (pl. feeds), amiről fogalmam sincs, engedélyezem-e vagy tiltsam. D. Viktor

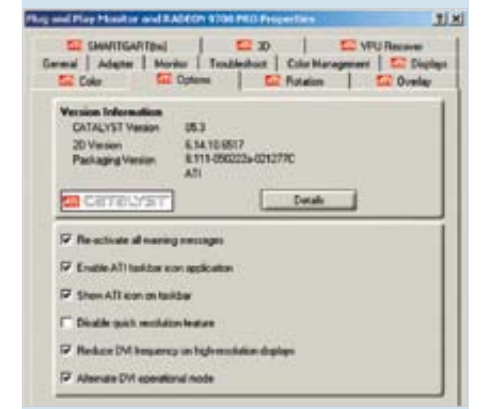
VÁLASZ ▶ A két rendszer úgy működik egymás mellett (felett), mintha két, hálózatra kapcsolt számítógép lenne. Ha tehát az egyikre a Windows sérülékenységét kihasználni tudó, hálózaton terjedő vírus kerül, az a másikat is megfertőzheti. Ez ellen egy szigorú szabályokra állított tűzfal vagy Internet Security csomag, illetve egy HIPS rendszer (pl. Spyware Terminator) megfelelő védelmet adhat. No meg a rendszerek állandó frissítése.

A gépek közötti másolás egy megosztott hálózati meghajtóval elég biztonságos, ha a gépeken valós idejű vírusellenőrző fut. Még a két gép közti osztott vágólap is biztonságos, azon ugyanis legfeljebb egy futtatható fájl vagy más állomány lehet csak, amelyet a vírusvédelmi rendszer felismer. A legfrissebb vírusok ellen ez sem jelent védelmet, tehát felelőtlenül a virtuális gépet sem szabad használni. A trójai programok jellemzője, hogy ha rejtve megmaradnak egy számítógépen, nemcsak a víruskeresőt iktatják ki, de további dolgokat is letöltenek, amelyek már igazán veszélyes vírusok is lehetnek. Azon túl, hogy a virtuális gép veszélyezteti a hálózatot, jelentős hálózati forgalmat is bonyolít, ami a gazdagép hálózati elérését is akadályozza.

Ami az ESET programját illeti, itt is az RSS-feedről van szó. Ez egy olyan szolgáltatás, ami a lehető legkorábban tájékoztat a veszélyekről. De ez csak a tájékoztatásra vonatkozik, plusz védelmet nem ad. Más oldalakon az RSS-t arra használhatjuk, hogy egy weboldal tartalmának a frissítésekor azonnal megkapjuk a minket érdeklő információkat (pl. híreket, linkeket), még azelőtt, hogy meglátogattuk volna az oldalt.

4. Az analóg VGA hátránya(i) LCD-nél a képfrissítés alacsony!

Olvasónk nincs kellemes helyzetben. Nemcsak azért, mert a monitorán csak analóg VGA bemenet található, hanem azért is, mert felbontása már elég nagy ahhoz, hogy problémát okozzon. Az okok közül elég sokat találtunk mi is a fórumokon, de a kézenfekvő megoldáson kívül semmi egyedit. Aki látott már hasonlót, az kérjük, jelezze!

Digitális korrekció Ha monitorunk éppen digitális jelet fogad, és gondunk lenne a képpel, csökkentjük a DVI frekvenciáját (alsó két opció)

KÉRDÉS ▶ Egy LG Flatron W2234S monitor vettem másfél éve akciós áron, és miután a számítógépet is egy jobbra cseréltem, nem tudom rajta beállítani a natív felbontást →

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP ULTRA-ZOOM

10. hely: Olympus SP-590 UZ
26x-os optikai zoom, optikai képstabilizáló, 2,7"-es képernyő és számos hasznos apróság. Jó képminőség kiemelkedő felszereléssel, ugyanakkor ISO 200 felett a képei zajosabbá válnak.
Összpontszám: 68
Tájékoztató ár: 96 000 Ft

Table with columns: Helyezés, Termék, Összpontszám, Tájékoztató ár, Képmínőség (45%), Felszereltség/kezelés (40%), Sebesség (15%), Akkumulátorkapacitás (min./max. fotó), Zárkésleltetés (s), Sorozatfelvétel sebessége (kép/s), Felbontás (Mpix/el), Zoom átlagosa (mm), Képstabilizátor, Memóriakártya, Belső memória (MB), Tömeg (kg)

← ÉRTÉKELÉS/MÉRÉSEK → → MŰSZAKI ADATOK →

MEREVLEMEZ 2,5" KÜLSŐ

1. hely: Samsung S1 Mini
Apró, könnyű, csendes és energiatakarékos modell, némi rázkódás- és ütődésédelemmel, kellemes szoftvercsomag is jár hozzá, ám sebessége elég alacsony.
Összpontszám: 80
Tájékoztató ár: 17 000 Ft

Table with columns: Helyezés, Termék, Összpontszám, Tájékoztató ár, 1 GB ára, Mobilitás (30%), Teljesítmény (20%), Zajszint (20%), Energiaigény (20%), Felszereltség (10%), Max. sebesség (MB/s), Működési zaj (fon), Max. fogyasztás (W), USB 2.0/FW/ESKATA, Kapacitás (GB), Formátum (bűvelés/W), Tömeg (g), Méret (mm)

← ÉRTÉKELÉS/MÉRÉSEK → → MŰSZAKI ADATOK →

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP TÜKÖRREFLEXES

15. hely: Sony Alpha NEX-5K
Különleges kialakítású, cserélhető objektívvel felszerelt, kiváló képminőséggel és kijelzővel, számos extra lehetőséggel, ám néha kissé bizonytalan autofókusszal.
Összpontszám: 83
Tájékoztató ár: 180 000 Ft

Table with columns: Helyezés, Termék, Összpontszám, Tájékoztató ár (csak váz), Képmínőség (45%), Felszereltség/kezelés (40%), Sebesség (15%), Akkumulátorkapacitás (min./max. fotó), Zárkésleltetés (s), Sorozatfelvétel (1 mp/összes), Felbontás (Mpix/el), ISO értékek, Képstabilizátor, Szenzor tisztítás, Memóriakártya, Tömeg (g)

* Objektívvel együtt
← ÉRTÉKELÉS/MÉRÉSEK → → MŰSZAKI ADATOK →

MEREVLEMEZ 3,5" BELSŐ SATA

2. hely: WD VelociRaptor
A hagyományos lemezegységek csúcsragadozója perenkénti tízezzer fordulattal és kiemelkedő elérési idővel. De átviteli sebességben már lemarad az élményeitől.
Összpontszám: 83
Tájékoztató ár: 44 000 Ft

Table with columns: Helyezés, Termék, Összpontszám, Tájékoztató ár, 1 GB ára, Teljesítmény (30%), Zajszint (30%), Elérési idő (15%), Alkalmazás (15%), Energiaigény (10%), Max. sebesség (MB/s), Működési zaj (fon), Elérési idő (ms), Max. fogyasztás (W), Kapacitás (GB), Interfész, Forgási sebesség (rpm)

← ÉRTÉKELÉS/MÉRÉSEK → → MŰSZAKI ADATOK →

DIGITÁLIS KAMERA HD

2. hely: Sony HDR-CX505VE
Kompakt készülék kiváló képminőséggel és akkumulátor-üzemidővel, belső memóriával, erős nagyítással és nagy felbontású fényképek készítésének lehetőségével.
Összpontszám: 92
Tájékoztató ár: 240 000 Ft

Table with columns: Helyezés, Termék, Összpontszám, Tájékoztató ár, Képmínőség (35%), Ergonómia (20%), Felszereltség (30%), Hangmínőség (15%), Akkumulátorkapacitás (5%), Adathordozó, Zoom, LCD felbontása (Mpix/el), Fénykép felbontása (pix/el)

← ÉRTÉKELÉS/MÉRÉSEK → → MŰSZAKI ADATOK →

MEGHAJTÓ SSD

7. hely: OCZ Solid 2
Jelenleg a legjobb Ft/gigabájt értékkel bíró meghajtó, magas olvasási, ám csak közepes írási sebességgel, viszonylag magas fogyasztással.
Összpontszám: 68
Tájékoztató ár: 105 000 Ft

Table with columns: Helyezés, Termék, Összpontszám, Tájékoztató ár, 1 GB ára, Teljesítmény (30%), Elérési idő (30%), Gyakorlati teszt (30%), Energiaigény (10%), Írási sebesség (MB/s), FCW/kW/05 HDD (pont), Max. működési idő (óra), Max. fogyasztás (W), Kapacitás (GB), Beépítési méret (bűvelés/W), Interfész, Tárolási megoldás

← ÉRTÉKELÉS/MÉRÉSEK → → MŰSZAKI ADATOK →

MEREVLEMEZ 2,5" BELSŐ

11. hely: Toshiba MK5065GSX
Viszonylag alacsony fogyasztású, hűvös működésű ám közepesen zajos meghajtó, a csökkentett fordulatszámnak megfelelő közepes elérési és sebességértékkel.
Összpontszám: 82
Tájékoztató ár: 17 000 Ft

Table with columns: Helyezés, Termék, Összpontszám, Tájékoztató ár, 1 GB ára, Zajszint (30%), Energiaigény (20%), Teljesítmény (20%), Alkalmazás (10%), Elérési idő (10%), Fogyasztás (W), Működési zaj (fon), Max. sebesség (MB/s), Elérési idő (ms), Kapacitás (GB), Interfész, Forgási sebesség (rpm)

← ÉRTÉKELÉS/MÉRÉSEK → → MŰSZAKI ADATOK →

MP3-LEJÁTSZÓ

9. hely: Samsung YP-M1 (8 GB)
Minden jóval felszerelt (3,2" AMOLED érintőképernyő, Bluetooth, rádió) MP3-lejátszó, elegáns kivitelben, könnyen kezelhető, és hangminősége is remek, ám a készülék meglehetősen drága.
Összpontszám: 84
Tájékoztató ár: 67 000 Ft

Table with columns: Helyezés, Termék, Összpontszám, Tájékoztató ár, Mobilitás (25%), Felszereltség (25%), Ergonómia (25%), Hangmínőség (20%), Terméktámogatás (5%), MP3 üzemmód (óra), Memóriaméret (GB), Tömeg (g), Méret (mm)

← ÉRTÉKELÉS/MÉRÉSEK → → MŰSZAKI ADATOK →

NYOMTATO SZINES LÉZER, A4

Table listing printer specifications for various models including Samsung, Kyocera, Dell, and Canon, with columns for price, performance metrics, and technical details.

5. hely: Kyocera FS-C5100DN
Hálózatra köthető, kétoldalas nyomtatásra képes modell jó képminőséggel és felszereltséggel, valamint kedvező áron.

Összpontszám: 80
Tájékoztató ár: 80 000 Ft

ÜZLETI OKOSTELEFON

17. hely: HTC HD mini
Könnyű, energiatakarékos és kelleme-sen kezelhető érintőképernyős telefon rengeteg felhasználóval, ám telefonképessége csak közepesek, és kissé lassú is.

Összpontszám: 82
Tájékoztató ár: 110 000 Ft

Table listing smartphone specifications for various models including Nokia, Samsung, and HTC, with columns for price, performance metrics, and technical details.

NYOMTATO SZINES LÉZER MULTIFUNKCIÓS, A4

Table listing multifunction printer specifications for various models including Canon, Epson, and Ricoh, with columns for price, performance metrics, and technical details.

14. hely: Oki MC560n
Jó minőségben és kifejezetten alacsony oldalköltséggel dolgozó nyomtató, remek szoftveres kiegészítőkkel, ellenben nagy, nehéz és meglehetősen drága.

Összpontszám: 73
Tájékoztató ár: 255 000 Ft

MONITOR 22/23' SZELESVÁSNÚ TFT

3. hely: NEC MultiSync EA231WMI
Remek jellemzőkkel bíró, 16.9-es, elforgatható kijelzőjű S-IPS monitor, ami már hazánkban is könnyen hozzáférhető, ám még mindig elég magas áron.

Összpontszám: 88
Tájékoztató ár: 100 000 Ft

Table listing monitor specifications for various models including NEC, Philips, and Samsung, with columns for price, performance metrics, and technical details.

NYOMTATO TINTASUGARAS, A4

Table listing inkjet printer specifications for various models including HP, Canon, and Epson, with columns for price, performance metrics, and technical details.

7. hely: Epson B-500DN
Tipikus irodai nyomtató, komoly árcédulával, remek szövegminőséggel és kiemelkedően gyors szövegnyomatással, hálózati kapcsolattal és kétoldali nyomtatási lehetőséggel.

Összpontszám: 85
Tájékoztató ár: 96 000 Ft

TÉVÉ LCD, 32'

3. hely: Panasonic TX-L32D25E
Kiemelkedően jó SD és HD képminőség, remek hangminőség, rengeteg extra, alacsony fogyasztás. Azonban a jelenlegi ledrágább modell az elvonásban.

Összpontszám: 93
Tájékoztató ár: 290 000 Ft

Table listing LCD TV specifications for various models including Samsung, Philips, and Panasonic, with columns for price, performance metrics, and technical details.

OKOSTELEFON

Table listing smartphone specifications for various models including Samsung, Nokia, and Sony, with columns for price, performance metrics, and technical details.

31. hely: Nokia 6700 slide
Tetszetős külsejű és jó fogású készülék, mely telefonként kiemelkedően jól teljesít, 5 MP-es kamerája is remek, és több színből is kapható. Ám se GPS, se WLAN.

Összpontszám: 85
Tájékoztató ár: 56 000 Ft

TÉVÉ LCD, 40'

8. hely: Sony KDL-40EX505
Nagyon jó SD és HD képminőség, kiemelkedően jó kontrasztarány, remek hangminőség, de kezelése a régmódi menü miatt kissé nehézkes, és fogyasztása is csupán közepes.

Összpontszám: 861
Tájékoztató ár: 260 000 Ft

Table listing LCD TV specifications for various models including Samsung, Philips, and Sharp, with columns for price, performance metrics, and technical details.

CHIP-kalauz CPU-khoz és GPU-khoz

A CHIP-kalauz a felhasználók szemszögéből, érthetően mutatja meg a processzorok és videokártyák bonyolult világát.

ERDŐS MÁRTON

A forint tartós mélyrepülése rányomta a bélyegét a hazai hardverpiacon: drága asztali processzorok, láthatatlanná váló gyártói árcsökkentések.

ASZTALI ÉS MOBIL CPU-K: Kellemetlen meglepetés vár azon olvasóinkra, akik Intel-alapú asztali PC-t szeretnének építeni mostanában: az Intel CPU-k ára az egébe szöktek, és úgy tűnik, egy darabig ott is maradnak.

radtak a régi szinteken, a belépő kategóriában pedig továbbra is az Athlon II-k számítanak a legjobb választásnak.

A mobil piacon valamivel jobb a helyzet, bár az árfolyamváltozás hatása itt is tetten érhető. A Core 2-es CPU-k lemorzsolódása helyenként roppant jó árakat szül (például T6500), más modelleknél azonban értelmetlenül megnövekedett a vételár.

GRAFIKUS CHIPEK: Idén nyár elejére elfogytak a HD4000-es szériába tartozó Radeonok. A HD4890 ritkaság, a HD4870 aránytalanul drága, és egyre nehezebb a kisebb modellek beszerzése.

elfogadható 3D-s teljesítményt nyújt. A legújabb, HD5550-es mellé az alsó kategóriába szánja az AMD, ám ehhez ára még magas, teljesítménye pedig harmatos.

MOBIL CPU-K

Table of mobile CPUs with columns: Helyezés, Processzor típusa, CPU kódneve, Tájékoztató ár (forint), Teljesítmény, Ár/teljesítmény arány, CPU magok száma, Magok (MHz), L2-cache (MB), Rendszerszab, Max. fogyasztás (TDP wattban), Adatátviteli sebesség (GB/s), Cinebench R9.5 (pont), Cinebench R9.5 1xCPU (fps), 3DMark05 CPU (pont), 3DMark05 GPU (pont), 3DMark06 GeForce VGA-val (pont), 3DMark06 GeForce 120M GT-vel (pont), 3DMark06 GeForce 130M GT-vel (pont).

LEGJOBB VÉTEL

LEGJOBB VÉTEL

LEGJOBB VÉTEL

1. A mobil CPU-k általában notebookkal együtt árulják. 2. Mért futási idő integrált videokártyával. Erősebb diszkrét GPU akár 40%-kal is csökkentheti az üzemidőt.

ASZTALI CPU-K

Table of desktop CPUs with columns: Helyezés, Processzor típusa, CPU kódneve, Tájékoztató ár (forint), Teljesítmény, Ár/teljesítmény arány, Foglalat típusa, CPU magok száma, Magok (MHz), L2-Cache (MB), Rendszerszab, Gyártástechnológia (nm), Transzisztor-szám (millió), Max. fogyasztás (TDP wattban), PCMark Vantage audio/október (KB/s), UT III 1280 HQ (fps), Videokódolás (s), Cinebench R10 max. CPU (s).

LEGJOBB VÉTEL

LEGJOBB VÉTEL

LEGJOBB VÉTEL

VIDEOKÁRTYÁK

Table of video cards with columns: Helyezés, GPU típusa, Memória mérete (MB) és típusa, Tájékoztató ár (forint), Teljesítmény, Ár/teljesítmény arány, Magórajel (MHz), Shader órajel (MHz), Memória effektív órajel (MHz), Memória sávszélessége (bit), Shaderok száma, Gyártástechnológia (nm), Transzisztorok száma (millió), Max. fogyasztás (TDP wattban), Crysis (fps), ET-Squake Wars (fps), World in Conflict (fps), 3DMark Vantage (pont).

LEGJOBB VÉTEL

LEGJOBB VÉTEL

LEGJOBB VÉTEL

CHIP Vásárlási tippek

A hónap legjobb vételei: Minden hónapban kilenc alkatrész árának eddigi és várható alakulása, plusz a legjobb noteszgépek három kategóriában.

Belépőszint - kb. 120 000 Ft

Packard Bell EASYNOTE TJ65-F2465-AU-205HG

- Processzor: Intel Pentium Dual Core T4400
- Memória: 3 Gbyte (max. 4 GByte)
- Videovezérlő: Intel GMA 4500 MHD
- Megjelenítő: 15,6", 1366*768 pixel, LED
- Merevlemez: 320 Gbyte
- Op. rendszer: -
- Tömeg: 3,0 kg

PACKARD BELL EASYNOTE TJ65

Általános felhasználás - kb. 170 000 Ft

ASUS K611C-JX147D

- Processzor: Intel Core 2 Duo T6670
- Memória: 4 GByte (max. 4 GByte)
- Videovezérlő: Nvidia GeForce GT220M 1GB
- Megjelenítő: 16,0", 1366*768 pixel, LED
- Op. rendszer: -
- Merevlemez: 500 GB
- Tömeg: 2,6 kg

ASUS K611C-JX147D

Multimédia - 430 000 Ft

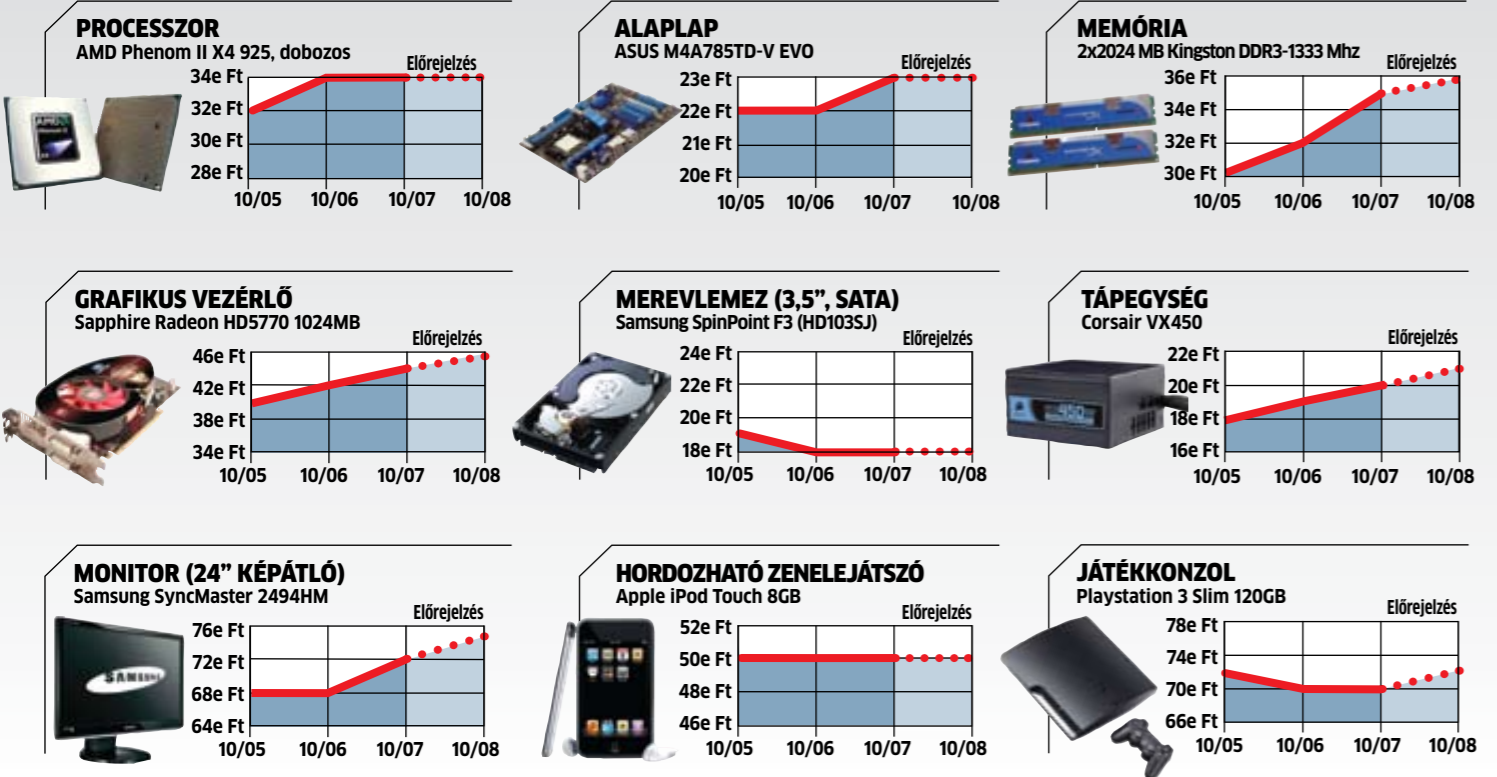
ACER ASPIRE 8942G-726G64Bn

- Processzor: Intel Core i7 720QM
- Memória: 6 GByte (max. 8 GByte)
- Videovezérlő: ATI Mobility Radeon HD 5850 1024MB
- Megjelenítő: 18,4", 1920*1080 pixel
- Op. rendszer: -
- Merevlemez: 640 Gbyte
- Tömeg: 4,6 kg

Acer Aspire 8942G-726G64Bn

CHIP ÁR-ELŐREJELZÉS

Magyarország vezető motoros magazinjának internetes oldala.
www.motorrevu.hu

Megújult a MOTORREVÜ ONLINE!

www.motorrevu.hu

Az én világom. **MOTORREVÜ**

Szervizcsomag a Windowshoz

GYAKORLAT

Ne várjon a Windows 7 első hivatalos szervizcsomagjára! A CHIP szervizcsomagja máris itt van - és sokkal többet is tud!

10 zseniális jelszótipp

GYAKORLAT

Vessen véget a jelszókáosznak: így lesznek könnyen megjegyezhető, de feltörhetetlen jelszavai.

Navik a mobilok ellen

TESZT

A 10 legjobb tipp - a CHIP utánajárt, hogy mennyire navigálnak jól a mai modern okostelefonok - és szembeállítja őket a tradicionális navigációs eszközökkel.

Hol vannak biztonságban adatai?

ÚTMUTATÓ

Merevlemez-összeomlás, működési hibák, vírusok - fájljainkra folyamatosan veszélyek leselkednek. Megmutatjuk, hogyan tarthatja állandóan biztonságban adatait.

Augusztus 25-től az újságárusoknál!

IMPRESSZUM

SZERKESZTŐSÉG

Főszerkesztő: Harangozó Csongor
csharangozo@motorpresse.hu

Olvasószerkesztő: Papp Hajnalka
hpapp@motorpresse.hu

Szerkesztők: Erdős Márton
merdos@motorpresse.hu
Györi Ferenc
fgyori@motorpresse.hu
Rosta Gábor
grosta@motorpresse.hu

Tesztlaborvezető: Harangozó Csongor
csharangozo@motorpresse.hu

Tervezőszerkesztők: Dacher Richárd
Ulmer Jenő Gergely

Lévélcím: 1590 Budapest, Pf. 279.

Telefon: 06-1-577-2600

Fax: 06-1-577-2690

Internet: www.chipmagazin.hu

Kiadó: Motor-Pressé Budapest Lapkiadó Kft.
1113 Budapest, Nagyszőlős utca 11-15.

Ügyvezető igazgató

Motor-Pressé International: Dr. Maik Schlegel

Ügyvezető igazgató: Hannes Ludwig

HIRDETÉSFELVÉTEL

Hirdetési igazgató: Székely Iván

Hirdetési koordinátor: Szőke Erika, 577-2637
eszoke@motorpresse.hu

Marketing és

online divízió igazgató: Gajdos Barna

TERJESZTÉS Hannes Ludwig, Törő István

Telefon: 577-2631, 577-2635

Fax: 577-2690

E-mail: mpb@motorpresse.hu,
itelfizetes@motorpresse.hu

Internet: www.itmediabolt.hu

TERJESZTÉSI ADATOK

A CHIP magazint a Magyar Terjesztés-
Ellenőrző Szövetség (MATESZ) auditálja.

Terjeszti: Magyar Lapterjesztő Zrt.,
alternatív terjesztők

Előfizetésben terjeszti: Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága

Megjelenik havonta,
egy szám ára: DVD-vel: 1 995 Ft

Előfizetési díjak:
1 éves: DVD-vel: 16 740 Ft
Fél éves: DVD-vel: 9 570 Ft

ELŐÁLLÍTÁS:

Nyomtatás: Infopress Group Hungary Zrt.

Cím: 2600 Vác, Nádas u. 6.

Felölös vezető: Lakatos Imre, vezérigazgató

© The Hungarian edition of the CHIP is a publication of Motor-
Pressé Budapest Lapkiadó Kft. licensed by Vogel Burda Holding
GmbH, 80336 Munich/Germany. © Copyright of the trademark
"CHIP" by Vogel Burda Holding GmbH, 80336 Munich/Germany.
ISSN 0864-9421

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek
érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk. A közölt
cikkek fordítása, utánnymomása, sokszorosítása és adatrendsze-
rekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet.
A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre
való tekintet nélkül használjuk fel.

Figyelmeztetés!

Tisztelt Olvasónk! Tájékoztatjuk, hogy a kiadványunkhoz csatolt
lemez mellékleteket ingyenesen biztosítjuk az Ön számára. A mellé-
kleteket az elérhető és rendelkezésre álló technikai eszközökkel
a kiadás előtt gondosan ellenőrzöttük, ennek ellenére tartalmaz-
hatnak olyan vírusokat vagy programhibákat, melyek felismeré-
sére és kiszűrésére az ellenőrzés során nincs lehetőség. Felhívjuk
figyelmüket arra, hogy a kiadó kizárja a felelősséget bármilyen
következményért, illetve kárért (beleértve többek között a fel-
használói és üzleti tevékenység félbeszakadását, információk
esetleges elvesztését, kieső jövedelmet stb.), amely a csatolt
mellékletek használatából vagy használhatatlanságából ered.

